

PA3404
D2

PA 3404

.D 2

DEMETRII ET LIBANII

QUI FERUNTUR

ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΟΙ ΕΤ
ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

EDIDIT

VALENTINUS WEICHERT

BOSTON COLLEGE LIBRARY
CHESTNUT HILL, MASS.

MCMX

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

UNIVERSITÄT LEIPZIG

LIBRARY

PHYSIKALISCHES INSTITUT

LEIPZIG

1888

PHYSIKALISCHES INSTITUT

33

161316

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI

RICARDO FOERSTER
HUGONI RABE

S.

Prooemium.

Cum iam multi viri docti quaesiverint, quid veteres de epistulis scribendis praeceperint¹⁾, historia autem critica epistolae graecae hucusque non exstet, huic operi, quo tempore haud ita remoto nos donatum iri speramus, me non nihil profuturum esse spero, si antiquissimos libellos de conscribendis epistulis compositos nova recensione, quae omnibus, quantum fieri potest, codicibus adhibitis nititur, edidero atque praefationis loco quae veteres de ea re docuerunt composuero.

Priusquam autem ad rem ipsam accedam, iucundissimum mihi oritur officium, ut omnibus, qui in hac scriptione componenda opera et consilio me adiuverunt, ex animi sententia gratias debitas agam, imprimis Ricardo Foerster, magistro venerando, et Hugoni Rabe Hannoverano, qui copias suas summa liberalitate mihi concessit, et viris doctissimis Castiglioni, Demarchi, Mercati, Poynton, Ratti, qui libros in usum meum contulerunt, nec non illustrissimo Principi de Radolin omnibusque bibliothecarum moderatoribus, qui codices mihi Vratislaviam miserunt vel imagines eorum luce exprimendas curaverunt.

1) H. Peter, *Der Brief in der römischen Literatur*, Leipzig 1901; H. Rabe, *Griechische Briefsteller* in *Mus. Rhen.* LXIV (1909), p. 284 sqq.

De epistolae origine variisque generibus.

Epistularum usus ex antiquissimis temporibus apud omnes gentes scribendi peritas floruit neque Hellanico¹⁾ assentiemur Atossam inventricem fuisse epistolae dicenti, sed epistolam sua sponte et nullo quasi auctore²⁾ effloruisse censebimus. inventam autem eius causa esse epistolam, »ut certiores faceremus absentes, si quid esset quod eos scire aut nostra aut ipsorum interesset«, Ciceroni³⁾ facile adstipulabimur. ex quo autem imperatores magistratusque non per nuntios sed per litteras quae egissent ad senatum aut populum rettulerunt, epistolae in publicas et privatas divisae sunt.

a) De epistulis publicis.

Sed epistolae publicae⁴⁾ non omnes ab iis viris scriptae erant, a quibus mittebantur. nam cum reges vel magistratus saepissime vel tempus vel litterarum peritia deficeret, homines eruditos fideique spectatae sibi adsciverunt, quibus officium scribendi epistulas committerent. hi viri, qua erant doctrina et fide, apud Graecos semper magni aestimati nec raro summis muneribus publicis functi sunt. cuius rei exemplum afferatur Eumenes Cardianus, qui per viginti annos Philippi, Amyntae filii, et Alexandri ἀρχιγραμματεὺς erat⁵⁾, a quo »novissimo tempore, ut ait Cornelius Nepos⁶⁾, alterae equitum alae, quae Hetaerica appellabatur« praefectus est. nec minore honore ii utebantur, qui Alexandri successoribus

1) Mueller, Fragm. hist. Graec. I 68.

2) Cf. A. Westermann, De epistolarum scriptoribus graecis. Progr. Univ. Lipsiae 1851, p. 3.

3) Cicero ep. II 4, 1.

4) Cf. Rostowzew, ab epistulis, apud Pauly-Wissowa VI 210.

5) Plut. Eum. 1.

6) Eum. 1.

ab epistulis erant, id quod testatur Polybius, qui Megaleam¹⁾ et Dionysium²⁾ in numero amicorum Syriae regum fuisse dicit. a regibus Aegypti epistolographi cognati (*συγγενεῖς*)³⁾ dicti sunt. nec praetermiserim memoriae proditum esse Isocratem Timotheum, Heracleae tyrannum, in bellum secutum esse, ut epistulas eius scriberet.⁴⁾

Ptolomaeos autem C. Iulius Caesar imitatus esse videtur, apud quem Trogum, equitem Romanum, epistularum curam habuisse Iustinus⁵⁾ narrat. ab imperatoribus usque ad Hadriani tempora eam provinciam servis vel libertis demandatam fuisse Spartianus⁶⁾ testis est. hoc tamen magis ad eos, qui ab epistulis latinis, quam ad eos, qui ab epistulis graecis erant, videtur pertinere, cum a Neronis temporibus usque ad Traianum Dionysius Alexandrinus⁷⁾ grammaticus et Othoni Secundus⁸⁾ rhetor epistularum scriptoris munere functus sit. alius Neronis epistolographus erat Nicasimachus Diaphanes, cuius epistula ad Rhodios scripta adhuc exstat.⁹⁾

Hadrianus, qui ipse litteris graecis maxime favebat, doctissimum quemque Graecum Romam vocavit, cui officium epistulas conscribendi deferret. ex quo tempore epistolographi in maiore honore esse coeperunt, quorum in numero viri nobiles, ut P. Rutilius Bassus¹⁰⁾ et C. Suetonius Tranquillus, et rhetores ac sophistae¹¹⁾ clarissimi inveniuntur. exempli gratia affero ab epistulis fuisse Hadriano C. Avidium

1) Polyb. hist. IV 87, 8.

2) Polyb. hist. XXX 25, 16.

2) Cf. M. Strack, Griechische Titel im Ptolemäerreich, in Mus. Rhen. (1900) vol. 55 p. 167 sqq.

4) Isocr. ep. 7.

5) Iustin. XLIII 5, 11.

6) Vit. Hadr. 22.

7) Suidas s. v.

8) Plut. Oth. 9.

9) v. L. Lafoscade, De epistulis imperatorum magistratuumque Romanorum, quas ab aetate Augusti usque ad Constantinum graece scriptas lapides papyrive servaverunt, Insulis 1902 sub num. 7.

10) v. Lafoscade sub num. 20.

11) Cf. O. Hirschfeld, Die kaiserlichen Verwaltungsbeamten², 1905, p. 319 sqq. et L. Friedländer, Darstellungen aus der Sittengeschichte Roms⁶, 1888, tom. I p. 181 sqq.

Heliodorum¹⁾, M. Aurelio Alexandrum Peloplatona, eidem, ut videtur, et Commodo Cornelianum, Commodo Adrianum Tyrium, Severo et Caracallae Antipatrum, Aspasium alios.

Ex quo autem sophistae ab epistulis esse coeperunt, factum est, ut hanc quoque partem eruditionis colerent suaeque disciplinae alumnis traderent et ab his exercitationis causa epistulae virorum illustrium, quas certa rerum condicione scripturi fuissent, componerentur, quae postea, quasi verae essent, in antiquorum libris sunt positae.

Illas autem magistratum et imperatorum epistulas sive ab ipsis sive a scribis conscriptas rerum et vitarum scriptores in opera sua receperunt, velut Thucydides, Xenophon, Sallustius, Ammianus alii, sed etiam velut Claudius Quadrigarius finxerunt epistulas ad locos graviores illustrandos²⁾, ita ut nunc quidem falsum rectumque discernere saepe perdifficile sit. sed haec de epistulis publicis.

b) De epistulis privatis.

Privata autem epistula quamquam ex antiquissimis temporibus semper floruit et viguit, tamen in litterarum numerum non est recepta, quod sine arte composita, cum ab eo ad quem data erat perlecta esset, proposito satisfacerat. neque tanti aestimabantur in libera re publica singuli, ut epistulae privatae eorum dignae existimarentur, quae memoriae traderentur. itaque, quales hae epistulae fuissent, omnino ignoraremus, nisi nobis ipsae papyris³⁾ aliisque materiis servatae essent. exempli gratia affero antiquissimam epistulam Graecam scriptam in tabella plumbea [4 × 7 cm], quae Chaëdaris, in vico prope Athenas sito, reperta nunc in Museo Regio Berolinensi asservatur. scripta est saeculo quarto a. Chr. n primum edita a R. Wuensch⁴⁾,

1) Testimonia vide apud Westermannum et Friedlaenderum ll. ll.

2) Cf. Peter, l. l. p. 169.

3) Cf. Witkowski, Epistulae privatae graecae, Lipsiae 1907.

4) Defixionum tabellae Atticae 1897, p. 2.

accuratius autem ab Ad. Wilhelm¹⁾, secundum quem praebet inscriptionem hanc: *Φέρειν ἰς τὸν κέραμον τὸν χυτρικόν· ἀποδοῦναι δὲ Ναυσίαι ἢ Θρασυκλῆι ἢ θ' υἱῶι.* textus autem est: *Μνησίεργος ἐπέστειλε τοῖς οἴκοι χαίρειν καὶ ὑγιαίνειν καὶ αὐτὸς οὕτως ἔφασ[κ]ε [ἔχεν]. Στέγασμα εἴ τι βόλεστε ἀποπέμψαι ἢ ὡας ἢ διφθέρας ὡς εὐτελεστά<τα>ς καὶ μὴ σισυρωτάς καὶ κατύματα: τυχὸν ἀποδώσω.* editae autem videntur esse primae Aristotelis et Alexandri epistulae²⁾, quorum exemplum Epicurus eiusque discipuli secuti sunt.

c) De epistulis litteratis.

Aliud autem genus epistularum et inventum a Graecis et saepissime adhibitum est, illud dico, quod ex dialogo ortum dialogi locum in litteris obtinebat³⁾. nam cum Athenae Musarum sedis unice nomine florebant, non solum inter se ipsi colloquebantur viri docti, sed etiam dialogi forma in scriptis componendis utebantur. sed litteris propagatis cum et Alexandriae et Pergami et Antiochiae et Rhodi a philosophis et rhetoribus ludi haberentur, quod ludorum magistros per litteras inter se communicare necesse erat, effectum est, ut iam non dialogi sed epistulae forma ad quaestiones tractandas uterentur. quam viam Epicurus primus videtur iniisse⁴⁾, qui crebro ad amicos in Aegypto, in Asia, Lampsaci versantes epistulas mittebat, et cum epistulam arte minore quam dialogum scribere liceret, ea scribendi ratio magis magisque adhibita est. cuius modi fuerunt scripta Mnesithei⁵⁾, medici Atheniensis, *περὶ κωθωνισμοῦ*,

1) Jahresberichte des öst. arch. Instituts in Wien (1904), tom. 7 p. 94 sqq., cf. W. Crönert, Die beiden ältesten griech. Briefe, Mus. Rhen. N.S. 65 (1910) p. 157.

2) Cf. U. de Wilamowitz, Griech. Lit. in „Kultur der Gegenwart“ VIII² p. 89 et 98. Pridik, De Alex. Magni epistularum commercio, Diss. Dorpati 1893, p. 104sq. I. Kaerst, Der Briefwechsel Alex. d. Großen, Philol. 51, p. 602 et Philol. 56 p. 406.

3) Cf. Peter, l. l. p. 13 sqq.

4) Cf. Usener, Epicurea p. XLI.

5) Cf. Peter, l. l. p. 17 sq.

X Qui rhetores de conscribendis epistulis praeceperint.

Lyncei Samii *δειπνητικαὶ ἐπιστολαί*, Polemonis *περὶ καννάθρου*, de proverbio *μωρότερος Μορούχου*¹⁾, *περὶ ἀδόξων ὀνομάτων* alia.

Quo ex genere epistulae institutoriae, ut cum Pompeio loquar, facile illud est ortum, quod adhibebatur ad animum movendum et regendam voluntatem. illi autem, qui tales condebant epistulas, non illi soli scribebant, ad quem mittebant, sed alios eundem fructum ex iis capere volebant. cuius modi epistulas iam Aristotelem conscripsisse constat; idem Epicurus consecrabatur, cum ad Dositheum et Pyrsonem epistulam consolatoriam de Hegesianacte mortuo dabat. moralium autem epistularum inventor Seneca videtur fuisse, e quo Cyprianus, Lactantius, Ambrosius, Hieronymus, Augustinus hauserunt.

Haec fere sunt epistularum genera, nam epistulas ad versuum mensuram coactas, cum haud difficile generibus quae dixi inseri possint, praetermitti posse existimo.

Qui rhetores de conscribendis epistulis praeceperint.

Cum igitur epistularum usus tanti aestimaretur, rhetores atque sophistas de hac eruditionis parte peculiariter docuisse minime est mirandum. ac primum quidem antiquissimis temporibus scriptores claros de hac re praecepta non dedisse constat, cum neque Dionysius Halicarnasseus neque auctor ad Herennium neque Cicero neque Quintilianus talia memoriae tradiderint. quin etiam recusavit Cicero, ne, »*quod in mandatis aut ad regem aut ad populum aliquem a senatu exponendis accuratiore genere orationis utendum esset, id propriis praeceptis instrueretur*«. ²⁾ tamen et apud Ciceronem et apud alios scriptores antiquos velut apud Aristotelem, Isocratem — si quidem cum Wilamowitzio ³⁾ aliisque ⁴⁾ epi-

1) Cf. Diels, Herm. XL 303 sq.

2) Cic. de orat. II 12, 49.

3) Aristoteles und Athen II 391.

4) Cf. Christ-Schmid, Gesch. der griech. Litt., München 1908, I 541 adn. 1.

stulas alteram et octavam genuinas esse censemus — Quintilianum (inst. IX 4, 19), Senecam (ep. 75), nonnulli loci inveniuntur, quibus, quae de ratione epistulas conscribendi censeant, per occasionem docent. in eadem causa Artemo, qui Aristotelis epistulas edidit¹⁾, videtur fuisse, quem in praefatione editionis de arte epistulas scribendi dixisse licet suspicari.²⁾ peculiariter autem hanc rem auctor *Περὶ ἑρμηνείας*, qui Demetrius appellari solet, quamquam Phalereus nullo modo potest esse³⁾, primus videtur tractavisse. quem auctorem non ante primum post Chr. saeculum floruisse censet H. Diels.⁴⁾

De eadem re in progymnasmatis docuit Theo, qui primo post Chr. saeculo fuit.⁵⁾

Tertia nominetur epistula Philostrati Lemnii, qui fuit ab a. 191. usque ad annum 264.⁶⁾ quae commentatio non *Διαλέξεων* fragmentum est, ut Kayser, Philostrati editor, dixit, sed ea epistula quam Philostratus contra Aspasium sophistam scripsit⁷⁾, cuius rei testis est Flavius Philostratus, qui in vita Aspasii dicit (vit. soph. II 33, 3 K.) ἡ δὲ ξυγγεγραμμένη ἐπιστολὴ τῷ Φιλοστράτῳ περὶ τοῦ πῶς χρῆ ἐπιστέλλειν πρὸς τὸν Ἀσπάσιον τείνει, ἐπειδὴ παρελθὼν εἰς τὰς βασιλείους ἐπιστολὰς τὰς μὲν ἀγωνιστικώτερον τοῦ δέοντος ἐπέστελλε, τὰς δ' οὐ σαφῶς, ὧν οὐδέτερον βασιλεῖ πρόπον.

Eadem de re agitur in epistulis Gregorii Nazianzeni, qui fuit ab a. 330 ad a. 390, et Isidori Pelusiotae, qui circa a. 440 p. Chr. n. mortuus est, ad Ophelium grammaticum, et Photii ad Amphiloichium metropolitam Cyzici, qua pauca de iis viris, qui in epistulis scribendis imitandi sunt, exponit.

1) Demetr. *Περὶ ἑρμηνείας* ed. Raderm. p. 47.

2) Cf. Rabe, Rh. Mus. 64 p. 291.

3) Cf. Christ, Griech. Litt.⁵ II 58 et Peter, l. l. p. 20.

4) Über das 3. Buch der aristot. Rhet. in Abh. der Berl. Akad. 1886. IV p. 24 adn. 1.

5) Cf. Wilamowitz, Griech. Lit.² p. 151.

6) Cf. K. Muenschler, Die Philostrate in Philol. suppl. X p. 556 sq.

7) Philostrati epp. ed. Boissonade p. 49.

sed praeter has duae exstant commentationes graecae, quarum prior inscribitur Δημητρίου Φαληγρέως τύποι ἐπιστολικοί, altera Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολιμαῖοι χαρακτηῆρες vel Πρόκλου περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτηῆρος, de quibus infra accuratius disseretur.

Veterum de epistulis conscribendis praecepta.

Iam quae veteres de epistulis scribendis docuerint¹⁾ quoque modo alius ab alio pendeat paucis exponamus.

a) De epistulae definitione.

Omnium virorum, quos supra diximus, licet verba diversa sint, paene eadem doctrina est. Demetrius enim (περὶ ἔρμηνείας 1) τὴν ἐπιστολὴν οἶον τὸ ἕτερον μέρος τοῦ διαλόγου esse dicit. cuius verba auctor ἐπιστολιμαίων χαρακτηῆρων, quem iam littera L significo, agnoscit, cum dicit p. 14, 1: ἐπιστολὴ μὲν οὖν ἔστιν ὁμιλία τις ἐγγράμματος ἀπόντος πρὸς ἀπόντα γινομένη. eodemque modo Synesius²⁾ epistulam ἐν ἀπουσίᾳ σωμάτων φαντασίαν τῆς παρουσίας praebere posse dicit, et Apollonium et Musonium in vincula coniectos ἐπιστολιμαίους ξυνουσίας fecisse apud Philostratum³⁾ scriptum est.

b) De genere dicendi.

Ita factum est, ut in scribendis epistulis eadem atque in dialogo vel etiam in sermone praecepta adhibenda esse doceretur. dicit enim Cicero⁴⁾ se »epistulas cotidianis verbis texere solere« et Seneca⁵⁾ »qualis sermo meus esset, si una sederemus aut ambularem, inlaboratus et facilis, tales epistulas meas esse volo, quae nihil habent accersitum ac fictum.«

1) Cf. Gerhard, Untersuchungen zur Geschichte des griech. Briefes, Philol. 64, 27 sqq.

2) Synesius ep. 138 p. 724 Herch.

3) Philostr. Vit. Apoll. 164, 22 K.

4) Cic. ep. IX 21, 1.

5) Seneca ad Lucil. ep. 75 ed. Hense.

quem Quintilianus secutus¹⁾): »*Est, inquit, igitur ante omnia oratio alia vineta atque contexta, soluta alia, qualis in sermone et epistulis, nisi cum aliquid supra naturam suam tractant, ut de philosophia, de re publica similibusque.*« iisdem fere verbis Artemo apud Demetrium l. l. dicit ὅτι δεῖ ἐν τῷ αὐτῷ τρόπῳ διάλογόν τε γράφειν καὶ ἐπιστολάς. sed idem Demetrius Artemonem impugnans epistulam paulo ornatiorē dialogo esse oportere docet, cum litteris mandata quodam modo dono mittatur. haud aliter Philostratus elocutionem ἀττικωτέραν μὲν ξυνηθείας, ξυνηθεστέραν δὲ ἀττικίσεως in epistulis scribendis requirit, et L testimonio Philostrati allato φράσεως ἀρετῆ τὴν ἐπιστολὴν κατακοσμεῖν oportere dicit et auctor Τύπων ἐπιστολικῶν, quem iam littera D significo, epistulam ὡς τεχνικώτατα scribi vult.

c) Quas res epistulis tractari liceat.

Atque etiam quas res in epistula tractare liceat, docuerunt veteres ita, ut cum re vera omnes fere res in litteris tractarentur, eam veram epistulam putarent esse, qua certior fieret aliquis. quod Demetrius (π. ἐρμ. 8) his verbis expressit:

Εἰδέναι δὲ χρὴ, ὅτι οὐχ ἐρμηνεῖα μόνον, ἀλλὰ καὶ πράγματά τινα ἐπιστολικά ἐστίν. Ἀριστοτέλης γοῦν, ὃς μάλιστα ἐπιτετευχέναι δοκεῖ τοῦ τύπου²⁾ ἐπιστολικοῦ, τοῦτο δὲ οὐ γράφω σοί, φησιν, οὐ γὰρ ἦν ἐπιστολικόν· εἰ γὰρ τις ἐν ἐπιστολῇ σοφίσματα γράφοι καὶ φυσιολογίας, γράφει μὲν, οὐ μὴν ἐπιστολὴν γράφει. φιλοφρόνησις γὰρ τις βούλεται εἶναι ἢ ἐπιστολὴ σύντομος, καὶ περὶ ἀπλοῦ πράγματος ἕκθεσις καὶ ἐν ὀνόμασιν ἀπλοῖς.

d) De brevitate.

Inde effectum est, ut epistularum magnitudinis certus modus praescriberetur, atque a Demetrio longae epistulae omnino repudiarentur, posteriores concedentes, ut res graviores litterarum forma tractarentur, modum epistulae in

1) Quint. Inst. orat. IX 4, 19 ed. Halm.

2) τύπου scripsi cum Herchero aliisque.

utilitate ponerent. Demetrius enim (έρμ. 6) docet: Τὸ δὲ μέγεθος συνεστάλθω τῆς ἐπιστολῆς ὡσπερ καὶ ἡ λέξις· αἱ δὲ ἄγαν μακροαὶ καὶ προσέτι κατὰ τὴν ἐρμηνείαν ὀγκωδέστεραι οὐ μὰ τὴν ἀλήθειαν ἐπιστολαὶ γένοιντο ἄν, ἀλλὰ συγγράμματα τὸ χαίρειν ἔχοντα προσγεγραμμένον, καθάπερ τῶν Πλάτωνος πολλὰ καὶ ἡ Θουκυδίδου.

Gregorius autem et eos qui longius et eos qui brevius quam par sit scribant vituperans modum epistularum utilitate definiri neque copiosius scribendum esse, ubi multa negotia non sint, neque parcius, ubi multa, dicit. quod praeceptum L agnoscit his verbis (p. 20, 14): Τὸ μὲν οὖν μέγεθος τῆς ἐπιστολῆς ὡς πρὸς τὰ πράγματα καὶ οὐ πάντως τὸ πλήθος καθάπερ κακίαν ἀτιμάζειν καλόν, ἀλλὰ δεῖ καὶ τινὰς ἐπιστολὰς ἀπομηκύνειν ἐν καιρῷ πρὸς τὴν ἀπαιτοῦσαν χρεῖαν.

e) De perspicuitate.

Omnes autem qui de scribendis epistulis scripserunt, ne brevitate lux atque perspicuitas epistularum obscurantur, praecipunt. qua de causa Demetrius dissolutiones crebras, id est dialogi rationem, epistulis non convenire dicit et L ne sententiae ex philosophia depromptae dialecticum in morem epistulis inserantur, monet et perspicuitatem Philostratus¹⁾ in epistulis scribendis postulat, cum Antipatrum Severi epistolographum laudat, quod σαφήνεια τὰ λεγόμενα εἶχε²⁾, Aspasium autem vituperat, quod imperatoris epistulas non perspicue scripserit, quae res ei vitio vertenda sit, ἐπειδὴ νόμους φθέγγεται, σαφήνεια δὲ ἐρμηνεύς νόμου.³⁾

Accuratius autem alter Philostratus epistula contra Aspasium scripta⁴⁾ hanc rem exponit, cum docet (p. 15, 13 Herch.): σαφήνεια δ' ἀγαθὴ μὲν ἡγεμῶν ἅπαντος λόγου, μάλιστα δὲ ἐπιστολῆς. καὶ γὰρ διδόντες καὶ δεόμενοι καὶ ξυγχοροῦντες καὶ μὴ καὶ καθ'απτόμενοι καὶ ἀπολογούμενοι καὶ ἐρωτῶντες ῥᾶου πείσομεν, ἢν σαφῶς ἐρμηνεύσωμεν. σαφῶς δὲ

1) Cf. K. Muenschler, l. l. p. 510 et 556.

2) Philostr. Vit. soph. p. 108, 26 (K.)

3) Philostr. Vit. soph. p. 126, 21.

4) Cf. Muenschler, l. l.

ἐρμηνεύσομεν καὶ ἔξω εὐτελείας, ἣν τῶν νοηθέντων τὰ μὲν κοινὰ καινῶς φράσωμεν, τὰ δὲ καινὰ κοινῶς.¹⁾

Eisdem fere verbis L Philostratum secutus epistulam perspicuitate ornari oportere dicit. quod etiam Gregorius (ep. 51=259 p.15 Herch.) docet, simul quo modo perspicuitatem assequi possimus explicans ita: *Περὶ δὲ σαφηνείας ἐκεῖνο γνώριμον, ὅτι χρὴ φεύγοντα τὸ λογοειδές, ὅσον ἐνδέχεται, μᾶλλον εἰς τὸ λαλικὸν ἀποκλίνειν καί, ἴν' εἴπω συντόμως, αὕτη τῶν ἐπιστολῶν ἀρίστη καὶ κάλλιστα ἔχουσα, ἢ ἂν καὶ τὸν ἰδιώτην πείθῃ καὶ τὸν πεπαιδευμένον, τὸν μὲν ὡς κατὰ τοὺς πολλοὺς οὖσα, τὸν δὲ ὡς ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς, καὶ ἢ αὐτόθεν γνώριμος. ὁμοίως γὰρ ἀκαιρον καὶ γριφον νοεῖσθαι καὶ ἐπιστολὴν ἐρμηνεύεσθαι.*

f) De verborum ambitu.

Perspicuitatem autem facilius assequi posse eos, qui epistulas scribant, cum longos ambitus verborum fugiant, dicunt veteres. ac Demetrius eius modi circuitus omnino aspernatur, cum dicit: *Τάξει μέντοι λελύσθω μᾶλλον (sc. ἐπιστολή)-γελοῖον γὰρ περιοδεύειν, ὥσπερ οὐκ ἐπιστολήν, ἀλλὰ δίκην γράφοντα. καὶ οὐδὲ γελοῖον μόνον, ἀλλ' οὐδὲ φιλικόν.*

Philostratus autem in epistulis brevibus ambitus longos adhiberi non vetat, in amplioribus nisi sub finem eis utendum non esse dicit ita: *Κύκλον δὲ ἀποτορνεύειν ἐν μὲν ταῖς βραχυτέραις τῶν ἐπιστολῶν ξυγχωρῶ, ἵνα τούτῳ γοῦν ἢ βραχυλογία ὠραϊζήται ἐς ἄλλην ἢχὼ πᾶσα στενὴ οὖσα. τῶν δὲ ἐς μῆκος προηγμένων ἐπιστολῶν ἐξαιρεῖν χρὴ κύκλους. ἀγωνιστικώτερον γὰρ ἢ κατ' ἐπιστολὴν τοῦτο, πλὴν εἰ μὴ που ἐπὶ τελευτῆς τῶν ἐπεσταλμένων ἢ ξυλλαβεῖν δέοι τὰ προειρημένα ἢ ξυγκλεῖσθαι τὸ ἐπὶ πᾶσι νόημα.*

g) De ornamentis oratoriis.

Epistulas quamquam simplici quadam ac tenui ratione conscribi necesse sit, tamen non omnibus orationis luminibus

1) Cf. Isocrat. IV 8 τὰ παλαιὰ καινῶς διελθεῖν καὶ περὶ τῶν νεωστὶ γεγενημένων ἀρχαίως εἰπεῖν.

privandas sed mediocriter ornandas esse praecipunt. de qua re Isidorus Pelusiota (lib. V ep. 133)¹⁾ dicit haec:

Ὁ ἐπιστολιμαῖος χαρακτηρ μήτε παντάπασιν ἀκόσμητος ἔστω μήτε μὴν εἰς θρύψιν κεκοσμημένος ἢ τρυφήν. τὸ μὲν γὰρ εὐτελές, τὸ δὲ ἀπειρόκαλον. τὸ δὲ μετρίως κεκοσμηῆσθαι καὶ πρὸς χρεῖαν καὶ πρὸς κάλλος ἀρκεῖ.

Demetrius autem solis proverbiiis epistulam ornari oportere dicit, quod proverbium vulgare atque commune sit, sententias arte quadam compositas afferendas non esse. sed postea rhetores permisisse ut non solum sententiae sed etiam philosophorum placita et aenigmata et ioci et mythi in epistulis conscribendis adhiberentur, testes sunt Gregorius Nazianzenus et L. alia autem artificia rhetorica, velut figuras, paria paribus opposita, similiter cadentia, membra syllabarum serie sibi respondentia aut omnino sophistis relinquenda aut maxima cum moderatione adhibenda esse Gregorius solus dicit (p. 16. Herch.) τροπὰς δὲ παραδεξόμεθα μὲν, ὀλίγας δέ, καὶ ταύτας οὐκ ἀναισχύντους. ἀντίθετα καὶ πάρισα καὶ ἰσόκωλα σοφισταῖς ἀπορρίψομεν. εἰ δέ που καὶ παραλάβοιμεν, ὡς καταπαίζοντες μᾶλλον τοῦτο ποιήσομεν ἢ σπουδάζοντες. ceteri de hac re omnino non disserunt.

h) De scribentium moribus per epistulas exprimendis.

Sequitur ut doceam praeceptum esse, ut epistulae et scribentium mores reddant et ad eum, ad quem scribuntur, accommodatae sint. qua de re in Theonis progymnasmatis (Rhet. gr. ed. Spengel II 115) scriptum est: Πρῶτον μὲν τοίνυν ἀπάντων ἐνθυμηθῆναι δεῖ τό τε τοῦ λέγοντος πρόσωπον ὁποῖόν ἐστι καὶ πρὸς ὃν ὁ λόγος. atque Demetrius Πλεῖστον δέ, inquit, ἐχέτω τὸ ἡθικὸν ἢ ἐπιστολή, ὥσπερ καὶ ὁ διάλογος. σχεδὸν γὰρ εἰκόνα ἕκαστος τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς γράφει τὴν ἐπιστολήν· καὶ ἔστι μὲν καὶ ἐξ ἄλλου λόγου παντὸς ἰδεῖν τὸ ἦθος τοῦ γράφοντος, ἐξ οὐδενὸς δὲ οὕτως ὡς ἐπιστολῆς.

Idem Philostratus praecepit, cui Marcus Aurelius ex principibus optimas videtur scripsisse epistulas, quod πρὸς τῶ

1) Migne, Patr. gr. tom. 78, p. 1404.

κεκριμένῳ τοῦ λόγου καὶ τὸ ἐδραῖον τοῦ ἥθους ἐντετύπωτο τοῖς γράμμασιν.

Epistulas autem eis, ad quos mittuntur accommodari oportere apparet e Demetrii verbis: Ἐπεὶ δὲ καὶ πόλεσιν ποτε καὶ βασιλεῦσι γράφομεν, ἔστωσαν τοιαῦται αἱ ἐπιστολαὶ μικρὸν ἐξηρημέναι πως. στοχαστέον γὰρ καὶ τοῦ προσώπου, ᾧ γράφεται.

Haec protulisse ad veterum de epistulis scribendis praecepta illustranda satis sit. iam nos vertamus ad eam potissimam dissertationis partem, qua de D et L agendum est. ac primum quidem nobis paucis quaerendum erit de auctore atque aetate libelli D.

De libello, qui τύποι ἐπιστολικοί inscribitur.

a) De auctore.

Quamquam in codice longe praestantissimo M (Marc. 418) libellus Demetrio Phalereo tribuitur, tamen, cum Demetrii temporibus eiusmodi scripta composita esse a verisimilitudine abhorreat neque ille libellus ingenio Demetrii dignus sit, alteram codicum familiam quamvis deteriore secuti libellum incerti auctoris esse censebimus, sed nomen auctori Demetrium fuisse suspicabimur. nam si libellus sub Demetrii nomine notus erat, facile fieri poterat, ut a viro semidocto clarissimo illi Demetrio Phalereo tribueretur, praesertim cum libellus περὶ ἐρμηνείας inscriptus, in quo et ipse de scribendis epistulis agitur, sub eiusdem nomine notus esset. sed utut haec res se habet, certe auctor fuit rhetor quidam, qui et ipse disciplinae suae alumnis praecepta dedit et in usum eorum libellum conscripsit, ut data occasione haberent, unde epistularum exempla promerent. Heraclides enim ille, ad quem commentatiuncula datur, e numero eorum rhetoris discipulorum videtur fuisse, qui officia sua magistratui cuidam praestituri erant. quod ut censeam, ea potissimum re perducor, quod in definitione amicalis epistulae nisi praefectorum et praetorum mentio non fit et scribae ipsi commemorantur (p. 1, 6 ὑπὸ τῶν τὰς τοιαύτας τοῖς ἐπὶ

πραγμάτων ταπτομένοις ὑπουργίας ἀναδεχομένων; p. 2, 22 ὑπό τινων ἀξιοῦνται φιλικὰ γράψαι). praeterea de praefectis et subditis agitur in epistulis undecima et nona.

Magistratus autem nominatim allati (p. 2, 23) loca certa indicant, quibus libellus conscriptus sit. legitur enim in Μ στρατηγ στρατηγούς διοικέτας quod vix aliter resarciri potest nisi στρατηγούς ἐπιστρατήγους διοικητάς¹). hi autem magistratus ita coniuncti nisi in Aegypto non fuerunt. accedit quod alio loco Alexandriae urbis mentio fit (p. 10, 2 καταπλεύσας ἡμην εἰς Ἀλεξάνδρειαν), id quod non casu factum esse verisimile est, cum aliae quoque res Aegypto optime convenient. de itinere navali, quo saepissime Aegyptiis utendum erat, dicitur in ep. 16 οὔτε γὰρ πλοῖόν ἐστιν εὐπορῆσαι πάντων εἰλκυσμένων πρὸς τὰς λειτουργίας. quoties munia publica Aegyptiis subeunda fuerint, nuper docuit Hohlwein in Mus. Belg. XII (1908) p. 89 sqq. etiam naves ad eandem rem temporibus Lagidarum et Romanorum contrahebantur, ut Rostowzew ostendit (Klio VI (1906) p. 255). Nili accolarum proprium erat edictis magistratuum repugnare, quam ad rem bene quadrat locus (p. 7, 10) τοιοῦτος γὰρ ὢν παρὰ τῶν ὄχλων τὴν εὐφημίαν καὶ τὴν ἀρχὴν ἀσάλευτον ἔξεις. accedit quod ἐπιστολογράφοι Aegyptii ex antiquissimis temporibus noti sunt²). denique nomen Heraclidae in Aegypto frequentissimum erat.

b) Quo tempore libellus conscriptus sit.

Antiquissimam commentationem de scribendis epistulis in Aegypto compositam esse non mirum est considerantibus, quantopere usus epistularum apud Aegyptios floruerit quantaque auctoritate epistolographi usi sint³). iam oritur quae-

1) In hac parte facere non possum quin sequar Brinkmannum, Der älteste Briefsteller, Mus. Rhen. 64 (1909), p. 310 sqq.

2) Grenfell-Hunt, Tebt. Pap. I 112, 87. Witkowski, Epist. priv. gr. p. 34 adn.

3) Cf. Maspéro, Du genre épistolaire chez les anciens Égyptiens de l'époque Pharaonique in Bibl. de l'école des hautes études, s. phil. et hist. XII (1873), p 26 sqq.

stio, quo modo illi τύποι cum epistulis in Aegypto repertis congruant. quam rem tractavit Brinkmannus l. l. p. 313 sq. invenit nonnullos locos typorum crebro in papyris exstantes, velut καλῶς (οὖν) ποιήσεις cum participio coniunctum (p. 3, 12), ἐπισκοπῶν τοὺς ἐν οἴκῳ (p. 3, 13), γράφων . . . περὶ ὧν αἴρη (p. 3, 15), quibus addo μή τινος ἔχωσι χρείαν (p. 3, 13), εἰάν τινος χρείαν ἔχησι Witkowski, Epp. priv. 10, 7, εἰάν περὶ τινός σου χρείαν ἔχημι 11, 4; χρείαν ἔχων 12, 5, ὧν ἂν ἔχησι [χρείαν 14, 9. et παρακαλεῖν . . . δι' ἐπιστολῆς ἔκρινα τοῦτο ποιῆσαι p. 5, 10. cf. ἀσπάσασθαι . . . διὰ γραμμάτων ἐκρίναμεν σημεῖναι Witk. 48, 15 adn. ad. ep. 44, 4; διὰ γραμ. ἔκρι]να ποιῆσαι Witk. 51, 4 et παρακαλῶν [oro, precor] p. 12, 1 cf. Witk. 53, 9 et 58, 6.

At epistulis modo adhibitis etiam quando libellus conscriptus sit, indicatur. illae enim epistolae omnes aut infima Ptolomaeorum aetate aut primis saeculis dominationis Romanorum scriptae sunt. quamquam haec res ad certum iudicium ferendum non sufficit, tamen libellum temporibus ethnicis conscriptum esse ea re efficitur, quod semper dei afferuntur, non unus deus, velut p. 7, 21 θεοί, p. 11, 3 παρὰ θεοῖς, p. 11, 5 πρὸς δὲ θεοὺς εὐσέβειαν, p. 11, 12 εἰάν οἱ θεοὶ θέλωσι, p. 9, 19 καλῶς ἐποίησεν ἡ τύχη, p. 11, 2 βουλομένης τῆς τύχης, quae formulae etiam in papyris saepe occurrunt¹⁾. desunt omnino elocutiones periphrasticae, quae inde a quarto p. Chr. saeculo in deliciis habebantur quaeque in exemplis spuriiis codicum ABP inveniuntur, velut p. 12, 11 ὑπὲρ τῆς σωτηριώδους ὑμῶν διαμονῆς ὁσημέραι εὐχόμενοι εὖ ἔχειν πυνθάνεσθαι ταύτην λίαν ἔχομεν ἐρωτικῶς et p. 12, 17 τὰ τῆς σῆς λαμπρότητος ὑγιεινὰ γράμματα. maximi autem momenti sunt magistratus allati (p. 2, 21). munus enim strategae edictis Diocletiani et Constantini sublatum est, ut U. Wilcken docuit in Hermae vol. 27 p. 297 sqq. sed spatium his rebus datum etiam artius circumscribitur magistratu διοικητοῦ commemorato p. 2, 22. quo titulo usque ad medium primum a. Chr. n. saeculum quaestores et

1) Cf. Brinkmann, l. l. p. 314.

urbani et rustici significari solebant (Grenfell-Hunt, Tebt. Pap. II 282)¹⁾, temporibus autem dominationis Romanorum hic titulus non ante alteram partem secundi p. Chr. saeculi occurrit²⁾. aliis quoque indiciis aetas hellenistica indicatur. legimus enim (p. 3, 13sq.) καλῶς οὖν ποιήσεις πυκνότερον ἐπισκοπῶν τοὺς ἐν οἴκῳ. vocabula vero οἱ ἐν οἴκῳ, quae aetate Lagidarum maxime usitata erant, inde a secundo p. Chr. saeculo vocabulis οἱ ἔνοικοι vel adverbiiis πανοικεῖ et πανοικησία excipiuntur. verbum autem ἐπισκοπεῖν eodem usu nisi intra annos 130 a. Chr. et 27 p. Chr. nunquam in permultis epistulis post hunc annum conscriptis invenitur, ut docuit Brinkmannus l. l. p. 315. eadem fere tempora indicari usu atque vi verborum αἴρεσιν (p. 3, 2), ἀντιπέπτωκεν (p. 9, 2), ἀντιφωνῆσαι (p. 7, 23), ἀπάντησιν (p. 11, 4), ἀπαρασήμαντον (p. 11, 3), ἀποδοχῆς (p. 3, 21), διασάφησον (p. 8, 1), εἰλκυσμένων (p. 9, 3), πυκνότερον (p. 3, 13), συμπαριστάμενος (p. 3, 14), κεχαρισμένον ὑπάρχειν (p. 1, 12) idem vir doctus ostendit. omnibus his rebus computatis satis certo efficitur libellum intra alterum a. Chr. et medium saeculum primum p. Chr. compositum esse et Brinkmanno facile assentiemur de priore potius quam posteriore huius spatii parte cogitandum esse.

De libello, qui ἐπιστολιμαῖοι χαρακτηῆρες inscribitur.

a) Quo tempore libellus conscriptus sit.

Quam ad rem cognoscendam primum consideremus

α) e quibus fontibus auctor hauserit.

Multis locis auctorem sophistarum praecepta secutum esse apparet, quamquam, ex quo hauserit, pro certo dici non potest. cuius rei ut nonnulla testimonia afferam, vocem χαρακτηῆρας

1) Cf. Wilcken, Ostraka I 493 et Strack, Archiv f. Pap. II 559.

2) Cf. P. Meyer, Festschrift für Hirschfeld p. 145 sq. Archiv f. Pap. II 559.

non modos et veluti formas elocutionis¹⁾, sed varia epistularum genera argumentis diversa significare²⁾ statuendum est. idem significat χαρακτήρ apud Apollonium Tyan. ep. 19 (p. 113 Hercher) πέντε εἰςὶ σύμπαντες οἱ τοῦ λόγου χαρακτῆρες, ὁ φιλόσοφος, ὁ ἱστορικός, ὁ δικανικός, ὁ ἐπισταλτικός, ὁ ὑπομνηματικός. epistulae definitionem sophistarum praecepta redolere iam supra dictum est. eosdem auctor in variis epistulae generibus definiendis secutus est.

Εἰρωνεία, quod erat σχῆμα orationis ex Aristotelis³⁾ temporibus notum atque usitatum, simili modo atque in L definitur apud Gregorium Corinthium (περὶ τρόπων VIII 773 W.) ita: *Εἰρωνεία* ἐστὶ φράσις τοῖς ῥητοῖς λεγομένη τούναντίον μεθ' ὑποκρίσεως et apud Anonymum περὶ σχημάτων VIII 648 W.: *Εἰρωνεία* ἐστὶν ἔμφασις κακίας δι' εὐφήμων ῥημάτων⁴⁾.

Definitio autem ἀντεγκληματικῆς (p. 17, 3) maxime sapit verba Quintiliani VII 4: *Ἀντέγκλημα* dicitur, quia omnis nostra defensio constat eius accusatione, qui vindicatur⁵⁾.

Eodem fere modo, quo ἐγκώμιον et ἔπαινον inter se differre docetur (p. 17, 15), distinguunt Aristides (τεχν. ῥητ. II 505 Sp.) — ἔπαινος δὲ τὸ ἐπὶ μικροῖς γινόμενον, οἷον τὸ εὖ καὶ καλῶς ... τὸ δὲ ἐγκώμιον ἐπὶ μεῖζον ἐξάγει, διόπερ κατὰ διέξοδον γίνονται — Hermogenes (προγυμν. II 11 Sp.) ἔπαινον δὲ διαφέρει τὸ ἐγκώμιον, ὅτι ὁ μὲν ἔπαινος καὶ ἐν βραχεῖ γένοιτ' ἄν ..., τὸ δὲ ἐγκώμιον ἐν μακροτέρῳ διεξόδῳ, alii⁶⁾.

Σαφήνειαν autem ex Isocratis temporibus omnes, qui de

1) Velut apud Demetr. de eloc. § 36 et Syrianum p. 107, 25 (Rabe).

2) Cf. Ernesti, Lexicon Technologiae Graecorum Rhetoricae, Lipsiae 1795. s. v. χαρακτῆρες.

3) Aristot. Rhet. II 7.

4) Cf. Zonaeum VIII 679 W., Alexandrum VIII 451 W., Phoebammonem VIII 512 W., Herodianum VIII 590 W., Cocondrium VIII 788 W., Tryphonem VIII 759, 817, 724 W.

5) Praeterea cf. Syrian. in Hermog. II 147 R., Sopatr. VIII 16 sqq. W.

6) Velut Theon. progymn. II 109 Sp., Aphthon. progymn. II 35 Sp.

arte scribendi docuerunt, non minus quam συντομίαν ex-
postulant. quamquam Aristoteles quique eum secuti sunt
Isocrate vituperato¹⁾ non brevitāte mera, sed ea brevitāte,
quae rebus par sit, orationem instruendam esse dicunt. cuius
rei testis sit anonymus²⁾, [Cornutus Graeveni] qui Περὶ
μέντοι inquit συντομίας Ἀριστοτέλης ἐφίστησιν. εἰ γὰρ ἐστὶ,
φησί, ἡ συντομία συμμετρία τῆς μήτε παραλιπούσης τι τῶν
ἀναγκαίων, μήτε πλεοναζούσης, ἀρετὴ γενήσεται. εἰ δὲ ἐστὶν
ὥσπερ ἔνδεια τῆς ὑπερβαίνουσας τι τῶν χρησίμων, ἐν ταῖς
κακίαις μᾶλλον ταχθήσεται.

Id autem, quod de perspicuitate L docet, ex ipso Philo-
strato desumptum³⁾ esse, qui aliis quoque locis adhibitus
est, apparet his locis collatis:

Philostrati

ὑπεραττικίζων δὲ (Ἡρώδης
ὁ Ἀθηναῖος) καὶ ὑπερλαλῶν
ἐκπίπτει πολλαχοῦ τοῦ πρέ-
ποντος ἐπιστολῆς χαρακτηῆρος.

δεῖ γὰρ φαίνεσθαι τῶν ἐπι-
στολῶν τὴν ἰδέαν ἀττικωτέραν
μὲν ξυνηθείας, ξυνηθεστέραν
δ' ἀττικίσεως.

σαφήνεια δ' ἀγαθὴ μὲν
ἡγεμῶν ἀπαντος λόγου, μάλ-
ιστα δ' ἐπιστολῆς.

L

καὶ τὸ ὑπεραττικίζειν ἀλ-
λότριον τοῦ τῶν ἐπιστολῶν
καθέστηκε χαρακτηῆρος.

δεῖ γὰρ τὴν τῆς ἐπιστολῆς
φράσιν τῆς μὲν συνηθείας
ἀττικωτέραν εἶναι, τοῦ δὲ
ἀττικισμοῦ συνηθεστέραν.

σαφήνεια γὰρ ἀγαθὴ μὲν
ἡγεμῶν παντός λόγου, μάλιστα
δὲ ἐπιστολῆς.

Ea quae sequuntur (p. 20, 3) ex epistula Gregorii Na-
zianzeni supra laudata desumpta esse Hinckio videntur, id
quod mihi quidem non probatur. comparemus enim

L

Χρὴ μὲντοι μήτε συντο-
μία σαφήνειαν διαφθείρειν

Gregorii

Τῶν γραφόντων ἐπιστολὰς
... οἱ μὲν μακρότερα γρά-

1) Cf. P. Wendland, Anaximenes p. 41.

2) Rhetores Graeci edd. Spengel-Hammer I 370.

3) Cf. H. Hinck, Die ἐπιστολιμαῖοι χαρακτηῆρες des Pseudo-
Libanios, Annal. philol. et paed. 1869, p. 547 sq.

μήτε . . . ληρεῖν ἀμέτρως, ἀλλὰ τοῦ συμμέτρου στοχάζεσθαι τοὺς ἀκριβεῖς τοξότας μιμούμενον. ὥσπερ γὰρ οὔτε τὸ πολὺ τὸν προκείμενον τοῖς τοξόταις σκοπὸν παρέρχεσθαι οὔτε τὸ ἐντὸς τοῦ σκοποῦ τοξεύειν . . . ἀνδρός ἐστὶν εὐφροῦς . . . ἀλλὰ μόνου τοῦ μετ' εὐφραδείας τῆς συμμετρίας στοχάζομένου

τὸ μὲν οὖν μέγεθος τῆς ἐπιστολῆς ὡς πρὸς τὰ πράγματα . . . δεῖ καὶ τινὰς ἐπιστολὰς ἀπομηκύνειν ἐν καιρῷ πρὸς τὴν ἀπαιτοῦσαν χρεῖαν.

φουσιν ἥπερ εἰκός, οἱ δὲ καὶ λίαν ἐνδεέστερα καὶ ἀμφοτεροὶ τοῦ μετρίου διαμαρτάνουσιν ὥσπερ τῶν σκοπῶν οἱ τοξεύοντες, ἂν τε εἴσω πέμπωσιν ἂν τε ὑπερπέμπωσιν. τὸ γὰρ ἀποτυγχάνειν ἴσον κἂν ἀπὸ τῶν ἐναντίων γίνηται δέον ἀμφοτέρων φεύγοντα τὴν ἀμετρίαν τοῦ μετρίου κατατυγχάνειν.

ἔστι δὲ μέτρον ἐπιστολῶν ἡ χρεῖα.

Consensionem quandam inter L et Gregorium esse nemo negabit. sed cum apud L omnia melius atque accuratius dicta sint quam apud Gregorium, L e Gregorio hausisse credibile non est, immo contrarium verisimile est. cum autem similitudo inter utrumque locum non tanta sit, ut Gregorium e L hausisse pro certo affirmari possit, utriusque praecepta ad eundem fontem redire cautius dicemus.

β) a quibus L laudetur.

Etiam e scholiis a Syriano ad Hermogenis status scriptis L hausisse Hinckius dicit comparatis his locis:

L p. 15, 10

παραίνεσις γὰρ συμβουλῆς διαφέρει. παραίνεσις μὲν γὰρ ἐστὶ λόγος παραινετικὸς ἀντίρρησιν οὐκ ἐπιδεχόμενος, οἷον ὡς εἴ τις εἴποι ὅτι δεῖ τὸ

Syrian. II 192 ed. Rabe

ἔτι διαφέρει παραίνεσις συμβουλῆς . . . καὶ ἡ μὲν συμβουλή ἀντιλογία ἐπιδέχεται, οἷον «χρὴ βοηθεῖν Ὀλυθίοις», ἡ δὲ παραίνεσις οὐ,

θεῖον τιμᾶν . . . , συμβουλή οἶον «χορὴ τὸ θεῖον σέβειν,
 δ' ἐστὶ λόγος συμβουλευτικὸς γονεῖς τιμᾶν».
 ἀντίρρησιν ἐπιδεχόμενος, οἶον
 ὡς εἴ τις εἴποι ὅτι δεῖ πολε-
 μεῖν.

Sed horum quoque locorum cognatio alia mihi esse videtur atque Hinckius censet. nonne definitiones apud L multo accuratiores atque elegantiores sunt quam apud Syrianum? quae cum ita sint, non L e Syriano sed Syrianum e L hausisse censendum est, qua re ipsa primum testimonium notitiae Ἐπιστολιμαίων χαρακτηῆρων datur. alter testis est Maximus Confessor¹⁾, ut R. Foerster me docuit, qui verba (p. 26, 10) Συγχαίρειν χορὴ τοῖς φίλοις καλῶς πράττουσιν ὡς καὶ συναλγεῖν λυπουμένοις et (p. 33, 2) Αἱ ἐκ φίλων εἰς φίλους γεγόμεναι λῦπαι δυσθεράπευτοι λίαν τυγχάνουσι καὶ μείζους τῶν ἐχθρῶν ἔχουσι τὰς ἐπηρείας laudat²⁾ eaque Libanio tribuit. Maximus autem natus circa a. 580³⁾ aliquamdiu imperatori Heraclio ab epistulis fuit, haud dubie ante annum 630, quo monasterio Chrysopolitano praefectus est. qua re efficitur libellum, de quo agitur, brevi post a. 600 sub Libanii nomine notum fuisse. Antonius⁴⁾ quoque Maximum secutus in libro, qui Melissa inscribitur, Ἐπιστολιμαίους χαρακτηῆρας Libanio tribuit, cum illas sententias a Maximo laudatas affert⁵⁾.

Quibus rebus allatis tempus ab aetate Libaniana haud ita remotum indicatur. Syrianus enim, magister Procli Neoplatonici, circa a. 450⁶⁾ Athenis senex mortuus est. quo anno commentaria ad Hermogenis status scripserit, quamquam ignoramus, tamen Ἐπιστολιμαίους χαρακτηῆρας non

1) Maxim. Serm. 6, 550 Comb. = Migne, tom. 91, p. 764.

2) E Maximo hauserunt Michael Apostolius et Arsenius in *Συναγωγῇ παροιμιῶν*, Leutsch-Schneidewin, Corpus Paroemiograph. Graec. II p. 258 et 648.

3) Cf. Krumbacher, Byz. Litt.² p. 61.

4) Cf. Krumbacher, p. 600.

5) Antonii Melissa, Migne tom. 136 p. 852 et 853.

6) Cf. Hinck l. l. p. 548.

multo post a. 400 notos fuisse verisimile est. Libanio autem primus Maximus Confessor tribuit. sed cum is non ipse proverbia excerpssisse, verum proverbiorum collectione quadam usus esse videatur, iam ante Maximum Ἐπιστολιμαίους χαρακτηῆρας Libanio tributos fuisse putandum est.

b) De auctore.

Hic quaerat quispiam, quare nos Libanium auctorem esse negemus, cum aetas auctoris L ab aetate Libaniana haud ita multum distet. Priusquam ad id respondeamus, quae Libanius de epistulis conscribendis docuerit, accuratius perquiramus. minime enim dubium esse potest, quin Libanius disciplinae suae alumnis praecepta de conscribendis epistulis dederit et discipuli epistulis eleganter pangendis studuerint. quae praecepta, quamquam a Libanio ipso litteris mandata non sunt, tamen ex eius epistulis enucleari possunt. Libanius enim et in aliis scriptis et in epistulis atticismo studuit, sed τὸ ὑπεραττικίζειν haud dubie ab eis alienum est. quod bene quadrat ad verba L p. 19, 10 ἀττικίζειν μὲν μετρίως . . . p. 19, 12 τὸ ὑπεραττικίζειν ἀλλότριον τοῦ τῶν ἐπιστολῶν καθέστηκεν χαρακτηῆρος. ibidem p. 19, 18 postulatur, ut epistula ornetur σαφηνεῖα τε μάλιστα καὶ συντομίᾳ μεμετρημένῃ καὶ ἀρχαῖσμιῶ λέξεων. Libanius breves fere epistulas scribit, quamvis longas minime aspernetur. scribit enim ipse quoque litteras longas velut epp. 389, 393, 394 W.¹⁾ et tales epistulas laudat, velut ep. 1037 W. Ὅσῃν δὲ ὑμῖν ἡδονὴν τὰ πραχθέντα ἤνεγκε, τοσαύτην ἐμοὶ τὰ γραφέντα. Πρὸς γὰρ αὖ τοῖς ἄλλοις τό τε μῆκος τῆς ἐπιστολῆς ἢ τε διὰ πάσης χάρις ἐδείκνυεν, ὡς ἀγαθοῦ παιδὸς εἶης πατήρ. alio loco (ep. 36 W.) epistulis lectis molestias leviores fieri dicit addens fuisse γράμματα . . . οὔτω μικρά, προσθείην δ' ἂν ὡς οὐδὲ πάνυ καλά. Τί ποτ' ἂν οὖν ἔδρας, εἰ μακρὰ τε ἦν καὶ καλά; quamquam aliis locis se excusat, quod epistulas breves scripserit, velut ep. 372:

1) Libanii sophistae epistulae ed. I. C. Wolfus, Amstelædami 1738.

Περὶ δὲ τοῦ μέτρον τῆς ἐπιστολῆς δεῖ δήπου με ἀπολογήσασθαι et ep. 1031: Ὡσπερ γάρ, ὠγαθέ, μῆκος ἐπιστολῆς οὐ φιλίας ἔργον, οὕτως οὐδὲ βραχύτης σημεῖον ἔχθρας, tamen eum plerumque litteras breves scripsisse et modum epistularum non longitudinem esse, sed χρεῖαν iudicasse certum est. Confer modo verba epistulae 401 ποίοις Βοιωτοῖς συγγενόμενος ἀποβέβληκας τὴν περὶ τοὺς λόγους τέχνην; οὐ γὰρ ἐκεῖνό γε Ἀνδρονίκου, τὸ τὰς μὲν μακρὰς ἐπιστολὰς ἐπαινεῖν πανταχοῦ, τὰς δὲ οὐ μακρὰς ἐλαύνειν. ἀλλ' εὖ ἦδεις, ὡς ἐκατέρῳ τε ἔνι χώρα καὶ μετὰ τοῦ καιροῦ καὶ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο καλόν cum verbis L p. 20, 14 τὸ μὲν οὖν μέγεθος τῆς ἐπιστολῆς ὡς πρὸς τὰ πράγματα ..., ἀλλὰ δεῖ καὶ τινὰς ἐπιστολὰς ἀπομηκύνειν ἐν καιρῷ πρὸς τὴν ἀπαιτοῦσαν χρεῖαν.

Etiam χάριν epistularum Libanius exposcit, cum χάριν epistulae Iuliani laudat (v. ep. 1037) et Palladium monet ep. 1117, ut cum cura et elegantia scribat. tales enim epistulae non solum a Libanio ipso legebantur, sed etiam cum amicis et discipulis communicabantur. cf. ep. 1129. quae res congruit cum L p. 21, 1: πληρώσει τε τὴν εἰς ἐπιστολὰς χάριν ἱστοριῶν τε καὶ μύθων μνήμη καὶ παλαιῶν συγγραμμάτων καὶ παροιμιῶν εὐστόχων καὶ φιλοσόφων δογμάτων χρῆσις. inuenies enim apud Libanium saepe ἱστορίας allatas velut: ep. 382 Cimonem patris aemulum fuisse; Xerxis expeditionem in Graeciam factam epp. 47. 1139. 1457; permultas fabulas, velut ep. 1031 de Gygis anulo, ep. 59 de Iasone, ep. 730 de Marsya, ep. 102 et 385 de Pirithoi et Thesei amicitia, ep. 1238 de Hercule, ep. 603 de Tantalo. saepe veterum scriptorum imprimis Homeri verba Libanius affert vel ad ea alludit, velut ad Homeri II. E 388 in ep. 1186, Γ 179 = ep. 1125, Π 149 = ep. 355, P 645 = ep. 1038, A 130 sqq. = ep. 1031, B 674 = ep. 382, Od. τ 426 = ep. 102, ι 84 = ep. 277, α 58 = ep. 1099¹⁾. idem de proverbii statuendum est, quae permulta inueniuntur velut in ep. 371 δεσμὸν χαλεπώτερον εἰς λύσιν τοῦ Γορδίου λέλυκας. 532 Ἀνδρὸν εἰς πεδίον προκαλεῖς. 1135 λευκῆ

1) Alia v. in edit. Wolfiana p. 852 sq.

στάθμη, 1042 μικρὰν . . . ἀρχὴν καὶ κατὰ τὴν παροιμίαν Σκυρίαν. *ibid.*: εἰς τοὺς ὠμοτάτους Σκυθῶν ἐλθῶν, 213. 330. 1125 κοινὰ τὰ τῶν φίλων. 1142 Ἐμὲ δὲ μήτε κόθορνον μήτε Εὐριπον μήτ' ἀνέμου πεδίον ἠγήση. 714 Πτύω εἰς κόλπον, 730 εἰ καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῆ παροιμίας γενήσομαι καὶ δόξω φεύγειν ἠτυχηκότα φίλον. 1117 ἀφ' ἐστίας ἀρχόμενος¹⁾).

Videmus igitur ea, quae in L de epistulis scribendis praecipiantur, cum Libanii usu congruere. idem de elocutione et de hiatus et clausularum rhythmicarum usu dicendum est. neque enim Libanius neque L, ut infra demonstrabitur, hiatum vitaverunt. elocutiones autem singulas Libanius non semper ita clausit, ut ante ultimam arsin duae vel plures theses positae sint. Litzica²⁾ enim Libanium in orationibus illam legem per centenas clausulas vices non observavisse vidit. in epistulis autem is numerus etiam maior est, nam inter 500 clausulas 122 minus quam duas theses ante ultimam arsin praebentes inveni, id est 24%. L magis ad illam legem observandam inclinatur, id quod in homine posterioris aetatis non mirum; nam apud eum per 100 clausulas 15 tantum lege exceptas inveni (v. infra).

Sed quamquam ea, quae in L de epistulis conscribendis praecipiantur, cum Libanii usu maxime congruunt, tamen libellum tam male dispositum a Libanio in lucem editum esse negandum est. nulla autem res nos impedit, quominus praecepta in L data e commentariolo, quo Libanius ad dissertationes scholasticas utebatur, provenisse censeamus. accedit, quod elocutio multis locis Libanium sapit. putamus igitur *Ἐπιστολιμαῖους χαρακτηῆρας* a discipulo quodam Libanii secundum ea, quae in ludo didicerat, magistro mortuo in lucem editos esse. epistulas autem, quamquam fortasse magnam partem e numero earum sunt, quae exercitationis causa in ludo Libanii componebantur, tamen omnes illic ortas esse necesse non est. quin etiam unus locus iam

1) Cf. nunc dissertationem E. Salzmanni, Sprichwörter und sprichwörtl. Redensarten bei Libanios, Tübingen 1910, quae, dum haec folia prelis subiciuntur, prodiit.

2) Das Meyersche Satzschlußgesetz. Diss. München 1898 p. 18.

Hinckio (p. 548) suspicionem movit auctorem christianum fuisse. legimus enim in ep. 3 *ἡξίωσα τὴν ἱεράν σου διάθεσιν. ἱερά* autem *διάθεσις* circa a. 400 titulus erat, quo ecclesiae christianae magistratus appellari solebant. cf. praeter ea, quae Hinckius loco allato dicit, Synesii epistolam ad Pylaemenem datam, ubi scriptum legimus (ep. 129 p. 716, 34 Herch.) *εἰ διὰ τὴν ἱεράν σου διάθεσιν φίλοι ἡμῶν οἱ ἄρξοντες ἡμῶν ἐπιδημοῖεν κτλ.* alius quoque locus originis christianae videtur esse. legitur enim in ep. 8: *Εἶθε μοι τὸ θεῖον παράσχοι τὴν σὴν ἱεράν θεάσασθαι μορφὴν, ἧς ἀπολαῦσαι πάλιν ἐλπίζω διηνεκῶς εὐχὰς ὑπὲρ τούτου ποιούμενος τῷ κρείττονι.* quibus locis perpensis mea quidem sententia efficitur auctorem fortasse christianum fuisse. sed testimonia allata ad certum iudicium ferendum non sufficiunt, cum vel apud Libanium non pauci loci inveniantur, quibus non deos, sed *θεὸν* (tom. IV p. 233, 10; 272, 20 F.) vel *τὸν κρείττονα* (IV p. 232, 2 et 7; 236, 23; 244, 4; 281, 13 F.) vel *τὸν τὴν οἰκουμένην συστησάμενον* (IV p. 294, 6) universum struxisse et gubernare dicit¹⁾.

Sed ut libellus a discipulo Libanii compositus sit, quomodo Proclo Platónico tribui potuit? ab hoc Proclo, qui ab a. 410—485 fuit, libellus conscriptus esse non potest, cum eiusmodi studia ab illo philosopho aliena sint neque is utpote christianis infestus *παρακλητικὴν* (ep. 3) ad *ἱεράν διάθεσιν* exemplis suis inserturus fuerit. tempus quoque male quadrare videtur, cum libellus etiam magistro Neoplatonici notus fuerit. at potuitne illi discipulo Libanii nomen Proclo fuisse, quod primus R. Foerster suspicatus est? ita facillime libellus utriusque viri nomine insigniri et, si sub Procli solius nomine afferebatur, facile fieri poterat, ut a magistello semidocto Proclo Platónico clarissimo tribueretur ita, ut Demetrii libellus clarissimo illi Phalereo suppositus est. quod nobis Libanii discipulus nomine Proclus aliis locis non occurrit, huic sententiae non repugnat, cum illis temporibus nomen Procli frequentissimum fuerit. inveniuntur enim

1) Cf. Libanius ed. Foerster IV 201 adn. 3.

exempli causa inter eos, ad quos Libanius epistulas scripsit, tres Procli¹⁾. hic Proclus, qui fortasse christianus fuit, paulo post mortem Libanii praecepta a magistro accepta et exemplis vel in ludo scriptis vel ab ipso fictis aucta in lucem edidisse videtur.

Sed haec de auctore. iam quomodo auctor praecepta ab ipso aliisque data secutus sit videamus.

c) De genere dicendi.

Quicumque Ἐπιστολιμαίους χαρακτηῆρας legerit, eos stilo sicco et simplici, quem Graeci ἀφελείας nomine significant, conscriptos esse non negabit. raro enim phrases longas atque hypotactice iunctas inveniet. in exemplis vero epistularum semper fere singulae elocutiones coniunctionibus δὲ vel γὰρ coniunctae, saepe in enuntiatis paratactice iunctis verborum tempora commutata sunt, id quod sophistae recentiores ἀφέλειαν colentes facere solebant.²⁾ exempli gratia nonnullos locos Libanianos affero.

α) De verborum temporibus commutatis.

In sententiis paratactice iunctis copulata sunt:

praesens et futurum:

p. 23, 11 τιμᾶν — προσερεῖν³⁾ (cf. Lib. II 36, 19; V 526, 16 F.).

aoristus et praesens:

p. 30, 14 αἰδέσθητι — παῦσαι — ποιοῦ (cf. Lib. I 311, 3; IV 266, 16 F.).

aoristus et imperfectum:

p. 26, 4 μετῆλθον — ἐνόμιζον (cf. Lib. I 132, 4; 374, 5; 462, 19; II 152, 8; IV 217, 17).

1) O. Seeck, Die Briefe des Libanius, in Gebhardt-Harnack, Texte u. Untersuchungen N. F. 15 (1906) s. v.

2) Cf. W. Schmid, Der Atticismus III 74 et IV 79. I. Pietzko, De Aristaeneti epistulis, diss. Vrat. 1907, p. 7sq.

3) De hoc infinitivorum apud Libanium usu egit Foerster, Lib. tom. III praef. p. XXIX.

aoristus et futurum vel versa vice:

p. 15, 6 *δορῆσαι* — *ἀφέξασθαι*. p. 31, 15 *ἄξειν* — *κολάσαι* (cf. Lib. V 330, 15; 526, 16).

aoristus et perfectum:

p. 22, 4 *ἔδρασας* — *δέδωκας*. p. 27, 8 *λυπήσας* — *ἡδίκηκότες*. p. 30, 9 *ὑποδύς* — *πεπονθώς* — *δυνηθείς*. p. 30, 17 *εἰσενεγκάμενος* — *κατειληφώς* (cf. Lib. I 268, 13; 520, 16; II 138, 21).

perfectum et aoristus:

p. 21, 5 *εἰρηκώς* — *κρίνας*. p. 29, 5 *γέγονε* — *περιέβαλε* (Lib. V 113, 5; 398, 13). ceterum de iunctura perfecti vel praesentis et imperfecti Libaniana vide R. Foerster, Lib. IV 217, 7 adn. Videmus igitur L et Libanium in commutatione temporum plane consentire.

β) De atticismo.

Praecipue autem scire iuvat auctorem ei dictioni qua epistulas conscribendas esse dicit, ut ad atticum quidem sermonem prope accedant, non tamen omnino a sermone vulgari abhorreant, ipsum studuisse. quae res ei cum sophistis recentioribus et Libanio communis est, qui, quamquam operam dabant, ut *ἄττικῶς* scriberent, tamen etiam locutiones vulgares scriptis suis receperunt. quam rem nunc accuratius exponamus.

Attici sermonis proprium erat *ττ* pro *σσ*.¹⁾ quod auctor semper adhibet. dicit enim semper *πράττω*, non *πράσσω* (p. 17, 2; 22, 13; 26, 10; 27, 12) et *κρεῖττον* (p. 22, 1; 29, 7).

ξύν apud atticissantes magis atticum habebatur quam *σύν*. cuius rei testis est Moeris, qui dicit: *ξυμφώνως Ἀττικοί, συμφώνως Ἕλληνες καὶ κοινῶς*. L quamquam multis locis *σύν* scribit, tamen uno loco in verbo composito *ξύν* praebet p. 29, 8 *ξυντυχεῖν*. idem de Libanii usu Foerster statuit. Libanius enim praepositionis forma *σύν* uti solet,

1) Cf. Schmid IV 572 s.

in verbis compositis ξύν usurpat, velut I 105, 7 ξυνεῖναι; I 162, 20 ξυνετός; II 564, 1 ξυμβέβηκε; II 210, 5 ξύμπασιν.

Voces quoque quaedam, quae atticae habebantur, in L leguntur. quarum e numero hae afferantur:

p. 13, 2 πολυσχιδής Lucian. Philostr. Philo. Lib. IV 338, 11 F.

p. 18, 16 μετριάζω Thuc. Plat. Dem. Aristot. Aristid.

p. 20, 4 σύμμετρος et 20, 9 συμμέτρως. ξύμμετρος et ξυμμέτρως Philostrato in deliciis fuit, e quo auctor hausit (cf. Schmid IV 201).

p. 21, 14 κατόπιν apud Philostratum octies (Schmid IV 189), Aelianum quinques (Schmid III 133), Arrianum (cf. Böhmmer, Act. sem. Erl. IV 14), apud Libanium velut V 265, 3 F.

p. 22, 11 περισπούδαστος Lucian. Aelian. Liban. IV 466, 1 F.

p. 23, 3 παροινία Philostr. Lucian. Xen. Aesch. saepe apud Libanium velut III 260, 2.

p. 23, 4 ἐπάξιος Philostr. sexies; Pind. Herod. Plat.

Sed haec attulisse satis sit. iam ad locutiones vulgares pergamus.

Nusquam auctor formas γίγνομαι et γινώσκω usurpat, semper γίνομαι (p. 14, 2) et γινώσκω¹⁾ (p. 16, 6, 12; 17, 15; 23, 6; 24, 11). Libanii usus fluctuat.

p. 23, 8 πλειῶν vulgarius erat quam πλέον.¹⁾

p. 31, 4 ἔσο legitur apud Aelian. Alciphr. Marc. Aurel. (Stich, praef. p. XVI). Nicol. Progymn. I 419, 28 Walz; Liban. V 378, 14 F., cf. Lobeck, Phryn. p. 342.

Infinitivus futuri in locum infinitivi aoristi succedit²⁾

p. 15, 6 ἀφέξεσθαι, p. 23, 11 προσερεῖν, p. 31, 15 ἄξειν.

ἐάν autem cum indicativo coniunctum apud atticissantes non occurrit.³⁾ qua de causa Westermannum secutus p. 22, 10 πεφύκασι in πεφύκωσι corrigendum esse putavi.⁴⁾

1) Cf. A. Thumb, Die gr. Sprache im Zeitalter des Hellenismus p. 207.

2) Cf. Schmid IV 38 et 619; Foerster, Liban. tom. III p. XXIX.

3) Cf. Schmid IV 621.

4) Alio loco (p. 30, 5 καὶ ἀρνῆ) coniunctivus est, cf. p. 21, 10.

ὥς ἄν in enuntiatis finalibus apud scriptores optimos raro legitur¹⁾, ab Aeliano adamatur. in L scriptum est (p. 21, 10) ὥς ἄν μὴ κολακεία . . . προσῆ. Libanius ὥς ἄν cum optativo coniunxit t. II 453, 13 ὥς δ' ἄν μὴ ἐνοχλοίην, ἀπεχώρουν.

p. 32, 2 superlativus μελάντατος saepe in sophistarum scriptis occurrit, velut apud Aelianum²⁾, Alciphronem, Aristaen-
tum.³⁾

p. 14, 7 καθώς vulgare erat, ut testatur Moeris p. 196 καθότι Ἀττικῶς, καθώς Ἑλληνικῶς.

γ) De proverbiis et sententiis.

Rhetores orationis ornandae causa proverbiis et sententiis saepenumero usi sunt.⁴⁾ quam rem et praecepit auctor et ipse locos communes adamavit. sunt autem haec:

p. 22, 1 κρεῖττον . . . ἐστὶ τοὺς ἀγαθοὺς ζηλοῦντα καλῶς ἀκούειν ἢ φαύλους ἐπόμενον ἐπονείδιστον εἶναι τοῖς πᾶσιν.

p. 23, 10 ὅσιον ὑπάρχει τοὺς γνησίους φίλους παρόντας μὲν τιμᾶν, ἀπόντας δὲ καὶ προσερεῖν.⁵⁾

p. 24, 8 οὐ θέμις διαβολῇ πιστεύειν ἢ φήμῃ ματαία μηδὲν ὑγιᾶς ἐχούσῃ.

p. 24, 9 διαβολὴ μήτηρ ἐστὶ πολέμου.⁶⁾

p. 26, 1 φίλων ἐστὶν εὐχέσθαι τοὺς φίλους ἀεὶ κακῶν ἐλευ-
θέρους ὄραν.

p. 26, 10 συγκαίρειν χρὴ τοῖς φίλοις εὖ πράττουσιν ὥς καὶ συναλγεῖν λυπουμένοις.⁷⁾

p. 29, 4 Σκνθῶν ἐρημία.⁸⁾

1) Cf. Schmid III 86.

2) Cf. Schmid III 62.

3) Cf. Pietzko, l. l. p. 25.

4) Cf. Schmid I 411; II 263; III 302; IV 491.

5) Cf. Wendland, Anaximenes p. 84.

6) Cf. Leutsch-Schneidwin, Par. Gr. II p. 365.

7) Cf. supra p. XXIV. Lib. t. I 254, 9 F.

8) Cf. Leutsch-Schneidwin, l. l. II p. 208. scire iuvat Li-
banium quoque, si is revera fuit auctor 'Demosthenis Apologiae',
id proverbium usurpasse t. IV p. 284, 18 R. = VI 380, 2 F.

p. 29, 8 Πλούτωνι ξυντυχεῖν.

p. 29, 15 πρέπει τοὺς θείους ἄνδρας μὴ μόνον ἐπαινεῖν, ἀλλὰ καὶ τιμᾶν.

p. 31, 10 αἱ ἄρισταὶ τῶν φίλων συμβουλαὶ καλλίστας ἔχουσι τὰς εὐεργεσίας.

p. 33, 2 αἱ ἐκ φίλων εἰς φίλους γινόμεναι λῦπαι δυσθεράπευτοι λίαν τυγχάνουσι καὶ μείζους τῶν ἐχθρῶν ἔχουσι τὰς ἐπηρείας.¹⁾

p. 34, 5 διαβολὴ φιλοσόφοις οὐχ ἀρμόζει.

δ) De allitteratione.

Aliud ornamentum orationis est allitteratio, cuius inveniuntur exempla haec:

p. 23, 3 δρᾶμα δέδειχεν. p. 15, 17 καὶ — κατασκαφή.

p. 20, 15 καθάπερ κακίαν—καλόν. p. 22, 13 κάμοι κεχαρισμένα.

p. 19, 10 μὲν μετρίως μὴ μέντοι. p. 21, 2 μύθων μνήμη. p. 25, 5

μεταδοῦναί μοι μή. p. 30, 15 μὴ μελέτην. creberrima autem

in π consona est: p. 13, 6 πόσας προσηγορίας. p. 14, 3

ὥσπερ παρῶν τις πρὸς παρόντα. p. 14, 4 παμπόλλους προσ-

ηγορίας. p. 15, 16 πληγαί, πολλάκις—πόλεως. p. 20, 15 πάν-

τως τὸ πλῆθος. p. 22, 10 πονηραὶ πεφύκωσι. p. 22, 13 πρέ-

ποντα πράττων. p. 23, 2 ποιεῖν παρεσκεύασαι. p. 24, 3 πάση—

παντὶ — παραγένωμαι — παραγένωμαι πολλῶν πειραθήση—

ποτε—πεῖραν. p. 26, 6 ποτὲ ποιήσομαι. p. 30, 15 παῦσαι τοῦ

πλημμελεῖν. p. 31, 14 παρακλήσεις προσάγειν περὶ αὐτοῦ

πειρῶ. p. 31, 15 πάντη τε καὶ πάντως. p. 20, 3 συντομία

σαφήνειαν. p. 30, 6 συνίστοράς σοι. p. 31, 9 συμφέρον σκο-

πήσας. p. 32, 22 τῷδε τῷ τόπῳ. p. 32, 24 τῷδε τᾶδε. p. 24, 7

φαῦλον φρόνει.

ε) De aliis ornamentis oratoriis.

Figurae autem etymologicae inveniuntur exempla:

p. 18, 5 προᾶξιν—πραχθεῖσαν ἢ λόγον λεχθέντα.

p. 33, 2 λυποῦμαι λύπην.

1) Cf. supra p. XXIV. Lib. t. I 254, 9 F.

Denique afferatur unum exemplum geminationis.

p. 33, 5 ἐρῶ, ἐρῶ;

unum exemplum anaphorae:

p. 29, 5 ὦ πόσων ἡμῶν κακῶν αἴτιος γέγονεν —
ὦ πόσαις συμφοραῖς — περιέβαλε;

duo litotetis:

p. 15, 8 οὐκ εὔ. p. 22, 4 οὐ καλῶς;

nonnulla polysyndeti:

p. 13, 5 τί τέ ἐστίν ἐπιστολή καὶ τί λέγειν — θέμις καὶ εἰς πόσας προσηγορίας διαιρεῖται. p. 19, 11 ἢ — ὑψηγορία καὶ τὸ ταύτης ὑπέρογκον καὶ τὸ ὑπεραπτικίζειν. p. 19, 18 σαφηνεῖα τε μάλιστα καὶ συντομία μεμετρημένη καὶ ἀρχαῖσμων λέξεων. p. 21, 2 ἱστοριῶν τε καὶ μύθων μνήμη καὶ παλαιῶν συγγραμμάτων καὶ παροιμιῶν εὐστόχων καὶ φιλοσόφων δογμάτων χρῆσις. p. 22, 7 καὶ πάλαι μὲν ἠξίωσα — καὶ νῦν δὲ ἀξιῶ — καὶ εὔ οἶδ'. p. 23, 3 καὶ φίλων ἀνάξιον καὶ τῆς σῆς παροινίας ἐπάξιον.

Alia autem artificia oratoria, ut stili epistolaris non propria, apud auctorem nostrum non inveniuntur, neque hiatum diligenter vitavit neque semper singulas locutiones ita clausit, ut ante ultimam arsin duae vel plures theses positae essent.

ξ) De hiatu.

Invenies enim hiatum non solum post particulas exstantem, velut καὶ p. 13, 6; 16, 13; 17, 1; 18, 11, 14; 19, 10; 20, 1, 15; 27, 6, 8; 31, 3; 32, 23, post εἰ p. 16, 15, ὅτι p. 22, 14, post articuli formas ἢ p. 19, 7, τὸ p. 17, 4; 19, 12; 20, 7; 22, 15, τῶ p. 17, 5; 31, 6, τὰ p. 15, 14, 15; post μὴ p. 13, 3, περὶ p. 21, 5; 24, 8; 31, 14, τι p. 15, 6, τινι p. 16, 13; 17, 2; 18, 7, sed etiam complures hiatus graviores, qui sunt: post α: p. 15, 17 ἦτα αἰχμαλωσία, p. 17, 6 γρα-

φέντα ἡμῖν, post ε: p. 24, 6 βέλτιστε ἀνδρῶν, p. 26, 5 κρά-
τιστε ἀνδρῶν, post η: p. 14, 3 αὐτῇ ὥσπερ, p. 14, 4 ἐπειδὴ
ἐπιστολή, p. 22, 15 μεταβάλλη ἀπ', post ω: p. 14, 5 ἐνικῶ
ὀνόματι, p. 29, 12 τούτῳ οὖν, post αι: p. 14, 5 προσαγο-
ρεύεται ἐνικῶ, p. 15, 6 ὀρμηῆσαι ἢ, p. 19, 7 πᾶσαι εἰς, p. 21,
15 προταγεῖσαι ἐπιστολαὶ αὗται, post οι: p. 17, 4 ἐγκαλοῦ-
μενοι ἀντεγκαλοῦμεν, post εὔ: p. 22, 8 εὔ οἶδ'.

η) De clausulis.

Neque ea lege, quam nos Meyerianam vocare solemus, qua ante ultimam enuntiationis arsin complures theses ponendas esse statuitur¹⁾, auctorem semper usum esse videmus. excedunt enim illam legem hae clausulae:

p. 13, 4 πολλῇ καὶ τέχνῃ. p. 14, 7 καθὼς ἔφην. p. 15,
14 πολέμου κέρδη. p. 16, 3 παραθετικὴ καλεῖται. p. 16, 11
μαρτυρικὴ καλεῖται. p. 18, 7 ἀσέμνως πράττει. p. 18, 13
αὐτοῦ δεόμενοι. p. 19, 2 αὐτῇ χαράττοντες. p. 19, 11 κομ-
ψολογία χρῆσθαι. p. 20, 1 ἀρχαῖσμων λέξεων. p. 21, 11 δεῖνι
χαίρειν. p. 21, 14 αὐτῶν βαίνειν. p. 21, 15 ἐπιστολαὶ αὗται.
p. 24, 9 ὑγιᾶς ἐχούση. p. 26, 4 μετῆλθον ἔργῳ. p. 29, 8 θεοῖς
ἐχθρῶ. p. 30, 3 κακίας γένοιτο. p. 30, 6 κεκοινωνηκότας
πράξεως. p. 30, 9 ὦν τὸν τρόπον. p. 30, 13 πειραθῆς δεινῶν.
p. 31, 14 αὐτοῦ πειρῶ. p. 32, 24 τῶδε τάδε. p. 33, 2 λυποῦ-
μαι λύπην. p. 34, 3 κοσμεῖς ὄνομα.

Sunt igitur inter 157 clausulas, quas praetermissis exem-
plis spuris numeravi, viginti quattuor, quae illi legi non
respondent, vel 15 0/0.

1) Cf. W. Meyer, Der akzentuierte Satzschluß in der griech.
Prosa vom 4. bis 16. Jahrh. (1891) in Ges. Abh. tom. II p. 202sqq.
et C. Litzica, Das Meyersche Satzschlußgesetz in der byz. Prosa,
Diss. München 1898.

Quibus libris Τύποι ἐπιστολικοί servati sint.

a) De codicibus manuscriptis.

Codices manuscripti mihi innotuerunt hi:

- M = Marcianus gr. 418¹⁾ (fol. 1^r—4^r) membr. formae quartae, saec. XI; folium secundum vacuum relictum est, cetera folia lacerata, tineis corrosa, maculis foedata sunt. cuius codicis folia Carolus Frati bibliothecae Marcianae praefectus precibus meis motus arte photographa reddenda curavit.²⁾
- L = Laurentianus plut. LX 16³⁾ (fol. 39^v—44^v) chart. formae quartae min. saec. XV. cuius codicis lectiones diversas ex editionis Hercherianae⁴⁾ apparatu novi.
- A = Ambrosianus B. 4 sup. (fol. 10^v—19^r) (81 apud Martini-Bassi)⁵⁾ membr. formae 12,8 × 8,5 cm. saeculi X, olim Pinelli. cuius codicis tabulae phototypicae mihi factae sunt.⁶⁾
- B = Berolinensis gr. 308 (qu. 9) (fol. 54^r—65^v). haec codicis pars est chart. formae octavae min. s. XVI. codex mihi Vratislaviam missus est.⁷⁾
- P = Parisinus gr. 1389 (fol. 354^r—357^v)⁸⁾ chart. formae 23 × 16,2 cm, saec. XVI, quem Vratislaviae, quo mihi missus erat, ipse contuli.⁹⁾
- Vaticanus Reginensis gr. 139 (fol. 1^r—18^v) chart.

1) Cf. Zanetti-Bongiovanni, Graeca D. Marci Bibliotheca, Venetiis 1740, p. 203.

2) Postea mihi innotuit collatio, quam Sacorraphus in Mne-mosynae tom. 22 p. 398sq. publici iuris fecit.

3) Cf. Bandini, Cat. codd. gr. bibl. Laurent. II 606 et Fabricius, Bibl. gr. ed. Harles I 681.

4) Hercher, Epistolographi Graeci p. XI.

5) Martini-Bassi, Cat. codd. gr. bibl. Ambros., Mediolani 1906, tom. I p. 92.

6) Cf. infra p. II.

7) Cf. infra p. XLIV.

8) Cf. Omont, Inventaire sommaire des mss. grecs de la Bibl. Nationale tom. II p. 35.

9) Cf. infra p. XLV.

saec. XVI¹), de quo Hugo Rabe me summa cum humanitate docuit.

Ab = Ambrosianus H. 22 sup. (426 Martini-Bassi)² (fol. 221^r—223^v). chart. formae 21,2 × 14,8 cm, saec. XV, olim Pinelli. hunc codicem R. Foersteri et Conr. Ziegleri precibus morem gerentes meum in usum contulerunt viri docti Demarchi et L. Castiglioni Mediolanenses.

Praeter hos initium libelli praebent codices

Br = Bremensis plut. I b. 23 (fol. 235^v) bomb. saec. XIV³ et Laurentianus conv. suppr. 20 (fol. 76^v) chart. saec. XIV⁴), qui desinunt in verba (p. 3, 5) ὡς πρὸς φίλον γραφόμενος.

Hi codices in duas distinguuntur familias, quarum prior codicibus M et L continetur. L autem ex ipso M transcriptus esse mihi videtur, cum non solum eandem recensioem praebat, sed etiam eodem loco lacunam unius folii (p. 5, 3 — 7, 13) reliquerit et singula verba quae in M interciderunt omiserit. cuius rei singula exempla afferantur. inest enim

in M

in L

p. 2, 21 γ	om
p. 2, 22 ὑπ . . . εστέρους	ὑπ στέρους
p. 3, 1 οὐ γὰρ διὰ (vix cerni possunt)	om. spatio relicto
p. 3, 3 compendii π ^ε vestigia	om. spat. rel.
p. 3, 20 κεκριμένον	κεκρ om. spat. rel.
p. 4, 13 . . ράξεν	om. rel. spatio
p. 8, 13 ἐτέρους sed acc. et ι eras.	ἕτερος.

Aliis locis librarius codicis L textum imprimisque compendia parum recte intellexit vel errore aliquid omisit — si is qui in usum Hercheri contulit ubique recte legit —, qui loci sunt:

1) Cf. Stevenson, Codd. ms. gr. Reginae Svec. et Pii II p. 96.
 2) Martini-Bassi, l. l. tom. I p. 508.
 3) Cf. infra p. LIII. 4) Cf. infra p. LIV.

M

L

p. 1,15 μὴν* ¹⁾	γὰρ μόνον?
p. 2, 3 οὕτως*	οὕ
p. 2, 4 ὡς ὁ τὴν	ὡς οὕσαν
p. 2, 5 παρακίνδυνον*	περικίνδυνον
p. 2, 6 ὁ	om.
p. 2,23 στρατηγ...	om.
p. 2,24 καὶ προσγράφουσι*	γράφουσι
p. 3,19 σοὶ	om.
p. 4, 7 εἶ πέπονθας	ἐπέπονθας
p. 4,15 δ' ἀκμήν	δ' ἂν μὴν
p. 4,15 φ' ἡμῶν*	ἐφ' ἡμῖν
p. 7,15 αὐτόν*	αὐτὸς
p. 7,20 τι	τοι
p. 8, 2 ἐτι	ἐστὶ
p. 8,12 σεσήμεαγκεν — ὑπείληφεν	σεσήμεαγκας — ὑπείληφας
p. 8,18 ἀλλ'	om.
p. 8,19 ὅταν*	ὅτε
p. 8,20 ὅτιδῆποτε*	ὅπωςδηποτοῦν?
p. 9, 2 ἀντιπέπτωκεν	ἀντιπεριπέπτωκεν?
p. 9, 6 ἐάν*	εἰ
p. 9,13 τὸν*	τῶν
p. 9,13 κατηγοροῦντα*	κατηγοροῦντων
p.10, 2 καταπλεύσας ἡμην*	καταπλεύσαι ἡμῖν
p.10,11 προσδέχομε	προσδέχομαι
p.10,17 γράφωμεν*	γράφομεν
p.10,19 περὶ*	παρ'
p.11, 9 πάλαι*	πάλιν
p. 9,12 καὶ post δὲ add. L et post lacunam supra (p. XXXVII) dictam τύπος οὗτος καὶ ἐστὶ δωδέκατος, quae res nihil nisi lacunam a librario animadversam et expletam esse ostendit.	

Quibus locis L ex M transcriptum esse satis demonstravisse mihi videor. quod cum ita sit, codici L in apparatu critico locum non esse dandum apparet.

1) Asterisco apposito id compendiose scriptum esse significatur.

Iam ad alteram familiam pergamus, quam repraesentant codices ABPAb a me adhibiti et Vat. Reg. 139, quem cum ABP congruere e Rabii schedis intellexi. cuius familiae archetypum β littera significo. ex hoc archetypo codices ita fluxerunt, ut unusquisque proprias quasdam lectiones praebeat neque unus ex altero transcriptus esse videatur. optimus autem eorum est A. quamquam persaepe falsa habet (velut p. 1, 5; 4, 13; 5, 13; 6, 18, 22; 9, 1; 11, 14 al.), tamen vera nonnullis locis aut cum M (p. 1, 8 *διὰ τινων*, p. 5, 20 *οὐκ ἄκων*, p. 7, 15 *διαπεπραχθαι*, p. 9, 17 *κατηγορούμενα*) aut solus (p. 5, 26 *ἔμπροσθεν*, p. 6, 14 *εἴση*) servavit. Ab autem non praetermittendus est, cum compluribus locis rectiora quam ABP servaverit (p. 7, 4) et exempla spuria codd. ABP Vat. Reg. 139 omiserit. codices autem BP e communi fonte ab A diverso fluxerunt, cum minutiis tantum inter se differant, velut p. 2, 15; 5, 11, 13; 6, 16, 27; 7, 1; 11, 2; 12, 21, nec raro alia praebeant atque ille, velut p. 1, 8; 2, 19; 4, 12, 13, 15; 5, 20, 26; 7, 4.

Quibus allatis quae ratio intercedat inter M et β (ABPAb) accuratius exponendum est. exhibet enim M inscriptionem hanc: *Δημητρίου Φαληρέως τύποι ἐπιστολικοί*, β autem: *Ἐπιστολικοὶ τύποι*. p. 1, 15 — 2, 9 nonnulla de libelli utilitate addit M, quae in β desiderantur. p. 5, 3 — 7, 13 folio vacuo relicto omissa sunt in M. epistulae 16, 17, 18, 21 in β miro quodam modo depravatae sunt, ut, si lectiones discrepantes ostendere vellem, integrae epistulae mihi exscribendae essent. exempli igitur gratia afferatur ep. 21, quae legitur in

M

Ἐφ' οἷς εὐεργέτησάς με
διὰ λόγων σπουδάσω ἔργω
δειῖσαι τὴν ἐμαυτοῦ προ-
αίρεσιν, ἣν ἔχω πρὸς σέ.
ἔλαττον γὰρ τοῦ καθήκον-
τος ὑπέλληφα τὸ δι' ἐμοῦ
σοι γινόμενον, οὐδὲ γὰρ

β

Ἐφ' οἷς εὐεργέτησάς με διὰ λό-
γων νῦν εὐχαριστῶ. ἀλλὰ δεῖξαι
καὶ ἔργω ἣν ἔχω διάθεσιν πρὸς
σὲ πάννυ γλιχόμενος (om. A) ὑπεί-
ληφα τὸ δι' ἐμοῦ σοι γινόμενον
ἔλαττον τοῦ καθήκοντος. οὐδὲ
γὰρ τὸν βίον ὑπὲρ σοῦ προθέ-

τὸν βίον ὑπὲρ σοῦ προέμενος μένος ἀξίαν ἀποδοίην χάριν,
 ἀξίαν ἀποδώσειν χάριν ὧν εὖ ὧν εὖ (om. B P Ab) πέπον-
 πέπονθα . . . θα . . .

in ABP duo exempla ἀπευχαριστικοῦ addita sunt, quae cum multo elatiore stilo atque cetera conscripta sint, spuria iudicanda sunt. praeterea quo modo ABPAb inter se cognati, a M diversi sint, illustratur locis quibus M vera, β deteriora praebet:

	M	β
p. 1, 2	ὦ	om.
p. 1, 3	ἀναβάλλεσθαι	ἀναλαμβάνεσθαι
p. 1, 6	ταττομένοις	τεταγμένοις
p. 1, 12	εἰδήσεις	εἰδείης
p. 1, 14	κἀμὲ	καὶ πέρα
p. 2, 10	om.	ἐπὶ τοῦ παρόντος
p. 2, 21	πάντως	πάντες
p. 2, 22	ὑπάρχοις	ὑπεροχαῖς
p. 2, 23	ἄλλους ἴσους	ἄλλήλους ἴσως
p. 2, 24	τούτους ἀγνοοῦντες	τοὺς ἀγνοοῦντας
p. 3, 1	μίαν	μῆ
p. 3, 3	ὑπομενεῖν καὶ ποιήσειν περὶ ὧν γράφουσι	om.
p. 3, 18	λέγοντες ἢ ἐγνωσμένους· οὕτως	ἄγοντες εἰς γνῶσιν. οἷον οὕτως
p. 4, 8	ὑπείληφα τὸ μῆ	ὑπείληφας τὸ
p. 4, 15	ἀκμὴν	δὲ μὴν A γὲ μὴν B P Ab
p. 4, 18	καίπερ οὐδὲ νῦν ἐλεύθερος γέγονας σχῆμα κεκτημένος δουλοπρεπές.	καὶ εἶπερ δὲ νῦν ἐλεύ- θερος γέγονας ὅμως (ὡς A) ἔχεις σχῆμα δουλοπρεπές.
p. 4, 19	om.	λέγε δὲ κακῶς, ἐπεὶ κα- λῶς λέγειν (λέγειν κα- λῶς Ab) οὐκ ἔμαθες.

Hi loci sufficiunt ad probandum M alteri familiae anteponendum esse; paucis deteriora praebet, velut p. 2, 11 ἐνέγκη, p. 4, 10 σοὶ et ἔχοντι, p. 4, 12 αὐτὸν ὑφ' αὐτοῦ, vel verba

omisit, velut p. 2, 12 ἄλλος—2, 14 τύπος, quae sensus postulat, p. 3, 8 ἡμῖν, p. 4, 5 ὁ—προσδεχόμενος.

Sed haec hactenus. reliquum est, ut de editionibus disseratur.

b) De libelli editionibus.

Princeps editio est Aldina (= a). exstat enim libellus in Aldi „Graecarum epistolarum collectione“, Venetiis 1499 tom. II p. IV. haec editio e codice quodam familiae BP fluxit. adhibui exemplar Biblioth. Reg. Vratislaviensis.

Cum erotematis grammaticis Chrysolorae excussus esse dicitur libellus Ferrariae 1509.¹⁾ sed frustra omnia tentavi, ut hanc editionem nanciscerer.

Postea prodiit Parisiis 1558 apud Guil. Morelium sub titulo: *Λιβανίου σοφιστοῦ Ἐπιστολιμαῖοι Χαρακτῆρες. Ἀνωόμεον τινὸς πρὸς Ἡρακλείδην Ἐπιστολικοὶ Τύποι*, quae editio cum Aldina omnino congruit. (mihi praesto fuit exemplar Bibl. Regiae Berolinensis.)

s = Epistolarum conscribendarum methodus, una cum exemplis incerti auctoris, Graece et Latine, in utriusque linguae studiosorum gratiam nunc multo quam antea et emendatior et locupletior edita Ioanne Sambuco Pannone Tirnaviensi interprete. Item *Ἐπιστολικοὶ Τύποι . . .* Libellus plane aureus nunc primum ab eodem Ioan. Sambuco de Graeco Latinus factus. Basileae, per Ioannem Oporimum. in calce libelli scriptum est: *Anno salutis humanae MDLII Mense Martio*. in pag. autem 47: *a. 1548*. Haec editio cum Aldina congruit, nisi quod uno loco Sambucus lectionem haud ineptam praebet p. 5, 26 *καθ' ἑγὼ ὑπέλαβον*.

Editio²⁾ Cuiaciana, *Ἐπιστολαὶ Ἑλληνικαὶ Ἀμοιβαῖαι*, Aureliae Allobrogum 1606 (p. 164—169) a Pyrrho Caldoraeo emissa est, qui dicit in praefatione ad Barth. Camelinum data: *Volumen Epistularum Graecarum est, quas*

1) Cf. Fabricius, Bibliotheca Graeca ed. Harles I p. 681 sqq.

2) Cf. Fabricius-Harles, Bibl. Gr. I 676.

XLII Quibus libris Ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες servati sint.

vir clarissimae memoriae Iacobus Cuiacius I. C. Romana civitate donavit, ut persancte affirmarunt mihi ii, qui manum scripturamque eius probe norunt. editio ipsa ab Aldina nullo loco discrepat. versionem latinam Cuiacius fecit.

h = R. Hercher, *Epistolographi Graeci*. Parisiis 1873. p. 1—6. quam editionem Aldinae fundamentis superstructam esse auctor ipse dicit. hic illic codicem L adhibuit, cuius lectiones diversas in apparatu critico publici iuris fecit.

Non editionem, sed collationem codicis M publici iuris fecit Sacorrachus in *Mnemos. N. S.* XXII 398 sq., quae non ab omni parte accurata dici potest.

Ad textum corrigendum nonnulla contulit Zielinski *Philol.* LX 8sq.

Quibus libris Ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες servati sint.

a) De codicibus manuscriptis.

Quamquam libellus Ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες in scriptis codicibus permultis maximeque inter se discrepantibus nobis servatus est, tamen facile omnes in duas familias dividi possunt, quae ordine, quo materiae partes sunt dispositae, inter se differunt. nam prioris recensio is est capitum ordo, ut primum (I) agatur de „epistulae“ definitione variisque generibus (p. 13, 2—14, 9), deinde (II) haec genera enumerentur (p. 14, 10—15, 4), et (III) singula genera definiantur (p. 15, 5—19, 6), tum (IV) de arte conscribendi epistulas nonnulla proferantur (p. 19, 7—21, 15), postremo (V) exempla omnium generum afferantur (p. 21, 6—34, 5). qui alteram recensioem confecit, tertiam partem cum quinta ita coniunxit, ut singulas definitiones exempla subsequantur. atque, ut hoc loco alia omittam, codices prioris recensioem formam inscriptionis praebent: Ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες fereque omnes Libanii nomine insignes sunt, alterius autem

recensionis codices, in quibus libellus Proclo tribuitur, hunc titulum exhibent: *Πρόκλου τοῦ Πλατωνικοῦ περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτῆρος*.

α) Prioris recensionis

codices mihi innotuerunt hi:

V = Vaticanus gr. 915 (fol. 222^r, 222^v, 221^r) bomb. formae octavae mai. saeculo XIV ineunte scriptus, quem H. Hinckius in annal. philol. et paed. vol. 97, p. 336—339 accuratius descripsit. initium atque finis versuum multorum deleta sunt aliisque locis litterae evanuerunt. initiales autem titulorum et epistularum plerumque omissae sunt. cuius codicis lectiones ex Hinckii editione¹⁾ excerpsi.

U = Vaticanus gr. 1391 (fol. 6^r—10^r) olim Fulvii Ursini membr. formae quartae min. saec. XII ab Hinckio, quem secutus sum, diligentissime excussus.

N = Neapolitanus bibliothecae nationalis III. B. 32 (fol. 235^r—246^r) chart. formae 16, 5 X 11, 5 cm. saec. XV²⁾ in fine mutilus. de quo vir doctissimus Hugo Rabe comiter me docuit.

Lr = Laurentianus LVII, 34 (fol. 1^r—6^r) chart. in 4⁰ min., saec. partim XV partim XVI.³⁾ cum ad rem criticam minus valeat, Hinckii testimonio confisus⁴⁾ lectiones diversas inde a p. 21, 16—26, 7 ex eius editione attulisse satis habui.

O = Vaticanus Ottobonianus gr. 339 (fol. 220—231) miscellaneus, cuius pars, quae *ἐπιστολιμαίους χαρακτῆρας* continet, chart. saec. XV est. codex valde mendosus nonnullis locis librarii manu correctus est. lectionum discrepantiam ex Hinckii apparatu exscripsi.

1) Annal. phil. et paed. vol. 99, p. 537 sqq.

2) Cf. S. Cyrillus, Codd. gr. mss. Reg. Bibl. Borbonicae p. 335.

3) Cf. Bandinius, Cat. codd. gr. bibl. Laurentianae, tom. II, p. 387.

4) Cf. Hinck, l. l. p. 544.

Pc = Parisinus gr. 2881 (fol. 150^r—153^v) chart. saec. XVI formae octavae¹⁾ diligenter exaratus. cuius codicis imagines phototypicas contuli, quas illustrissimus princeps Hugo de Radolin summa erga me benevolentia mihi dono misit.

Am = Ambrosianus Q 5 sup. (661 Martini—Bassi²⁾) (fol. 65^r—77^v) chart. formae oct. saec. XV, olim Pinelli. cuius codicis, qui cod. Pc gemellus est³⁾, descriptione ab ipso confecta ut uterer, R. Foerster liberalissime mihi concessit. de uno loco me dubitantem comiter certiores fecit A. Ratti, bibliothecae Ambrosianae praefectus.

La = Laurentianus LX, 14 (fol. 65^r—72^r) chart. formae quartae min. saec. XV (olim Angeli Politiani). p. 21, 6—26, 7 lectiones diversas ex Hinckiana editione adnotavi.

Vt = Vaticanus gr. 82 (fol. 190^r—192^v) bomb. in 8° mai. saec. XIV, a R. Foerster in Libanii editione descriptus⁴⁾.

W = Wolfenbütteleanus Augusteus 3132 (f. 98^s—101^r) chart. saec. XV, formae 21, 5 × 14 cm⁵⁾, quem qui bibliothecae Wolfenbütellanae praesunt, precibus meis morem gerentes Vratislaviam miserunt.

Pal = Vaticanus Palatinus gr. 358 (fol. 224^v—228^r) chart. formae oct. saec. XV exeuntis⁶⁾, de quo humanissime me docuit H. Rabe.

B = Berolinensis gr. 308 (qu. 9) (f. 67^r—73^v) misc. chart. formae 20,3 × 15,4 cm (olim Ravii). ea pars, quae *ἔπιστ. χαρ.* continet, saec. XV videtur esse. de quo codice a me

1) Cf. H. Omont, Inventaire sommaire des mss. grecs de la Bibliothèque Nationale à Paris, III, 54.

2) Cf. Martini-Bassi, Cat. codd. gr. bibl. Ambros.

3) Cf. Studemund-Schoell, Anecdota varia I, 152 sqq. et Hoerschelmann, Gött. gel. Anz. a. 1887, No. 15, p. 608 sqq.

4) Libanii opera ed. R. Foerster, Lipsiae 1903 vol. I, p. 48. cf. quoque Hinck p. 545, adnot 17.

5) Cf. v. Heinemann, Die Hss. der Herzogl. Bibl. zu Wolfenbüttele. 2. Abt. Die Augusteischen Hss. IV, p. 235.

6) Cf. Stevenson, Codd. mss. Palatini gr. bibl. Vat. Romae 1885, p. 208.

Vratislaviae collato¹⁾ conferas ea, quae scripsit Carolus Boysen in Philologi vol. 42, p. 289 sqq.

P = Parisinus gr. 1389 (f. 351^r—353^v)²⁾ chart. formae 23×16,2 cm saec. XVI, qui liberalitate eorum, penes quos est cura bibliothecae nationalis Parisinae, mihi Vratislaviam missus est.

Pa = Parisinus gr. 2489 (f. 42^r—46^v) chart. formae oct. saec. XVI, qui desinit verbis p. 29, 17 μὴ νόμιζε τῶν συμβάν ita, ut unum folium interiisse videatur. tabulas phototypicas humanissime mihi donavit Princeps de Radolin.

Pb = Parisinus gr. 3054 (f. 1^r—3^v) chart. formae oct. saec. XV desinit verbis (p. 21, 14) κατόπιν αὐτῶν βαίνειν. quibus additum est ἔρρωσο καὶ κέχαρσο καὶ μέμνησό μου. ea, quae sequuntur (fol. 4^r—6^v), huc pertinere dicens erravit H. Omont³⁾. contuli imagines phototypicas, quas liberalitati Principis de Radolin debeo.

Va = Vaticanus gr. 753 (f. 320^r—321^r) membr. in fol. min. saec. XII fragmentum tantum continens exempla 1—11, 19, 22, quibus subiuncta sunt tria spuria, quorum I inc. Τοῖς μὲν ἐρέταις . . . des. καλλίστων τὸ κάλλιστον, II inc. Τὰ μὲν ἡμέτερα . . . des. ἔργον γέγονε πολεμίων, III Ὑπηνεωμένους ἐλάτας . . . des. πρὸς ὃν ταῦτα φημί⁴⁾.

Praeterea ἐπιστ. χαρ. praebet codex

Constantinopolitanus monasterii Sancti Sepulcri 74 (fol. 1^r—9^r) formae 22,7×17 cm scriptus anno 1720 a Parthenio Macario⁵⁾.

Et in codice

Escorialensi Σ III 16 saec. XIV antea inerat tractatus Ἐπιστολιμαῖος χαρακτήρ inscriptus⁶⁾, qui hodie iam non exstat.

1) Cf. supra p. XXXVI. 2) Cf. Omont., l. l. II, 35.

3) l. l. III, 98.

4) Cf. Hinck, p. 538 sq.

5) Cf. Παπαδόπουλος Κεραμεύς, Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη IV, 87.

6) Cf. E. Miller, Cat. des mss. grecs de la bibl. de l'Escorial, p. 102.

Iam quae ratio intercedat inter hos prioris recensionis codices, accuratius exponam. ac primum quidem U et N ex eodem fonte, fortasse etiam N ex ipso U fluxisse statuendum est, cum multis locis textus utriusque codicis eodem modo depravatus sit (p. 15, 5 *τινα* pro *τινι*; 17, 1 *συγχαριστική* pro *συγχαρητική*; 19, 5 *ἐκφαίνομεν* pro *ἐκ διαφόρων*; 26, 7 *εἶπερ* pro *ἥπερ*; 29, 14 *ἀγχινοοῦντα* pro *ἀγχίνου ὄντα*; 31, 17 *ἐπιστολή ἐπισκοπτική* U *ἐπισκοπτική* N pro *σκωπτική*), alia omissa (15, 1 *διδασκαλική ἐλεγκτική*; 25, 7 praebent *τυχεῖν. ὀνειδιστική. σφόδρα.* omissum igitur est exemplum 13; itemque epp. 21 et 36 una cum titulis desunt), alia addita sint (13, 3 *τό*; 21, 16 et 22, 4 *ἐπιστολή*; 34, 1 *ἐπιστολή μικτή. μικτή λέγεται διὰ τὸ ἐκ διαφορῶν χαρακτηῆρων συνεστάναι* U. *ἐπιστολή μικτή λέγεται διὰ τὸ ἐκ διαφορῶν* quibus in verbis desinit N). qua re commotus codicis N diversitates in apparatus criticum non recepi.

Alteram autem familiam efficiunt codices Pc O Am velut fratres trigemini artissimo vinculo inter se coniuncti, quibus quartus aggregandus est La. omiserunt enim Pc O Am, quorum optimus est Pc, exemplum 13; pro 21 (*παραμυθητική*) substituerunt exemplum *παραθαρρυντικῆς* ex appendice exemplorum spuriorum codd. Vat Vb Ha F Ma, de quibus infra p. LVI sq. dicetur, desumptum; pro exemplo 36 (*μετριαστική*) et ante 41 (*μικτή*) nova exempla eiusdem generis interpolaverunt, in calce duodeviginti exempla nova maximam partem ad exemplar genuinorum ficta addiderunt. praeterea Pc in margine inferiore alterum exemplum (5) *εἰρωνικῆς* exhibet solus (p. 23, 4 adn.). La autem ceterum cum Pc O Am congruens pro exemplo 13 aliud substituit, quod in codd. Px Py aliis legitur (p. 25, 9), et ante illud exemplum *παραθαρρυντικῆς* in Pc O Am interpolatum *παραμυθητικήν* genuinam inseruit.

A quibus codicibus non longe abhorrent Vt Pal B WP PaPb, qui epistolam 13 praetermiserunt, pro 21 eandem *παραθαρρυντικήν* supposuerunt, exemplo genuino *μικτῆς* (41) omissa spurium exemplum codicum Pc O Am La prae-

bent¹⁾. exemplum autem 36 in VtWBP mutilatum, in Pal omisum est. sed cum codices OPc et BWPPaPb multis aliis locis, quibus sive textum mutaverunt²⁾ sive aliquid aut addiderunt³⁾ aut omiserunt⁴⁾ sive ordinem verborum inverterunt⁵⁾, inter se congruant, omnes ex eodem archetypo fluxisse apertum est. ex hoc parente duae stirpes procreatae sunt, quarum utraque per se textum novis commutationibus affecit. cf. quae OPc p. 14, 1; 21, 1; 25, 15; 31, 10 addiderunt, p. 15, 2; 16, 14; 18, 4 omiserunt, quibus locis per errorem, inversione, alia de causa textum mutaverunt p. 14, 1, 12, 13; 16, 4; 17, 1; 18, 8, 12; 19, 12; 20, 12; 23, 9; 25, 2; 27, 2; 28, 9; 29, 9; 32, 2; 33, 25. BWPPaPb autem proprias diversitates praebent p. 16, 4, 14; 17, 1; 18, 12; 20, 12; 21, 9; 22, 10; 25, 2; 26, 9; 27, 2; 28, 13, 30; 29, 5; 30, 12; 31, 13; 32, 2; 33, 5, 21. aliquid p. 15, 4; 16, 1; 29, 16 addunt, p. 18, 3; 27, 15 omiserunt. praeterea in VtPal BWPPaPb appendix exemplorum spuriorum, quae in OPc AmLa inveniuntur, non inest. illa autem exempla spuria invenies in p. 34.

Iam qualis fuerit archetypus codicum V, U et archetypi codicum Lr OPc AmLa VtWPalBP PaPb, paucis exponam. ex hoc archetypo utrum Va quoque fluxerit necne, propter exiguitatem fragmenti dici non potest. ille autem archetypus omiserat p. 15, 15 ἀν, p. 16, 6 χάριν, p. 27, 8 σοί, p. 33, 1 με, interpolaverat p. 15, 7 ἡ παραίνεσις δὲ εἰς δύο διαιρεῖται, εἰς τε προτροπήν καὶ ἀποτροπήν, qua de causa UD, ut sermonem interruptum sanarent, p. 15, 8 τὴν ἐπιστολὴν post εἶπον addiderunt, p. 26, 3 omiserat οὐ,

1) Sed Pa desinit p. 29, 17, Pb p. 21, 14.

2) v. p. 14, 3, 9, 13; 15, 16; 16, 11; 17, 11; 18, 14; 19, 5, 7, 8, 11, 12; 20, 2; 21, 1; 22, 5, 15; 23, 3; 24, 5; 25, 2; 26, 6, 7; 27, 11; 28, 1; 30, 7, 19; 31, 8; 33, 8.

3) v. p. 16, 1; 18, 11; 23, 4; 29, 13; 31, 3; 32, 21.

4) v. p. 13, 6; 15, 6, 12; 16, 13; 18, 5, 7, 8; 19, 2, 18; 23, 12; 30, 12; 31, 5; 32, 24; 33, 8.

5) v. p. 13, 5; 19, 7; 25, 6; 27, 2.

qua re commotus p. 26, 5 ἢ *πραχθεῖσιν* post *λεχθεῖσιν* addiderat. per errorem praebebat p. 15, 6 καὶ pro ἢ, p. 24, 3 ἢ pro καί, p. 20, 5 μιμούμενοι. in p. 21, 6 V ὑπέγραψαι, U ὑπογράψαι exhibent, quod O Pc B W Pa in ὑπογράψαιμι, P autem in ὑπογράψαι μοι correxerunt, in archetypo fortasse ὑπογράψομαι inerat. p. 19, 5 archetypus δι' ἧς praebebat, qui error facile oriri poterat, cum ceterae omnes definitiones ab illis verbis incipiant; ego quidem δὲ ἦν scribendum esse censeo. eodem pertinet, quod in omnibus codicibus non exemplum *αἰνιγματικῆς* p. 32, 18 legitur, sed solutio aenigmatis. in epistula ipsa, quae intercudit, scriptum oportuit *μὴ τὴν ἀλλοτριάν ἀρόσης*, ut Hercher¹⁾ dicit, vel rectius *Τίς ἀλλοτριάν γῆν γεωργῶν δίκαις περιπίπτει*. exempla autem (13) *ὄνειδιστικῆς*, (21) *παραμυθητικῆς*, (36) *μετριαστικῆς* in archetypo illo omissa erant, quae res eo probatur, quod epistulam 13 omnes codices, 21 et 36 V U omiserunt. pro 21 (*παραμυθητικῆ*) archetypus codicum Pc O B W P Pa Pb Pc Am La Pal Vo *παραθαρρυντικῆν* interpolaverat, quae a *παραμυθητικῆ* diversa est. neque ullius momenti est, quod La ante hanc *παραθαρρυντικῆν* exemplum quoddam *παραμυθητικῆς* praebet, quod, cum codex ab eodem archetypo atque Pc O Am pendeat, aliunde oportet desumptum esse. neque *μετριαστικῆ* archetypi codicum Pc O Am La vera esse potest, quod alii codices, de quibus infra dicitur, aliud exemplum propagaverunt. Omnes autem familiae, quae ex illo archetypo derivatae sunt, textum de suo commutaverunt. quae res, cum de ceteris codicibus supra dictum sit, iam de V et U demonstratur. V enim quamquam nonnullis locis verum solus praebet (velut p. 16, 4 *περί*, p. 16, 7 *μόνον*, p. 18, 17 *τινα*, p. 20, 2 *ἐπιστολῆς*, p. 20, 16 *ἀπομηκύνειν*, p. 23, 3 *φίλων*, p. 25, 5 *ἧς*, p. 26, 7 *ἥπερ*, p. 28, 2 *τῆς πολλῆς*, p. 29, 2 *οἴκουμένη*, p. 30, 11 *καλῶν*, p. 31, 1 *ὑμῶν*, p. 32, 1 *σκοπῶν*), tamen multis locis textum depravavit, velut p. 14, 6 *ἐκφερομένων*, p. 15, 7 *τροπήν*, p. 15, 11 et 15, 13 *εἶπη*, p. 16, 2 *ἀνιστῶμεν*, p. 16, 5 *κατ' αὐτοῦ*,

1) Epist. gr. p. LXXXVI.

p. 20, 12 λογίμου, p. 22, 7 πάλιν, p. 23, 2 παρασκευάσω, p. 27, 12 συμπράττειν, p. 27, 13 ἐτύγγανον, p. 29, 10 ἀγαθόν al., non raro vocabulum quoddam omisit (p. 14, 1 οὖν, p. 14, 11 φιλική, p. 14, 12 συμπαθητική, p. 14, 14 παραμυθητική, p. 15, 3 μετριαστική, p. 15, 11, 14 ὅτι, p. 15, 13 συμβουλευτικός, p. 20, 13 τῆς συμμετρίας, p. 29, 12 σῆς, p. 32, 19 φυλάττου, p. 33, 3 λίαν), quin etiam p. 14, 2 ἐρεῖ δέ τις ἐν αὐτῇ ὥσπερ παρῶν τις πρὸς παρόντα omisit, quae postulantur, cum auctor primum quid sit epistula, deinde quid in ea scribi possit, tum de variis epistulae generibus disserere sibi proposuerit, item p. 18, 1 ἡ οὖν ἐπιστολή — 18, 3 ἐγκωμιαστική. pessime vero V p. 26, 2 exemplum spurium ex appendice codicum OPcAmLa desumptum interposuit. quibus rebus V principatum non tenere, sed modo hunc codicem genuina servavisse modo illum satis evincitur. itaque unoquoque loco codicum auctoritas examinanda est.

Sed ut ad huius capitis finem perveniamus, Va p. 22, 14 σῆν, p. 23, 5 ἔνεκα, p. 24, 6 ἀνδρῶν, p. 27, 12 ἀεί falso omisisse apertum, p. 24, 9 vero διαβολὴ γὰρ μήτηρ ἐστὶ πολέμου, cum auctor ipse proverbiiis sententiisque epistulam ornari oportere dicat, iniuria omisisse verisimile est. quamquam aliis quoque locis falsa praebet p. 23, 1, 7; 24, 11; 28, 29, 30, tamen verum duobus locis (p. 22, 2 καλῶς; p. 24, 8 ἦ) servavit neque omnino abiciendus est.

β) Alteram vero recensionem

nobis servaverunt codices

A = Ambrosianus B 4 sup. (81 Mart.-Bass.) cuius vetustior pars inde a folio octavo membr. saec. X formae 12,8×8,5 exempla 23—41 continet. folia septem priora chart. supplevit manus saec. XVI ex codice aliquo prioris recensionis. antiquioris partis imagines luce expressas contuli.

Px = Parisinus gr. 1630 (fol. 166^v—179^v) bomb. formae

octavae min. saec. XIV, cuius diversitates ex Hinckiana et Westermanniana¹⁾ editionibus excerpſi.

Py = Parisinus gr. 2551 (fol. 119^r—123^v) chart. saec. XV ex Hinckii editione mihi notus est.

H = Palatinus 43 (Heidelbergensis)²⁾ bomb. formae quartae saec. XV, quem non interiisse — ut Hinckius dicit p. 550 adn. — sed Heidelbergae asservari R. Foerster me docuit. cuius codicis discrepantias ex editione Westermanniana desumpsi.

Vin = Vindobonensis philos. et philol. 149 (fol. 169 sqq.) chart. formae quartae saec. XV miscellaneus³⁾. de quo codice quae Hinckius protulit recepi.

Pz = Parisinus gr. 1749 (fol. 24^r—25^v) chart. formae octavae, quem saec. XVI scriptum esse dicit Hinck, XVII. Omont⁴⁾ et Foerster, fragmentum tantum (p. 13, 1—15, 4; 19, 7—21, 7) continet quod desinit media in linea verbis: *οἰκείαν ἀρμόσας προσηγορίαν*. apparatu Hinckiano usus sum.

D = Darmstadinus 2773 (fol. 300^r—303^v) bomb. formae 21, 7 × 14, 3, saeculo XIV exeunte vel XV ineunte scriptus, quem accuratissime descripserunt L. Voltz et W. Croenert in actis, quae dicuntur Centralblatt für Bibliothekswesen vol. XV p. 537 sqq. quibus locis ab editione Hercheriana codex divergat, Carolus Denig in programme gymnasii Moguntiacensis a. 1899 p. 16 sqq. docuit, qua commentatione usus sum.

Ox = Oxoniensis misc. gr. 104 (fol. 140 sqq.) chart. formae 19, 5 × 14, 5 saec. XVI, de quo humanissime me docuit H. Rabe.

1) Procli Platonici de conscribendis epistolis libellus (progr. univers.), Lipsiae 1856.

2) H. Stevenson, Codices mss. Palatini graeci bibliothecae Vaticanae, Romae 1885, p. 23.

3) Nessel, Cat. Biblioth. Caesareae manuscriptorum codicum p. 83 sq.

4) Omont, l. l. II 134.

Hi codices omnes ex eodem fonte derivati sunt, qui ab archetypo prioris recensiois haud multum diversus erat. praebebat enim idem exemplum (37) αἰνιγματικῆς, omiserat exempla 13, 21, 36. is autem, qui hanc recensioem confecit, singulas epistulas titulo ἡ ἐπιστολή praemisso cum definitionibus conexuit, textum hic illic paululum mutavit, exempla omissa non supplevit. quae res, quamquam priorem partem codicis A, non solum veterrimi sed etiam optimi testis (cf. p. 29, 8; 30, 3; 31, 8, 15; 32, 1; 33, 5; 34, 3, 5), intercidisse maxime est dolendum, tamen, quod ad (21) παραμυθητικὴν attinet, e dissensu codicum HPxPy Vin D apparet, quod ad (36) μετριαστικὴν in A D omissam, non minus aperta est, quod ad (13) ὀνειδιστικὴν, cum certissimus testis A desideretur, concludi potest. exemplum autem μετριαστικῆς, quod in Px Py H Vin legitur, ut R. Hercher¹⁾ vidit, ex Theophylacto Simocatta²⁾ depromptum est. praeterea nonnullis archetypi locis textus commutatus erat, qui sunt inde a p. 29, 1 hi: p. 29, 9 ἀεὶ add., p. 29, 12 καὶ ἐν τούτῳ τὸ μεγαλόψυχον τῆς ὑμετέρας ἀρετῆς ἐπιδεικνύμενοι, p. 31, 3 τῶ ζητουμένῳ, p. 33, 7 εὐπρεπῶν. attamen codices non ab omnibus partibus congruunt, sed tres repraesentant familias, quarum unam A, alteram D, tertiam Px Py Pz H Vin Ox efficiunt. cum de A supra iam dictum sit, D a tertia familia diversum esse, Px Py Pz H Vin ex eodem fonte fluxisse his locis collatis demonstratur. praebent enim

	D	Px Py (Pz) H Vin
p. 15, 6 ἡ — 17	κατασκαφή	om.
p. 19, 7—21, 15	om.	exstant
p. 22, 12	κατόκνησῆς	κατοκνήσαις
p. 23, 6	om	σῆ
p. 24, 2	ὑπὲρ	περὶ
p. 24, 7	μὴ φαῦλα	μηδὲν φαῦλον
p. 24, 11	γεωργόν	ἄνθρωπον
ibid.	εἰς ἡμᾶς ἀνατρέχουσαν τὴν ὕβριν	εἰς ἡμᾶς ἀνατρέχουσαν

1) Ep. gr. p. XII.

2) Ep. 28 ed. Hercher.

p. 25, 5	μεταδοῦναί μοι ταύ- της	μεταδοῦναι δέ μοι
ibid.	om.	διὰ τὸν κύριον
p. 25, 16	τινος συμβεβηκότος σοι δεινοῦ	τινων συμβεβηκότων σοι δεινῶν
ibid.	τὸ θεῖον	τὸν κρείττονα.

PxPy (Pz)H minutiis inter se differunt, quas afferre longum est. codex Vin autem huic familiae iure tribuendus nonnullis locis a librario ipso codicem familiae PcO adhibente correctus est, quae res locis his collatis demonstratur:

	Px	O	Vin
p. 22, 5	κακίας	ἀδικίας	κακίας ἢ ἀδικίας
p. 22, 10	τυγχάνωσι	πεφύκασι	τυγχάνωσι ἢ πεφύ- κασι
p. 23, 9	γραμματη- φόρων	γραμματοφόρων	γραμματοφόρων
p. 23, 11	προσερεῖν	προσφθέγγεσθαι	προσφθέγγεσθαι supra προσερεῖν scr. m ¹
p. 24, 1	πάλιν	ὡς πάλαι	ὡς πάλαι
p. 24, 5	ἤλπισας	ἤλπιζες	ἤλπιζες.

Ox vero, quem codicibus PxPy PzH Vin aggregandum esse Rabii schedulis usus mihi persuasi (cf. p. 13, 1, 14, 9 αἶδε, p. 21, 4 προσενεκτέον, p. 34, 5 φιλοσόφοις γὰρ διαβολή), ante Procli libellum fragmentum eiusdem tractatus praebet ita: Ἐπιστολή ἐστὶν ὁμιλία τις — διαιρεῖται δὲ εἰς διαφόρους προσ-
ηγορίας τάσδε. cf. p. 14, 1—4. Παραινετική δι' ἧς παραινου-
μεν — ἐρωτική, μικτή, quarum definitiones omissae sunt
(p. 15, 5—19, 6).

γ) De codicibus deterioribus.

Accedunt his multi codices deteriores, quos, ut quanta auctoritate per totum medium aevum ille libellus fuerit, demonstremus, omnes enumerare nobis proposuimus. qua in re vir doctus Hugo Rabe summa liberalitate me adiuvit,

ut omnium fere codicum infra dictorum notitiam ex uberimis illius schedis mihi comparaverim. itaque, ne illius viri de me optime meriti nomen in omni fere codice describendo afferam, ubi aliud non notavi, me ex Rabii¹⁾ fontibus hausisse puta.

Sunt autem inferioris notae codices

Vaticanus gr. 942 (fol. 61^r sqq.) chart. saec. XV, qui fragmentum prioris recensiois desinens in verba (p. 21, 14) *κατόπιν αὐτῶν βάλειν* continet. qui codex, quamquam idem ac Pb fragmentum praebet, tamen ex eodem fonte fluxisse non potest, cum et secundae recensiois titulum *Περὶ τοῦ ἐπιστολιμαίου χαρακτηῆρος* gerat et aliis locis a Pb divergat. cf. p. 14, 8 *ὑπόκειται, αἶδε*, p. 21, 4 *προσεκτέον*.

Oxonienis misc. gr. 242 (fol. 75^r—80^r) formae 22×16 cm chart. saec. XVI, qui formam servavit secundae recensiois initio mutilam et titulo prioris recensiois instructam (*Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολιμαῖοι χαρακτηῆρες*). incipit autem: *Οἱ χαρακτηῆρες τῶν ἐπιστολῶν εἰσὶν μὲν αὗται*. II. *παραινετική—καὶ μικτή*. sequuntur definitiones cum singulis epistulis coniunctae (III+V): *Παραινετική μὲν οὖν ἐστὶ δι' ἧς—καταθυμίων ἐπαπολαύων*. cuius fragmenti auctorem codices utriusque recensiois adhibuisse, cum voces *αὗται* p. 14, 8 et *ἐπαπολαύων* p. 33, 25 cum codicibus BWP congruant, verisimile est.

Sed longe alio modo e duabus illis recensioibus unam composuit auctor alius familiae, quam repraesentant codices

Br = Bremensis plut. I. b. 23 bomb. formae 22×15 cm, saec. XIV.²⁾ cuius codicis a bibliothecae publicae Bremensis moderatoribus comiter mihi Vratislaviam transmissi diversitates in adnotatione critica posui. continet autem fol. 233^r *Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολιμαῖοι χαρακτηῆ-*

1) Cf. nunc etiam Rabe, Mus. Rhen. 64 (1909), p. 298 sqq.

2) Cf. H. Omont, Mss. grecs des villes hanséatiques, Centralblatt für Bibliothekswesen (1890), vol. VII p. 369 sqq.

ρες, caput I, p. 13, 1—14, 9 et V, p. 21, 16—34, 5 omissis epistulis 13, 21, 36.

Sequitur in folio 235^v initium libelli Ἐπιστολικοὶ τύποι inscripti (p. 1, 1—3, 5). Τῶν ἐπιστολικῶν τύπων—γραφόμενος¹). cui subiunctum est (fol. 236^r—236^v) Πρόκλου περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτηῆρος. Δεῖ τὸν ἀκριβῶς—βαίνειν (p. 19, 8—21, 14).

Laurentianus (conventuum suppressorum) 20 (olim abbatae Florentinae 2741)²) chart. formae 20×13,5 cm. scriptus a Leone Monomacho anno 1341³). insunt autem (fol. 74^r) Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολιμαῖοι χαρακτηῆρες. (fol. 76^v) Ἐπιστολικοὶ Τύποι⁴). (fol. 77^r) Πρόκλου περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτηῆρος.

Ex eodem fonte, quamquam initium Τύπων omisit, fluxit Parisinus gr. 2562 bomb. saec. aut XIV aut XV qui (fol. 140^r—142^r) idem fragmentum ἐπιστ. χαρακτηῆρων atque Br et Laur. conv. supp. 20 inscriptione omissa praebet, cui in fol. 142^r succedit <Π>ρόκλου περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτηῆρος. <Δ>εῖ τὸν ἀκριβῶς—βαίνειν (p. 19, 8—21, 14).

Hoc loco nolo omittere fragmentum nonnullos locos a ceteris omnibus codicibus diversos praebens, quod nobis servavit codex

Ambrosianus H 22 sup.⁵) (426 Martini-Bassi) (fol. 45—47^v) chart. formae 21,2×14,8 cm, saec. XV, de quo nonnulla comiter me edocuit A. Ratti. incipit autem a verbis (p. 23, 10) ὅσιον γάρ ἐστι τοὺς γνησίους φίλους παρόντας μοι τιμᾶν, ἀπόντων δὲ μνημονεύειν. desinit a verbis (p. 32, 24) λέξον ἐξ ἐμοῦ τῶδε τάδε. generum de-

1) Cf. p. XXXVII.

2) Cf. Hinck, l. l. p. 546 adn.

3) Cf. E. Rostagno et N. Festa, Indici dei Codici Greci Laurenziani non compresi nel catalogo del Bandini, Studi Italiani di Filologia classica (1893), tom. I, p. 129 sqq.

4) Cf. p. XXXVII.

5) Cf. p. XXXVII.

finitiones omissae sunt praeter quattuor has p. 29, 5 σχετλιαστικὴ δι' ἧς σχετλιάζουμι τι ὀδυρόμεθα, p. 29, 9 πρεσβευτικὴ δι' ἧς πρεσβεύομεν τινὶ διὰ τι, p. 31, 7 ἀναθεματικὴ δι' ἧς ἀναθέμεθα τὴν ἡμῶν γνώμην τινὶ τῶν φίλων συμβουλῆς ἕνεκεν, p. 32, 3 μετριοστικὴ δι' ἧς ταπινοφο<ο>νοῦμεν.

Sequitur ut de codice dicam, qui solus epistularum exempla scholiis instruxit. est is

Pa = Parisinus gr. 1760 (fol. 273^r—275^v) chart. saec. XV scriptus a Michaelē Suliardo¹⁾, cuius codicis tabulas phototypicas princeps de Radolin liberalissime mihi faciendas curavit. insunt autem epistularum genera quattuor et viginti, quorum dimidiae parti scholia subiuncta sunt levisima sane neque digna quae omnia proferantur, id quod ex iis quae exempli gratia attuli (p. 22, 3; 24, 2, 5, 9; 27, 4) quivis facile intellet, epistularum vero lectiones diversas, cum uno loco (p. 26, 3 οὐ) verum solus omnium praebeat codex, adnotationi criticae inserui omnes. iam epistulae ipsae sequuntur, quibus cum persaepe tituli falsi inditi sint, non titulorum sed epistularum editionis numeros uncis inclusos addidi. inc. Ἐπιστολαὶ Λιβανίου σοφιστοῦ διάφορα. at in marg. superiore Ἐπιστολιμαῖοι χαρακτηῆρες Λιβανίου σοφιστοῦ καὶ κλέστορος Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου scripsit m². (1) Παραινετικὴ, (2) Ὁμοία, (4) παρακλητικὴ, (8) Εὐκτικὴ, Ἀπειλητικὴ, quam vide p. 24, 5 adn., (9) Ὁμοία, (5) Θαυμαστικὴ, (11) Ἀναχαιτικὴ, (12) Μεταμελητικὴ, (10) Ἀπαρνητικὴ, (18) Ἀντεγκληματικὴ, (16) Συγχαριστικὴ, (14) Παραμυθητικὴ, (19) Ἀντεπισταλτικὴ, (17) Καταφρονητικὴ, (22) Ἐλεγκτικὴ, (15) Θεραπευτικὴ, (27) Μεταφορικὴ, (29) Διαβλητικὴ, (33) Ἀναθετικὴ, (26) Ἐπαινετικὴ, (41) Μικτὴ, (30) Ἐπιτιμητικὴ Συμβουλευτικὴ (= φυγαδευτικὴ Pc O Am La p. 36, 23).

1) Cf. Omont, l. I. II, 136; Martini-Bassi, Catal. II, 1262; M. Vogel et V. Gardthausen, Die griech. Schreiber d. Mittelalters u. d. Renaissance (Beihefte z. Zentralblatt f. Bibl. XXXIII (1909)) p. 318.

δ) De codicibus amplificatis.

Nunc ad duas familias codicum interpolatorum trans-eamus, in quibus variis epistularum exemplis nova eorundem generum addita sunt. quae ordine, quo materiae partes dispositae sunt, inter se differunt; altera enim familia eundem atque codices Libanii nomine insigniti capitum ordinem servavit et exempla nova in extremo libello adiungit, altera ordine mutato singula exempla nova cum genuinis coniungit. sunt vero prioris familiae codices

Vat = Vaticanus gr. 306 (fol. 75^v — 88^v) bomb. in folio min. saec. XIII.¹⁾ codex scripturae malae multis locis maculis foedatus est, ut non pauca verba legi iam non possint. contuli ectypa phototypica. folium 88^v in usum meum humanissime contulit vir doctus G. Mercati.

Ha = Havniensis gr. 1985. chart. formae quartae, saec. aut XIV aut XV.²⁾ folia numeris carent. Libanii libello subscriptum est: Ἐν μηνὶ μαίῳ ιη^η ἰνδ. ιβ^{ης}. quem codicem bibliothecae Havniensis moderatores precibus meis morem gerentes Vratislaviam miserunt.

Vb = Vaticanus gr. 1733 (fol. 202^v — 213^v) chart. saec. XV exeuntis. de quo H. Rabe accuratissime me docuit.³⁾

Ma = Marcianus gr. 521 (fol. 102^r, 102^v, 104^r, 104^v, 103^r, 103^v, 105^r — 105^v), chart. formae quartae saeculi XIV.⁴⁾ de quo codice humanissime docuerunt me H. Rabe et R. Foerster, qui benigne concessit, ut collatione, quam Io. Veludo ipsi confecerat, uterer.

F = Laurentianus LIX 5 (fol. 106^v — 110^r) membr. formae quartae saec. XV.⁵⁾ contuli tabulas phototypicas. Palatinus Heidelbergensis gr. 356. vide p. LXXIV.

1) Cf. Hinck l. l. p. 550.

2) Cf. Ch. Graux, Notices sommaires des mss grecs de la Grande Bibliothèque Royale de Copenhague, Paris 1879 p. 71 et Rabe, Mus. Rhen. LXIV 298.

3) Cf. Rabe, Mus. Rhen. LXIV 298.

4) Cf. Zanetti et Bongiovanni, Graeca D. Marci bibliotheca, 1740, p. 279sq.

5) Cf. Bandini, Cat. codd. gr. Bibl. Laurent. II p. 491 sq.

Codicibus enumeratis iam, quid singulorum proprium sit, breviter exponamus. ac primum quidem Ha solum *Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες* inscriptum non paucis locis cum codicibus illum titulum praebentibus congruere, aliis textum mutavisse videmus. omisit enim aequae atque archetypus illorum codicum epistulas 13, 21, 36, nonnullis locis cum V facit (cf. p. 14, 2, 12; 15, 3, 13; 17, 9; 25, 5; 27, 1; 29, 11, 12; 30, 18; 31, 16). ipse autem sive per errorem (p. 16, 13, 15; 29, 2; 30, 17; 32, 19; 33, 1) sive alia de causa textum commutavit (13, 2; 14, 8; 16, 1, 6; 24, 11; 27, 1, 2, 5, 15; 30, 2, 12), nonnulla addidit (p. 14, 11; 15, 1; 15, 4 ἀσπαστική, quae extrema epistula appendicis est), alia omisit (p. 18, 1 ἡ οὖν — 23, 9 εὐπορήσας. p. 17, 1, 2, 3; 27, 7; 28, 1; 31, 6; 32, 19; 33, 1), verborum ordinem invertit (p. 15, 16; 27, 6; 30, 8).

Vat autem et Vb praebent inscriptionem *Πρόκλου περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτῆρος* aliisque locis cum codicibus secundae recensione (partim cum P_x, partim cum D) congruunt (cf. p. 15, 6; 19, 5; 21, 4; 25, 11, 16). item Vat et Vb addiderunt p. 15, 4 ὁμοῦ πᾶσαι μᾶ' (= D), p. 21, 16 ἀρχὴ τῶν ἐπιστολῶν, p. 34, 5 ἐρρωμένος — ἀπολαύων. ex iisdem exemplum 13 sumptum est, exempla 21 et 36 Vat omisit, Vb autem praebet ep. 21 post 24 (= D) incipientem *Συμφοραῖς πνθόμενος — ἐκδεχόμενον*, aliquantulo longiorem quam D, et 36 inc. *Ταπεινὸς — εὐτελέστερον*, quae in appendice codd. F_{Ma} occurrit.

Ma fragmentum est incipiens a verbo *μιμούμενον* (p. 20, 5) et praebens eandem ep. 13 atque VbD, eandem 21 post 24 positam. in textu omisit epistulam 36, quam in appendice praebet. addidit p. 34, 5 ἐρρωμένος — ἀπολαύων.

Sequitur ut de appendice ipsa dicatur. ante quam Ma praebet *ἕτεροι ἐπιστολαὶ ὅμοιοι*. continent autem Vat omnes epistulas (60—113), Ha epistulas 60—86, Vb epp. 60—84, sed epistulas 76—78 post 62 posuit, Ma epistulas 60, 62β, 65, 66, 70, 73—75, 77, 79, 80 *μετριαστική*, 83, 88, 91—93, 98, 100—102. F autem codex lacer incipit in ep. 65 a

verbis λουδορίας σοι χραίνειν (p. 43, 8), praeter quam praebet 62δ, 66, 67, 68β—80, μετριάστικῆ, 81—87.

Epistulas in calce huius familiae additas invenies in p. 37sq.

Quibus expositis ad aliam transeamus familiam, in qua exempla nova epistularum non in calce addita, sed singula suis locis cum genuinis coniuncta sunt. huius autem familiae sunt codices

L = Laurentianus LV 7 (fol. 321^v—324^r) chart. formae quartae minoris saec. XV caractere valde minuto exaratus.¹⁾ (Hinckio L.) contuli ectypa phototypica.

Ba = Oxon. Baroccianus gr. 125 (fol. 147sq.) formae 25,2 × 17 cm, saec. XVI codicis L frater gemellus.²⁾

Pr = Parisinus gr. 2671 (fol. 398^v—421^v) chart. saec. XV³⁾ et fragmenta codicum

Oxon. Barocciani gr. 9 (fol. 7^v—8^v) formae 15 × 11 cm, chart. saec. XIV et

Oxon. Barocciani gr. 216 (fol. 333^r—333^v) saec. XV exeuntis.⁴⁾

Qui codices, quamquam eidem familiae tribuendi sunt, tamen non omnibus locis congruunt. Nam LBa Procli nomine insigniti (Περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτῆρος Πρόκλου σοφιστοῦ L; Πρόκλου σοφιστοῦ περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτῆρος Ba) e codicibus quibusdam familiae Px et familiae Vat consarcinati hunc praebent capitum ordinem: I, II, III + V, IV, praeterea series epistularum mutata, genuinum exemplum σκωπτικῆς omissum, duobus locis singula exempla μετριάστικῆς allata sunt, quorum unum in appendice codicis Vat, alterum in cod. Px invenitur. altera μεμπτικῆ in codicibus Vat (85) et OPc (41) μικτῆς loco legitur.

Pr autem, cui titulus est: Περὶ ἐπιστολιμαίων χαρακτῆρων, has praebet partes: I, III alphabetico ordine dispositam

1) Cf. Bandini, Catalog. II 264.

2) Cf. Rabe, Mus. Rhen. 64 p. 298.

3) Cf. Omont, l. l. III p. 23sq.

4) Cf. Rabe, Mus. Rhen. 64, 302.

(37, 19, 33, 34, 23, 9, 10, 18, 27, 29, 5, 28, 30, 26, 40, 31, 6, 8, 15, 39, 2, 12, 36, 41, 13, 25, 17, 1, 32, 21, 3, 20, 11, 4, 14, 16, 35, 24, 28, 7), V, IV. quae recensio a librario ipso codicis Pr videtur facta esse, cum *παραινετικῆς* definitionem ante epistolam huius generis iterum scripserit et illud exemplum *μετριοστικῆς* incipiens *Τῆς ὀργῆς* duobus locis textus posuerit. exempla nova huius codicis duobus exceptis omnia vel in L vel in Vat inveniuntur.

Sed priusquam epistulas afferamus, dicendum est de codicibus

Oxon. Baroccianis gr.9 et 216, quorum ille (9) inter alia Libanii scripta definitiones epistularum eodem ordine atque Pr compositas praebet, exceptis 25 et 17 quae inter 29 et 5 insertae sunt. incipit autem inscriptione praetermissa: *Πᾶσαι οὖν αἱ ἐπιστολαὶ ἄς (= Pr) ὁ ἐπιστολιμαῖος χαρακτῆρ ὑποβάλλεται εἶδιν αὐται. αἰνιγματική — φιλική . . . μόνην.*

Baroccianus 216 vero inter multas alias epistulas partim genuinas partim fictas nonnullas huius recensiois servavit, quae sunt:

sine titulo *Ζηλωτὸς (!) ἀεὶ . . . (1)¹.*

. . . . ξασθαὶ διὸ καὶ — εὐεργεσίας (33).

Ἄλλη. Ἀνῆρ . . . (60)

Ἀποφαντική. Τὸν ἐμὸν . . . (34). Ἄλλη. Τὸν δεῖνα . . . (61).

Λυπητική. Σφόδρα . . . (39). Μεγάλη με λύπη (65).

Αἰνιγματική. Ἔστι τὸ λεγόμενον . . (37). Ἄλλη. Ὅρα μὴ . . . (63).

Σκωπτική. Κόλακα μὲν σε . . . (35). Ἄλλη. Αὐτὴ σου ἢ ὄψις . . . (62).

Υπομνηστική. Παραγενόμενος . . . (38). Ἄλλη. Πολλοῖς ἰδικοῖς . . . (64).

Ἐρωτική. Ἐρῶ, ἐρῶ . . . (40). Ἄλλη. Ἔστιν ἔρως . . . (66).

Μετριοστική. Ταπεινὸς εἶναι . . . (36 Vat, post 62 FMa).

Ἐγκωμιαστική. Ἐγκωμίων . . . (53). Ἐτέρα ἐπαινετικὴ καὶ ἐγκωμιαστικὴ εἰς ἄνδρα ἀγαθὸν καὶ καλόν.

1) Numeri meae editionis sunt.

Οὐδείς ἀγαθός ... (94). — τὰ καλὰ παρεχόμενος, quibus verbis fragmentum desinit.

Quibus expositis iam redeamus ad epistulas codicum L, Ba, Pr, quae sunt hae:

- α' Παραινετική. Ζηλωτῆς ... πᾶσιν. ἔρρωσο καὶ κέχαρσο καὶ μέμνησό μου. (1). Παραινετική ἢ προτρεπτική. Ἡ τῶν θεῶν ... (90) om. LBa. Παραινετική ἢ ἀποτρεπτική (91) om. LBa. Συμβουλευτική (92) om. LBa.
- β' Μεμπτική. Οὐ καλῶς ... (2). s. tit. Οἶδα μὲν ... (41) Pr, sed LBa hoc loco alterum μικτῆς exemplum exhibent: Ἐτέρω. Ἡ μὲν διαγωγή... (85).¹⁾ s. tit. Οὐκ εὐσεβῶς ... (93) om LBa.
- γ' Παρακλητική. Καὶ πάλαι ... (3). Τὸ τῆς εὐγενοῦς ... (94).
- δ' Συστατική. Τὸν τιμιώτατον ... (4). Οὗτος ὁ τήνδε ... (95).
- ε' Εἰρωνική. Λίαν ... (5). Τῶν ἄγαν ... (96) om LBa.
- ς' Εὐχαριστική. Πολλῶν ... (6). Πλείστας καὶ ... (97).
- ζ' Φιλική. Γνησίων ... (7). Τῷ περὶ σέ ... (98).
- η' Εὐκτική. Εἶθε ... (8). Εἶθε μοι τὸ πολύευκτον (99).
- θ' Ἀπειλητική. Εὐξαι ... (9). Ὀντως εἰ ... (100).
- ι' Ἀπαρνητική. Οὐδέν ... (10). Οὐδέν τῶν ... (101).
- ια' Παραγγελεσματική. Πολλάκις ... (11). Τῶν ἡμετέρων ... (102) om LBa.
- ιβ' Μεταμελητική. Οἶδα ... (12). Ἐσφάλην ... (106) om. LBa.
- ιγ' Ὀνειδιστική. Πολλὰ καλὰ ... (cf. 13 adnot.). Λίαν ἄγαμαί σε τῆς ἀγνωμοσύνης — σὺ δὲ κακῶν ἀχαριστότερός τε καὶ ἀγνωμονέστερος om. LBa.²⁾
- ιδ' Συμπαθητική. Σφόδρα ... (14). Ἀκούσας περὶ τῆς συμβάσης σοι ἀλγεινῆς συμφορᾶς οὐ μετρίως ἠνιάθην — τὴν σὴν φυλάξοι παντὸς ἀνιανοῦ βιοτήν ἀνέπαφον καὶ ἐπὶ πολλοὺς χρόνους ἐνθυμοῦσαν καὶ εὐημεροῦσαν ἀναγαγεῖν τῶν καταθυμίων αὐτῆς ἀπολαύουσαν. ἔρρωσο. om. LBa.²⁾
- ιε' Θεραπευτική. Ἐγὼ ... (15). Ὁ τῆς φιλίας τρόπος ... (107).

1) αὕτη δὲ συνίσταται ἐκ πολλῶν χαρακτήρων διὸ καὶ μικτὴ καλεῖται in marg. Ba manu librarii.

2) Hoc exemplum in alio codice non inveni.

- ις' Ἐπαινετική. Ἀγχίνουν . . . (26). cui epistulae sub-
iuncta sunt haec: χρῆ δὲ γινώσκειν ὡς ἔπαινος ἐγκωμίον
— πολλὰς ἐγκωμιαστική. cf. p. 17, 15 οἶον add. LBa.
Μεγαλόψυχον ὄντα . . . (70). Εἰ (sc. οἱ) τὰς ἀρετὰς . . . (60)
om. LBa. Ἐγκωμιαστική. Ἐγκωμίων . . . (71) om. LBa.
- ιζ' Διδασκαλική. Μὴ νόμιζε . . . (27). Μὴ τοῦτον οἶου . . .
(72). om. LBa.
- ιη' Ἐλεγκτική. Οὐ λέληθας . . . (28). Εἴ τις ἄρα λάθρα
μετέλθοι . . . (73) om. LBa.
- ιδ' Διαβλητική. Πολλῶν . . . (29). Φυλάττου . . . (74) om.
LBa.
- κ' Ἐπιτιμητική. Αἰδέσθητι . . . (30). Μέχρι τίνος . . . (75)
om. LBa.
- κα' Ἐρωτηματική. Πολλὴν . . . (31). Ἐντυχῶν . . . (76)
om. LBa.
- κβ' Παραθαρρυντική. Ἄφοβος . . . (32). Δίκαιον καὶ σώ-
φρονα βίον ἔχων καὶ ἀμέμπτως πολιτευόμενος καὶ τὸν θεὸν
μόνον δεδιῶς . . . (77 paulum variatum) om. LBa.
- κγ' Ἀναθετική. Δέδοκται μοι . . . (33). Ἀνὴρ ἀσύμβου-
λος . . . (78) om. LBa.
- κδ' Ἀποφαντική. Τὸν ἐμὸν . . . (34). Τὸν δεῖνα . . . (79)
om. LBa.
- κε' Σκωπτική. Κίλικα . . . (35) om. LBa. Ἐτέρα β̄ ὁμοία.
Αὐτῆ σου ἢ ὀρωμένη ὄψις . . . (80). Ἐτέρα γ' ὁμοία.
Εἰ καλὸς . . . (22).¹⁾ Ἐτέρα δ' ὁμοία. Ὑπουλός τις . . . (66).
- κς' Μετριαστική. Τῇ ὀργῇ . . . (36 P_x) hoc loco om. LBa
vide infra. Ταπεινὸς εἶναι . . . (36 V_b, post 80 FMa).
- κζ' Ὑπομνηστική. Παραγενόμενος . . . (38). Πολλοῖς . . . (82).
- κη' Λυπητική. Σφόδρα . . . (39). Μεγάλῃ με λύπη . . . (83)
om. LBa.
- κθ' Ἐρωτική. Ἐρῶ . . . (40). Ἔστιν ἔρως . . . (84).
- λ' Συγχαρητική. Συγχαίρω . . . (16). Ἡ τῶν φίλων . . . (103)
om. LBa.

1) Epistulas incipientes Εἰ καλὸς et Ὑπουλός titulo Ὑβρι-
στική recte praescripto post λγ' demum exhibent LBa; in Pr
codicis marg. rubr. αὐτῆ λέγεται καὶ ὑβριστική.

- λα΄ Παραλογιστική. Εἰ καὶ μέγας ... (17). Εἰ μέχρις ... (104) om. LBa.
- λβ΄ Ἀντεγκληματική. Τί δὴ ἐγκαλεῖς ... (18). Ὅτου χάριν ... (105)¹⁾ om. LBa.
- λγ΄ Παροξυντική. Εἰ καὶ πόρρω ... (20) ἑτέρα. Ἐριδι χρώμενος ... (65). ὁμοία. Τὸν θυμὸν ... (108).
- λδ΄ Ἀπαγγελτική. Πολλὰ ... (23). Αἰφνίδιον ... (67β).
- λε΄ Σχετλιαστική. Ὡ πόσων ... (24). Ὡ πόση ... (68α).²⁾ Ὡ πόση ... (68β) om. LBa.
- λς΄ Παραμυθητική. Συμφοραῖς ... (21 Vb cet.). Λίαν ἡμᾶς ... (62β).
- λζ΄ Πρεσβευτική. Ἀεὶ τῶν δωρεῶν ... (25). Ἐτέρα. Εὐρηκότες ... (61α). Ἐτέρα. Μόλις ποτὲ ... (61β). Λιβανίου ὁμοία. Ὅσον ὕψος ... (69) om. LBa.
- λη΄ Μετριάστική. Τῆς ὀργῆς ... (36 Px).
- λθ΄ Ἀντεπισταλτική. Δεξάμενος ... (19). Τὸ γράμμα ... (64) om. LBa.
- μ΄ Αἰνιγματική. Φυλάττου μὴ ... (37). Ὅρα μὴ ... (81) om. LBa.
- μα΄ Μικτή. Ἡ μὲν διαγωγή ... (85 cf. 41).

ε) De codicibus Oxon. misc. gr. 309
et Paris. gr. 2782A.

Iam pergamus ad duos codices, qui novum tractatum de characteribus epistularibus fundamentis eius, de quo haec dissertatio est, superstructum servaverunt. de quibus H. Rabii benevolentiae nonnulla debeo. sunt autem

Oxoniensis misc. gr. 309 saec. XV formae 14×10 cm in foliis 219^r—239^r qui continet haec³⁾:

Χαρακτῆρες ἐπιστολῶν διάφοροι.

Παραινετική. α΄ (Προσωπικὸν ἐπιχείρημα adscr.). Τῶν πανταχόσε διαφημιζομένων σπουδαίων ἀνδρῶν ἐπ' ἀρεταῖς τε

1) In LBa sequitur Ἀντεπισταλτική. Δεξάμενος ... (19).

2) In LBa sequitur Μικτή. Οἶδα ... (41).

3) Cf. Rabe, Mus. Rhen. 64, 298.

διαλαμψάντων καὶ καλοῖς ἔργοις καὶ κατορθώμασι σπεῦσον, ᾧ βέλτιστε, ζηλωτῆς γενέσθαι, εἰ πείθει (corr. πείθη) ταῖς ἐμαῖς παραινέσεσι τὰ συμφέροντα παραινούντί σοι. τοὺς γὰρ (rubr. suprascr. κατασκευὴ ἐξ αἰτίας) ἀγαθοὺς ζηλοῦν ἐπαινεῖσθαι τε διὰ τοῦτο παρὰ πάντων τῶν νουνεχῶν καὶ καλῶς ἀκούειν ἀναντιρρόητως κρεῖττόν ἐστι παρὸ κατόπιν ἐπόμενον τοῖς φαύλοις. extrema est μικτή. μ'. Τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ καὶ πανευγενεστάτῳ αὐθέντη ἐπὶ σοὶ γὰρ μετὰ θεὸν τὰ τῆς ἐλπίδος μοι ἀπεροίφησαν.

Quibus subiuncta est in foliis 239^r—243^v omisso titulo pars prioris recensiois p. 20, 16—33, 25 Ἀλλὰ δεῖ καὶ τινὰς ἐπιστολὰς ὡς μυκένειν (= PPa) . . . μικτή. μ'. Ἡ μὲν διαγωγή—καταθυμίων ἐπαπολαύων. Τέλος σὺν θεῷ (cf. P). et Parisinus gr. 2782 A¹) chart. saec. XVI (fol. 215^r—237^r) qui haec continet:

Ἐπιστολαὶ τεχνικαί.

Τί πρώτην στάσιν παρασημειώσασθαι, τί ἐστὶν ἐπιστολή, καὶ τίνα λέγειν ἐν αὐτῇ θέμις καὶ πόσαις προσηγορίαις ἤγουν ὀνόμασιν ὁ τῶν ἐπιστολῶν χαρακτήρ.

Ἐπιστολή μὲν οὖν ἐστὶν ὁμιλία ἐκπληροῦσα, καὶ δέον ἐν αὐτῇ γράφειν ἃ καὶ παρόντες λέγειν ἐμέλλομεν.

Αἱ δὲ πᾶσαι προσηγορίαι, καθ' ἃς ὁ ἐπιστολιμαῖος διαίρειται χαρακτήρ εἰσὶν αὗται· παραινετική . . . ἐρωτική, συμβουλευτική καὶ μικτή (εἰρωνική et μετριαστική om.).

α' Παραινετική μὲν οὖν ἐστὶ . . . κατασκαφὴ πόλεως μικτὴ δὲ ἐπιστολή λέγεται ἢ ἐκ διαφόρων συνεστῶσα χαρακτήρων· ἢ καὶ χρώμεθα μᾶλλον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν ἐπιστάλσεσιν.

Αὗται μὲν οὖν αἱ πᾶσαι προσηγορίαι, εἰς ἃς αἱ ἐπιστολαὶ διαίρουσιν. προσήκει δὲ τὸν γράφειν ἐθέλοντα πρὸ τοῦ κατὰ ἐπιστολήν χαρακτήρος τὸ ἑαυτοῦ προγράφειν ὄνομα καὶ τοῦ, πρὸς ὃν τὸ πιττάκιον γράφεται, καὶ οὕτως ἀπάρχεσθαι· ὁ δεῖνα τῷ δεῖνι στέλλω χαιρετισμὸν καὶ προσκύνησιν. ἔπειτα δηλοῦν τὴν ὑπόθεσιν, ἣν βούλεται, παρεναλλάττειν

1) Cf. Omont, l. l. III 39 et Rabe, M. Rh. 64, 299.

δὲ τοὺς χαιρετισμοὺς πρὸς τὰ πρόσωπα καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν εὐγένειαν ἢ καὶ δυσγένειαν. ἄλλως γὰρ πρὸς πατριάρχην γράφομεν καὶ ἄλλως πρὸς ἱερέα, πρὸς βασιλέα τε ἄλλως καὶ πρὸς λογοθέτην ἢ μυστικὸν πάλιν ἄλλως, πρὸς δὲ φίλον ἡμέτερον ἢ καὶ τινα τῶν τῆς κάτω τύχης ἀνθρώπων ἄλλω τρόπῳ γράφομεν ταῖς προγραφαῖς ἐπιστέλλοντες. χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι πολλοί τε τῶν παλαιῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν ἀλλὰ καὶ τῶν μέχρι τοῦ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ζητόρων ἢ καὶ γραμματικῶν εὐρίσκονται γράφοντες ἐν ταύταις τὸ ἑαυτῶν ὄνομα καὶ (corr. ἢ cod.) τὸ πρὸς ὃν ἐπιστέλλουσι κατ' ἀρχάς, ὡς ὑπολαμβάνω, <οὐ addidi> δίκαιον κρίνοντες ἀρκεῖσθαι μόνον ταῖς (corr. τὸ cod.) ἕξωθεν τοῦ πιττακίου τιθεμέναις ἐπιγραφαῖς. δηλοῦσι γὰρ αὐταὶ καὶ ἀμφοτέρων πάντοτε τὰ ὀνόματα καὶ τὰς ἀξίας. οὕτω μὲν οὖν, ὡς ἔφην, ποιοῦσι πολλοί. τέως δὲ τοῖς ὀλιγογραμματίστοις ἡμῖν πρέπει προγράφειν αἰεὶ κατὰ πᾶσαν ἐπιστολὴν τὰ ἑαυτῶν ὀνόματα καὶ τῶν πρὸς οὓς ἐπιστέλλομεν.

Τοσαῦτα περὶ τοῦ ἐπιστολιμαίου χαρακτῆρος εἰρηκῶς (εἰρηνικῶς cod.) καὶ τοῖς λεχθεῖσιν ἀρκεῖσθαι σε κρίνας ὡς ἐχέφρονα (corr. ἔφρονα cod.), καθὼς ὑπεσχόμην, ὑπέγραψά σοι καὶ ἐπιστολὰς μιᾶς ἐκάστης τὴν προσηγορίαν καὶ τὴν ιδεάν παραδεικνύς οὕτω γυμνήν καὶ παντάπασιν ἀμικτον.

Sequuntur paraphrases epistularum ἀ'. παραινετική. Τῶν πανταχόσε διαφημιζομένων σπουδαίων ἀνδρῶν μικτή ὡς δοῦλος τολμηρῶς τολμήσας ἐδεήθην (ἐδεήθειν cod.) σου. Τέλος τῶν ἐπιστολῶν.

ξ) De codicibus Vindob. theol. 231, Paris. gr. 2830, Paris. gr. 2731, Paris. suppl. gr. 543.

Restat ut de recensione dicatur, in qua definitiones amplificatae, exempla ommissa sunt, quam praebent codices

Vind = Vindobonensis theol. 231¹⁾ (fol. 16^r—17^v) bomb. formae quartae, quem R. Foerster saec. XV vergente exaratum esse dicit. qui codex ab eis, qui bibliothecae Vind. praesunt, Vratislaviam mihi missus est.

1) Cf. Nessel, Cat. p. 328.

Ps = Parisinus gr. 2830 misc.¹) (fol. 237^r—239^v) chart., saec. XVI, cuius collationem H. Rabe mihi misit.

Parisinus gr. 2731 (fol. 141^v—143^v) chart. saec. XVI.

Parisinus suppl. gr. 543 (fol. 11^r—13^v) chart. saec. XVIII qui uterque e Ps videtur transscriptus esse.²)

Iam quibus locis VindPs ab editione mea diversi sint, exponatur. praebent enim

Περὶ τοῦ ἐπιστολιμαίου χαρακτῆρος καὶ πόσα εἶδη διαφορᾶς αὐτῶν καὶ ὀνομάτων.

Ὁ τῆς τῶν λόγων ἡδονῆς γευσάμενος αὐτίκα πρῶτος ἐπιστολαῖς χαίρει, ὃ καὶ μέγα τι τοῖς κατορθοῦσι καὶ εὐφρόσυνον. ποικίλος δὲ ὁ ἐπιστολικὸς χαρακτήρ καὶ πολυσχιδῆς, ὅθεν δὴ (corr δεῖ) τὸν γράφειν ἐθέλοντα, μὴ ὡς ἔτυχεν ἀπλῶς ἐπιστέλλειν . . p. 13, 5 γνοίῃ ὅτι τί ἐστὶν ἡ ἐπιστ. ἢ . . . ἢ p. 14, 1 μὲν om. ib. ἀπόντος τινός. p. 14, 2 συμπληροῦσα. p. 14, 3 διαλεχθήσεται post παρόντα add., unde pergunt: γενικῶς μὲν οὕτως ἐπιστολαὶ πᾶσαι κέκληνται αἱ ἐγγράμματοι τινῶν πρὸς τινὰς ἀπόντας ὁμιλίαι, εἰδικῶς δὲ ὡδί. εἰσὶ δὲ πᾶσαι αἱ προσηγορίαι τῶν (om. Ps) ἐπιστολῶν αὗται· παραινετική . . p. 14, 10 εἰρωνική om. p. 14, 14 παροξυντική—ἀπαγγελτική om. Ps p. 15, 3 μετριαστική om. p. 15, 5 συμβουλευτική post μική add. α'. Ἔστι μὲν οὖν παραινετική, δι' ἧς παραιννοῦμέν τινι προτρέποντες αὐτὸν ἢ ἀποτρέποντες αὐτὸν (om. Vind). διὰ τοῦτο ἔοικεν εἶναι συμβουλευτική, ὡς τινες ὑπώπτευσαν, οὐχὶ δέ. παραίνεσις γὰρ συμβουλῆς διαφέρει, ὅτι ἡ μὲν οὐ δέχεται ἐναντίωσιν, οἷον δεῖ τὸ θεῖον τιμᾶν. οὐδεὶς γὰρ ἀντιστήσεται ταύτῃ τῇ παραινέσει, οὐδὲ δεῖται συμβουλῆς, εἰ καλόν ἐστὶν ἢ οὐ, εἰ μὴ μαίνῃ τί γε. εἰ δὲ συμβουλεύει τις πολεμεῖν ἢ ἄλλο τι, ἔξει τὸν ἀντιλέγοντα, ὅτι πολλὰ τὰ ἐκ πολέμου συμβαίνοντα ἢ ἄλλο τι (καὶ add. Ps) ἐν τοῖς ἀνθρώποις. β'. Μεμπτική . . . τινι ὡς παρὰ τὸ εἶκός ποιήσαντι. γ'. Παρακλητική . . . τινὰ ἐν τῷ τοῦ καιροῦ δέοντι. δ'. Συστατική . . . τινὰ ἢ εἰς φιλίαν τινὶ ἢ ἀρχῇ. ἢ καὶ παραθετική λέγεται. ε'. Εὐχαριστική δι' ἧς χάριν ὁμολογοῦμέν τινὶ τινος ἔνεκεν εὐεργεσίας ἢ χάριτος. ς'. Φιλική ἢ

1) Cf. Omont, l. l. III 46.

2) Cf. Omont, l. l. III 275.

φιλίαν μόνον ψιλὴν ἐμφαίνουσα καὶ διάθεσιν τοῦ φιλοῦντος.
 ζ'. Εὐκτική δι' ἧς εὐχόμεθα τινι. η'. Ἀπαρνητική . . .
 θ'. Ἀπειλητική . . . τινι περὶ τινος Ps, at τινι ἐκφοβοῦντες
 Vind. ι'. Παραγγελτική . . . τινος. ια'. Μεταμελιτική . . .
 ἢ ἐφ' οἷς ὑπεσχόμεθα ἢ ἐπράξαμεν ἢ ἐφ' οἷς ἐδόξαμεν ἐσφάλλθαι
 ιβ'. Οὐνειδιστική . . . τινὰ ἐν οἷς ὠφελήθη μὲν παρ' ἡμῶν,
 ἀμνημονεῖ μέντοι. ιγ'. Συμπαθητική . . . ὑπέστη κακοῦ
 ἢ λυπηροῦ. ιδ'. Θεραπευτική δι' ἧς δοκοῦμεν θεραπεύειν
 τινὰ λυπηθέντα πρὸς ἡμᾶς. ἢ δ' αὐτὴ . . . καλεῖται. ιε'. Συγ-
 χαρητική . . . ις'. Παραλογιστική ἐστὶ δι' ἧς παρα-
 κρούμεθα τινὰ ἢ ὡς ἐξαπατῶντες ἢ ὡς εὐτελοῦς ἀτεχνῶς
 καταφρονοῦντες. ιζ'. Ἀντεγκληματική δι' ἧς ἐγκαλούμενοι
 τι ὑπὸ τινος ἀντεγκαλοῦμεν ἡμεῖς ἐκείνῳ περιτρέποντες ἐπ'
 ἐκείνῳ τὸ ἐγκλημα. ιη'. Ἀντεπισταλτική . . . ἡμῖν ἐπομένως
 ἀντεπιστέλλομεν. ιθ'. Παροξυντική . . . κ'. Παραμυθη-
 τική . . . τινὰ om. . . αὐτῷ ἀλγεινοῖς. κα'. Ὑβριστική . . .
 διὰ τι σύμπτωμα. κβ'. Ἀπαγγελτική . . . συμβαινόντων . . .
 κγ'. Σχετλιαστική δι' ἧς φαινόμεθα δεινοπαθοῦντες καὶ
 ὀδυρόμενοι διὰ τινὰ συμβᾶσαν περίστασιν ἢ λύπην. κδ'. Πρε-
 σβευτική . . . πρὸς τινὰ περὶ τινος πταίσαντος κυρίως.
 κε'. Ἐπαινετική . . . ἐπ' ἀρετὴν διαπρέποντα. ἔπαινος μὲν
 οὖν ἐπὶ μιᾷ πράξεως λέγεται, τὸ δὲ ἐγκώμιον πάσας σχεδὸν
 περιλαμβάνειν ὀφείλει τὰς εὐφημίας τινός. καὶ ἡ τοιαύτη
 ἐγκωμιαστική λέγεται. κς'. Διδακτική δι' ἧς τινὰ διδάσκο-
 μεν ῥυθμίζοντες ἐκείνον ἢ ὃ ἡγνῶει μεταμαθεῖν ποιοῦντες.
 κζ'. Ἐλεγκτική . . . τινὰ κακῶς πράξαντα ἢ εἰπόντα. κη'. Δια-
 βλητική . . . τινὰ καταψευδόμενοι ἐκείνου ἐφ' οἷς μὴ ἔπραξε
 μηδὲ εἶπεν. κθ'. Ἐπιτιμητική . . . ἀσέμνως βιώσκει ἢ λέγει.
 λ'. Ἐρωτηματική . . . ἐρωτοῦμεν . . . ἀγνοοῦντες. λα'. Παρα-
 θαρρυντική . . . καὶ ἀπαλλάττομέν τε δειλίας καὶ ἀνδρείου
 ποιοῦμεν. λβ'. Ἀναθετική . . . ἀνατίθεμεν . . . φίλων ἢ συμ-
 βουλῆς χάριν ἢ ἐπικουρίας. λγ'. Ἀποφαντική . . . ἀποφαι-
 νόμεθα τι κατὰ τινος ἢ τι ἀπὸ τινος. λδ'. Σκωπτική δι'
 ἧς ἀναστέλλομεν (in marg. σκώπτομεν Ps²) τινὰ καθὼς (at
 κῶς suprascr. Ps²) ποιοῦντα. λε'. Αἰνιγματική δι' ἧς ἄλλα
 μὲν λέγεται, ἄλλων δὲ ἔμφασιν περιέχει(!). λς'. Ὑπομνη-
 στική δι' ἧς ἄγομεν εἰς ἀνάμνησίν τινὰ περὶ τινος ἀναγκαίου.

λζ. *Αυπητικὴ δι' ἧς διδόμεν ἔμφασιν ὡς λυπούμεθα τινος ἔνεκα. λή. Μικτὴ ἢ ἐκ διαφορῶν συννεσιῶσα χαρακτῆρων ὑποθέσεων.*

Αὗται μὲν οὖν αἱ προσηγορίαι. Δεῖ δὲ τὸν ἀκριβῶς ἐπιστέλλειν ἐθέλοντα ἀπλῆν ἐκτιθέναι καὶ σαφῆ τὴν ὑπόθεσιν καὶ μῆτε συντέμνειν μῆτε μηκύνειν ὑπὲρ τὸ δέον καὶ φράσει κοσμεῖν ἀρίστη, οὐ μὴν κομμηραῖς λέξεσι καὶ τραχείαις, ἀπτικίζειν δὲ καὶ μετρίως. σαφήνεια δὲ κοσμεῖτω τὰ γράμματα καὶ χάρις λέξεων ἀνθηρὰ (ἀνθῆς codd.) καὶ ὅλως τοὺς ἀκριβεῖς μιμείσθαι τοξότας καὶ μῆτε ὑπερβάλλειν μῆτε ἐλλείπειν τοῦ σκοποῦ. χρηστέον δὲ καὶ ἱστορίαις καὶ μνημονευτέον μύθων καὶ παλαιῶν συγγραμμάτων καὶ παροιμιῶν εὐστόχων. quibus verbis haec recensio desinit.

Cuius recensio similis est ea, quam praebet Vaticanus gr. 1405 chart. saec. XV exeuntis de quo H. Rabe me certiozem fecit.¹⁾ insunt autem in inscriptione omissa inde a folio 101^v haec:

Ὁ τῆς τῶν λόγων <ἡδονῆς> ἐν μεθέξει γευόμενος καὶ τοὺς περὶ συντάξεων (συντάξεως corr. Foerster) τῶν μερῶν τοῦ λόγου κανόνας μετιῶν δίκαιον γυμνάζεσθαι καὶ τὰ ἴδια τοῦ νοῦς κινήματα καὶ τὸν προφορικὸν λόγον συντάξει διδόναι, ἰδιαιτάτα μέντοι ἐπέραστον καὶ ἄλλως ἀναγκαῖον καὶ ἐπίδοξον τὸ τῶν ἐπιστολῶν χρῆμα. ἄριστα δ' ἂν τις ἐπιστεῖλαι δυνήθει. . . . εἰσὶ δὲ πᾶσαι αἱ προσηγορίαι, αἷς ὁ ἐπιστολιμαῖος χαρακτῆρ ἐνθεωρεῖται, αἶδε.

παραινετικὴ — συμβουλευτικὴ (= Vind)

Αὗται μὲν οὖν αἱ προσηγορίαι πᾶσαι τῆς τῶν ἐπιστολῶν διαφορᾶς. οὐ δεῖ δὲ σκοπεῖν, εἰ ἐν ἐκάστῳ εἶδει τοῦ τῶν ἐπιστολῶν χαρακτῆρος ἐμπίπτειν συμβαίνει ἕχνη ἐτέρων εἰδῶν· ἀλλ' ἐκ τοῦ πλεονάζοντος ὀνομάζεται, διὸ καὶ τῆς ἐπιστολῆς ἢ χρεῖα ἦλθε τῷ γράφοντι. προσεκτέον δὲ καὶ καθ' ἕκαστον.

Παραινετικὴ μὲν οὖν ἐστὶ, δι' ἧς παραινοῦμέν τινι πρότρεποντες ἢ ἀποτρέποντες αὐτόν. διχῆ γὰρ ἢ παραίνεσις διήρηται, εἰς προτροπὴν καὶ ἀποτροπὴν, ὅτι καὶ τὰ πράγματα διττῶς θεωροῦνται. τὰ μὲν γὰρ εἰδὶν ὠφέλιμα, τὰ δὲ

1) Cf. Mus. Rhen. 64, 299 adn.

βλαπτικὰ κτλ. simili modo atque Ps usque ad verba καὶ ἔτι τὰ χεῖρω πόλεως κατασκαφαὶ καὶ ὅσα ἐπόμενα. τοιοῦτον μὲν τὸ αὐτῶν εἶδος·

Μεμπτική δέ ἐστι, δι' ἧς μεμφόμεθά τινι ὡς παρὰ τὸ εἰκὸς ποιήσαντι ἢ τὰ μὴ δέοντα εἰπόντι.

Sequuntur ceterae definitiones eodem ordine atque in Ps dispositae, sed post μικτὴν additum est: Συμβουλευτική ἢ προτρέπουσα ἐπὶ τι τῶν ὁμολογουμένων συμφέρειν — ἀμφιβαλλομένων.

Τοιοῦτον μὲν οὖν . . . δεῖ δὲ κοσμεῖν καὶ φράσεως ἀρετῇ τὰ γράμματα καὶ ἀπτικίζειν μετρίως . . . πειθῶ δὲ κάλλος αὐτῆς ἐξόχως σὺν τούτοις. sequuntur exempla: Παραινετική. Ἔοικεν οὐδὲν τῶν ὄντων εἶναι μόνιμον . . . ἐπίδοσις. extremum est: Συμβουλευτική. Ἐμοί γε καὶ ἀνάγκη θεία — σῶζοιό μοι τάντων ὁ προσφιλέστατος.

Subscripta sunt in fol. 110^r haec:

Τέλος τῶν ἐπιστολῶν τούτων παρ' ἐμοῦ Σκιπίωνος Καρτερομάχου¹⁾ τοῦ Πιστοριαίου μεταγεγραμμένων ἐν Παταβίῳ σπουδάζοντος ἐπὶ φιλοσοφίᾳ. ἔτει ἀπὸ Κυρίου γενέσεως χιλιοστῶ τετρακοσιοστῶ ἐννενηκοστῶ τρίτῳ μηνὸς Νοεμβρίου εἰκοστῇ καὶ τετάρτῃ. ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ καλοῦ κάγαθοῦ νεανίου Ἰωάννου Βαπτιστοῦ τοῦ Βρεντίου τοῦ Παταβινοῦ πολίτου, οὗ καὶ τὸ βιβλίον ἐτύγχανεν ὄν καὶ τὰ λοιπά.

Denique nobis dicendum est de alio libello fundamentis Libanianis superstructo, quem nobis servavit

cod. Barberinus gr. 71 nunc Vaticanus saec. XVI, fol. 46^v — 61^v²⁾, in quo inest:

Ἐπιστολικοῦ χαρακτῆρος σύννοσις. Οὐδὲ περὶ τῶν (τὸν περὶ? R) ἐπιστολῶν λόγον οἱ πάλαι εἶασαν ἀβασάνιστον, ἐπεὶ καὶ Ἀρτέμων καὶ Προκόπιος τούτου μὲν ἄψασθαι λέγονται. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως μέχρι τούτων (τούτου Foerster) ἄδηλα τὰ ἐκείνων συγγράμματα. ὁ δὲ Λήμνιος Φιλόστρατος καὶ ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος

1) Est Scipio Fortiguerra natus die 4. mensis Febr. a. 1466. Cf. Ciampi, Memorie di Scip. Carteromaco, Pisae 1811, et Vogel-Gardthausen, l. l. p. 400.

2) Ea quae sequuntur sumpsit e H. Rabe, Mus. Rhen. LXIV p. 303.

καί τις ἀνώνυμος περὶ τούτου μὲν ὀλίγ' ἄττα παρέδωκαν, διὰ τὸ λίαν δὲ συνοπτικὸν τῆς λέξεως τοῖς νεωτέροις ἀσύμφορα. ἡμεῖς οὖν καὶ τὸ εὐπαρακολούθητον διώκοντες καὶ τῆς πραγματείας τὸ σύντομον, οὐ μὴν δὲ τὸ ὑπεράγαν, οἷον ἐκεῖνοι φαίνονται, τοσαῦτα φάναι περὶ τούτων ᾠήθημεν, τὰ πλείω καὶ κρείττω ἢ καθ' ἡμᾶς τοῖς ἀκριβεστέως ἀναθεωρεῖν παραλειποῦτες καὶ τοῖς θεωρητικώτερος ἀξιοῦσιν ἐξονυχίσει τὸν λόγον. sequuntur non exempla epistularum, sed praecepta de eis scribendis secundum genera disposita, quae sunt haec: περὶ προτρεπτικοῦ ἢ συμβουλευτικοῦ ... ἀπάντησις πρὸς τὸν προτρεπτικόν. — περὶ ἐρωτηματικοῦ ... ἀπάντησις πρὸς τὸν ἐρωτηματικόν. — περὶ συστατικοῦ ... ἀπάντησις πρὸς τὸν συστατικόν. — περὶ παραμυθητικοῦ καὶ συμπαθητικοῦ ... ἀπάντησις κτλ. — περὶ νουθετικοῦ καὶ παραγγελτικοῦ (fol. 56^v ἀπάντησιν δὲ τὴν αὐτὴν ἔχει ἢ τε νουθετικὴ καὶ παραγγελτικὴ τῇ συμβουλευτικῇ). — caput περὶ κατηγορικοῦ κτλ. excidit, sequitur ἀπάντησις πρὸς τὸν κατηγορικὸν ἢ περὶ ἀπολογητικοῦ, προφασιστικοῦ καὶ ἐνιστατικοῦ (!). — περὶ μεμπτικοῦ, αἰτιατικοῦ καὶ ἀπειλητικοῦ ... ἀπάντησις πρὸς τὸν μεμπτικόν. — περὶ ἐγκωμιαστικοῦ, ἐπαινετικοῦ καὶ ψεκτικοῦ ... ἀπάντησις πρὸς τὸν ἐπαινετικὸν καὶ ψεκτικόν. — περὶ διηγηματικοῦ καὶ ἀγγελτικοῦ ... ἀπαντήσομεν δὲ ἢ ἀπευχαριστοῦντες ἢ καὶ ἄλλ' ἡμεῖς διηγούμενοι. — περὶ ἀπευχαριστικοῦ ... ἀπάντησις κτλ. — περὶ συγχαριστικοῦ. ἀπάντησις κτλ. — περὶ φιλικοῦ καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ χαρακτήρων. hoc caput exempli gratia afferatur:

Ὁ μὲν φιλικὸς χαρακτήρ παντοδαπὸς τίς ἐστὶ καὶ γόνιμος. εἰ μὲν γὰρ τωθασμῶν ἔχεται καὶ σκώματος ἢ παιδιᾶς, τωθαστικὸς ἂν εἰκότως λέγοιτο καὶ σκωπτικός. δεῖται δὲ σοβαρότητος καὶ σεμνοπρεπείας ὁ τύπος, ἵνα μὴ εἰς τὸ χαμαῖζηλον τῆς βωμολοχίας μεθέλκηται. ἦν δὲ τῷ φιλικῷ τὴν εἰρωνείαν (καὶ add. R) ἀλληγορίαν συμπλέκη τις, «ἵνα μὴ πευθοῖατο (πευθοῖαθ' Foerster) οἱ ἄλλοι» ποιητικῶς εἶπεῖν, εἰρωνικός τ' ἂν κληθεῖη ὁ χαρακτήρ καὶ ἀλληγορικός. φίλοις δὲ ὁ τύπος ἴδιος νεύμασι τὰ τοῖς ἄλλοις ἄδηλα διαρρήδην ὑπαινιττομένοις καὶ νεύμασι χρωμένοις οἷον ἀριδηλοτάτοις πραγμάτων κήρυξιν. ἀλλ', ἐμοὶ δοκεῖ, ὁ φιλικὸς χαρακτήρ φίλοις ὑπουργεῖ τὰ μάλιστα πόθον τὸν εἰς τοὺς ἐρῶντας ἐνδεικνυμένοις καὶ τὸν ἐρωτα, ὅθεν

καὶ ἐρωτικὸς ὁ τύπος, ἢ εὐδαιμονίαν τοῖς φίλοις καὶ εὐημερίαν πάντα τε κατὰ νοῦν αὐτοῖς εὐχομένοις γενέσθαι, διὸ καὶ ὁ τύπος ἤκουσεν εὐκτικὸς, ἢ ἔργον τοῖς ἐπιτηδείοις παρισταμένοις τε καὶ ὕφισταμένοις ἐκουσίως τὸ ἴδιον· οἱ φίλοι γὰρ ἔσθ' ὅτε τοὺς φίλους ἐξάγουσι μὴ ἐντελλομένοις αὐτοῖς μεμψιμοιροῦντες καὶ τὰς ἐνδείας τυχὸν καθυποκρινομένοις. οἷς ἀπαντητέον κατὰ ταῦτὰ τοῖς τὴν χάριν ὁμολογοῦσι.¹⁾

Ad finem descriptionis codicum pervenimus. iam ad editiones pergamus.

b) De editionibus.

Primus Ponticus Virunius „Libanii sophistae de conscribendis epistulis libellum“ Rhegii Langobardorum a. 1501 (iterum 1508) edidit et a. 1504 in itinere navali latine vertit. „Dum“, inquit, „essem in navi Antonii Pyrrhi . . . per Padum ex Rhegio Lingobardium Ticinum navigans . . . quod quasi exemptus laboribus meis publice legendi in via illa poteram amore tuo in latinum convertere sermonem Libanii quam in manibus habebam artem epistolarem, appetentibus laudem dicendi accumulatissimam . . . itaque inter navigandum eam partem librorum ipsius quam cum erotematis impresseram graece coepi discurrere, tunc frater Georgius Mascalonus pro notario esse voluit calamo excipiens dictata, sicque a prandio ad coenam complevimus ego Libanium, ille matutinum.“ exstat editio cum Francisci Nigri De modo epistolandi tractatu Venetiis 1544. hunc libellum in bibliotheca Bodleiana asservatum Foersteri, qui olim usurpavit, precibus motus gratiose contulit A. B. Poynton. Virunius codicem familiae BWP secutus est, cum editio tantum minutiis a P divergat. praebet enim p. 17, 11 Ἀπαγγελτική; 19, 2 αὐτῶ; 22, 2 φαύλως; 28, 1 ἀμύνασθαι; omisit 26, 6 ὄλως; 27, 2 γε. Itaque lectiones huius editionis ab apparatu critico seclusi. Versio latina exstat in libello in Bibliotheca Regia Berolinensi asservato, qui inscribitur: Franciscus Niger, De modo

1) Ex hoc fonte hausit Theophilus Korydalleus (mortuus a. 1646) qui scripsit Τύπους ἐπιστολῶν. cf. Rabe, l. l. p. 288.

Epistolandi una cum Libanio eandem materiam tractante noviter ex graeco in latinum traducto interprete Pontico Virunio. Venetiis 1540 mense Novembri.

p = Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες. Ἀωνύμου τινὸς πρὸς Ἡρακλείδην ἐπιστολικοὶ τύποι. Parisiis 1551 et 1558, apud Guil. Morelium. cuius libri exemplar exstat in Museo Britannico, quod R. Foerster excerpserit. adhibui exemplar Bibl. Regiae Berolin. mihi Vratislaviam missum.

Eandem recensionem praebet libellus:

Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες Libanii sophistae Characteres (hoc est) Notae et formulae Epistolarum. Nunc primum cum latina interpretatione editae et commentariis illustratae. accesserunt duo libelli eiusdem argumenti Demetrii Phalerei et Philostrati Lemnii . . . Lugduni, typis Ioannis Iullieron. 1614. exemplar huius editionis Gotingae asservatum mihi ab iis, qui praesunt illi bibliothecae, Aquas Mattiacas missum est.

Hae duae editiones Libanii nomine insignitae praebent ep. 13 Ὀνειδιστικὴν. inc. a verbis: Πολλὰ καὶ καλὰ . . . 21 Παραμυθητικὴν inc.: Ἀμέμπτως καὶ σωφρόνως πολιτευόμενος . . . 36 Μειριαστικὴν Ταπεινὸς εἶναι χορὴ καὶ ἄσημος ἐξ ἄσῆμων καὶ ἀπαίδευτος (ἀπαιδευτών ed. Iul.). 41 Μικτὴν omisso exemplo genuino. Ἡ μὲν διαγωγὴ σου καὶ τῶν καταδυμίων ἐπαπολαύων. unde apparet has editiones e codice quodam fluxisse, qui a codd. BWP Vt ea potissimum re discrepabat, quod epistolam 13 continebat.

Alteram recensionem praebent libelli:

b = Περὶ τοῦ ἐπισταλτικοῦ χαρακτῆρος ed. Io. Hartungus Basileae 1548.

s = Editio a Sambuco curata, quae inscribitur: Epistolarum conscribendarum methodus. Basileae 1552 et Hartungianam repetivit.

Continet p. 9 Sambuci versionem latinam epistularum novo ordine dispositarum. sunt enim compositae epistolae generis

„iudicialis“: 29, 24, 10, 18, 9, 28, 39, 15;
 „deliberativi“: 1, 3, 8, 11, 12, 20, 21, 32, 25, 38, 33, 4;
 „laudativi“: 2, 13, 22, 35, 5, 6, 26;
 „familiaris“: 19, 23, 14, 16, 40, 7;
 „διδασκαλικοῦ“: 30, 17, 35, 27, 31, 37;
 mixta 41 (36 deest)

p. 48. Περὶ τοῦ ἐπισταλτικοῦ χαρακτήρος textus ab Hartungo editus (a. 1548) cum versione latina Casp. Stiblini et Christoph. Casseani.

Quae editio una cum versione Stiblini et Casseani repetita est in libello inscripto: Φαλάριδος καὶ Βρούτου Ἐπιστολαί. His praefixa Epistolarum conscribendarum methodus, Graece et Latine. Apud Hieron. Commelinum. 1597 (p. 2—35). (exemplar est in bibl. univ. Vratislaviensi.)

Cum hac congruit editio, quae inscribitur: Περὶ τοῦ ἐπισταλτικοῦ Χαρακτήρος βιβλίον ἀδέσποτον, Lutetiae 1577 ex officina Federici Morelli. contuli exemplar Bibl. Regiae Berolinensis mihi Vratislaviam missum.

Hae editiones omiserunt capita alterum et quartum (v. 20—32, 116—173). primum caput singulae definitiones cum exemplis coniunctae sequuntur. ep. 13 Ὀνειδ. inc.: Πολλὰ καὶ καλὰ... ep. 21 Παραμυθ. inc.: Συμφοραῖς πνθόμενος... ep. 36 omissa est. post 41 (Μικτή) add.: ἐρρωμένος—ἀπολαύων. artissimo igitur vinculo coniunctae sunt cum cod. D, sed is caput II servavit.

Utilissima autem fuit editio, quae inscribitur:

w = Procli Platonici de conscribendis epistolis libellus. (Πρόκλου τοῦ Πλατωνικοῦ περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτήρος) ed. Antonius Westermann. Lipsiae 1856. Progr. Universitatis. Westermannus adhibuit codices Paris. 1630 (Px) et Palat. 43 (H), editiones Hartung. (b) et Morel. Paris 1558 (p).

h: Westermannum secutus est R. Hercher, Epistolographi Graeci. Parisiis 1873, p. 6—13. qui novos codices non adhibuit, sed e Westermann solo hausit.

hi: Alteram autem recensionem Libanio vulgo tributam

praeferendam esse primus docuit Hugo Hinck in commentatione inscripta: Die Ἐπιστολιμαῖοι Χαρακτῆρες des Pseudo-Libanios. in annal. phil. et paed. a. 1869 p. 537 sqq. qui usus est codicibus V, U, O, Va, Lo, La, L, Vin, Px, Py, Pz, Vat.

Editiones w, h, hi, quae solae criticae vocari possunt, adhibui earumque lectiones diversas adnotationi criticae inserui.

Denique commemoretur versio latina, quae inscribitur: Libanii sophistae apud Graecos doctissimi Epistolares Characteres Wolfgango Anemoecio interprete. exstat in libello inscripto: Epistolarum Laconicarum farragines duae. per Robertum Winter. Basileae 1545. quae versio vel e libro quodam codicibus BWPVt simillimo vel ex editione Viruniana confecta est.

Cuius versionis fragmentum incipiens a verbis: *Porro autem necessum fuerit, ut is qui epistolam accurate et recte conatur scribere — et eleganter epistolam dilatabunt*, quod est caput IV (inc. Δεῖ δὲ...) exstat in libello, qui inscribitur: De studio, stylo et artificio Epistolico: F. Quintiliani, E. Roterodami, A. Senecae, Plinii, D. Phalerei, G. Nazianzeni et Libanii sapientissimorum virorum placita, Hamburgi 1614 (exemplar est in biblioth. reg. univers. Vratislaviensi). ibi p. 46 sq. inest: De elegantia et ornatu Epistolarum ex Libanii sophistae characteribus Wolfgango Anemoecio Interprete.

Addendum.

Ad p. LVI. Cum haec dissertatio iam in prelis esset, R. Foerster me monuit de codice

Palatino Heidelbergensi gr. 356 bomb. formae quartae saec. XIV ineuntis, qui continet (fol. 52^r—55^r) sub titulo Ἐπιστολαὶ διάφοροι epistulas 60—62 α , 62 γ —66, 68 β —73, 75—78, 80, μετριαστική, 81—84, 86, 87. sequuntur alia exempla epistularum, quae huc non pertinent. e Foersteri collatione codicem parvae auctoritatis esse apparet. exempli causa lectiones diversae epistularum 60 et 62 δ afferantur:

p. 37, 1 τὰς om. 2 τε ante γλιχόμενοι οὕτως 3 ἐνατε-
 νιζέτωσαν 4 καὶ ἐκ τοῦ ροαδες τοῦδε τοὺς 5 ἀποματτόμενοι
 6 ἀδήμονος 7 τὸ παντενὲς τῆς εἴσωπον ὠραιότητος 8 πρὸς
 ἐν τὸ μὲν εὐλίτον καὶ ἀκορες. τοῖς δέ γε μιγάσι τῶν ἐξ ἀστερίων
 χερσαίων 10 ἢ—ὡς] ἠδησεως ἄχραντος ἀπεικονισμὸς
 τῆς post πάσης

p. 41, 19 ὁμοία τὴν οὐ vel εὐ post κατὰ 20 ἐπάγεται
 22 καυστήρας τοῖς 23 ἰν' ἴασιν τοῖς κάμνουσιν 24 ἐπιχορη-
 γήσονται 25 θεὸς om. φόβους—42, 1 καὶ (3) om. 2 γὰρ
 om. ὡς 3 καθαιρόμεθα, sed ω supra o m² 4 ξυμβάντα
 5 γὰρ ὁ νοσερὸς πάντα φέρει τοῦ τυχεῖν 6 κἀκεῖνος 7 μὲν
 διαμαρτάνει τῆς(2) om. 8 ἀπαλλαγὴν ἀνοχῆς om. καὶ post
 εἶγε 9 ᾧ] ὄν 10 πάση—11 καὶ(1) et καὶ ἄλυπον om. 12 σε
 post διαφυλάξαι καὶ—βασιλείας om.

E quibus simul codicem proxime ad F accedere apparet.

Δημητρίου [Φαληρέως] τύποι ἐπιστολικοί.

Τῶν ἐπιστολικῶν τύπων, ὧ̃ Ἡρακλείδη, ἐχόντων τὴν θεω-
 ρίαν τοῦ συνεστάναι μὲν ἀπὸ πλειόνων εἰδῶν, ἀναβάλλεσθαι
 δὲ ἐκ τῶν ἀεὶ πρὸς τὸ παρὸν ἀρμοζόντων, καὶ καθηκόντων
 μὲν ὡς τεχνικώτατα γράφεσθαι, γραφομένων δ' ὡς ἔτυχεν 5
 ὑπὸ τῶν τὰς τοιαύτας τοῖς ἐπὶ πραγμάτων ταττομένοις ὑπουρ-
 γίας ἀναδεχομένων, θεωρῶν σε φιλοτίμως ἔχοντα πρὸς φιλο-
 μάθειαν ἐπραγματευσάμην διὰ τινων συστήσειν ἰδεῶν καὶ
 πόσας καὶ ἄς ἔχουσι διαφοράς, καὶ καθάπερ δεῖγμα τῆς ἐκά-
 στου γένους τάξεως ὑποδέδειχα προσεκθήμενος μερικῶς τὸν 10
 περὶ ἐκάστου λόγον, ἅμα μὲν ὑπολαμβάνων καὶ σοὶ τοῦτο
 κεχαρισμένον ὑπάρχειν, εἴ τι τῶν ἄλλων περισσότερον εἰδή-
 σεις τὸ λαμπρὸν τοῦ βίου τιθέμενος οὐκ ἐν τοῖς βρώμασιν,
 ἀλλ' ἐν ταῖς ἐπιστήμασι, ἅμα δὲ καμὲ νομίζων τοῦ προσ-
 ἤκοντος ἐπαίνου μεθέξειν. οὐ μὴν γένος τι τοιοῦτον καὶ παρὰ 15

M = Marcianus 418	Br = Bremensis plut. I b. 23	
β = {	A = Ambros. B 4 sup.	a = ed. Aldina
	B = Berolin. gr. 308 (qu. 9)	s = ed. Sambuciana
	P = Paris. gr. 1389	h = ed. Hercheriana
	Ab = Ambros. H 22 sup.	Sak = Sakorraphus

1 Φαληρέως uncis inclusi Φαληρέος h ἐπιστολικοί τύ-
 ποι omisso nomine auctoris β Bra 2 ὧ̃ om. β Bra τὴν
 om. M 3 τοῦ om. β a ὡς Br συνεστάν ἀπὸ M
 ἀναλαμβάνεσθαι β Bra h 4 ἐκ] ἀπὸ β Bra h ἀρμ . . . των M
 5 γράφομεν δὲ ὡς ἐν τύχη A 6 τεταγμένοις β Bra h
 7 φιλομαθίαν β ah 8 δὴ τινων σύστασιν ἰδεῶν καὶ πόσας
 BP Ab ah συστησιν A 9 πόσων MA Br δείγματα Br
 10 καὶ ante τάξεως Br προσεκθήμενος BP Ab Bra h Sak
 12 εἴτε A εἴ γε BP Ab a εἰδείης β Bra 14 καμὲ] καὶ πέρα
 β Bra h νομίζω Br 15 ἐπαί Ab μεθέξειν A οὐ μὴν—
 p. 2, 9 δυσχερείας om. β Bra h

τὴν ἡλικίαν ἐφευρίσκων μέθοδον προὔθυμήθη καὶ ταῦτα
 τῆς περιστάσεως τὸν εὐφυνέστατον δυναμένης ἐμποδίζειν. οὐ
 γὰρ οὕτως ἀποδοχῆς τεύξεται πρεσβύτερος ἀνὴρ πλεῖστον
 καταναλώσας χρόνον πρὸς μάθησιν, ὡς ὁ τὴν ἐπισφαλῆ καὶ
 5 παρακίνδυνον ἡλικίαν πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν μαθημάτων
 καταχρησάμενος; ἴσως μὲν γὰρ αὐτοῖς ὁ χρόνος διαρκῶν εὐ-
 χειρῆς καθηγητῆς γίνεται τούτων ἐχόντων ποικίλην πειθῶ, ὁ
 δ' αὖ τῆς νεότητος συνίσταται καιρὸς πολλὰς ἔχων δυσχερείας.

Γένη μὲν οὖν ἔστιν, οἷς ἐντετυχήκαμεν, ἔν καὶ εἴκοσι.
 10 τάχα δ' ἂν ἐνέγκοι πολλαπλάσια τούτων ὁ χρόνος. εὐφυῆς
 γὰρ εὐρετῆς καὶ τεχνῶν καὶ θεωρημάτων οὗτος. ἄλλος δὲ
 τῶν καθ' ἡμᾶς οὐδεὶς ἐπίκαιρος εἰς ἐπιστολικὸν τρόπον ἀν-
 ἡκων τύπος. ἐπονομάζεται δ' ἕκαστος αὐτῶν ἀφ' ἧς ἔστιν ἰδέας
 οὕτως· φιλικός, συστατικός, μεμπτικός, ὀνειδιστικός, παρα-
 15 μυθητικός, ἐπιτιμητικός, νουθετητικός, ἀπειλητικός, ψεκτι-
 κός, ἐπαινετικός, συμβουλευτικός, ἀξιωματικός, ἐρωτηματικός,
 ἀποφαντικός, ἀλληγορικός, αἰτιολογικός, κατηγορικός, ἀπολο-
 γητικός, συγχαρητικός, εἰρωνικός, ἀπευχαριστικός.

1. Ὁ μὲν οὖν φιλικός ἔστιν ὁ δοκῶν ὑπὸ φίλου γρά-
 20 φεσθαι πρὸς φίλον. γράφουσι δὲ οὐχ οἱ πάντως φίλοι. πολ-
 λάκις γὰρ ἐν ὑπάρχοις κείμενοι πρὸς ὑποδεεστέρους ὑπὸ τινων
 ἀξιοῦνται φιλικὰ γράψαι καὶ πρὸς ἄλλους ἴσους, στρατηγούς,
 ἐπιστρατήγους, διοικητάς. ἔστιν ὅτε καὶ προσγράφουσι τού-

1 locus labem contraxisse videtur 6 signum interrogationis posui 7 ὁ δ' αὖ scripsi cum Sak ὁ δ' αὐτὸς ὁ M
 9 post ἔστιν add. ἐπὶ τοῦ παρόντος β Brah Sak 10 ἐνέγκη M
 11 ἄλλος — 13 τύπος om. M 13 δ' om. A Br 15 νουθετι-
 κός P ἀπ...λητικός M 16 ἀξιωματ... M 17 ἀποφα-
 τικός M κ...γορικός M 18 συγχαριστικός Br β praeter A
 qui om. a h Sak ἀπευχαριστικ... M 20 γράφουσι δὲ] Γ...
 cetera evanuerunt in M πάντες β a h Sak ὡς πάντες Br
 21 οἱ post γὰρ add. h ἐν ὑπεροχαῖς β Br a h ὑπ...εστέ-
 ρους M 22 ἀξιοῦνται ὑπὸ τινων Br ἀλλήλους ἴσως β a h Sak
 ἀλλήλους ἴσους Br 23 ἐπιστρατήγους scripsi Brinkmanno
 auctore, om. β Br edd. στρατηγ... στρατηγούς διοικέτας M
 τοὺς ἀγνοοῦντας β Brah καὶ πρὸς τοὺς ἀγνοοῦντας γράφου-
 σιν con. Th. Zielinski, Philol. vol. 60 p. 8

τους ἀγνοοῦντες. οὐ γὰρ διὰ τὸ συγκεκρᾶσθαι καὶ μίαν ἔχειν αἴρεσιν τοῦτο πράττουσιν, ἀλλ' οὐδένα νομίζοντες ἀντερεῖν αὐτοῖς φιλικὰ γράφουσιν, <ἀλλ'> ὑπομενεῖν καὶ ποιήσειν περὶ ὧν γράφουσιν. ὁ μέντοι τύπος καλεῖται τῆς ἐπιστολῆς φιλικὸς ὡς πρὸς φίλον γραφόμενος. ἔστι δὲ τοιοῦτος·

5

Εἰ καὶ πολὺ σου διάστημα τυγχάνω κεχωρισμένος, τῷ σώματι μόνον πάσχω τοῦτο. οὐδὲ γὰρ οὐδέποτε δυνατὸν ἐπιλαθέσθαι με σοῦ οὐδὲ τῆς γεγονυίας ἡμῖν ἐκ παίδων ἀνεγκλήτου συνανατροφῆς. εἰδὼς δὲ ἑμαυτὸν τὰ πρὸς σὲ γνησίως διακείμενον καὶ πάνυ τὸ σοὶ συμφέρον ἀπροφασίστως ὑπηρετήσαντα τὴν αὐτὴν ὑπέληφα καὶ σὲ περὶ ἐμοῦ γνώμην ἔχοντα κατὰ μηδὲν ἀντερεῖν πρὸς με. καλῶς οὖν ποιήσεις πυκνότερον ἐπισκοπῶν τοὺς ἐν οἴκῳ μὴ τινος ἔχῃσι χρεῖαν καὶ συμπαριστάμενος ἐν οἷς ἂν δέωνται καὶ γράφων ἡμῖν περὶ ὧν αἰρῆ.

15

2. Ὁ δὲ συστατικὸς, ὃν ὑπὲρ ἄλλου πρὸς ἄλλον γράφομεν ἔπαινον συγκαταπλέκοντες ἅμα καὶ τοὺς πρότερον ἠγνοημένους λέγοντες ὡς ἐγνωσμένους. οὕτως·

Τὸν δεῖνα τὸν παρακομίζοντά σοι τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἡμῖν κεκριμένον καὶ δι' ἣν ἔχει πίστιν ἀγαπώμενον καλῶς ποιήσεις ἀποδοχῆς ἀξιώσας καὶ δι' ἐμὲ καὶ δι' αὐτόν, ἔτι δὲ καὶ

1 συγκεκρᾶσθαι β Br a μίαν] μὴ β Br a h Sak 3 ἀλλ' inser. Foerster ὑπομενεῖν — 4 γράφουσιν om. β Br a h περὶ] restant reliquiae tantum compendii huius vocabuli litterae τ speciem praebentes, quas Sak falso τι esse voluit 4 μέντοι] τε β Br a, δὲ h τῆς ἐπιστολῆς καλεῖται β Brah 5 voce γραφόμενος des. Br τοιοῦτος] οὕτως β a 7 τοῦτο πάσχω β a h οὐδὲ γὰρ οὐδέποτε M sed pro οὐδέποτε legit οὐδὲ πολὺ Sak, quod in οὐδὲ πάνυ corr. οὐδὲ] οὐ A σοῦ B P A b a h s 8 με om. s με

ᾠ M¹ οὐδὲ om. M με, οὐδὲ τῆς β a h ἡμῖν om. M 10 πάνυ] πάντοτε β a h, ἐν παντὶ conl. Sak ὑπηρετήσαντι A 11 ἔχοντα γνώμην β a h 13 ἔχουσι M A recte ut videtur 15 περὶ ὧν ἂν αἰρῆ h 17 ἐπαίνω β a 18 ἠγνοημένους Foerster ἀγνοουμένους M λέγοντες — οὕτως] ἄγοντες εἰς γνώσιν. οἷον οὕτως β a h ὡς Sak ἢ M 19 ἡμῖν] παρ' ἡμῖν β a h 21 καὶ tertium om. B

διὰ σαυτόν. οὐ μεταμελήσῃ γὰρ ἐν οἷς θέλεις εἶτε λόγον ἀπόρρητον εἶτε προᾶξιν εἰπεῖν. ἀλλὰ καὶ σὺ πρὸς ἐτέρους ἐπαινέσεις αὐτὸν αἰσθόμενος ἦν ἐν παντὶ δυνατὸς ἐστὶ χρεῖαν παρασχέσθαι.

5 3. Μεμπτικὸς δέ ἐστιν ὁ μὴ νομίζεσθαι βαρεῖν προσδεχόμενος. οἶον·

Εἰ μὴ παραδέδωκέ σοι μηδέπω ὁ καιρὸς ὧν εὖ πέπονθας ἐκτίσαι χάριτας, οὐδὲ αὐτὸ τοῦτό γε καλῶς ἔχειν ὑπέιληφα τὸ μὴ μνημονεύειν ὧν ἔπαθες. σὺ δὲ καὶ δυσχερεῖς καθ' ἡμῶν
10 λόγους προστίθεις. σὲ μὲν οὖν μεμφόμεθα τρόπον ἔχοντα τοιοῦτον, αὐτοὺς δέ, ὅτι σὲ τοιοῦτον ὄντα ἠγνοοῦμεν.

4. Ὀνειδιστικὸς δέ ἐστιν, ὅταν αὖ τὸν ὑφ' αὐτῶν προευεργετημένον ἐφ' οἷς ἔπραξε μετ' ἐγκλημάτων ὀνειδίζωμεν.

Ἔδει σὲ τὸ γνῶθι σαυτὸν μαθόντα τότε ἐτέροις προσ-
15 φέρεσθαι δυσκόλως. νῦν δ' ἀκμὴν ὑφ' ἡμῶν τρεφόμενος καὶ δι' ἡμᾶς ἔχων τὸ πνεῦμα μεῖζον φρονεῖς τοῦ δέοντος. ἡμεῖς δὲ τούτου αἴτιοι. σὲ γὰρ ἔδει μὴ τυχεῖν ἐλευθέρου σχήματος. καίπερ οὐδὲ νῦν ἐλεύθερος γέγονας σχῆμα κεκτημένος δουλοπρεπές.

20 5. Παραμυθητικὸς δέ ἐστιν ὁ γραφόμενος τοῖς ἐπὶ

1 μεταμελήσει βα h 2 εἶτε προᾶξιν] προᾶξιν τε βα σὺ om. h, quod in a οὐ legit, at non est οὐ sed σὺ 3 χρεῖαν ἐστὶ βα
5 δέ om. A Pa Ὁ δὲ μεμπτ. B ὁ — προσδεχόμενος om. M
6 οἶον om. βα h 7 σοι καιρὸς μηδέπω βα h 8 ἐκτίθειν βα h ὑπέιληφας τὸ μνημονεύειν βα h 9 σὺ δὲ] ἀλλὰ βα h
10 προσέθου βα h num προσετίθεις? σοι M οὖν οὐ μέμφομαι βα h ἔχοντι M 11 ἐαυτοὺς βα h ἠγνοοῦμεν βα
12 . . ειδιστικὸς M αὖ τὸν ὑφ' αὐτῶν scripsi αὐτὸν ὑφ' αὐτοῦ MA ὅταν τὸν ὑφ' ἡμῶν B P A b a h 13 προευεργετηθῆμεν A προευεργετηθέντα B P A b a h . . ραξε M ἔπραξαν A ὀνειδίζομεν A A b 14 σὲ om. MA γνῶναι M καὶ post τότε add. βα h 15 δ' ἀκμὴν] δὲ μὴν A γε μὴν B P A b a h 16 δι' om. A 17 δὴ M τούτων MA σχη. . τος M ὕδατος conl. Zielinski 18 καὶ εἶπερ δὲ νῦν ἐλεύθερος γέγονας ὅμως (ὡς A) ἔχεις σχῆμα δουλοπρεπές βα 19 λέγε δὲ κακῶς, ἐπεὶ καλῶς λέγειν (λέγειν καλῶς Ab) οὐκ ἔμαθες βα h, quae verba Platoni adscribuntur a Stobaeo (Florileg. ed. Wachsmuth-Hense III p. 530)

λύπης καθεστηκόσι δυσχεροῦς τινος γεγονότος. ἔστι δὲ τοιοῦτος·

Ἀκούσας τὰ δεινὰ τῆς ἀχαρίστου σου τύχης ἀπηντημένα καθ' ὑπερβολὴν ἤλγησα νομίσας οὐ σοὶ μᾶλλον ἢ ἐμοὶ συμβεβηκέναι τὸ γεγονός. ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν ἅπαντα 5 ἰδὼν τὰ πρὸς τὸν βίον ἐσιῶτα συνεφόραζον, ἐννοηθεῖς δὲ ὅτι τὰ τοιαῦτα πᾶσιν ἐστὶν ὑποκείμενα τῆς φύσεως οὔτε χρόνον οὔτε ἡλικίαν ὑφισταμένης, καθ' ἣν δεῖ τι πάσχειν, ἀλλ' ἀδήλως μετὰ σκαιότητος οὐκ ἀξίως πολλάκις ἀπαντώσης, ἐπεὶ μὴ παρὼν τετύχηκα παρακαλεῖν σε, δι' ἐπιστολῆς ἔκρινα τοῦτο 10 ποιῆσαι. φέρε γοῦν τὸ γεγονός ὡς δύνη κουφότατα καὶ καθὼς ἄλλω παρήνεσας, σαυτῷ παραίνεσον. ἐπίστασαι γὰρ ὅτι τὸ μέλλον χρόνῳ κουφιεῖν σε τοῦτο ὁ λόγος εὐμαρέστερον ποιήσει.

6. Ἐπιτιμητικὸς δὲ ἐστὶν ὁ ἐφ' ἀμαρτήμασι προγεγονόσι μετ' ἐπιπλήξεως γραφόμενος. οὕτως·

Τῶν ἀμαρτημάτων τὰ μὲν ἐκουσίως γίνεται, τὰ δὲ ἀκουσίως, καὶ τὰ μὲν μεγάλα καθέστηκε, τὰ δὲ μικρά, καὶ τὰ μὲν μόνοις βλαβερὰ τοῖς ἀμαρτάνουσι, τὰ δὲ ἑτέροις. σοὶ δὲ καθ' ἅπερ ἐπιτήδευμα συμβέβηκεν ὄντα· καὶ γὰρ οὐκ ἄκων με- 20 γάλα καὶ πολλοῖς βλαβερὰ διαπέπραξαί. προσήκει μὲν οὖν σε μείζονος ἐπιτυχεῖν ἐπιπλήξεως, εἰ δὴ κατὰ τὸ παρὸν συντετύχηκε καὶ ἐπὶ ἑτέρων τῶν ἀδικηθέντων. ἀλλ' ἔτι γε δυνατὸν ἐστὶν ἰάσεως τυχεῖν <τὸ> γεγονός πλημμέλημα. πρὸς διόρθωσιν γὰρ ἀγαγὼν αὐτὸς αἴτιος γενήσῃ τοῦ μὴ γεγονέναι 25 καθ' ἅπερ ἔμπροσθεν τοῦ γεγονέναι.

1 λύπαις βα h καθεστῶσιν A ἔχει δὲ οὕτως B P A b a h
ἔστι δὲ οὕτως A 3 τὰ δεινὰ — p. 7, 13 κεῖται δὲ om. uno folio
amisso M ἀχαρίτου Ab h 6 συνεφόραζον A P a 11 γοῦν]
οὖν P 13 κουφιεῖ A εὐμαρέστατον B 16 μετὰ A 18 με-
γάλα] βλαβερὰ Ab 20 ἐπιτηδευτὰ conl. Zielinski Philol. 60
p. 8 ταῦτα post ἐπιτήδευμα add. s οὐκ ακῶν (sic) A σὺ
κακῶν B P A b a h 21 πολλοῖς scripsi Zielinskio auctore (Philol.
60 p. 8) πολλὰ codd. 22 δὴ] δὲ A 23 ἐπὶ] περὶ Ab 24 τὸ
inserui Herchero auctore 26 ἔμπροσθεν A ἐγὼ B P A b a h
καθ' ἅπερ ἐγὼ ὑπέλαβον s

7. Νουθετητικὸς δέ ἐστιν, ὃς καὶ διὰ τῆς ὀνομασίας ὁποῖός ἐστι δηλοῖ· τὸ γὰρ νουθετεῖν ἐστὶ νοῦν ἐντιθέσθαι τῷ νουθετουμένῳ καὶ διδάσκειν τί πρακτέον καὶ μὴ. οὕτως·

Κακῶς ἐποίησας οὕτω χρησάμενος ἀνδρὶ καλῶς ἀνεστραμ-
 5 μένῳ καὶ κατὰ λόγον βεβιωκότι καὶ τὸ ὅλον μηδὲν ἄτοπον
 εἰς σὲ πεποιηκότι. παραιτήσεως οὖν ἀξίωσον τὸ πρᾶγμα. καὶ
 γὰρ σὺ πάλιν ὑπ' ἄλλου παθὼν ῥαδίως ἂν ἤνεγκας τότε ἐπὶ
 σαυτὸν δικαίων. μὴ δόκει οὖν μήτε γονέων μήτε ἀγωγῆς τε-
 τυχηκέναι μήτε τὸ πᾶν ἔσχατον συγγενῆ τινα ἢ φίλον ἔχειν
 10 τὸν ἐπιτιμῆσοντα τοῖς ἁμαρτήμασιν.

8. Ἀπειλητικὸς δέ ἐστιν, ὅταν μετ' ἐπιτάσεως φόβον
 τισὶν ἐμποιοῦμεν ἐπὶ πεπραγμένοις ἢπραχθησομένοις. οὕτως·

Εἰ μὲν ὑπολαμβάνεις μηδεμίαν ὑφέξειν δίκην ἐφ' οἷς
 διαπέπραξαι, πρᾶττε. εἴση δὲ ἀκριβῶς ὡς οὔτε ἀναπτησό-
 15 μενος οὔτε καταδυσόμενος οὐδενὶ τρόπῳ χρόνον ἐπισπᾶ κενόν.
 ὁδὸν γὰρ οὐκ ἂν εὖροις δι' ἧς ἀποφύγοις ἅ σε δεῖ παθεῖν.

9. Ψεκτικὸς δέ ἐστιν, ὅταν τρόπου κακίαν ἢ δυσχέρειαν
 πράξεως κατὰ τινος ἐξαγγέλλωμεν. οὕτως·

Ὁ δεῖνα ὡς κέχρηται τοῖς ἐγκεχειρισμένοις ἀνελευθέρως
 20 καὶ τῆς προαιρέσεως ἀναξίως, κὰν ἐγὼ σιωπῶ, παρ' ἄλλων
 ἀκούσῃ· γράφειν γὰρ προσήκει περὶ ὧν ἂν μὴ τινες ἐπιστῶν-
 ται· περὶ δὲ τῶν ἅπασιν φανερῶν καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς φήμης
 ἀναγγελλομένων περισσόν τι καὶ τὸ μηνύειν ἂ δι' αὐτῶν ἐλέγ-
 χεται σιωπώμενων.

25 10. Ἐπαινετικὸς δέ ἐστιν, ὅταν ἐφ' οἷς [ἂν] ἔπραξέ
 τις ἢ προείλετο, παρακαλῶμεν ἀποδεχόμενοι τὸν τρόπον τοῦτον·

Ἐγὼ καὶ πρότερον εἰ ἔγραψας γράμμασι μετειλῆφειν τῆς

1 Νουθετικὸς βα 3 οὕτως om. βα h 7 τότε scripsi
 τὸ δὲ codd. edd. 9 μηδὲ τὸ Ab μή τί γε πανέσχατον h
 14 εἴση] ἴσθι B P A b a h 15 ἐπισπᾶς s 16 ἀποφύγης B
 18 ἐξαγγέλλομεν A 19 ὡς Foerster πῶς codd. edd. cf. p. 10, 12
 ἐγκεχειρισμένοις A 21 μὴ] μοι A 22 καὶ αὐτῆ τῆς A 23 τι
 scripsi Herchero auctore, τε codd. 25 ἂν om. h delevi auctore
 Foerstero 26 ἀποδεόμενοι A 27 καὶ πρότερον εἰ scripsi auc-
 tore Foerstero; εἰ καὶ πρότερον codd. οἷς καὶ h τῆς] καὶ B

σῆς φιλοκαλίας καὶ νῦν ἐφ' οἷς πέπραχας ἀποδέχομαί τε καὶ παρακαλῶ. συνοίσει γὰρ ἡμῖν ἀμφοτέροις.

11. Συμβουλευτικὸς δέ ἐστιν, ὅταν τὴν ἰδίαν γνώμην προφερόμενοι προτρέπωμεν ἐπὶ τι ἢ ἀποτρέπωμεν ἀπὸ τινος. οἶον οὕτως·

5

Ἐξ ὧν εὐδοκίμησα διὰ τῶν ἀρχομένων κεφαλαιωδῶς ὑποδέδειχά σοι. γινώσκω μὲν οὖν ὅτι καὶ σὺ τῷ τρόπῳ δυνατὸς εἶ τὴν παρὰ τῶν ὑποτεταγμένων εὐνοίαν περιποιεῖσθαι τῶν ὑπηκόων, ἔτι δὲ φίλους πλείστους μὲν οὐ ποιεῖν, πρὸς ἅπαντας δὲ μετρίως ἔχειν καὶ φιλανθρωπῶς. τοιοῦτος γὰρ ὢν 10 παρὰ τῶν ὄχλων τὴν εὐφημίαν καὶ τὴν ἀρχὴν ἀσάλευτον ἔξεις.

12. Ὁ δὲ ἀξιωματικὸς ἐστιν ἐν δεήσει κείμενος καὶ ταῖς λιταῖς καὶ ταῖς καλουμέναις λιτανείαις. κεῖται δὲ μετὰ παραιτήσεως ἐνίοτε. οὕτως·

Ἐπιτετίμηκα τῷ δεῖνι περὶ ὧν ἔφησ αὐτὸν εἰς σέ διαπε- 15 πρᾶχθαι καὶ πικρότερον ἢ προσῆκεν αὐτῷ διηνέχθην καὶ σχεδὸν ἥπερ σὺ ὑπὲρ σεαυτοῦ. ἐμοὶ οὖν τὴν ἀδικίαν ἀνάθες καὶ εἰς τὸ πάλιν. σέ γὰρ οἶδα καὶ χρηστὸν καὶ τοῖς φίλοις χαριζόμενον. δάμασον τοίνυν καθ' Ὅμηρον θυμὸν μέγαν, οὐδέ τί σε χρὴ νηλεὲς ἦτορ ἔχειν. στρεπτοὶ δέ τε καὶ 20 θεοὶ αὐτοί.

13. Ἐρωτηματικὸς, ὅταν περὶ τινος πυνθανόμενοι παρακαλῶμεν ἡμῖν ἀντιφωνῆσαι. οἶον·

1 καὶ νῦν om. B 2 οἷσει A 4 τι] τινὰ ABPa ἀπο-
τρέπομεν A 7 οὖν om. A σὺ] σοὶ A 8 ἐννοίαν A
8/9 τῶν ὑπηκόων om. h 9 φίλους om. A 12 ἐστιν om. ABP
13 λιταῖς scripsi auctore Foersterο αἰτίαις libri edd. μετὰ
inc. fol. 3M 15 ἔφησ] εἰς A περὶ ὧν εἰς σέ διαπέπρακται
BPAb ah 16 προσηνέχθην conl. Hercher 17 ἥπερ scripsi
εἶπερ M 17—19 σχεδὸν μᾶλλον ἡπάντων (ἀπάντων s) ἢ (om. A)
ἀν αὐτὸς (om. A) ὑπὲρ σεαυτοῦ διελέχθης (διενεχθῆς A). ἀλλ' ἐμοὶ
τὴν ἀδικίαν ἀντίθες (ἀντιθεις A) εἰς τὸ πάλιν συνάξαι (συν-
άξειν A). οἶδα δὲ σέ καὶ χρήσιμον ὄντα καὶ τοῖς φίλοις χαριζό-
μενον. ὀλοσχερῶς οὖν ἀξιώθητι κατὰ τὸ Ὀμηρικόν· δάμασον δὲ
θυμὸν βαh 19 Ὅμηρον Π. IX, 496 sq. 20 δέ τε om. M
22 δέ ἐστιν post Ἐρ. add. βαh τινος] τινων βαh 23 παρα-
καλοῦμεν A ἀντιφωνῆς A ἀντιφωνεῖν BPAb ah οἶον om. βαh

Ἀκούω τὸν δεῖνα ἐπιδεδημηκέναι πρὸς σέ. διασάφησον οὖν μοι πότερον ἔτι πάρεστιν ἢ κεχώρισται.

14. Ἀποφαντικός ἐστι τὸ πρὸς τὸν πυνθανόμενον ἀποφαίνεσθαι. οἶον·

5 Ἐγραψάς μοι πυνθανόμενος εἰ παρ' ἡμῖν ὁ δεῖνα. πάρεστιν οὖν ἔτι καὶ σέ προσδεχόμενος ἐπιμενεῖν φησιν.

15. Ἀλληγορικός, ὅταν πρὸς ὃν γράφομεν αὐτὸν βουλώμεθα μόνον εἰδέναι καὶ δι' ἑτέρου πράγματος <ἕτερον> σημαίνωμεν. οἶον·

10 Ἀκούω τὸν πρὸς σέ ἀγωνισόμενον ἀθλητὴν γυμνὸν ἕξω τῶν πυλῶν ἐν σκοτεινῷ κατοικεῖν οἰκῆματι. συνήδομαι οὖν, ἀκονιτὶ γὰρ κρατήσεις. — οὐ γὰρ σεσήμαγκεν ὅτι ὑπέιληφεν αὐτοῦ τὸν ἀντίδικον ἀπολωλέναι;

Καὶ ἕτερος ἀπειλῶν ἔγραψεν· οὐ βούλεσθε παύσασθαι, ἕως
15 ἂν ἴδητε τοὺς τέττιγας ἐπὶ τῶν βώλων ἄδοντας; — δι' ἄλλου γὰρ πράγματος ἄλλο ἐσήμανεν. βούλεται γὰρ εἰπεῖν ὅτι οὐ βούλεσθε παύσασθαι, ἕως ἂν ἴδητε τὴν χώραν ὑμῶν κατεσκευασμένην; οὐ γὰρ ἂν ἄλλως οἱ τέττιγες ἐπὶ τῶν βώλων ἄδοιεν, ἀλλ' εἰ μήτε δένδρα μήτε τοίχους ἔχοιεν.

20 16. Αἰτιολογικός ἐστιν, ὅταν τὰς αἰτίας δι' ἃς οὐ γέγονεν ἢ γενήσεται ὀτιδηποτοῦν, σημαίνωμεν. οἶον·

1 τὸν φιλόσοφον post δεῖνα add. βαη 2 ἔτι om. βαη
3 Ἀποφαντικός M δέ ἐστιν, ὅταν (om. A) πρὸς τὸν πυνθανόμενον ὀδηποτοῦν (ὀτιδηποτοῦν h) ἀποφαινόμεθα (ἀποφαινόμεθα AB) βαη 4 οἶον om. βαη 5 ἡμῖν ἐστίν, ὃν ὑπέιληφας. ἐπιδεδήμηκεν (ἐπειδὴ δὲ καὶ νῦν β) ὡς ἀκούεις καὶ πάρεστιν ἔτι καὶ βαη
7 δέ ἐστιν add. βαη γράφομεν MA 8 εἰδέναι βουλώμεθα (βουλόμεθα A) μόνον βαη δι' om. βαη ἕτερον addidi Sak auctore cf. v. 15 et p. 11, 6 εἰκόνα BPAba h 9 οἶον om. βαη
10 ἀγωνισόμενον Foerster ἀγωνισάμενον libri edd. 11 συνήδομαι — 12 κρατήσεις] κρατήσεις δὴ (δὲ h γὰρ A) πάντως (πάντων A) βαη 12 ἀκονιτὶ scripsi auctore Foerstero ἀπονητὶ M ἐσήμαγκεν A ἐσήμηκεν BPAba h 14 ὡς post καὶ deleui ἑτέροις codd. ah at i et accentu erasis effecit ἕτερος M 16 ἄλλο πρᾶγμα σεσήμαγκεν βαη ὅτι om. βαη 17 καὶ δενδροκοπημένην post κατεσκευασμένην add. βαη 18 οὐ γὰρ om. A 19 ἀλλ'] ἢ conji. Hercher om. βα δένδρον M 20 δὲ post Αἰτιολογικός add. h 21 ἐγεγόνει βαη σημαίνωμεν ὀτιδηποτοῦν (ὀτιδήποτε M) Mβα

Ἐγραψάς μοι διὰ τάχους πρὸς σέ ἐλθεῖν, κάμοι δὲ τοῦτο προέκειτο. πάντα δ' ἡμῖν τὰ πρὸς τὸν πλοῦν ἀντιπέπτωκεν. οὔτε γὰρ πλοῖόν ἐστιν εὐπορῆσαι πάντων εἰλκυσμένων πρὸς τὰς λειτουργίας, κὰν εὐρωμεν τῶν ἀνέμων ἐναντιουμένων ἀπρακτεῖν ἀνάγκη. ἐν τῷ μεταξὺ δὲ καὶ εἰς κρίσιν ἐμπέπλεγμαι. 5
ἐὰν οὖν ἅπαντα μεταπέση ταῦτά, ἐκδέχου με.

17. Κατηγορικὸς δέ ἐστιν ὁ ἐν καταιτιάσει τινῶν κείμενος παρὰ τὸ δέον ἐνηργημένων. οἶον·

Οὐχ ἡδέως μὲν ἔφερον ἀκούων τὰ κατ' ἐμοῦ λεγόμενα, ἦν γὰρ οὐ τῆς ἀξίας ἀγωγῆς, κακῶς δὲ καὶ σὺ τῷ κατ' ἐμοῦ 10 λέγοντι σαυτὸν ἐνεχείρισας καίτοι εἰδὼς αὐτὸν καὶ διάβολον καὶ ψευδολόγον. τὸ καθόλου δὲ λυπεῖς φίλον ἔχων, ὃν ἦδεις ἀπάντων ἐχθρόν, οὐδὲ τοῦτο δοκιμάσας, ὅτι τὸν ἄλλων κατηγοροῦντα πρὸς σέ καὶ πρὸς ἄλλους εἰκὸς τοῦτο ποιεῖν κατὰ σοῦ. μέμφομαι οὖν ἐκείνῳ μὲν ὅτι ταῦτα πράττει, σοὶ δὲ 15 ὅτι δοκῶν φρονεῖν οὐκ ἔχεις κρίσιν ὑπὲρ φίλων.

18. Ἀπολογητικὸς δέ ἐστιν ὁ πρὸς τὰ κατηγορούμενα τοὺς ἐναντίους λόγους μετ' ἀποδείξεως εἰσφέρων. οἶον·

Καλῶς ἐποίησεν ἡ τύχη μεγάλα μοι πρὸς τὴν ἀπόδειξιν

1—2 πρὸς σέ διακομίζεσθαι (κομίζεσθαι Ab) κάμοι δὲ τούτου μέλει, ἄπορον μέντοι τῷ πάντα ἡμῖν τὰ πρὸς τὸν πλοῦν ἀντιπεπτωκέναι ahβ nisi quod κάμοι δὲ τοῦτο προσήκει τὸ πάντα A 3—5 ἐστιν εὐρεῖν πρὸς τὰς λειτουργίας εἰλκυσμένων ἀπάντων. οὐ γὰρ ἂν εὐροιμεν ἀνέμων ὄντων ἐναντίων. ἐν καιρῷ δὲ τῷ μεταξὺ καὶ εἰς κρίσιν ἐμπεπλέγεσθαι, τὸν δὲ συσταθησόμενον οὐκ ἔχομεν καὶ διεξάξοντα (διεξάγοντα A) πρὸς δὲ τούτοις ἠσθένηκα τῷ σώματι βαh 6 οὖν om. βαh με om. βαh 7 δὲ ἐστιν ὁ scripsi, cf. p. 4, 5. 20. p. 5, 15 δὲ ἐστιν h ὁ M 8 καὶ ante παρὰ add. A ἐνηργημένος A οἶον om. βαh 9 κατ' ἐμοῦ scripsi κατὰ σοῦ M βαh σοῦ s πρὸς τὸν στρατηγόν post λεγόμενα add. βαh 10 οὐ om. βαh 10—11 καὶ σὺν τῷ κατ' ἐμοῦ ταῦτα λέγοντι αὐτὸν ἐπεχείρησας ἐπιστάμενος αὐτὸν... βαh 12 οἶδα γὰρ ὑπὲρ οὗ γράφω σοὶ post ψευδολόγον add. βαh λυπεῖς om. βαh 13 δοκιμάσεις διότι καὶ ἄλλον πρὸς σέ κατηγορήσαντα βαh 14—15 εἰκὸς ἦν ἐρεῖν τι κατὰ σοῦ βαh 17 δέ om. M πρὸ A πρὸς κατηγοροῦντα BPAh 18 ἐναντίους] ἀναιτίους ABPAh οἶον om. βαh 19 Γεγραφέναι πρὸς σέ μετ' ἐμοῦ τινα καὶ πεπέμφθαι

περιποιήσασα. κατὰ γὰρ οὓς χρόνους φασὶ τοῦτο πεποιηκέναι
 με, καταπλεύσας ἡμην εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὥστε οὔτε συνέβη
 μοι ἰδεῖν οὔτε συντυχεῖν τὸν περὶ οὗ κατηγοροῦμαι. ἄλογον
 δὲ καὶ τὸ μηδεμιᾶς γενομένης μοι πρὸς σὲ διαφορᾶς κατ-
 5 ηγορεῖν σου τοῦ μηδὲν ἀδικοῦντος. ἀλλὰ φαίνονται οἱ διαβα-
 λόντες αὐτοὶ πεπραχότες τι ἄτοπον καὶ ὑποψίαν ἔχοντες μή
 τί σοι περὶ αὐτῶν γράψω, προδιαβεβλήκασιν ἐμέ. σὺ δὲ εἰ
 μὲν κεναῖς φάσεσι πεπίστευκας, εἶπέ· εἰ δὲ διαμένεις οἶον δεῖ
 πρὸς ἐμέ, παραγεννηθέντος μου μαθήσῃ πάντα. καὶ γὰρ εἰ
 10 μὲν κατ' ἄλλων πρὸς σὲ πώποτε εἶρηκα, πιστὸν ἦν ὅτι καὶ
 κατὰ σοῦ πρὸς ἐτέρους. προσδέχου με οὖν καὶ πάντα πρὸς
 ἔλεγχον ἐλεύσεται, ἵνα σὺ μὲν γνῶς ὡς καλῶς με κέκρικας
 φίλον, ἐγὼ δὲ σοῦ πειῖραν ἔργῳ λάβω. σχεδὸν γὰρ οἱ διαβα-
 λόντες ἡμᾶς μᾶλλον ἀλλήλοις προσάξουσιν καὶ ἑαυτοὺς ἀπο-
 15 πνίξουσιν.

19. Συγχαρητικὸς δέ ἐστιν, ὅταν ἐπὶ μεγάλοις τισὶ καὶ
 παραδόξοις πράγμασι γεγονόσι περὶ τινα συνηδόμενοι γρά-
 φωμεν. οἶον·

Οὐχ ὑπείληφα περὶ σὲ τὸν τοῦ πράγματος κύριον γεγονέ-

σε πρὸς τὸν στρατηγὸν ὑπ' ἐμοῦ καλῶς δὲ (δὴ Ab h) πεποίηκεν
 ἢ τύχη βα h

1 ποιήσασα βα οὓς] τοὺς βα h 1—9 πεποιηκέναι (με
 add. h), μᾶλλον δὲ καὶ πρὸ τριῶν μηνῶν (μηνῶν τριῶν A) κατα-
 πλεῦσαι (καταπλεύσειν A) εἰς Ἀλεξάνδρειαν οὔτε μὴν τὸν στρα-
 τηγὸν ἐώρακα οὔτε ἐκεῖνος ἐμέ. διὰ γραμμάτων δὲ οὐδὲ αὐτοὶ
 λέγουσὶ τι πεπέμφθαι κατὰ σοῦ. καὶ γὰρ ἦν ἄλογον οὐδεμιᾶς
 μοι γεγυνομένης πρὸς σε διαφορᾶς ἀξιοῦν κατηγορεῖν τοῦ μηδὲν
 ἀδικοῦντος. ἀλλὰ φαίνονται αὐτοὶ πράξαντες ἄτοπον, ἂν εἶεν
 ὑπ' ὄψιν γεννηθέντες, μή τινες σοὶ προσπεσόντες κατ' αὐτῶν
 προδιαβεβλήκασιν (προδιαβεβλήκασιν μὲν A). οὐδὲ εἰ εἶεν καὶ ἦν
 φασίν, εἰ πεπίστευκας εἶπέ, εἰ διαμένεις οἶον δεῖ, πρὸς ἐμοῦ (ἐμέ A)
 παραγενομένου μαθήσῃ πάντα βα h 10 ἄλλα A ὅτι om. βα h
 11 πρὸς ἄλλους εἶρεῖν βα h οὖν] συντόμως βα h 12 ἐλεύ-
 σεται] ἄγομεν A ἄξομεν B P A b a h γνώσῃ βα h 13 διαβάλ-
 λοντες βα h 14 ἡμᾶς μὲν συνάξουσιν, ἑαυτοὺς δὲ ἀπ. βα h
 16 Συγχαρητικὸς scripsi cf. p. 2, 17 Συγχαριστικὸς codd. a h
 δὲ om. M 16—17 μεγάλοις πράγμασιν ἢ παραδόξοις βα h
 17 συνδεόμενοι βα γράφομεν A 18 οἶον om. βα h

ναι τοσαύτην χαρὰν ἡλίκην περὶ ἐμὲ πυθόμενον τὰ συμβεβη-
κότα σοι ἀγαθὰ. πέποιθα δὲ βουλομένης τῆς τύχης καὶ ἔτι
μείζονα γενήσεσθαι. τὸ γὰρ σὸν ἦθος οὐδὲ παρὰ θεοῖς ἀπαρα-
σῆμαντόν ἐστι, δι' ἣν ἔχεις πρὸς μὲν ἀνθρώπους ἀπάντησιν,
πρὸς δὲ θεοὺς εὐσέβειαν.

5

20. Εἰρωνικός δέ ἐστιν, ὅταν ἐναντίοις πράγμασιν
ἐναντία λέγωμεν καὶ τοὺς κακοὺς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς λέγω-
μεν. οἶον·

Ἀπέδειξας τὴν πρὸς ἡμᾶς εὐνοίαν, ἣν ἐκ πάλαι εἶχες. οὐ
γὰρ λέληθεν ἡ καλὴ κάγαθή σου προαίρεσις, διότι τὸ κατὰ 10
σαυτὸν μέρος ἀνήρηκας ἡμᾶς. ἐὰν δὲ τῶν ἴσων τυγχάνης,
μὴ δυσφορήσης. πεπεισμεθα γάρ, ἐὰν οἱ θεοὶ θέλωσι, καιρὸν
ἔξωιν, οἶον αὐτὸς εὐρήσεις καθ' ἡμῶν οὐδέποτε.

21. Ἀπευχαριστικός ἐστιν τὸ μνημονεύειν ὀφείλειν
χάριν. οἶον·

15

Ἐφ' οἷς εὐεργετήσάς με διὰ λόγων, σπουδάσω ἔργῳ δεῖξαι
τὴν ἐμαυτοῦ προαίρεσιν, ἣν ἔχω πρὸς σέ. ἔλαττον γὰρ τοῦ
καθήκοντος ὑπέιληφα τὸ δι' ἐμοῦ σοι γινόμενον, οὐδὲ γὰρ
τὸν βίον ὑπὲρ σοῦ προέμενος ἀξίαν ἀποδώσειν χάριν ὧν εὖ

1 χάριν ἡδίκηκειν (sic) περὶ A ἡλίκην] ὅσην οἶδα B P A b a h
1—2 τὰ σοὶ συμβεβηκότα B a h 2 ἀγαθὰ om. B a h μενω
παρ' οὐδὲν ἦττον σοὶ γεγονότα ἐμαυτῶ γεγονέναι τὰ πάντα ἀγαθὰ
post συμβεβηκότα add. A δὲ om. P βουλομένης] ἐθελούσης
B a h καὶ ἔτι] σὲ B a h 3 γενήσεσθαι Foerster γενέσθαι
codd. edd. θεοῖς] τοῖς μείζοσιν B a h 4 ἐστι om. B a h
τοὺς ἀνθρώπους B a h 5 τοὺς θεοὺς B P A b a h 6 δέ om. M
7 καλοὺς καὶ om. B a h 8 οἶον om. B a h 9 Ἀπόδεξαι A B P a
πάλαι] παλαιῶν χρόνων B a h 10 καλὴ σου καὶ ἀγαθὴ (κάγαθὴ h)
B a h 11 ἦρηκας A B P a τυγχάνεις Ab 12 δυσφόρει B a
δυσφορήσῃς M δυσφορήσης h ἐὰν Foerster ἂν codd. edd.
13 αὐτὸς om. B a h 14 δέ ἐστιν B a h τῶ μνημονεύειν φα-
μενον ὅσον ὁ εὐεργέτης βουλόμενος A ὁ μνημονεύειν τῆς χάριτος
τῶ εὐεργέτη βουλόμενος B P A b a h 16—18 διὰ λόγων νῦν
εὐχαριστῶ. ἀλλὰ δεῖξαι καὶ ἔργῳ ἣν ἔχω διάθεσιν πρὸς σέ πάνν
γλιχόμενος (om. A) ὑπέιληφα τὸ δι' ἐμοῦ σοὶ γινόμενον ἔλαττον
τοῦ καθήκοντος. οὐδὲ B a h 19 προθέμενος B a προἰέμενος h
ἀποδοίην B a h εὖ om. B P A b a

πέπονθα. τῶν κατ' ἐμὲ δὲ ὅτι βούλει, μὴ γράφει παρακαλῶν,
ἀλλ' ἀπαιτῶν χάριν. ὀφείλω γάρ.

[Duo exempla spuria subiuncta sunt in ABP a h.

Ἄλλη. Μουσικόν σοι τὸ πρόσρημα, σοφώτατε. οὐ λίαν
ἀπειναί σοι λύρα δοκεῖ. νῦν γὰρ ἡ γραφὴ μουσικὴν ἐνδείκνυ-
5 ται τέχνην, ἃσμά σοι δι' ἡμῶν μελωδοῦσα τὸ φίλιον σπουδῆ τε
τῇ πάσῃ καὶ προθυμίᾳ τῇ προεπούσῃ πρὸς φωνὴν ἡμετέραν προ-
θυμουμένη παιδεύειν. καὶ γὰρ ἔννομόν τε καὶ θεῖον τοὺς προ-
εστηκότας ὑμᾶς καὶ προστήσεσθαι μέλλοντας ἀσπάζεσθαι ταῖς
προσρήσεσι. διὸ πεπληρώκαμεν τὸν νόμον καὶ προσκεκυνήκαμεν
10 ὡς ἔδει καὶ ἀντικαλοῦμεν μεμνησθαι μὲν ἡμῶν παρ' ὑμῖν, γρά-
φειν δὲ ἡμῖν ἐνθάδε. ὑπὲρ γὰρ τῆς σωτηριώδους ὑμῶν διαμο-
νῆς ὁσημέραι εὐχόμενοι εὖ ἔχειν πυνθάνεσθαι ταύτην λίαν ἔχομεν
ἔρωτικῶς.

Ἄλλη. Συνήθως εὐφρανας, δέσποτα, τῇ τῶν γραμμάτων
15 διαδοχῇ σωματικὴν ἡμῖν τὴν παρουσίαν ἐπιδειξάμενος καὶ τὴν
ὑμῶν ἀπουσίαν τῇ παρουσίᾳ σημάνας χαίρειν πάλιν ἀνέπλησας
καὶ πάλιν εὐφραίνεσθαι. τὰ γὰρ τῆς σῆς λαμπρότητος ὑγιεινὰ
γράμματα εὐφροσύνης ἡμῖν αἴτια γίνεται. ἡμῖν μὲν γάρ, δέσποτα,
καὶ δοκῶν ἀπειναί πάρει καὶ παρῶν ἐντὸς τῶν ψυχῶν ἡμῶν
20 δικαίως ἀναγεγραμμένος ὑπάρχεις ἀνεξαλείπτοις μνήμασι τῇ τῶν
γλυκέων παίδων παρουσίᾳ καὶ τῇ τῶν χρεωστουμένων σοι ἀνάγκῃ
καὶ τῇ τῶν ψυχῶν ἀρετῇ. ψυχῆς γὰρ ἔστι καὶ ὀφθαλμῶν τὰ
γράμματα ἐορτὴ καὶ πανηγυρίς.]

1 ποιῆσαι post βούλει add. β a h 3 οὐ om. A 5 τε]
τι h 6/7 προθυμωθημεν A 8 ὑμᾶς] ἡμᾶς A ἀσπάσασθαι A
10 ἡμῶν] ὑμῶν B 11 ὑπὲρ om. A τῆς γὰρ A 12 εὐχό-
μενος A A b a εὖ ἔχειν om. A 14 συνήθος A 16 ἀνέπλησας]
ἀνέμνησας A 19 πάρει scripsi Herchero auctore παρῆς codd. a
20 ὑπάρχεις om. A 21 χρεωστουμένων—22 τῶν om. B 23 Τέ-
λος subscr. rubr. B

[Λιβανίου σοφιστοῦ] ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες.

Ὁ μὲν ἐπιστολιμαῖος χαρακτήρ ποικίλος τε καὶ πολυσχιδῆς ὑπάρχει, ὅθεν τῷ γράφειν βουλομένῳ προσήκει μὴ ἀπλῶς μηδ' ὡς ἔτυχεν ἐπιστέλλειν, ἀλλὰ σὺν ἀκριβεῖα πολλῇ καὶ τέχνῃ. ἄριστα δ' ἂν τις ἐπιστεῖλαι δυνηθεῖη, εἰ γνοίῃ τί τέ 5 ἐστὶν ἐπιστολή καὶ τί λέγειν ὅλως ἐν αὐτῇ θέμις καὶ εἰς πόσας προσηγορίας διαιρεῖται.

V = Vat. gr. 915	D = Darmstad. 2773
U = Vat. Urs. 1391	Vin = Vindobon. phil. 149
O = Vat. Ottob. 339	Br = Bremensis plut. I b. 23
Pc = Parisinus gr. 2881	Va = Vaticanus gr. 753
Am = Ambros. Q 5 sup.	Lr = Laurent. LVII, 34
La = Laurent. LX, 14	Vat = Vaticanus gr. 306
B = Berolinensis gr. qu. 9	Ha = Havniensis 1985
W = Wolfenbutt. Aug. 3132	L = Laurent. LV, 7
P = Parisinus gr. 1389	Pd = Parisinus gr. 1760
Pa = Parisinus gr. 2489	Pr = Parisinus gr. 2671
Pb = Parisinus gr. 3044	ω = ceteri omnes codd.
A = Ambros. B 4 sup.	w = ed. Westermanni
Px = Parisinus gr. 1630	hi = ed. Hinckii
H = Palat. gr. 43	West = con. Westermannus

1 Uncos posui cum hi Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες U Va B W P Pa La Ha et ἐπιστολιμαῖος χαρακτήρ Lr¹ sed m. rec. bis repetivit Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολιμαῖος χαρακτήρ Lr² Λιβανίου ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες O Pc [ἐ]πιστολιμαῖοι χαρακτῆρες V titulum om. Pb D Πρόκλου τοῦ Πλατωνικοῦ περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτῆρος Px H Vin Περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτῆρος πρόκλου σοφιστοῦ L Πρόκλου περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτῆρος Vat. Ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες Λιβανίου σοφιστοῦ καὶ κλέστορος Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου Pd 2 O om. Pb D ἐπιστολιμαῖος Pb Ha τε om. Px A τις O Pc πολυσχιδῆς

VUBPDHaBrA πολυσχιδῆς Pb 3 τῷ γράφειν U 4 μηδὲ UOPc 5 ἄριστ' ἂν D δυνηθεῖη ἐπιστεῖλαι O Pc B W P Pa Pb τις om. Px H τε om. O Pc B W P Pa Pb D 6 καὶ] ἢ Px H ὅλως om. O Pc B W P Pa Pb Px H Ha καὶ scripsi West auctore ἢ codd. edd.

Ἐπιστολὴ μὲν οὖν ἐστὶν ὁμιλία τις ἐγγράμματος ἀπόντος
 πρὸς ἀπόντα γινομένη καὶ χρειώδη σκοπὸν ἐκπληροῦσα. ἐρεῖ
 δέ τις ἐν αὐτῇ ὥσπερ παρῶν τις πρὸς παρόντα. διαιρεῖται
 δὲ εἰς συχνάς τε καὶ παμπόλλους προσηγορίας. οὐ γὰρ ἐπειδὴ
 5 ἐπιστολὴ προσαγορεύεται ἐνικῶ ὀνόματι, ἤδη καὶ πασῶν τῶν
 κατὰ τὸν βίον φερομένων ἐπιστολῶν εἰς τίς ἐστι χαρακτήρ καὶ
 μία προσηγορία, ἀλλὰ διάφοροι, καθὼς ἔφην. εἰσὶ δὲ πᾶσαι
 αἱ προσηγορίαι, αἷς ὁ ἐπιστολιμαῖος ὑποβάλλεται χαρακτήρ,
 αἶδε·

10 παραινετική, μεμπτική, παρακλητική, συστατική, εἰρω-
 νική, εὐχαριστική, φιλική, εὐκτική, ἀπειλητική, ἀπαρνητική,
 παραγγελματική, μεταμελητική, ὀνειδιστική, συμπαθητική,
 θεραπευτική, συγχαρητική, παραλογιστική, ἀντεγκληματική,
 ἀντεπισταλτική, παροξυντική, παραμυθητική, ὕβριστική,

1 Ὅρος ἐπιστολῆς ante Ἐπιστολὴ add. O Pc Ἐπιστολὴ]
 Ὅρος ἐπιστολῆς Br οὖν om. VA ἐστὶν οὖν O Pc τις om.
 W P Pa Pb παρὰ ἀπόντος D 2 γινομένη U σκοπεῖν O
 ἐμπληροῦσα D ἐρεῖ — 3 παρόντα om. V Ha hi 3 παρῶν
 τις w ἀπὼν τις U παρόντι O Pc B W P Pa παρόντα Pb ἀπὼν Br
 παρόντα] ἀπόντα O Pc W P Pa Pb Br ἄπερ ὡς ἀπὼν τις πρὸς
 παρόντα P x H ἄπερ ἂν ὡς παρῶν εἶπῃ τις πρὸς παρόντα D
 4 παμπόλλας w προσηγορία O οὐ] οὐδὲ D 5 τῶν]
 τὸν P x 6 τὸν om. O Pc Pb ἐκφερομένων V hi χα-
 καθάπερ
 ρακτήρ ἐστι D 7 καθὼς D 7/8 αἱ πᾶσαι P x H 8 αἷς]
 ἄς U O Pc ὑποβάλλεται] ὑπόκειται Ha χαρακτήρ ὑποβάλλε-
 ται V hi 9 αἶδε] αὐταὶ O Pc B W P Pa Pb A 10 — p. 19, 6
 desunt in Br μεμπτική — συστατική om. Pa μεμπτη-
 τική D συστατική — 11 φιλική om. P 11 φιλική om.,
 at signum ∴ appositum docet in margine vocabulum ad-
 ditum fuisse V μεταμελητική, ὀνειδιστική post φιλική
 add. W συμπασχητική post ἀπειλητική add. Ha 12 παρ-
 αγγελτική O Pc συμπαθητική om. V Ha 13 συγχαρητική
 scripsi, συγχαρητική V O B W P Pa Ha εὐχαριστική (ε rubro) Pc
 <σ>υγχαρητική Pb συγχαριστική U P x H συγχαρητική hi παρα-
 λογική O παραλογική Pc ἀντεγκληματική ante παραλογι-
 στική D 14 παροξυντική — ὕβριστική om. O παραμυθη-
 τική om. V

ἀπαγγελτική, σχελιαστική, πρεσβευτική, ἐπαινετική, διδασκαλική, ἔλεγκτική, διαβλητική, ἐπιτιμητική, ἐρωτηματική, παραθαρρυντική, ἀναθετική, ἀποφαντική, σκωπτική, μετριαστική, αἰνιγματική, ὑπομνηστική, λυπητική, ἐρωτική, μικτή.

1. Παραινετική μὲν οὖν ἐστὶ δι' ἧς παραινοῦμέν τινι 5
 προτρέποντες αὐτὸν ἐπὶ τι ὀρμηῆσαι ἢ ἀφέξεσθαι τινος. ἡ
 παραίνεσις δὲ εἰς δύο διαιρεῖται, εἰς τε προτροπήν καὶ ἀπο-
 τροπήν. ταύτην δὲ τινες καὶ συμβουλευτικὴν εἶπον, οὐκ εὔ.
 παραίνεσις γὰρ συμβουλῆς διαφέρει. παραίνεσις μὲν γὰρ ἐστὶ
 λόγος παραινετικὸς ἀντίρρησιν οὐκ ἐπιδεχόμενος, οἷον ὡς εἴ 10
 τις εἴποι ὅτι δεῖ τὸ θεῖον τιμᾶν. οὐδεὶς γὰρ ἐναντιοῦται τῇ
 παραίνεσει ταύτῃ μὴ πρότερον μανεῖς. συμβουλή δ' ἐστὶ λόγος
 συμβουλευτικὸς ἀντίρρησιν ἐπιδεχόμενος, οἷον ὡς εἴ τις εἴποι
 ὅτι δεῖ πολεμεῖν. πολλὰ γὰρ ἐστὶ τὰ ἐκ πολέμου κέρδη. ἕτερος
 δὲ τις <ἂν> ἀντεῖποι ὡς οὐ δεῖ πολεμεῖν. πολλὰ γὰρ ἐστὶ τὰ ἐκ 15
 πολέμου συμβαίνοντα, οἷον ἦττα, αἰχμαλωσία, πληγαί, πολλάκις
 καὶ πόλεως κατασκαφή. 2. Μεμπτική δὲ ἐστὶ δι' ἧς μεμφό-

1 ἐπαινετική — 2 διαβλητική om. P ἐγκωμιαστική post
 ἐπαινετική add. Ha διδασκαλική ἔλεγκτική om. UPb
 2 ἔλεγκτική om. BWPa διαβλητική om. OPc 3 ἀποφαν-
 τική — μετριαστική om. O μετριαστική om. VHa 4 καὶ
 ante μικτή add. BWPPaPbPxHD ἀσπαστική post μικτή
 add. Ha ὁμοῦ πᾶσαι τεσσαράκοντα μία add. DVat 5 καὶ
 ante Παραιν. add. PxHD οὖν om. D τινὰ UPxHDHa
 6 προτρέποντες αὐτὸν om. Vhi ἢ DVat hi ἢ καὶ PxH καὶ ω
 ἀνθ' ἐξεσθαι PxH ἀφελέσθαι D ἢ παραίνεσις — 17 κατασκαφή
 om. PxH ἢ om. OPcBPWPbPb δὲ post ἢ D 7 τρο-
 πὴν V 8 τὴν ἐπιστολὴν post εἶπον add. UD 9 μὲν om. D
 10 οὐκ om. D 11 εἶπη VD ὅτι om. V τὸ θεῖον — 14 δεῖ
 om. OPcBWP in margine inferiore scr. Pb τὸ θεῖον — 15 δεῖ
 om. Pa 13 συμβουλ.] παραινετικὸς Pb om. VHa δεχό-
 μενος Ha εἶπη VD 14 ὅτι om. V ἐστὶ om. OPcPbBW
 τὰ om. W τοῦ πολέμου OPcBWP 15 δ' ἂν τις Pc
 ἂν inserui auctore Foerster om. libri edd. ἀντεῖπη PbD
 ἐστὶ om. Pa 16 τοῦ πολέμου OPcBWPbPb κακὰ post
 συμβαίνοντα add. Vhi ἦτται αἰχμαλωσίαι OPcBWPbPb
 πληγαὶ om. Vhi κίνδυνος ante πληγαί add. D 16/17 πόλεως
 πολλάκις δὲ Ha 17 δ' ἐστὶν UD δὲ om. PxH

- μεθά τινα. 3. Παρακλητικὴ δι' ἧς ἀξιοῦμέν τινα διὰ τι
 προᾶγμα. 4. Συστατικὴ δι' ἧς συνιστῶμέν τινα παρὰ τινι.
 ἢ δ' αὐτὴ καὶ παραθετικὴ καλεῖται. 5. Εἰρωνικὴ δι' ἧς
 ἐπαινοῦμέν τινα ἐν ὑποκρίσει περὶ τὴν ἀρχήν, ἐπὶ τέλει δὲ
 5 τὸν ἑαυτῶν σκοπὸν ἐμφαίνομεν ὡς τὰ ῥηθέντα καθ' ὑπόκρισιν
 εἰρήκαμεν. 6. Εὐχαριστικὴ δι' ἧς χάριν γινώσκομέν τινι
 διὰ τι. 7. Φιλικὴ δι' ἧς φιλίαν ψιλὴν ἐμφαίνομεν μόνον.
 8. Εὐκτικὴ δι' ἧς τυχεῖν τινος εὐχόμεθα. 9. Ἀπειλητικὴ
 δι' ἧς ἀπειλοῦμέν τινι. 10. Ἀπαρνητικὴ δι' ἧς ἀπαρνού-
 10 μενοί τι φαινόμεθα. 11. Παραγγελματικὴ δι' ἧς παραγ-
 γέλλομέν τινι περὶ τινος. αὕτη δὲ καὶ μαρτυρικὴ καλεῖται.
 12. Μεταμελητικὴ δι' ἧς δοκοῦμεν μεταγινώσκειν ἐφ' οἷς
 ὑπεσχόμεθα τινι ἢ καὶ ἐφ' οἷς ἐδόξαμεν ἐσφάλλθαι. 13. Ὀνει-
 διστικὴ δι' ἧς ὄνειδίζομέν τινα ἐφ' οἷς ὑφ' ἡμῶν πέπονθε
 15 καλῶς, εἰ ἀμνημονεῖ. 14. Συμπαθητικὴ δι' ἧς δοκοῦμέν
 τινι συμπάσχειν ἐφ' οἷς ὑπέστη κακοῖς. 15. Θεραπευτικὴ
 δι' ἧς θεραπεύομέν τινα λυπηθέντα πρὸς ἡμᾶς περὶ τινος.

1 τινας O P c B W P P a τινι P b H a δέ ἐστι post Παρα-
 κλητικὴ add. B W P P a P b ἐστι O P c δὲ D διὰ inclusit hi
 2 δὲ post Συστατικὴ add. P ἐστι semper add. P x H Συστατικὴ
 δὲ δι' ἧς ἀξιοῦμέν τινα διὰ τι προᾶγμα P b παρὰ — 3 καλεῖ-
 ται om. O P c B W P P a D ἀνιστῶμεν V 4 ἐπαινοῦμέν]
 καλοῦμέν τινι B W P P a P b λαλοῦμέν τινι O P c περὶ] παρὰ
 U O P c B W P P a P b D 5 ἑαυτὸν U κατ' αὐτοῦ V hi τῶν ἑαν-
 τῶν B P P a σκοπεῖν O ἐμφαίνομεν U ὡς καὶ τὰ ῥη-
 ματα D ὡς — 6 εἰρήκαμεν om. P x H 6 χάριν P x H D
 om. ω τινα V εὐχαριστοῦμεν τινὶ διὰ τι H a 7 μόνον
 U O P c B W P P a P b 8 τινος τυχεῖν V hi τυχεῖν εὐχόμεθα τι-
 νος B W P P a P b P c δι' — Ἀπειλητικὴ om. O 9/10 ἀπαρ-
 νούμενον τινὶ D ἀπαρνούμεθα τινα O P c B W P P a P b 11 τινι]
 τινα U διὰ τι O P c B W P P a P b διαμαρτυρικὴ P x H D 12 τινι
 μεταγινώσκειν U ἐφ' ἧς P D 13 ὑπεσχόμεθα B W P P a
 ὑποσχόμεθα H a ὑποδεχόμεθα P x H D Vat ὑπεδεχόμεθα w τινα
 V U D καὶ om. O P c B W P P a P b P x H ἐφ' ἧ P σφάλλ-
 λεσθαι P x H 14 ὄνειδίζω D ὄνειδίζομεν — 15 ἧς om. U
 14/15 πεπονθῶς καλῶς D καλῶς πεπονθῶς P x H 15 εἰ om.
 P x H D καλοῖς οἷα μνημονεύει H a 14 ἐφ' — 15 ἀμνημο-
 νεῖ] κακῶς πράξαντα B W P P a P b om. O P c 15 συμπασχη-
 τικὴ H a

ταύτην δὲ καὶ ἀπολογητικὴν τινες καλοῦσιν. 16. Συγχαρη-
 τικὴ δι' ἧς συγχαίρομέν τινι εὖ πράττοντι. 17. Παραλογι-
 στικὴ δι' ἧς ὑπερφρονοῦμέν τινος ὡς εὐτελοῦς. 18. Ἀντ-
 εγκληματικὴ δι' ἧς ἐγκαλούμενοι ἀντεγκαλοῦμέν τινι τὸ
 ἐπιφερόμενον ἡμῶν ἔγκλημα περιτρέποντες τῷ ἐγκαλοῦντι. 5
 19. Ἀντεπισταλτικὴ δι' ἧς πρὸς τὰ γραφέντα ἡμῶν ἐπι-
 στέλλομεν. 20. Παροξυντικὴ δι' ἧς ἐρεθίζομέν τινὰ καὶ
 παροξύνομεν πρὸς τὴν κατὰ τινος μάχην. 21. Παραμυθη-
 τικὴ δι' ἧς παραμυθούμεθα τινὰ ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν αὐτῷ
 λυπηροῖς. 22. Ὑβριστικὴ δι' ἧς ὑβρίζομέν τινὰ διὰ τι. 10
 23. Ἀπαγγελτικὴ δι' ἧς ἀπαγγέλλομέν τι τῶν συμβάντων
 πραγμάτων. 24. Σχετλιαστικὴ δι' ἧς σχετλιάζοντες καὶ
 ὀδυρόμενοι φαινόμεθα. 25. Πρεσβευτικὴ δι' ἧς πρεσβεύ-
 ομεν περὶ τινος. 26. Ἐπαινετικὴ δι' ἧς ἐπαινοῦμέν τινὰ
 ἐπ' ἀρετῇ τινι διαπρέποντα. χρῆ δὲ γινώσκειν ὡς ἔπαινος 15
 ἐγκωμίου διαφέρει. ἔπαινος μὲν γὰρ ἐστὶ λόγος ἐπαινετικὸς
 μίαν πρᾶξιν ἐπαινῶν, ἐγκώμιον δὲ λόγος ἐγκωμιαστικὸς πολ-

1 ταύτην — καλοῦσιν] αὕτη δὲ καὶ ἀπολογητικὴ (ἀπολητικὴ
 P χ) λέγεται P χ H καὶ om. Ha συγχαρητικὴ V εὐγχαρη-
 τικὴ (ἐ rubr.) P c εὐχαρητικὴ O συγχαριστικὴ U P χ H D συγχαρ-
 τικὴ hi 2 τινι om. H παραλογιστικὴ O 3 ὑπερφρο-
 νοῦμεν — 4 ἧς om. P b τινος — 4 ἀνεγκαλοῦμεν om. Ha
 4 ἀντεγκα μὲν τινι P b 5 ἡμῶν] ὑμῶν W 6 γράφοντα
 Ha ἀντεπιστέλλομεν P χ H D 7 δὲ ante δι' add. U
 8 παραμυθητικὴ W 9 δὲ ante δι' add. U παραμυθοῦμεν
 V Ha τινὰ om. U συμβάν τῷ φίλῳ παραμυθοῦμεν P χ H
 ἐπὶ τινι συμβάντι φίλον παραμυθούμεθα w 10 δὲ ante δι' U
 ἐνυβρίζομεν V U hi 11 voce Ἀπαγγελτικὴ inc. A Ἐπαγγελ-
 τικὴ D ἀπαγγέλλοντες τῶν ex corr. A τινι τὰ συμβάντα ἡμῶν
 (ὑμῶν W) πράγματα ἐπὶ συμφορᾷ ἢ χαρᾷ O P c B W P ρ A P b
 12 δὲ ante δι' Ha σχετλιάζομεν Ha τε καὶ A
 13 φαι V δὲ ante δι' V Ha 14 τινι post πρε-
 σβεύομεν add. A P χ H πρεσβεύομεν — ἧς om. P ὑπέρ
 O P c B W P ρ A P b δὲ ante δι' add. V Ha 15 τινι om.
 P χ H χρῆ — p. 18, 3 ἐγκωμιαστικὴ om. A P χ H D 17 μίαν]
 μὴ V ἐγκώμιον δὲ πολλὰς πρᾶξεις ἐν αὐτῷ ἐγκωμιαστικῶς
 παραβάλλει Ha quae iam sequuntur usque ad p. 23, 8 desunt
 in Ha

λὰς ἐν ἑαυτῷ πράξεις διαλαμβάνων. ἢ οὖν ἐπιστολὴ ἢ μίαν
 προᾶξιν ἐπαινοῦσά τινος ἐπαινετικὴ καλεῖται, ἢ δὲ πολλὰς
 ἐγκωμιαστικὴ. 27. Διδασκαλικὴ δι' ἧς διδάσκομέν τινα
 περὶ τινος. 28. Ἐλεγκτικὴ δι' ἧς ἐλέγχομέν τινα ἀρνού-
 5 μενον προᾶξιν τιναπραχθεῖσαν ἢ λόγον λεχθέντα. 29. Δια-
 βλητικὴ δι' ἧς διαβάλλομέν τινα ἐφ' οἷς ἐπραξεν. 30. Ἐπι-
 τιμητικὴ δι' ἧς ἐπιτιμῶμέν τινα ἐφ' οἷς ἀσέμνως πράττει.
 31. Ἐρωτηματικὴ δι' ἧς ἐρωτῶμέν τινα περὶ τινος ἀγνο-
 οῦντες ἐπὶ τῷ τὴν ἐπιστήμην εὐτυχῆσαι παρ' αὐτοῦ τοῦ ζη-
 10 τουμένου. 32. Παραθαρρυντικὴ δι' ἧς παραθαρρύνομέν
 τινα καὶ ἄφοβον καθιστῶμεν. 33. Ἀναθετικὴ δι' ἧς τὴν
 ἑαυτῶν γνώμην ἀνατιθέμεθα τινα τῶν φίλων συμβουλῆς τῆς
 παρ' αὐτοῦ δεόμενοι. 34. Ἀποφαντικὴ δι' ἧς ἀποφαινό-
 μεθα καὶ ἀπότομον κρίσιν ἐκφέρομεν κατὰ τινος. 35. Σκω-
 15 πτικὴ δι' ἧς σκώπτομέν τινα ἐπὶ τινα. 36. Μετριαστικὴ
 δι' ἧς μετριάζομέν τι καὶ ταπεινοφρονοῦμεν. 37. Αἰνιγμα-
 τικὴ δι' ἧς ἄλλα μὲν τινα λέγεται, ἄλλα δὲ νοεῖται. 38. Ὑπο-

1 ἐν αὐτῷ V ἐν ἑαυτῷ im mg. U περιλαμβάνων U ἢ] ὁ O
 ἢ — 3 ἐγκωμιαστικὴ om. V hi 3 Διδασκαλικὴ — 4 τινος om.
 BWPPaPb 4 περὶ τινος om. OPc ὑπὲρ A ἐγκλητικὴ U
 ἀρνούμενοι W ἀρνημενον BPPa 5 τινα om. OPc BWPPaPb
 αὐτῷ post πραχθεῖσαν add. U OPc P Pa Pb B W A P x H D
 λόγῳ P 6 ἐπράξαμεν A 7 δὲ ante δι' add. U τινα
 V UBWPPaAPxHD ἐφ' — πράττει om. OPc BWPPaPb
 ἐφ' — 8 τινα om. U 8 τινα om. OPc BWPPaPb ἀγνοοῦν-
 τος OPc APxH 9 τῷ] τὸ OPc 10 παραθαρρυντικὴ VU παρα-
 θαρρυντικὴ P x H παραθαρρύνομεν V 11 αὐτὸν post ἄφοβον
 U OPc BWPPaPb APxHD ἀποκαθιστῶμεν P Pa Pb δὲ ante
 δι' add. U ἀναθεματικὴ P x H διὰ post ἧς BWPPaPb

12 ἑαυτοῦ P x αὐτῶν P ἀντιθέμεθα U ἀναθέμεθα P ἀναθέ-
 μεθα Pa τῆς] τε V om. A 12/13 συμβουλίαν παρ' OPc
 συμβουλίαν παρ' BWPPaPb συμβουλίαν παρ' HD w συμβούλου
 παρ' δεόμενος P x 14 τε καὶ A ἐκφερόμεθα OPc BWPPaPb
 κατὰ τινος ἐκφέρομεν P x H 15 τινα] τινα OPc τινα] τι V U
 Μετριαστικὴ — 16 ταπεινοφρονοῦμεν om. A 16 δι' ἧς πρὸς τινα
 τῶν ἀγαπωμένων θαρρητικῶς μετριάζομεν P x H μετριάζομέν
 τε καὶ ταπεινοῦμεν ἑαυτούς D τι] τινα BWP 17 τινα om.
 U OPc BWPPaPb τινα post δὲ add. APxH ὑπονοεῖται D

μνηστική δι' ἧς δοκοῦμέν τινα τοῦ ζητουμένου πράγματος ἡμῖν ὑπομιμνήσκειν τὸν σκοπὸν ἡμῶν ἐν αὐτῇ χαράττοντες. 39. Λυπητική δι' ἧς ἐμφαίνομεν ἑαυτοὺς λυπουμένους. 40. Ἐρωτική δι' ἧς ἐρωτικούς πρὸς τὰς ἐρωμένας προσφερόμεθα λόγους. 41. Μικτή δὲ ἦν ἐκ διαφόρων χαρακτή- 5 ρων συνιστῶμεν.

Αὗται μὲν οὖν εἰσιν αἱ προσηγορίαι πᾶσαι εἰς ἃς ἡ ἐπιστολή διαιρεῖται. δεῖ δὲ τὸν ἀκριβῶς ἐπιστέλλειν ἐθέλοντα μὴ μόνον τῇ τῆς ὑποθέσεως μεθόδῳ χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ φράσεως ἀρετῇ τὴν ἐπιστολὴν κατακοσμεῖν καὶ ἀττικίζειν μὲν μετρίως, 10 μὴ μέντοι πέρα τοῦ προσήκοντος κομψολογία χρῆσθαι. ἡ γὰρ ὑπὲρ τὸ δέον ὑψηγορία καὶ τὸ ταύτης ὑπέρογκον καὶ τὸ ὑπεραττικίζειν ἄλλότριον τοῦ τῶν ἐπιστολῶν καθέστηκεν χαρακτῆρος, ὡς πάντες οἱ παλαιοὶ μαρτυροῦσι, Φιλόστρατος δὲ ὁ Λήμνιος μάλιστα φησι· δεῖ τὴν τῆς ἐπιστολῆς φράσιν τῆς μὲν 15 συνηθείας ἀττικωτέραν εἶναι, τοῦ δὲ ἀττικισμοῦ συνηθεστέραν καὶ μήτε λίαν ὑψηλὴν μήτε ταπεινὴν ἄγαν, ἀλλὰ μέσῃν τινά. κοσμεῖν δὲ δεῖ τὴν ἐπιστολὴν σαφηνεῖα τε μάλιστα καὶ συν-

14—20, 3 cf. Philostr. epp. II 258, 8 K.

2 ἡμῖν om. U O P c B W P P a P b ἡμῶν V ἡμῶν] ἡμῖν D
 ἐγχαράττοντες O P c B W P P a P b 3 Λυπητική — λυπουμένους
 om. O 4 ἐρωτικῶς O P c B τοὺς ἐρωμένους O P c B W P P a P b
 4/5 πρὸς φερόμεθα U φερόμεθα V προσφέρομεν P x H 5 δὲ
 ἦν scripsi δι' ἧς V U O P c B W P P a P b ἦν h i ἐκ διαφόρων]
 ἐκ φαίνομεν U μικτή ἐστίν ἢ ἐκ διαφόρων χαρακτήρων (om. D)
 συννεστῶσα A P x H D 7 πᾶσαι αἱ προσηγορίαι U O P c B W P
 P a P b εἰσιν om. P x H αἱ πᾶσαι προσηγορίαι P x H
 versus 7—p. 21, 15 desunt in D 7/8 αἱ ἐπιστολαὶ διαιροῦνται
 O P c B W P P a P b 9 χρῆσθαι μεθόδῳ V κευχῆσθαι Br καὶ
 om. W 10 μὲν om. P x μέτριον H 11 γε post μέντοι
 P x H κομψολογία χρῆσθαι] κομψολογεῖν O P c B W P P a P b
 12 . . ηγορία V προσηγορία O P c B W P P a P b ταύτης] τῆς
 φράσεως P x H Br 13 χαρακτῆρος καθέστηκεν P x H 14 δὲ
 V om. ω 15 μάλιστα] κάλλιστα B W P P a κάλλιστα w γὰρ
 post δεῖ U P x H Br τῆς om. Br 16 εἶναι — συνηθεστέραν
 om. O τοῦ δὲ] καὶ V ἀττικοῦ P x H 17 μήτε λίαν]
 μὴ τελείαν U 18 δὲ δεῖ P x H δὲ om. V U Br δεῖ
 om. O P c B W P P a P b μάλιστα post δεῖ P x H τὰς ἐπιστο-

τομία μεμετρομένη καὶ ἀρχαῖσμῳ λέξεων. σαφήνεια γὰρ ἀγαθὴ μὲν ἡγεμῶν παντὸς λόγου, μάλιστα δὲ ἐπιστολῆς. χρὴ μέντοι μήτε συντομία σαφήνειαν διαφθεῖρειν μήτε σαφηνείας φροντίζοντα ληρεῖν ἀμέτρως, ἀλλὰ τοῦ συμμέτρου
 5 στοχάζεσθαι τοὺς ἀκριβεῖς τοξότας μιμούμενον. ὥσπερ γὰρ οὔτε τὸ πολὺ τὸν προκείμενον τοῖς τοξόταις σκοπὸν παρέρχεσθαι οὔτε τὸ ἐντὸς τοῦ σκοποῦ τοξεύειν καὶ πολὺ τοῦ προσήκοντος ἀποδειν ἀνδρὸς ἔστιν εὐφροῦς τε καὶ στοχαστικοῦ, ἀλλὰ μόνον τοῦ συμμέτρως στοχαζομένου τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦτον βάλλοντος,
 10 οὔτως οὔτε τὸ πέρα τοῦ προσήκοντος ληρεῖν οὔτε τὸ βραχυλογίαν ἀσπάζεσθαι δι' ἀπορίαν καὶ τὸ σαφὲς ἐπικρύπτειν τῶν ἐπιστάσεων ἀνδρὸς ἔστι λογίου, ἀλλὰ μόνον τοῦ μετ' εὐφραδείας τῆς συμμετρίας στοχαζομένου καὶ τὸ λεγόμενον καλῶς σαφηνίζοντος. τὸ μὲν οὖν μέγεθος τῆς ἐπιστολῆς ὡς πρὸς
 15 τὰ πράγματα καὶ οὐ πάντως τὸ πλήθος καθάπερ κακίαν ἀτιμάζειν καλόν, ἀλλὰ δεῖ καὶ τινὰς ἐπιστολάς ἀπομηκύνειν ἐν

λάς P x H σαφηνεία τε μάλιστα om. Br σαφηνεία — p. 20, 1 λέξεων om. P σαφηνείας U οσαφεινία O σαφεινία P c μάλιστα om. V

1 μεμετρομένην V h i μεμετριμένην U καὶ — λέξεων incl. Hinck. λέξων U λέξεως Br προσήκει post λέξεων U O B W P P a P b P c γὰρ] μὲν Br ἀληθῆς post γὰρ P x H 2 λόγον παντὸς U O P c B W P P a P b ἐπιστολῆ U ἐπιστολῶν O P c B W P P a P b 3 μήτε om. P b συντομίαν διὰ σαφήνειαν P x H Br φροντίζοντας P b 5 ἀκριβ... V μιμούμενον Br w h i μιμούμενοι ω 6 τὸ om. Br V U P x H πολλὴν P x H παρέχεσθαι Br παρενέχεσθαι P x H 7 τὸ ἐντὸς] τὸν ἀνέντα

ῥ
 P x H κατόπερ Br 8 τε om. Br μόνον V U 9 στοχαζομένου om. P x στοχαζομένου — 14 σαφηνίζοντος] pro participiis scribi infinitivos: τὸ — 9 στοχάζεσθαι — καὶ — βάλλειν, — 12 ἀλλὰ μόνον τὸ — στοχάζεσθαι καὶ — σαφηνίζειν maluit West, vix recte τοῦτον] τοῦ W 10 οὔτως] ὄντως O ὡς Br πέραν U πέρα — τὸ om. O 11 εὐπορίαν B W P P a 12 ἐπιστάλ... V ἐπιστάσεων O P c B W P P a H τῶν ἐπιστάσεως P b ἐπιτάσεων P x λογίμον V μόνον O P c εὐφραδείας B W P P a P b εὐφρασίας O P c 13 τῆς συμμετρίας om. V 14 μὲν om. Br ὡς om. P x H πρόσταγματε V U 15 ἔστω vel ἔσται post πράγματα scribendum esse coni. West 16 ἐπιστολάς τινὰς U ἀπομηκύνειν] ἄς ὁ μηκύνειν U ὡς μηκύνειν

καιρῷ πρὸς τὴν ἀπαιτοῦσαν χρεῖαν, πληρώσει δὲ τὴν εἰς ἐπι-
στολὰς χάριν ἱστοριῶν τε καὶ μύθων μνήμη καὶ παλαιῶν
συγγραμμάτων καὶ παροιμιῶν εὐστόχων καὶ φιλοσόφων δογ-
μάτων χρῆσις, οὐ μέντοι γε ταύτην διαλεκτικῶς προσβακτέον.

Τοσαῦτα μὲν περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτῆρος εἰρηκῶς καὶ 5
τοῖς λεχθεῖσιν ἀρκεῖσθαι κρίνας τοὺς συννετοὺς ὑπογράψομαι
καὶ τὰς ἐπιστολὰς ἐκάστη οἰκείαν ἀρμόσας προσηγορίαν.
προσῆκει μέντοι τῷ γράφειν βουλομένῳ πρὸ τοῦ κατὰ τὴν
ἐπίσταλσιν χαρακτῆρος μὴ ληρεῖν μήτε μὴν ἐπιθέτοις ὀνόμασι
χρησθαι, ὡς ἂν μὴ κολακεία τις καὶ δυσγένεια προσῆ τῷ 10
γράμματι, ἀλλ' οὕτως ἀπάρχεσθαι· ὁ δεῖνα τῷ δεῖνι χαίρειν.
οὕτω γὰρ ἅπαντες οἱ ἐπὶ σοφίᾳ τε καὶ λόγοις διαπρέψαντες
παλαιοὶ φαίνονται πεποιηκότες καὶ δεῖ τὸν ἐκείνων ζηλωτὴν
βουλόμενον γίνεσθαι κατόπιν αὐτῶν βαίνειν. εἰσὶ δὲ αἱ προ-
ταγεῖσθαι ἐπιστολαὶ αὗται·

15

1. Παραινετική. Ζηλωτῆς ἀεὶ, βέλτιστε, γενοῦ τῶν

PbPc ὡς μηκάνειν O ὡς μυκύνειν BW ὡς μυκένειν PPa ἐγὼ
μηκύνειν Br

1 καὶ post καιρῷ OPc τὸ post πρὸς PxH δὲ Foer-
ster τε codd. edd. πληρῶσαι τε τῆς εἰς ἐπιστολὰς PxH
πληρῶσαι. τὰς δ' ἐπιστολὰς κοσμεῖν δεῖ ἱστοριῶν τε καὶ Br
τὴν ἐπιστολὴν χάρις OPcBWPPaPbw 2 τε om. BWPPa
PbPc τε — 3 συγγραμμάτων om. O 3 εὐ φιλο-
σόφων V 4 χρῆσις VUBWPPaPbPxHBr ex corr. Pc
προσεκτέον VU προσενεκτέον PxHBr 6 ὑπογράψομαι scripsi
auctore West, qui etiam ὑπογράψω σοι conī. ὑπέγραψαι V
ὑπογράψαι U ὑπογράψαι μοι P ὑπογράψαιμι OBWPPaPc w hi
om. PxH ὑπογράψομαι — 7 προσηγορίαν om. Pb 7 ἐκάστην
οἰκεία ἀρμόσας προσηγορία w οἰκείας — προσηγορίας PxH
οἰκίαν OBr 8 προσῆκειν PbBr μέντοι] φημί Pb τὴν
om. PxH 8/9 κατ' ἐπίσταλσιν Br w 9 ἐπίσταλσιν] ἐπιστο-
λὴν BWPPaPb μήτε — 10 τις om. Br 10 χρῆσασθαι
VU 13/14 τὸν βουλόμενον ἐκείνων ζηλωτὴν γενέσθαι PxH
14 βουλόμενον γίνεσθαι om. Pb γενέσθαι OBcBWPPa
αὐτὸν UB ἔρρωσο καὶ κέχαρσο καὶ μέμνησό μου post βαί-
νειν Pb, qui his verbis desinit a verbis εἰσὶ δὲ inc. Va
εἰσὶ — 15 αὗται om. PxH 16 ἀρχὴ τῶν ἐπιστολῶν ante
Παραινετική Vat ἐπιστολὴ παραινετική U γίνου PxH
γίνου βέλτιστε L

ἐναρέτων ἀνδρῶν. κρεῖττον γὰρ ἔστι τοὺς ἀγαθοὺς ζηλοῦντα καλῶς ἀκούειν ἢ φαύλους ἐπόμενον ἐπονείδιστον εἶναι τοῖς πᾶσιν.

2. Μερμπτική. Οὐ καλῶς ἔδρασας τοὺς εὖ ποιήσαντας ἀδικήσας. δέδωκας γὰρ ἄλλοις κακίας χαρακτῆρα τοὺς εὐεργέτας ὑβρίζων.

3. Παρακλητική. Καὶ πάλαι μὲν ἠξίωσα τὴν σὴν ἱερὰν διάθεσιν καὶ νῦν δὲ ἀξιῶ τυχεῖν τοῦδε τοῦ πράγματος, καὶ εὖ οἶδ' ὅτι τεύξομαι. δίκαιον γὰρ ἔστι τοὺς γνησίους φίλους τυγχάνειν τῶν αἰτήσεων, ὅταν αὐταὶ μὴ πονηραὶ πεφύκωσι μάλιστα.

4. Συστατική. Τὸν τιμιώτατον καὶ περισπούδαστον ἄνδρα τόνδε δεξάμενος ξενίδαὶ μὴ κατοκνήσης σεαυτῷ πρόποντα πράττων κάμοι κεχαρισμένα.

5. Εἰρωνική. Δίαν ἄγαμαι τὴν σὴν ἐπιείκειαν, ὅτι οὕτω ταχέως μεταβάλλῃ ἀπ' εὐνομίας εἰς τὸ ἐναντίον, ὀκνῶ

1 ἔστι om. L τὸν ἐν ἀγαθοῖς Br 2 καλὸν VUOPcB WPPaHDBrVatLr φαύλους W τοῖς om. Py 3 ἔρρωσο καὶ κέχαρσο καὶ μέμνησό μου post πᾶσιν L ἅπασιν Pd
4 Μερμπτική] ὁμοία Pd ἐπιστολή μεμπτική U, hoc loco omissum post ποιήσαντας praebet Lr εὖ O 5 ἄλλους WPa ἄλλους P, sed oi supra ου m² καὶ ἄλλοις Br τοῖς ἄλλοις P xH Vat DPd κακίας] ἀδικίας OPcB WPPaLa ἀδικίαν B κακίας ἢ ἀδικίας Vin χαρακτῆρα] παράδειγμα w 6 ὑβρίζων Pc w ὑβρίζειν ω μὴ οὖν οὕτω ποιεῖ μοι, φίλτατε, ὡς ἂν ἐπαίνους παρὰ πάντων τρυγῆσης post ὑβρίζων Pd 7 πάλιν V 8 δὲ om. VP xH Vin LLr τυχεῖν post πράγματος L 10 αἰτήσεων La μὴ om. Br πεφύκωσι w πεφύκασι VUOPcBrLVaLaLr hi τυγχάνωσι P xH τυγχάνωσι ἢ πεφύκασι Vin εἰσι BWPPa 12 παρακλητική Pd συστατική ἢ καὶ παραθετική Vat 13 ἄνδρα τόνδε καὶ περισπούδαστον Va ἄνδρα καὶ περισπούδαστον τόνδε LD Vat τόνδε om. Vin κατοκνήσεις UP κατοκνήσεις Br κατοκνήσεις P xH Vin τὰ πρόποντα V πράττων πρόποντα L τὰ σεαυτῷ VatPd 14 πράττον U καὶ ἔμοι OPcB WPPa LVatLa ἔμοι Lr, sed δὲ suprascr. m² 15 εἰρωνική om. Va ἐπιστολή εἰρωνική in mg. sup. U¹ Θανμαστική Pd σὴν om. VaLVat ὅτι om. Vin 16 οὕτως VVa μεταβάλλῃ Py μεταβάλλεις OPcB WPPaLa ἀπὸ OPcB WPPa P xH Vin LLa εὐνο-

γὰρ εἶπειν εἰς μοχθηρίαν. ὡς δὲ ἔοικεν, οὐ τοὺς ἐχθροὺς φίλους ποιεῖν παρεσκεύασαι, ἀλλὰ τοὺς φίλους ἐχθροὺς. τὸ γὰρ δραῖμα δέδειχεν ὡς καὶ φίλων ἀνάξιον καὶ τῆς σῆς παρ-
οινίας ἐπάξιον.

6. *Εὐχαριστική.* Πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων ἀγαθῶν ἕνεκα 5
χάριν γινώσκω τῆ σῆ καλοκάγαθία, μάλιστα δὲ τοῦδε τοῦ
πράγματος ἐφ' ᾧ με τῶν ἄλλων ὑπὲρ ἀπάντων ὠφέλησας
πλεῖον.

7. *Φιλική.* Γνησίων εὐπορήσας γραμματηφόρων ἐσπού-
δασα τὴν σὴν ἀγγίνοιαν προσειπεῖν. ὅσιον γὰρ ὑπάρχει τοὺς 10
γνησίους φίλους παρόντας μὲν τιμᾶν, ἀπόντας δὲ καὶ προσ-
ερεῖν.

8. *Εὐκτική.* Εἶθε μοι τὸ θεῖον παράσχοι τὴν σὴν ἱερὰν

μίαν O εὐνόμιας Vat τὸ om. Pd τὸ ἐναντίον ex τουναντίου
corr. Lr τὸ ἀνάπαλιν L ὀκνῶν B

1 ὡς δὲ] οὐδὲ D οὐ τοὺς] αὐτοὺς P x H οὕτως εἰς τοὺς

Va οὕτως^{ους} corr. Pc 2 ποιεῖν] εἶπειν O παρεσκευάσω V L

παρεσκεύασε Pa παρεσκεύασας, τοὺς δὲ φίλους P x H 3 γὰρ]

δὲ D φίλον P Br φίλοις U O Pc B W Pa P x H Vin Va Vat L Pd

σῆς om. P y L παρανοίας U Va παροίνας Lr 4 παρανοίας

καὶ ἀμαθίας (ἀμαθίας La) O Pc B W P Pa La ἀπάξιον ex ἀνά-

ξιον corr. U <ᾗ>λλη post ἐπάξιον add. Pc quod delevit m¹;

at in mg. inf. <ε>ἱρωνική. <τ>ίς οὐκ οἶδεν (οἶδα cod.) ὅτι

πανταχοῦ γῆς στήλας ἐφ' οἷς ἠνδραγάθησας, καὶ νῦν πάλιν ἄλ-

λην εἴληφας (corr. Foerster εἴληφα Pc), ἐφ' οἷς ὑπερευδοκίμησας

(corr. Foerster ὑπερευδοκίμησα Pc) μείζονα κακὰ διαπραξάμενος

add. Pc¹ 5 μεγάλων post ἄλλων L ἕνεκεν P x H om. Va

6 σῆ om. D τοῦδε om. Lr 7 με] μετὰ Vat ὑπὲρ ἀπόν-

των Va ὑπερπάντα L ὑπὲρ ἀπάντων inclusit Hercher ἐφίλη-

σας P y 8 πλέον O Pc B W P Pa P x H D Vin Br La 9 ἐπιστολή

φιλική U ἀπορρήσας O Pc ἀπορήσας Br La γραματοφόρων

O Pc Pa Vin Ha La; in fol. verso pergit Ha Γραματοφόρων ἐσπού-

δασα, quibus in mg. Γνησίων εὐπορήσας adscripsit Ha² 10 σὴν

om. O ὑπάρχειν P x H Lr 11 παρόντας φίλους P καὶ

U Vat Ha om. ω προσερεῖν] προσφθέγγεσθαι O Pc B W P Pa

La w προσερεῖν Vin 13 ἐπιστολή εὐκτική U

παράσχειν O Pc ἱερὰν om. O Pc B W P Pa La

θεάσασθαι μορφήν, ἧς ἀπολαῦσαι πάλιν ἐλπίζω διηνεκῶς
εὐχὰς ὑπὲρ τούτου ποιούμενος τῷ κρείττονι.

9. Ἀπειλητική. Εὐξαι πάση ψυχῇ καὶ παντὶ σθένει
μὴ παραγένωμαι. ἐὰν γὰρ παραγένωμαι, πολλῶν πειραθῆση
5 κακῶν, ὧν οὐκ ἠλπισάς ποτε δέξασθαι πείραν.

10. Ἀπαρνητική. Οὐδὲν εἶργασμαι, βέλτιστε ἀνδρῶν,
ὧν ἀκηκοὺς ἐγκαλεῖς μοι δεινῶν. ὅθεν μηδὲν φαῦλον φρό-
νει περὶ ἐμοῦ. οὐ γὰρ θέμις διαβολῇ πιστεύειν ἢ φήμη
ματαιά μηδὲν ὑγιᾶς ἐχούση. διαβολὴ γὰρ μήτηρ ἐστὶ πο-
10 λέμου.

11. Παραγγελματική. Πολλάκις ἠδίκησας τὸν ἡμέτερον
γεωργὸν ὡς μὴ γινώσκων εἰς ἡμᾶς ἀνατρέχουσαν τὴν ὕβριν.

1 ψυχὴν Vat ἧς καὶ L πάλαι D ὡς πάλαι OBWP
PaPcLaVin μὲν post ἐλπίζω Lr 2 εὐχὰς post τούτου
PcHVinL περὶ PcHVin τῷ κρείττονι om. Pd 3 καὶ
LVatPd εἰ VaLa ἢ ω post ψυχῇ spatium 12 littera-
rum L παντὶ ex παντὸ Lr αὐτόθι post σθένει PcHVinL
4 παραγενώμεθα PcHw παραγένομεν O παραγένομαι L
ἐὰν γὰρ Foerster εἰ γὰρ PcH καὶ γὰρ εἰ ω παραγένομαι
UWVinHaL παραγένημαι BP 5 ἠλπίζεις OPcBWPVa
VinPd ἠλπίζε ULa ἠλπίζεις πείραν δέξασθαι πάποτε Br
ποτε δέξασθαι om. D ποτε πείραν λήψασθαι w hoc exem-
plum ἀπειλητικῆς ante genuinum add. Pd: Ἀπειλητική. Ἔγνω-
μεν ὡς καθ' ἡμῶν πλεῖστα λέληκας καὶ γὰρ οἶσθα πρὸ μακροῦ
σιγὴν ἔφημεν κεχερησθαι τῇ γλώττῃ καὶ τὸς μωρίας ἀνάπλεως
πέλων οὐποτε παύη. λοιπὸν τῆς ἀνοίας πλεῖστα μέλλεις παθεῖν
ἔνεκεν. οἶσθα ἀντὶ τοῦ γινώσκεις, διαφ. ἦσθα δὲ ἀντὶ τοῦ
ὑπῆρχες, ἦ. ἀνοία ἢ μωρία, διαφ. ἀνία δὲ ἢ θλίψις, τ. Pd
6 τῶν ἀνδρῶν UHaBrLLr om. VaD 7 ἀκηκοὺς om. L
μὴ δὴ Pd μὴ φαῦλα D τι post φαῦλον add. L 8 περὶ
ἐμοῦ φρόνει Pd οὐ] οὐδὲ PcHVin διαβόλω L δια-
βολῇ — 9 ἐχούση om. Ha ἢ VaVin hi καὶ ω 9 ὑγιᾶς ex
ὑγιαίν Lr ἔχουσι Vat διαβολή — πολέμου om. Va, uncis
coercuit hi διαβολὴ ἢ κατηγορία, ἦ. διαβολεῖ, ὄνομα
ἀρσενικὸν ἐπὶ δοτικῶν τῶν ἐνικῶν, διαφ. add. Pd 11 παρ-
αγγελτική UOPcPaWLa παραγγελτική P παραγγελτική Br,
sed μα supra ιτ m² παραγγελτική ἢ καὶ μαρτυρική Vat ἀναχαι-
τική Pd ἠδίκησας Vat 12 γεώργιον L ἀνθρώπον PcHVin
γινώσκειν VUVaHaBrLr ἀνατρέχειν VaL ἀνατρέπουσαν Ha
τὴν ὕβριν εἰς ἡμᾶς PcHVinPd

ἀλλὰ παῦσαι τοῦ λοιποῦ, μή σε καὶ τῆς προτέρας ἀδικίας δίκην εἰσπραξώμεθα.

12. Μεταμελητική. Οἶδα καὶ σφαλεῖς ὡς κακῶς διεπραξάμην. διὸ μεταγνοὺς ἐπὶ τῷ σφάλματι συγγνώμην αἰτῶ, ἧς μεταδοῦναί μοι μὴ κατοκνήσης. δίκαιον γάρ ἐστι συγγνώσκειν πταίονσι τοῖς φίλοις, ὅτε μάλιστα καὶ ἀξιοῦσι συγγνώμης τυχεῖν.

13. Ὀνειδιστική

(Exemplum spurium interponunt P_xP_yH VinDLVatVbLa b. p. w. Ὀνειδιστική. Πολλὰ καλὰ πέπονθας ὑφ' ἡμῶν καὶ θανάμαζω καθ' ὑπερβολὴν πῶς οὐδενὸς τούτων μνείαν ποιεῖς, ἀλλὰ κακῶς ἡμᾶς λέγεις, ὅπερ ἐστὶν ἀχαρίστον γνώμης. οἱ γὰρ ἀχαρίστοι τῶν καλῶν ἀμνημονοῦσι καὶ τοὺς εὐεργέτας ὡς ἐχθροὺς κακῶς ἐπὶ τούτοις διατίθενται.)

14. Συμπαθητική. Σφόδρα κατὰ ψυχὴν ἠχθέσθην ἀκηκοῶς περὶ τινῶν συμβάντων σοι δεινῶν καὶ τὸ θεῖον

2 δίκη Vin δίκας OPcBWPPa om. La εἰσπραξώμεθα VinBrVat εἰσπράξωμαι BPPaPd εἰσπράξομαι WL εἰσπράξωμεν OPcLa in Va sequuntur p. 27, 10—12 3 ἐπιστολὴ μεταμελητική U οἶδα σφαλεῖς κακῶς σὲ διαθήμενος διὸ μεταγνοὺς τὴν ἐπὶ P_xH οἶδα σφαλεῖς ὡς κακῶς σε διεπραξάμην διαθήμενος διὸ μεταγνοὺς τὴν ἐπὶ Vat καὶ om. LD ὡς οὐ L 4 διὸ καὶ L τὴν ἐπὶ P_xH σφάλματι W 5 ἧς VHaBrLr om. ω μοι om. U δέ μοι P_xHPLVin δέ μοι ταύτης μὴ Vat μοι ταύτης D μὴ γοῦν Pd κατοκνήσεις Vin κατανοήσης O διὰ τὸν κύριον post κατοκνήσης P_xHVinL 6 τοῖς φίλοις πταίονσι (πταίοντα Vin) OPcBWPPaLa τοῖς post ἐστι expunxit La² τοῖς post συγγνώμης erasum L καὶ om. Br καὶ μάλιστα L ὅτι καὶ μάλιστα Pd συγγνώμην λαβεῖν Pd 7 τυχεῖν. συμπαθητική. σφόδρα VOPcBWPPaAmPalVtBr τυχεῖν. Ὀνειδιστική. σφόδρα ULr et Ha¹, at deleto Ὀνειδιστική suprascr. συμπαθητική ἐστὶ Ha² 10 καλὰ] πολλὰ Vin πέπονθας—καὶ] ὑφ' ἡμῶν πεπονθῶς La 11 καθ' ὑπερβολὴν om. La μνήμην DVatLa 12 κακοὺς D ἡμᾶς om. D ἀχαρίστον γνώμης ἐστὶν L 13 καλῶν ἀμνημονοῦσι om. La relicto spatio τοῖς εὐεργέταις ὡς ἐχθροῖς La 14 κακῶς ἠγοῦνται καὶ κακῶς ἐπιδίθενται L 15 τὴν ψυχὴν OPcDBrLa 16 τῶν post τινῶν Pd τινος πράγματος Lr τινος συμβεβηκότος σοι δεινοῦ DL συμβαινόντων VUHaBrLa delevit Lr συμβεβηκότων P_xHVinVatPd τὸ θεῖον] τὸν κρείττονα P_xHVinL

ἰκέτευσά τούτων ἐλεύθερόν σε καταστήσαι. φίλων γάρ ἐστὶν εὐχέσθαι τοὺς φίλους ἀεὶ κακῶν ἐλευθέρους ὄρᾶν.

15. Θεραπευτική. Ἐγὼ μὲν ἐφ' οἷς εἶπον λόγοις οὐ μετήλθον ἔργῳ. τὸ γὰρ σύνολον οὐκ ἐνόμιζόν σε ποτε λυπηθῆσεσθαι. εἰ δ' ἐπὶ τοῖς λεχθεῖσιν ἡχθῆσθης, ἴσθι, κράτιστε ἀνδρῶν, ὡς οὐκέτι τῶν ῥηθέντων λόγον ὄλως ποτὲ ποιήσομαι. σκοπὸς γὰρ μοι θεραπεύειν ἀεὶ τοὺς φίλους ἐστὶν ἥπερ λυπεῖν.

16. Συγχαρητική. Συγχαίρω σοι λίαν ἐφ' οἷς ἀγωνισάμενος εὐδοκίμησας εἰς τοσοῦτον ὡς καὶ γραφῇ τιμηθῆναι. 10 συγχαίρειν γὰρ χοῆ τοῖς φίλοις εὖ πράττουσιν ὡς καὶ συναλγεῖν λυπουμένοις.

17. Παραλογιστική. Εἰ καὶ μέγας τις ἦσθα καὶ τῶν

1 ἰκετεύω L τούτου post σε Pd σε om. D καταστήσαι UHaBrPdLaLr καταστήσαι σε L φίλον ULVat φίλοις supra φίλων Ha² ἀεὶ post ἐστὶν L 2 τοὺς φίλους εὐχέσθαι BWPpaVin ἐλευθέρων O hoc ὄνειδιστικῆς exempl.: Ὀνειδιστικὴ καὶ ἀπευχαριστικὴ. <ο>ὐδὲ μίαν σοι χάριν γινώσκω, οὐδὲ γὰρ με κατ' οὐδένα τρόπον ἀφέλησας πώποτε τὸ σύνολον ὡς οὐδὲ νῦν ex appendice exemplorum spuriorum OPcLa desumptum post ὄρᾶν add. V 3 θεραπευτικὴ ἢ καὶ ἀπολογητικὴ Vat ὄνειδιστικὴ Br οὐ Pd ἢ PxHVinDLVat om. ω ἢ w om. hi 4 μετήλθεν UVat ἔργον ex ἔργῳ corr. Lr τὸν γὰρ σύμβουλον OPcBWPpaLa om. L γὰρ om. PxHVinVat σ. ὄλον U σε om. PxPy λυπηθῆσεσθαί ποτε VHaLr 5 ἢ πραχθεῖσιν post λεχθεῖσιν codd. exceptis PdBr, w, inclusit hi 6 τῶν ἀνδρῶν UOPcBWPpaHaPd BrLLaLr cf. p. 24, 6 ὡς om. PxPyVin οὐκέτι] οὐκ ἐστὶ U λόγων LLr ποτὲ VU om. ω ποιήσομεν O 7 μοι ἀεὶ L ἀεὶ om. Lr ἐστὶν om. VLhi μᾶλλον post ἐστὶν add. West ἥπερ ex εἶπερ Lr εἶπερ UL ἢ Pd ὑπὲρ τὸ OPcBWPpaLa 8 συγχαρητικὴ V συγχαριστικὴ OPcPd εὐχαριστικὴ Am συγχαίρομεν PxH ἀγωνισάμενος om. OPcBWPpa 9 ἡὐδοκίμησας Pd ἀγωνισάμενος εὐδοκίμησας] εὐδοκίμησας οἰκονομήσας BWPpa ἐς OPc ὡς om. Br καὶ supra ὡς U καὶ—10 ὡς om. Ha 10 συγχαίρειν — 11 λυπουμένοις citat Maximus Conf. serm. 6 tom. 91 p. 764 Migne cf. p. XXIV πράσσουσιν VPd συναλγῶ B συναλγῆ Pd 12 καταφρονητικὴ Pd εἰ om. VO μεγά D

ἐπὶ δυνάμει βωμμένων εἷς, ἐν οὐδενί σε μέτρῳ τὸ παράπαν
 <ἄν> ἐτιθέμην. πολὺ δέ γε μᾶλλον σε νῦν οὐ προσποιοῦμαι διὰ
 τὴν ἀσθένειάν σου. οὐδὲν γάρ με λυπεῖς οὐ δι' ἀρετὴν τοῦ
 μὴ θέλειν ἀδικεῖν, ἀλλὰ τῷ δυνάμεως ἀπορεῖν.

18. Ἀντεγκληματική. Τί ἐγκαλεῖς ἡμῖν ὡς αἰτίοις σοι 5
 γενομένοις συμφορᾶς καὶ οὐκ ἐγκαλεῖς σεαυτῷ τῷ κακώσαντι
 τὰ καθ' ἡμᾶς; σὺ γὰρ ἡμῖν αἴτιος γέγονας ἀπειρῶν κακῶν ὁ
 καὶ πολλοὺς ἄλλους λυπήσας καὶ οὐχ ἡμεῖς <σοι> οἱ μηδένα
 τὸ παράπαν ἠδίκηκότες ποτέ.

19. Ἀντεπισταλτική. Δεξάμενος τὰ γράμματα τῆς σῆς 10
 γνησιότητος καὶ γνοὺς δι' αὐτῶν ὡς ἐν εὐπραγίᾳ διάγεις, λίαν
 ἤσθην. δι' εὐχῆς γὰρ ἔχω τοὺς φίλους εὖ πράττειν ἀεὶ.

20. Παροξυντική. Εἰ πόρῳ τυγχάνων ἐγὼ τοῦ κακοδαί-
 μονος Διοκλέους λίαν ἄχθομαι, καθὼ κακῶς σε πανταχοῦ γῆς δια-
 τίθεται, πολὺ γε μᾶλλον σὺ τῆς εἰς σὲ λοιδορίας χάριν ὄφελος 15

1 βεβοημένων Pd διαβιβημένων Ha Br εἷς om. V Ha εἰς U
 ἐν om. Pd τὸ] τε W 2 ἄν inserui West auctore ἐτι-
 θέμην] ἐπιπτήξαιμι VU ἐπιπλήξαιμι Pd ἐπιτεύξαιμι Ha περι-
 πτήξαιμι BWPPa περιπτύξαιμι OPc ἐτιθέμην PxH δέ om.
 BWPPxH μᾶλλον σέ γε OPcBWPPa 3 ἀσθένειάν] καθέ-
 νοιαν D οὐδὲ Pd οὐ om. Pd 4 τῷ DPd w τὸ ω δυνά-
 μενον V δυναμένως DPd δυνάμενος ex δυνάμειws O¹ μέγας ἐτυ-
 μολογεῖται ἀπὸ τοῦ μὴ ἐγγῆ ἴστασθαι. ἦσθα καὶ ὑπάρχω κανόνισον.
 ἔω ὦ τὸ ὑπάρχω. καὶ τὸ ὑποτάκτικόν ἐάν ὦ, ἐάν ἦς. καὶ ἐπεκτάσει
 τῆς θᾶ συλλαβῆς, ἦσθα post ἀπορεῖν Pd 5 ἐπιστολὴ ἀντεγκλη-
 ματική U δὴ post τί PxHD αἰτίοις] αὐτοῖς Ha σοι] σου
 VUHaBr 6 γεγενημένοις Br γινομένοις συμφορῶν αἰτίοις Ha
 συμφορῶν VHaPd σαντῷ Pd 7 τὰ καθ' om. Pd αἴτιος
 ἡμῖν V ἡμῖν om. Ha 8 ἄλλους om. OPd σοι inserui
 Hinckio auctore 9 λελυπηκότες PxH ποτέ om. Pd 10 ἐπι-
 στολὴ ἀντεπισταλτική U om. Va 11 γνησιότητος] τιμιώτατος
 Br εὐπορία OPcBWPPa 12 ἤσθην] ἠφρᾶνθην Pd
 εὐχῆν O ἔχω] δεῖ PxH τοῖς φίλοις συμπράττειν Br εὖ
 πράττειν] συμπράττειν VPxH συμπράττων U πράττειw D τοῖς
 φίλοις συγχαίρειν Va ἀεὶ om. Va in Va sequuntur p.28,27
 — p.30,3 13 ἐτύγχανον V 14 Διοκλέους om. D καθὰ
 PxH σε om. D Br διατίθεται om. O 15 σὺ om. BWPPa
 καὶ σὺ D λοιδορίαν O ὄφε^{λας} V ὄφελείας UDBr ὄφελείας
 Ha ὄφειλες PxH

ἀμύνασθαι. καλὸν γάρ ἐστι τοὺς πονηροὺς μείζοσιν ὧν ἀδικοῦσι περιβάλλειν κακοῖς καὶ τὰς πολλὰς ἐπιστομίξειν φλυαρίας.

21. Παραμυθητική

(Exemplum spurium codicum OPcBWPpLaAmPalVt p:

5 Παραθαρρυντική. Ἀμέμπτως καὶ σωφρόνως πολιτευόμενος καὶ τὸν θεὸν μόνον δεδιώς μηδένα δεισῆς. ὁ γὰρ τὸν ἕνα φοβούμενος οὐδένα φοβηθήσεται, ὁ δὲ τοὺς πολλοὺς καὶ τὴν ἑαυτοῦ σκίαν δείσει. οὐκοῦν τῷ θεῷ ᾧ λατρεύεις θαρρήσας τὰς ἐκδειματώσεις καὶ ἀπειλὰς εἰς οὐδὲν λογίζου. ἔξεις γὰρ τὸν θεὸν τὸν ὑπὸ σοῦ εὐσεβοῦμενον,
10 δι' ὃν ἀρίστην καὶ ἀνεπίληπτον πολιτείαν καὶ ἀγωγὴν μετέρχη, παντὸς ἐκρυόμενὸν σε ἐναντιώματος καὶ πᾶσαν δυσμένειαν καὶ μηχανὴν καὶ ἐπίθεσιν καταργοῦντα. τῶν γὰρ κατὰ σὲ βιούντων ὀρθῶς ὁ θεὸς ὑπερασπίζεται καὶ τοῖς κακῶσαι σπουδάξουσιν ἀντιτάσεται.

Alterum exemplum praebent PXPYHVinPr w:

15 Παραμυθητική. Λίαν ἡμᾶς ἡ ἀποβίωσις τοῦ μακαρίου τοῦ δεῖνος ἐλύπησε καὶ πενθεῖν καὶ δακρύνειν ἠνάγκασε. τοιούτου γὰρ φίλου σπουδαίου καὶ παναρέτου ἐστερήθημεν. δόξα οὖν καὶ αἴνεσις τῷ ἐν σοφίᾳ καὶ ἀκαταλήπτῳ δυνάμει καὶ προνοίᾳ κυβερνῶντι θεῷ τὰς διεξόδους τοῦ θανάτου καὶ τὴν ψυχὴν
20 ἐκάστον ἠνίκα συμφέρει παραλαμβάνοντι.

Aliud post σχετλιαστικὴν positum praebent DPr b:

Παραμυθητική. Συμφοραῖς πνθόμενός σε περιπεπτωκένοι μεγίσταις συνήληψα μὲν καὶ ἔτι συναλγῶ σοι σφόδρα διὰ τὸν τῆς φιλίας ὄρον. παρακαλῶ δὲ μὴ πάνυ σε τῇ λύπῃ καταβραπτίζεσθαι
25 τὸ τῶν ἀνθρώπων ἄστατον λογιζόμενον καὶ τὴν παρὰ τοῦ κρείττους ἀντίληψιν ἐκδεχόμενον.)

22. Ὑβριστική. Εἰ καλὸς ἦσθα, πολλοὺς ἂν εἶχες φίλους γνησίους. νῦν δ' ἐπειδὴ φαῦλος ἔφυς, εἰκότως οὐδένα κέκτησαι φίλον. ἕκαστος γὰρ τῶν ἐμφρόνων ἀνδρῶν σπουδῆν
30 ποιεῖται τὸν ἄτοπον φεύγειν αἰεὶ.

1 ἀμύνασθαι OPcBWPpLaAmPalVt ἐστι — 2 τῆς om. Ha 2 παραβάλλειν PXH τὰς πολλὰς Foerster] τοῖς πολλοῖς UOPc πολλοῖς Ha τῆς πολλῆς φλυαρίαν O τῆς πολλῆς ω 3 παραμυθητική om. VUHaBrLr, exempla spuria interponunt ω 5 σωφρόνως W 8 χάρις post θεῷ OPc 9 τὸν (1) om. OPc 13 κακίαι OPcLaAm 16 ὀδεῖνα Pr 17 ἐστερήμεθα Pr 18 καὶ προνοία om. Pr 19 τῷ θανάτῳ PXH 20 ἐκάστου om. PXH συμφέρον Pr 23 ἔτι om. Db 24 παρακαλῶ] παραλγῶ D τὸ τῶν δεινῶν πένθος post λύπη b 25 τὸ — 26 ἐκδεχόμενον om. b ἀνθρώπων — ἐκδεχόμενον om. D 27 ὑβριστική om. Va ἐλεκτική Pd καλῶς UPHa ἂν post καλὸς D φίλους om. O 28 καὶ γνησίους D ἐπεὶ PXH εἰκότως] τὸν τρόπον Pd 29 εὐφρόνων PXH εὐφρονοῦντων VaHa 30 τὸ φεύγειν αἰεὶ τὸν ἄτοπον

23. Ἀπαγγελτική. Πολλὰ δεινὰ τῇ νῦν ὑφ' ἡμῶν οἰκουμένη συμβέβηκε πόλει. πολέμου γὰρ αὐτὴν ἐμφυλίου κατειληφότος τὸ πλεῖστον αὐτῆς ἐξηφανίσθη ὡς μηδὲν διαφέρειν τῆς τῶν Σκυθῶν ἐρημίας.

24. Σχετλιαστική. Ὡ πόσων ἡμῖν κακῶν αἴτιος γέγονεν ἡ συντυχία τοῦ κακοδαίμονος Ἑρμογένους, ὃ πόσαις συμφοραῖς καὶ δεινοῖς ἡμᾶς περιέβαλε. κρεῖττον γὰρ ἡμῖν τῷ Πλούτωνι ξυντυχεῖν ἢ τῷ τοῖς θεοῖς ἐχθρῷ.

25. Πρεσβευτική. Τῶν δωρεῶν τῆς ὑμετέρας κηδεμονίας ἀπολαύομεν. ὅθεν καὶ νῦν, ἀγαθὲ, διὰ τῶνδε τῶν πρεσβειῶν ἀξιούμεν τοῦδε τοῦ πράγματος τυχεῖν, ὃ συνήθως ἡξίους χαρίσασθαι. ἐν τούτῳ οὖν τὸ μεγαλόψυχον τῆς σῆς ἀρετῆς ἐπιδειξαι δυσωπήθητι.

26. Ἐπαινετική. Ἀγχίνουν ὄντα σε καθ' ὑπερβολὴν καὶ σφόδρα συνετὸν ἐπαινῶ καὶ τιμῶ. πρέπει γὰρ τοὺς θείους ἄνδρας μὴ μόνον ἐπαινεῖν, ἀλλὰ καὶ τιμᾶν.

27. Διδασκαλική. Μὴ νόμιζε τῶν συμβάντων σοι δει-

BWPPa τὸν] τὸ D τῶν ἀτόπων Va τῶν ἀτόπων ἀεὶ τὴν βλάβην Br

1 incipit A ἐπιστολὴ ἀπαγγελτική U ἐφ' ἡμῖν OPc
 2 οἰκουμένη om. UOPcBWPPaBr πόλιν Ha αὐτὴν om. Ha
 3 αὐτῆς om. BWPPaHa οὐδὲν BWPPa 4 τῶν V om. ω
 5 ἐπιστολὴ σχετλιαστική U κακῶν ἡμῖν PXH αἴτιος κακῶν
 UBWPPa 7 περιέβαλλε VOBWPPaBr κρεῖσσον PXH
 νῦν post γὰρ add. A ἦν post γὰρ DBr 8 πλούτων U
 συντυχεῖν OPcWPaPXD τῷ om. U θείοις ex θεοῖς
 corr. U ἐχθρώσω Br 9 ἐπιστολὴ πρεσβευτική U ἀεὶ ante
 τῶν APXH D ἡμετέρας OPc 10 ἀπελάουσαμεν P ἀπελαύομεν
 Ww ἀγαθὸν V ἀγαθοὶ UD ἀγαθότατοι APx ἀγαθώτατοι HW
 11 συνήθους BPr ξυνήθους W ἡξίουν VDHα ἡξίον UBr
 ἡξιοῦ W ἀξιούμεν APXH ἀξιοῦσι w 12 καὶ ἐν τούτῳ APx
 HD οὖν om. APXH D τῆς om. W σῆς om. VHa ὑμε-
 τέρας APXH D 13 ἐπιδειξαι δυσωπήθητι] ἐπιδεικνύμενοι APx
 HD προθυμήθητι ἢ καὶ δυσωπήθητι Br τάχιστα post δυσω-
 πήθητι OBWPPaPc 14 ἀγχινοοῦντα U 15 καὶ — συνε-
 τὸν om. Pd γε post σφόδρα BWPPa θείους] τοιούτους
 APXH 16 μὴ VPXH οὐ ω καὶ ὡς θείους σεβάζεσθαι BW
 PPa καὶ διηνεκῶς ὡς θείους σεβάζεσθαι Pd 17 διδασκαλική]
 μεταφορική Pd in verbis τῶν συμβαν des. Pa

νῶν αἴτιον τὸ θεῖον γεγενῆσθαι. πανταχοῦ γὰρ τὸ θεῖον ἐλεύθερον κακῶν ὑπάρχει. τὸ γὰρ τοῖς ἄλλοις φεύγειν τὰ κακὰ παρακελεύομενον οὐκ ἂν αἴτιόν ποτέ τι κακίας γένοιτο.

28. Ἐλεγκτική. Οὐ λέληθας τόδε τὸ πράγμα διαπραξά-
 5 μενος. πολλοὺς [γὰρ ἔχεις ἐλέγχους κὰν ἄρνη, καὶ μάλιστα
 τοὺς συνίστοράς σοι γεγονότας καὶ τῆς αὐτῆς σοι κεκοινωνη-
 κότητας πράξεως. ὅθεν μηδὲ τὴν τιμωρίαν ἔλπιζε διαφεύξεσθαι.

29. Διαβλητική. Πολλῶν μοι κακῶν αἴτιος γέγονεν ὁ
 δεῖνα φαῦλος ἄγαν ὢν τὸν τρόπον. ὑποδὺς γὰρ με καθάπερ
 10 φίλος καὶ πολλὰ καλὰ ὑπ' ἐμοῦ πεπονθῶς καὶ μὴ δυνηθεῖς
 τοῖς ἴσοις ἀμείψασθαι διὰ τὸ καλῶν ἀπορεῖν μεγίστοις περι-
 έβαλε κακοῖς· φυλάττου γοῦν τοῦτον, μὴ καὶ σὺ τῶν ὁμοίων
 ὑπ' αὐτοῦ πειραθῆς δεινῶν.

30. Ἐπιτιμητική. Αἰδέσθητι λοιπὸν ἐφ' οἷς ἀμαρτά-
 15 νεις καὶ παῦσαι τοῦ πλημμελεῖν καὶ μὴ μελέτην ἀμαρτημάτων
 τὸν σὸν βίον ποιοῦ. σοῦ γὰρ ἔνεκεν ἡμεῖς αἰσχυνόμεθα.

31. Ἐρωτηματική. Πολλὴν ζήτησιν εἰδενεγκάμενος περὶ
 τόδε τὸ κεφάλαιον καὶ μὴ κατειληφῶς αὐτοῦ τὴν εὐρεσιν δί-
 καιον ἠγησάμην διὰ τοῦδε τοῦ πρὸς ἡμῶν ἐρωτηματικοῦ

1 πανταχῇ P x H πανταχοῦ — 2 ὑπάρχει cancellavit hi
 2 κακοῦ Ha κακῶν ἐλεύθερον A ὑπάρχει κακῶν P x H ὑπάρ-
 χει] τυγχάνει Pd 3 παρακελευσόμενον U τινι om. V
 πότε αἴτιόν P x H τινι ποτέ D κακίας τινι Ha κακίας
 om. A P x H καὶ μάλα εἰκότως post γένοιτο B W P P c 4 ep. 28
 post 29 praebet W ἐπιστολὴ ἐλεγκτική U οὐ] εὐ Br λέ-
 ληθε U 5 ἄρνηται U 6 σοῦ A σοι om. D 7 οὐδὲ O P c
 B W P τὴν om. Ha διαφεύξασθαι V U ἔλπιζε διαφεύξε-
 σθαι] διαφεύξη O P c B W P 8 ἐπιστολὴ διαβλητική U ὁ δεῖνα
 γέγονεν αἴτιος Ha 9 καὶ post δεῖνα V hi τὸν om. P ὄν
 post τρόπον Pd 10 καλὰ] κακὰ U δυνηθῆς U δυνηθῆς D
 11 καλὸν U O περιέβαλλε B W P 12 φύλαττε B W P φυλάτ-
 των D τούτου Ha om. O P c B W P 13 ὑπ' αὐτοῦ om. U O
 P c B W P πειραθῆση Pd δεινῶν κακῶν U 14 ἐπιστολὴ ἐπι-
 τιμητική U ἀμαρτάνοις O P c ἀμαρτάνειν W 15 μελέτη V
 τῶν ἀμαρτημάτων W 16 τῶν σῶν O P c 17 ἐπιστολὴ ἐρωτη-
 ματική U ἐρωτηματική U O P W ἐρωτική Ha εἰς ενεγκεῖν με-
 νος Ha 18 καὶ om. V U Ha 19 πρὸς ἡμᾶς B P ὑμᾶς W A P x
 H D μοῦ post ἐρωτηματικοῦ U A Ha ἐρωτήματος O P c B W P

ρήματος τὴν ἐπιστήμην τοῦ ζητουμένου παρ' ὑμῶν εὐτυχεῖσαι. λοιπὸν ἀξιοῦντι μηδαμῶς ἀποκνήσατε παρασχέσθαι τὴν χάριν καὶ ἐπιστῆσαι τὸ ζητούμενον.

32. Παραθαρρυντική. Ἄφοβος ἔσο τὸ παράπαν, ἔχου δὲ σεμνῶς πολιτευόμενος διὰ τὸ τὸ θεῖον ἔχειν εὐμενές. πανταχοῦ γὰρ τὸ θεῖον τῷ ὀρθῶς βιοῦντι προΐσταται. 5

33. Ἀναθετική. Δέδοκται μοι τόδε τὸ πρᾶγμα διαπράξασθαι, διὸ καὶ τὴν ἐμαυτοῦ βουλὴν ἀνατίθεμαί σοι. ὅθεν τὸ συμφέρον σκοπήσας ἐπίστειλον τὸ πρακτέον. ποθῶ γὰρ αἰεὶ παρὰ τῶν ἐμφρόνων δέχεσθαι γνώμας. αἱ γὰρ ἀρισταί 10 τῶν φίλων συμβουλαὶ καλλίστας ἔχουσι τὰς εὐεργεσίας.

34. Ἀποφαντική. Τὸν ἐμὸν οἰκέτην ἐβουλευσάμην τιμωρήσασθαι δι' ἣν μοι κατεσκεύασεν ἐπιβουλήν. ὅθεν μὴ μοι παρακλήσεις προσάγειν περὶ αὐτοῦ πειρῶ. ἀδύνατον γὰρ ἔστι μὴ τὴν ἐμαυτοῦ βουλὴν εἰς πέρας ἄξιεν καὶ τοῦτον πάντη 15 τε καὶ πάντως κολάσαι.

35. Σκωπτική. Κίλικα μὲν σε πρὸς ἀπάντων ἀκούω

1 τὴν om. W τὴν ζητουμένην P_xH ἡμῶν UBP ἡμῖν
 O_{Pc} 2 ἀξιοῦντος O_{Pc} ἀποκνήσητε U A P_xD H a Br ἀπο-
 κνήση O_{Pc} B W P 3 τῷ ζητουμένῳ A P_xH D τοῦ ζητουμένου
 τὴν λύσειν καὶ τὴν ἀληθῆ σαφήνειαν O_{Pc} B W P 4 ρυν-
 τική V παραθαρρυντική P_xH ἔσω U ἔστω hi τὸ—5 δὲ]
 καὶ μηδένα τὸ παράπαν εὐλαβοῦ A P_xH 4/5 ἔχου δὲ om. D
 5 διὰ τὸ om. D τὸ (1) om. V B W P A H a εὐμερές U
 6 τὸ θεῖον om. H a πανταχοῦ—προΐσταται om. O_{Pc} B W P
 τῶν ὀρθῶς βιούντων A τοῖς εὐσεβῶς βιοῦσι P_xH D 7 ἐπιστολὴ
 ἀναθετική U ετική V μοι] σοι H a 8 ἀνατίθημί O_{Pc}
 B W P D P d w 8/9 συμβουλής ὅθεν καὶ τὸ συμφέρον D 9 ἐπί-
 εον
 στείλει B W μοι ante τὸ P_xH τί coni. West πρακται
 P_c¹ . . . ω V 10 εὐφρονων P d φίλων post ἐμφρόνων O_{Pc}
 ἀριστοι O_{Pc} B P 11 συμβουλία O_{Pc} B W P A P_xH D 12 ἐπι-
 στολὴ ἀποφαντική U ντικ. V 13 ἐπιβουλήν] ἐπι-
 στολήν B W P ὅθεν—15 βουλὴν om. H a 14 ἀγειν—πειρῶ
 evanuit in V 15 ἐαυτοῦ O_{Pc} P_xH ἄξιεν] ἔξιεν O_{Pc}
 ἤξιεν D πάντη—16 καὶ] παντα τε καὶ B P πάντου καὶ καὶ W
 16 παντελῶς P_xH κολάσασθαι V H a hi 17 ἐπιστολὴ ἐπι-
 σκωπτική U πρὸς ἅπαν U O_{Pc} B W P Br

τυγχάνειν τῷ γένει, Ἴνδὸν δὲ σκοπῶν ἐφευρίσκω, καθάπερ αὐτὸς ὁ μελάντατος τοῦ σώματος κέκραγε χρώς.

36. Μετριαστική

(Exemplum spurium interponunt O P c Am La:

5 Ταπεινὸν εἶναι με καὶ ἄσημον οἶδα ἐξ ἀσήμων καὶ ἀπαι-
δεύτων καὶ οἰκτρότατον καθ' ὑπερβολὴν περὶ τε βίον καὶ λόγον
οὐκ ἐχρῆν μοι γράφειν τῇ σῆ διαθέσει τὸ σύνολον. ἀλλ' ἐπειδὴ
νικῶμαι τῷ πρὸς σὲ πόθῳ, γράφων παρακαλῶ τοῦ τῆς προ-
πετείας ἐγκλήματος ἀνήνασθαι με.

10 Quod mutilatum est in BWP Vt, ita:

Ταπεινὸς εἶναι καὶ ἄσημος ἐξ ἀσήμων καὶ ἀπαίδευτος.

Hoc autem invenitur in P x P y H Vin:

Ἡ ἐπιστολή. Τῆς ὀργῆς οὐπω μοι ἀφῆκας τὸν σὸν, ἀλλ' ἔτι
χαλεπαίνεις ἡμῖν καὶ τὴν ἀνίαν κρύπτεις προσηνῶν ζημάτων
15 προσχήματι ὥσπερ οἱ ἐν αἰθάλῃ σπινθῆρα πυρὸς ταμιεύσαντες.
ἐκκάθαιρε λοιπὸν τῆς σῆς καρδίας τὴν λύπην καὶ τὸν σὸν μὴ
θέλε θλίβεσθαι.)

37. Αἰνιγματική. [Ἔστι τὸ λεγόμενον περὶ γυναικὸς
ὑπάνδρου. λέγει οὖν. φυλάττου μὴ τὴν ἀλλοτρίαν γυναῖκα
20 ἐγκύμονα ποιήσας δίκη περιπέσης. οἱ γὰρ τὴν ἀλλοτρίαν γῆν
γεωργοῦντες δίκαις οὐ μικραῖς περιπίπτουσιν.]

38. Ὑπομνηστική. Παραγενόμενος ἐν τῷδε τῷ τόπῳ
καὶ ἀνερευνήσας τὸν τιμιώτατον ἄνδρα τὸν δεῖνα λέξον ἐξ
ἐμοῦ τῷδε τάδε.

25 39. Λυπητική. Σφόδρα καθ' ὑπερβολὴν λελύπηκας

13 Theophyl. Simocatt. ep. 28 H

1 τυγχάνειν om. O P c W P τὸ γένος D om. P x H δὲ
om. Ha σκοπὸν U O P c P x H Ha 2 ὁ τοῦ μελάντατος σώματος
χρώς κέκραγε BWP μελάντατος V U Ha μελάντερος O P c μελα-
νέστατος A τος κέκραγε χρώς evanuit in V 3 μετριαστική
om. V U Ha Pal Br DA sed μετριασ appositum A 5 ἀπαίδευτον
P c 6 καὶ λόγον om. O 8 πρὸς σὲ om. O 13 με w 16 ἐκ-
κάθαιρε P x H ἐκκάθαιρε corr. w 18 uncos admovi δὲ post
ἔστι A P x H περὶ] παρὰ Ha γυναικὸς] τινος D γοῦν Br
19 φυλάττου om. V τὴν om. Ha γυναῖκαν B 20 περι-
πέσης evanuit in V γῆν] τὴν O 21 γεωργοῦντες] ἐργασό-
μενοι Br καὶ μάλα εἰκότως add. O P c B W P 23 ἐρευνήσας V hi
τὸν δεῖνα om. O P c B W P ἐξ om. Br 24 τῷδε om. O P c B W P
τάδε evanuit in V 25 Λυπητική in lit. U λελύπηκα Ha

<με> τότε τὸ πρᾶγμα διαπραξάμενος. ὅθεν ἰσχυρῶς ἄχθομαι πρὸς σέ καὶ δυσίατόν τινα λυποῦμαι λύπην. αἱ γὰρ ἐκ φίλων εἰς φίλους γινόμεναι λῦπαι δυσθεράπεντοι λίαν τυγχάνουσι καὶ μείζους τῶν <ἐξ> ἐχθρῶν ἔχουσι τὰς ἐπηρείας.

40. Ἐρωτική. Ἐρῶ, ἐρῶ, νῆ τοὺς θεοὺς, τῆς σῆς εὐπρε- 5
ποῦς τε καὶ ἐρωτικῆς μορφῆς καὶ ἐρῶν οὐκ αἰσχύνομαι. τὸ γὰρ εὐπρεποῦς ἐρᾶν οὐκ αἰσχρόν. εἰ δέ γε καὶ ψέξειέ τις ὄλως ὡς ἐρῶντα, πάλιν ὡς καλῆς ἐφιέμενον ἐπαινέσειεν <ἄν.>.

41. Μικτή. (Hoc exemplum spurium ante genuinum prae-
bent OPcAmLa, pro genuino BWPVtPal p: 10

Ἡ μὲν διαγωγή σου ἀρίστη τέ ἐστι καὶ φιλοσόφοις μάλιστα πρέπουσα. σωφρόνως γὰρ καὶ ἀμέμπτως ζῆν σπουδάζεις ἀπο-
δέχῃ τε ξένους καὶ δεομένοις ἐπικουρεῖς καὶ ὀρθὰς τὰς ἀποφά-
σεις τοῖς κρινομένοις ἐκφέρεις ἀδεκάστους δίκας ποιούμενος. ἐν
δὲ τοῦτο μόνον πταίεις, ὅτι γλῶσσαν ἀχαλίνωτον ἔχων καὶ πολυ- 15
λογίαις χρώμενος ἔστιν ὅτε γλωσσαλγεῖς καὶ τοὺς φίλους κακόν
τι ποιεῖς, καὶ τοῦτο τῷ σῶ οὐκ ἔοικε βίῳ. διό σοι παραινῶ τοῦ
τοιούτου τὸ λοιπὸν ἀπέχεσθαι τρόπου, ἵνα τελείως κοσμηθῆς καὶ
κοσμήσης τὸ τῆς φιλοσοφίας ἐπιτηδεύμα. γράφειν δέ μοι καὶ
περὶ ὧν σοι δοκεῖ μὴ παραιτοῦ, ἐπεὶ καὶ γὰρ, εἰ συμβαίῃ μοί τινος 20
τῶν παρὰ σοὶ χρεῖα, ἀνυποστόλως γνωρίζω πεπεισμένος ὅτι με
θεραπεύειν ποθεῖς, ὡς ἐγὼ σε. καὶ γὰρ μοι πολλὰς χάριτας
ἐποίησας ὑπὲρ ὧν σοὶ πλειστάκις εὐχαριστῶ. ἐρρωμένος πολυ-
χρόνιος διαφυλαχθείης παντὸς ἀπενυκταίου ἐκλυτρούμενος καὶ
τῶν καταθυμίων ἐπαπολαύων.) 25

1 με inserui Hinckio auctore τὸ om. Ha διαπραξάμενος]
πεποιηκῶς Br 2 καὶ δυσίατόν evanuit in V λελύπημαι D
αἱ — 4 ἐπηρείας citat Maximus Conf. tom. 91 p. 764 Migne cf.
p. XXIV φίλων] φιλίας Px 3 λῦπαι om. PxH λίαν om. V hi
4 ἐξ inserui auctore hi (ἐχθρῶν — ἐπηρείας evanuit in V
5 ἐρῶ ἐρῶν U νῆ τοὺς θεοὺς] νῆ τὴν ἀλήθειαν BWP νῆ τὴν
Θέμιν PxH 6 ἐρῶ O αἰσχύνομεν κατὰ τὸ O τὸ] τοῦτο
Pc τοῦ BW 7 εὐπρεπῶν APxHD ἐρᾶν] evanuit in V
ἀνδρὸς OPc αἰσχύνομαι supra οὐκ αἰσχρόν Pc¹ γε καὶ]
τὸ BWP 8 ὄλως om. OPcBWP ὡς om. D πάλιν]
πάλαι V καλοῦ OPcBWP ἐφιέμενον Ha ἄν inserui
Hinckio auctore 16 τοῖς φίλοις P 17 τούτῳ B 21 τῶν
om. W χρεῖαν BWP 23 πλειστά σοὶ BWP 25 ἀπο-
λαύων OPc Τέλος subscr. B Τέλος τῶν Λιβανίου ἐπιστολῶν P

Μικτή. Οἶδα μὲν ὡς εὐσεβῶς καὶ σεμνῶς πολιτεύῃ καὶ τῆς ἀνεπιλήπτου καὶ ἀγνῆς πολιτείας ἀρετῇ τὸ περιβόητον αὐτὸ τῆς φιλοσοφίας κοσμεῖς ὄνομα. καθ' ἓν δὲ τοῦτο μόνον σφάλῃ, καθὸ τοὺς φίλους κακῶς λέγεις, ὅπερ ἀποθέσθαι σε
 5 χροί. διαβολὴ γὰρ φιλοσόφοις οὐχ ἀρμόζει.

1 hoc exemplum om. BWPVtPal Μικτή] Ἐπιστολὴ
 μικτή (om. Br). μικτή (δὲ add. Br) λέγεται διὰ τὸ ἐκ διαφορῶν
 χαρακτήρων συνεστάναι UBr οἶδα μὲν] οἶδαμεν A <ο>ἶδαμεν
 OPc εἰδ' ὡς (ἐ rub.) Br ζῆς post εὐσεβῶς add. OPcA
 PxDH σεμνός OPc πολιτεύει Pd 2 τῇ ἀνεπιλήπτω τε
 καὶ ἀγνῇ πολιτεία ἀρετῆς τε τῷ περιβόητῳ OPc τε καὶ APx
 HDHa καὶ ἀγνῆς om. Pd 2—3 πολιτείας καὶ ἄγαν φιλο-
 σοφίας, τὸ περιβόητον κοσμεῖς ὄνομα Pd ἀρετῆς UD
 3 τῆς] τὸ πᾶν OPc (φ)ιλοσοφίας evanuit in V κοσμεῖν
 PxDH δὲ om. Pd 4 σφάλῃς OPc σε om. PxDH 5 ἀπρε-
 πῆς post γὰρ add. Br τοῖς φιλοσόφοις Ha φιλοσοφία OPc
 ἀρ. V φιλοσόφοις γὰρ διαβολὴ PxDH ἐρρωμένος μοι
 καὶ πολυχρόνιος διαφυλαχθεῖς παντὸς ἀπενκταίου ἐκλυτρούμε-
 νος καὶ τῶν καταθυμίων ἀπολαύων add. D Vat b

Exempla in PcO AmLa subiuncta:

42. Συμβουλευτική. Ἀρχαίαν καὶ γνησίαν εὐνοίαν δια-
 σώζων πρὸς τὴν ἱεράν σου διάθεσιν συμβουλεύω σοι ἀποστῆναι
 τοῦδε τοῦ πράγματος. πολλὰ γὰρ ἔστι τὰ ἐξ αὐτοῦ τικτόμενα,
 ἅπερ οὐδὲ τὴν σὴν οἶμαι λαθεῖν ἀγχνίαιαν.

5 43. Συγγνωμονική. Οἶδα σφαλῆς κακῶς σε διαθήμενος.
 διὸ τὴν ἐπὶ τῷ σφάλματι συγγνώμην αἰτῶ, ἧς μεταδοῦναί μοι
 μὴ κατοκνήσης. δίκαιον γὰρ ἔστι συγγινώσκειν πταίουσι τοῖς
 φίλοις, ὅταν καὶ μάλιστα παρακαλῶσιν.

44. Ἀπευχαριστική. Οὐδὲ μίαν σοι χάριν γινώσκω. οὐδὲν

Pc = Parisinus gr. 2881

1 Initiales titulorum et epistularum om. Pc 5 eadem fere
 ep. atque ep. 12 (μεταμελητική) p. 25, 3 σε scripsi τε Pc
 9 hoc exemplum irrepsit in codicem V v. app. crit. ad p. 26, 2

γάρ με κατ' οὐδένα τρόπον ὠφέλησας πώποτε τὸ σύνολον ὡς οὐδὲ νῦν.

45. Ὑπερθετική. Περιμένειναι βραχύν τινα χρόνον, μέχρι οὗ τὸ πρᾶγμα κάλλιστον δέξεται πέρας καὶ μὴ σπεῦδε σύντομον τοῦτο λαβεῖν τέλος εἰδῶς ἀκριβῶς ὡς οὐδὲν ἐπὶ τὸ πλεῖστον 5 τῶν ὀξέως γινομένων βεβαίαν ἔχει τὴν ἀσφάλειαν.

46. Ἀντιρρητική. Εἰ μὲν ἄριστόν τι λέξας ἐτύγχανες, οὐκ ἂν ἀντεῖπόν σοι τὸ παράπαν. οὐδὲ γὰρ δίκαιόν ἐστι τοῖς εὖ λέγουσιν ἀντιλέγειν. νῦν δὲ κακῶς λέγουσι διὰ τόδε δίκαιον ἀντειπεῖν. πρέπει γὰρ τοῖς κακῶς λέγουσιν ἀντιλέγειν αἰεὶ. 10

47. Μεταμελητική. Μετέγνων λογισάμενος ἐφ' οἷς ὑπεσχόμην τόδε τὸ πρᾶγμα σοι παρέχεσθαι. διὸ καὶ τὴν ὑπόσχεσιν ἀνακαλοῦμαι μηδέν σοι τὸ παράπαν διδοῦς ὧν ἀπηγγειλάμην. οὐδὲ γὰρ θέμις πονηροῖς τι χαρίζεσθαι.

48. Ἐντροπτική. Αἰσχύνομαι τὴν σὴν διάθεσιν. διὸ καὶ 15 σιωπὴν ἀσκῶ νῦν ἐπὶ τᾷ γεγονότι πράγματι καίπερ ἀντιλέγειν δυνάμενος. πρέπει γὰρ τοὺς θεῖους ἄνδρας καὶ σιωπῇ τιμᾶν.

49. Προστακτική. Ἐλθὲ διὰ τάχους ἐνθάδε. χρήζω γὰρ σου λίαν εἰς ἣν ἐπίστασαι χρεῖαν.

50. Διομνητική. Οἶδεν ἢ τὸ πᾶν ἐφορῶσα Δίκη ὡς οὐδέ- 20 ποτε τὴν παρὰ σοῦ ζητουμένην βᾶσιν περιέτυχον. εἰ δὲ περιτύχοιμι ταύτην, σπουδὴ μοι γενήσεται ταύτην μὲν μεταβάλλειν, σὲ δὲ μὴ λυπῆσαι. εὐχὴ γὰρ μοί τις ἐστι θεραπεύειν τοὺς φίλους διὰ παντός.

51. Παρακαταθετική. Παρακατατίθημί σοι τόδε τὸ 25 πρᾶγμα διὰ τοῦδε τοῦ ἀνδρὸς σφόδρα κατ' ὑπερβολὴν ἀναγκαίου μοι τυγχάνοντος, ὃ λαβὼν φύλαξαι μέχρις οὗ παραγένωμαι.

52. Ἀνεπινευτική. Μὴ νομίσης με ἀνόητον ἄγαν ὑπάρχειν ὡς ἐπινεῦσαι σοῦ τῇ παρακλήσει παντελῶς ἄδικον αἰτούση χάριν. οὐ γὰρ εὐφρόνων ἐστὶν ἀδικοῦσι παρέχεσθαι χάριτας. 30

4 δέξεται Foerster δείξεται Pc 5 τοῦτο scripsi τοῦτον Pc
12 παρέχεσθαι scripsi παρέρχεσθαι Pc 20 Δίκη Foerster δίκη
Pc 30 χάριν Foerster χόους Pc παρέρχεσθαι Pc

53. Συγκαταθετική. Συντίθημί σοι νῦν ἐφ' οἷς ἀξιοῖς καὶ συνεπινεύω σου τῇ παρακλήσει καὶ ξένον οὐδὲν οὐδὲ θαν-
μαστὸν δρω. χρὴ γὰρ ἐπακούειν τοῖς φίλοις εἰς ἀγαθόν.

54. Ὀριστική. Τὴν πρόνοιαν τὴν ἀγαθὴν μηδαμῶς διὰ
5 ῥαθυμίαν ὑποκνήσης μοι γράψαι τὸ σύνολον εἰδῶς ἀκριβῶς
ὡς ἤδομαι σφόδρα τοῖς φιλικοῖς σου χαράγμασιν.

55. Ἡθοποιητική. Πολλοὶ σε κακῶς λέγουσιν ὡς θεω-
ρίας ἀσέμνοισ καὶ μέθῃ καὶ κώμῳ σχολάζοντα καὶ ταῖς τῶν
ἑταιρῶν φιλίαις προσκείμενον. λοιπὸν σεμνότητος ἀντιποιοῦ.
10 σῶφροσι γὰρ ἀνδρὶ τὰ θρυλλούμενα μεγάλην αἰσχύνην φέρει.

56. Ὑπισχυνητική. Ἴσθι, βέλτιστε τῶν ἀνδρῶν, ὡς εἴ-
μου τὴν παράκλησιν εἰς πέρας ἀγάγῃς, τότε σοι τὸ πρᾶγμα
πάντως παρέξομαι τῆς ἀρίστης ἔνεκεν ὑπακοῆς. νόμος γὰρ
ἔστι τοὺς εἴ πάσχοντας ἀντευεργετεῖν τοὺς ὠφεληκότας.

15 57. Ἐπαρατική. Σὺ μὲν ἠδίκησάς με λίαν ἐν τῷδε τῷ
πράγματι, ἐγὼ δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπαρώμενος οὐ δι-
ελίμπανον, ὡς καὶ νῦν. ἐλπίζω γὰρ εἰς τὸν βασιλέα τῶν ἀπάν-
των θεόν, ὅτι καὶ σὺ τῆς ἐξ ἑτέρων ἀδικίας πειραθήσῃ.

58. Ἀντευεργετική. Εἰ νόμος ἔστι τοὺς εἴ πάσχοντας
20 ἀντευεργετεῖν τοὺς ὠφελουῦντας, δίκαιόν [γὰρ] ἔστι καμὲ πρὸς
ὑμῶν ὠφεληθέντα ταῖς ἴσαις ὑμᾶς εὐεργεσίαις ἀνταμείψασθαι
διὰ τοῦδε τοῦ πράγματος, ὅπερ ὑμῖν ἀπέσταλκα.

59. Φυγαδευτική. Σπεῦσον πάσῃ ψυχῇ καὶ παντὶ σθένει
φυγῇ χρῆσασθαι. πολλοὶ γὰρ ἀφικνοῦνται πρὸς σε συλλαβεῖν σε
25 βουλόμενοι καὶ πολλοῖς περιβάλλειν δεινοῖς σκοπὸν ἔχοντες
ἐκποδῶν σε ποιήσασθαι.

2 σου scripsi (cf. p. 35, 29) σε Pc 7 κακῶς scripsi καλῶς Pc
θεωρίαις Foerster θεώριον Pc 8 μέθῃ Foerster μεγέθει Pc
9 ἑταιρῶν scripsi ἑταιρίαις Pc σεμνότητος Foerster σεμνότητα Pc
15 ἀδίκησάς Pc 20 εὐεργετεῖν ante ἀντευεργετεῖν Pc γὰρ can-
cellavi 21 ὑμῶν scripsi ἡμῶν Pc 22 ὑμῖν scripsi ἡμῖν Pc

Exempla in codicibus VatHaFVbMa superaddita:

60. Ἐπαινετική (26). Οἱ τὰς ἀρετὰς μετιέναι βουλόμενοι καὶ ἀκριβοῦς κοσμιότητος γλιχόμενοι τῇ σῆ ὄντως στήλῃ, τιμιώτατε ἄνερ, ἀτενιζέτωσαν καὶ ὡς ἐγχωρεῖ καλλωπιζέσθωσαν, ὡς ἐξ ἀκανθῶν ῥόδα, ἐκ τοῦ ῥοδοειδοῦς χρωτὸς τοὺς θεοφιλεῖς χαρακτῆρας ἐναποματτόμενοι, ἐξ ὀράσεως ἰλαροῦ τὸ χαροπόν, ἐξ ὄψεως αἰδήμονος τὸ φεραυγὲς καὶ ἐκ σχήματος παγκάλου τὸ πανευγενὲς τῆς σῆς ὠραιότητος, τάχα που καὶ ἐξ ἐστιάσεως πρὸς αὐτὸ μὲν τὸ ἐνλιπον καὶ ἀκορές, πρὸς δέ γε τοῖς μιγάσι τὴν ἐξ ἀερίων χερσαίων τε καὶ ἐνύδρων καρυκείαν, ἣ δὴ σοι καὶ ὡς ἀνθέμιον συντηρεῖ ἄχραντον εἰς 10 ἀπεικόνισμα πάσης κοσμιότητος. VatHaPr

61α. Πρεσβευτική (25). Εὐρηκότες τὴν καθαρὰν σου συνείδησιν ἡμᾶς ἀναπνέουσιν ὅλως καὶ ὡς εἰπεῖν ἀπρὶξ γλιχομένην τὰ καταθύμια ἡμῖν ἐκπληροῦν ἀνυποστόλως τοῦνεκα καὶ τεταρρημένως ὡς εὐέλπιδες προσεφελκόμεθα τῇ λαμπρᾷ 15 σου ὑπεροχῇ τὰ ἡμῖν χρειώδη σημᾶναι καὶ τὰ φίλια εἰλῆφθαι. VatHaPrL

61β. Μόλις ποτὲ εὐπορήσαντες οἱ πενιχροὶ τουτὶ τὸ οἰκτρὸν δῶρον τῇ σῆ ἐνθέω ψυχῇ καὶ θαυμασίᾳ καὶ ἐμοὶ προσκεκολλημένην διὰ παντὸς ἀπεστείλαμεν διὰ τὸ ἡμῖν μυστικῶς ἐνοπτρί- 20 ζεσθαι τοῖς ὄμμασι τῆς καρδίας. ὁ γὰρ διαυγῆς ὀφθαλμὸς τῆς ψυχῆς οἶδε πόρρωθεν βλέπειν τῶν φιλουμένων τὴν ὄρασιν καὶ τοῖς χεῖλεσι κατασπάζεσθαι μεθ' ἡδονῆς κεκρυμμένης ἀρρήτου, ὡς οἶδε ταῦτα ἐναποκύνειν φιλίας ἔρωσ πυρπολούμενος θείας ἀγάπης φλογί. VatHaPrL 25

Vat = Vaticanus gr. 306 Pr = Parisinus gr. 2671
 Ha = Havniensis gr. 1985 L = Laur. LV, 7
 F = Laur. LIX, 5

1 Numeri uncis inclusi exempla genuina indicant

1 Εἰ Pr 3 εὐτελιζέτωσαν PrHa 4 ῥοδοειδοῦς scripsi ῥοώ-
 δους codd. 8 αἰτιάσεως PrHa 4 ἔνλιπον] num εὐλίπες?
 13 ὡς om. L 14 ἡμῖν Foerster ὁμῶν Vat
 ἡμῶν ω 15 καὶ om. Ha 14 τεταρρημένοι Ha 16 σου] καὶ
 Ha ἡμῶν Ha φίλα Ha 18 ἑτέρα HaPr 16 φιλική Vb om.
 Vat ἀπορήσαντες HaPrL 18 τουτὶ τὸ] τοῦτο Ha

61γ. Τὴν μνήμην τῆς ὑμετέρας ἀγάπης ἀνεπίληστον ἔχων ἀεὶ τῆς πρὸς ὑμᾶς ὀμιλίας καὶ προσρῆσεως ἐφίεμαι. ἐπειδὴ δὲ σωματικῶς ἀλλήλων ἀπωκισμένοι τῆς αὐτοπροσώπου διαλέξεως εἰργόμεθα, τοῖς γοῦν γράμμασι θεραπεύειν τὸν πόθον
 5 ἐπειγόμεθα. ὅθεν τὸ νῦν τοῦδε τοῦ γνησίου γραμματοφόρου εὐπορήσας πόρρωθεν ὡς ἐγγύθεν τὴν σὴν ἀδελφότητα περιπτυσσόμενος ἀσπάζομαι σημαίνων αὐτῇ αἰσίως ἡμᾶς περιφρουρεῖσθαι μέχρι τοῦ παρόντος μηδὲν δεινὸν πεπονθότας. ἀξιῶ δὲ καὶ σέ, περιπόθητε, τῷ ὁμοίῳ τρόπῳ χρῆσθαι πρὸς
 10 ἡμᾶς καὶ τῇ συνεχείᾳ τῶν προσρῆσεων εὐφραίνειν διαψιλῶς, ὑφ' ὧν τὸ πολυτίμητον χρῆμα τῆς φιλίας ἀυξάνεται. τὰ δὲ δοκοῦντά σοι μὴ παραιτοῦ γνωρίσαι τῇ ἡμῶν μετριότητι ἢ ταπεινότητι. τεκμήριον γὰρ τοῦτο φιλοστοργίας καὶ γνησιότητος. ἐρωμένος καὶ παντὸς ἀνώτερος ἐναντίου διατηρηθείης
 15 ἡμῶν ὑπερευχόμενος. VatHa

61δ. Προηγουμένως τὴν ἱεράν σου ψυχὴν ἀσπάζομαι τὸ μηδέποτε πληρούμενον τῆς ἀγάπης ἀποδιδούς ὀφείλημα· καὶ γὰρ ἀπλήρωτον τοῦτο καθέστηκεν· ὅσον γὰρ ἀποτιννύεται, τοσοῦτον μεγαθύνεται. ἔπειτα δὲ τὴν θεοφίλειαν εἰδέναί βούλομαι, ὅτι διὰ τῆς θείας σκέπης ἕως τοῦ νῦν ἀβλαβεῖς πεφυλάγμεθα εὐχόμενοι θεάσασθαι τὸν τίμιον ἡμῖν καὶ προσφιλῆ σου χαρακτῆρα, ὃν κατὰ διάνοιαν φέρων διηνεκῶς ὑπαρ τε καὶ ὄναρ φαντάζομαι τῆς τε σῆς ἀρετῆς καὶ ἀδελφικῆς μεμνημένος διαθέσεως. τίς γὰρ σοῦ, ὦ φιλότης, ἀμνήμων γενέσθαι δυνήσεται
 20 πείραν εἰληφῶς τῆς ἐπιεικείας σου καὶ μειλιχιότητος; ἀντιγράφειν τοιγαροῦν ἡμῖν καὶ ταῖς ὑμῶν προσρῆσεσιν εὐφραίνειν παρακέκλησο. ἐρωμένος, κεχαρισμένος, μακροέτης διαφυλάττιο τῆς ἡμῶν ὑπερευχόμενος μετριότητος. VatHa

1 ἡμετέρας Vat 2 ἡμᾶς VatHa προσρῆσεις Ha
 4 τοῖς—5 ἐπειγόμεθα om. Ha 10 διαψιλῶς Ha 11 ἀυξάνεται
 χρῆμα Vat 11 πολύτιμον Vat 12 γνωρίζειν Vat 14 δια-
 τηρηθήσης Ha 16 <π>ρὸς μητροπολίτην Vb μὲν τὴν Vat
 17 πληρούμενον in margine Ha¹ 19 φιλείαν Ha 21 εὐχό-
 μενον Ha 24 διαθέσεως—δυνήσεται om. Ha 25 διάπειραν
 Ha 26 ἡμῶν Vat 28 ὑμῶν Ha

62. Παραμυθητική. α' (21). Ἀκηκόαμεν περὶ τῆς συμβά-
 σης σοι συμφορᾶς καὶ συνηγήσαμεν. καὶ γὰρ τὰ συμβαίνοντά
 σοι ἴδια κρίνομεν κατὰ πάντα σοι κοινωνεῖν τῷ τῆς ἀγάπης
 νόμῳ ὀφείλουτες. ἐπειδὴ δὲ θεοσεβείας εἶναι τρόφιμοι τῆ
 θεογνωσία ἐντροφῶντες καὶ τὰ θεῖα μελετῶντες λόγια ἐπαγ- 5
 γελλόμεθα, χρὴ πάντα τὰ παρὰ θεοῦ μετ' εὐχαριστίας δέχεσθαι.
 προνοητῆς γὰρ ὑπάρχων τῆς ἡμῶν σωτηρίας οἰκονομεῖ ἡμῖν
 τὰ συμφέροντα. ὥσπερ γὰρ χρυσὸς ἐν χωνευτηρίῳ, οὕτως ὁ
 σπῖλος τῶν ψυχικῶν παθῶν καθαίρεται ἐν θλίψεσι. δέχου
 τοίνυν τὸ συμβὰν εὐχαρίστως. οὕτω γὰρ καὶ πλείστην ἄνωθεν 10
 εὐνοίαν ἐπισπάσῃ. οὐ γὰρ ἐν ταῖς εὐημερίαις καὶ εὐπραγίαις
 ὁ εὐγνώμων καὶ εὐχάριστος δοῦλος γνωρίζεται, ἀλλ' ὅταν
 σφοδρὸν ἢ τὸ κλυδώνιον καὶ τῶν ἐπιφορῶν ὀδύνη περιστοι-
 χίσῃ, τότε τῆς εὐγνωμοσύνης ἢ ἐπίδειξις. γενναῖος οὖν καὶ
 ἀνδρεῖος φαίνου καὶ μὴ ἀποδυσπέτει πρὸς τὴν θεραπείαν τοῦ 15
 ἰατροῦ τοῦ παντοίως τοῖς τραύμασιν ἡμῶν μηχανωμένου τὴν
 ἴασιν. ὃν γὰρ τρόπον ὁ καυτῆρ καὶ αἱ φαρμακεῖαι καὶ αἱ
 λοιπαὶ θεραπευτικαὶ μέθοδοι ἀηδεῖς μὲν εἰσι καὶ ἀλγυντικάι
 τῇ αἰσθήσει, τῇ δὲ ἐνεργείᾳ ὑγείας ποιητικάι καὶ ἡδονῆς καὶ
 θυμηδίας γίνονται παραίτιοι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ αἱ σκυ- 20
 θρωπαὶ ἐπαγωγαί, εἰ καὶ ἀνιῶσιν, ἀλλ' οὖν ψυχικὴν ἐμποι-
 οῦσιν εὐεργεσίαν καὶ εὐφροσύνην τὴν ἄληκτον προξενούσιν.
 ὅθεν πεπεισόμεθα σαφῶς ὡς οὐδὲν πεισόμεθα δεινὸν τῆς τοῦ
 θεοῦ προνοίας πᾶσαν μηχανὴν ὑπερνικώσεως. εἰ γὰρ καὶ δο-
 κιμάσει πρὸς καιρὸν ἡμᾶς τοῖς ἀλγεινοῖς ἐκδοῦναι, ἀλλὰ 25
 τοσαύτην περὶ ἡμᾶς κέκτεται ἀγάπην ὥστε αἰρεῖσθαι ἡμᾶς
 μετ' εὐσεβείας θανεῖν ἢ ζῆν τῶν θείων νόμων ἐκτός. εὐχό-
 μεθα δὲ τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν παντοίων τὸ λοιπὸν ἀπειρά-
 στον διαφυλαχθῆναι σκυθρωπῶν ἐν πολλοῖς γαληναίοις ἐνι-
 αυτοῖς καὶ τῆς τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἀπολαύσεως καταξιοθῆναι 30

1 hanc ep. om. Vb συμβιβάσης Ha 17 κυντῆρ VatHa
 18 καὶ ἀλγυντικάι om. Ha 20 θυμηδείας Ha 22 εὐεργίαν
 Vat 24 ὑπερκινῶσαν Ha δοκιμάσῃ Ha 25 ἡμεῖς τοῖς
 ἀλγεινῶν Ha 29 γαληνιαίοις Vat

ταῖς τῆς δεσποίνης ἡμῶν θεομήτορος καὶ πάντων τῶν ἁγίων
 ἰκεσίαις καὶ δεήσεσιν. VatHa

Παραμυθητικὴ. β'. est ea, quae legitur in codd. P x H
 cf. p. 28, 15 inc. *Λίαν ἡμᾶς—παραλαμβάνοντι*; sed in Vat
 5 HaPrL subiuncta sunt haec: ἀσπασώμεθα δὴ, θεοσεβέστατε,
 καὶ ἀσμενισώμεθα τὴν περὶ ἡμᾶς τοῦ θεοῦ πρόνοιαν. κοινὸν
 γὰρ τοῦ θανάτου τὸ ποτήριον καὶ ἡ ὁδὸς ἀπαραίτητος, ἡ
 μόνη γέφυρα καὶ πάροδον οὐκ ἔχουσα, ἡ θεία μάχαιρα καὶ
 ὄψιν οὐ λαμβάνουσα. οὐ γὰρ βασιλέα φοβεῖται, οὐχ ἱερέα
 10 τιμᾶ, οὐ πτωχὸν ἔλεεῖ, οὐ πλούσιον αἰδεῖται, οὐ νεότητος
 φεῖδεται, οὐ γῆρᾶ συμπᾶσχει, ἀλλὰ πάντας ἐπινέμεται καὶ
 πᾶσιν ἐπίσης ἐπέρχεται. καὶ τοῦτο δεινῆς παρηγορίας ἀκεσώ-
 δυνον πέφυκε φάρμακον. φέρε τοιγαροῦν, φέρε γενναίως τὸ
 συμβᾶν καὶ τῷ θεῷ εὐχαρίστει καὶ μὴ γίνου καθὼς οἱ μὴ
 15 ἔχοντες ἐλπίδα. οὐ γὰρ ἀπέθανεν ἐκεῖνος ὁ θεόφρων, ἀλλ' ἐκ
 τῆς μοχθηρᾶς ζωῆς εἰς τὴν ἀνεκτοτέραν καὶ βελτίω μεταβέβηκεν.
 ἐρωσμένος καὶ πάσης λοιπὸν ἀνίας ἐλεύθερος πολυετῆς διαφυ-
 λαχθείης τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας ἀξιούμενος. VatHaPrL

Παραμυθητικὴ. γ'. Θνητοὶ καὶ ἀπὸ θνητῶν πεφύκαμεν
 20 καὶ θνητῆς πάντες τελοῦμεν φύσεως. τί οὖν θαυμαστόν, εἰ
 θνήσκει τὸ θνητόν τῆς ἀρρήτου σοφίας τοῦτο συμφερόντως
 οἰκονομούσης πρὸς τινα κρείττονα καὶ μακαριωτάτην ζωὴν.
 ἀγαθῶν γὰρ ἡ τῶν τῆδε βιοτῆ καὶ ἀχθηδόνων πλήρης. ὅθεν
 ἀπ' αὐτῆς τῆς πρώτης βαθυμίδος εἰς φῶς προϊόντες κλαυθ-
 25 μυρίζομεν καὶ δάκρυον προκαταβάλλομεν φύσει δηλαδὴ προ-
 μνηνύοντες ὅτι τοῦδε τοῦ βίου ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος λύπη
 καθέστηκε. καὶ τοῦτό τις τῶν πάλαι σοφῶν εἰδὼς ἔφη·

27 Eurip. Cresph. ed. Nauck, Trag. gr. fragm.² fr. 449

5 δὴ] τῆ Ha 7 τὸ om. Ha τὸ τοῦ θανάτου PrL
 8 πάροδος Ha 9 βασιλείαν et ἱερέαν PrL 10 οὐ (2)]
 καὶ Ha πλοῦτον HaVat 12 ἀκεσόδυνον Ha 13 πέφυκε
 om. LPr sed in hoc ὑπάρχει suprascr. 13/14 τὸ συμβᾶν om.
 PrLVat 17 λοιπῆς Pr 19 de hac ep. cf. R. Foerster, Zur
 Schriftstellerei des Libanios, in Fleck. ann. 1876 p. 496 22 καὶ
 μακαρίωνα λῆξιν Vat 24 προϊέντες PrHa

ἔδει μὲν ἡμᾶς σύλλογον ποιουμένους τὸν φύντα θρη-
 νεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακά, τὸν δ' αὖ θανόντα καὶ πό-
 νων πεπαυμένον χαίροντας εὐφημοῦντας ἐκπέμπειν
 δόμων. θάνατος γὰρ ἀνδρὶ ἀνάπαυσις, ὡς καὶ τὸ θεῖον εἶρηκε
 λόγιον. ὡς οὖν σοφὸς καὶ θεοσεβείας τρόφιμος ὢν φέρε γεν- 5
 ναίως τὸ συμβὰν καὶ εὐχαρίσκει τῷ θεῷ τῷ τῆς ἐκάστου προ-
 νοουμένῳ σωτηρίας. οὐ γὰρ ἀπέθανεν ὁ μακάριος, ἀλλὰ πρὸς
 τὴν ἀμείνω <ἐκ> τῆς χείρονος ζωῆς μεταβέβηκεν εὐσεβῶς ἐν
 Χριστῷ ζήσας καὶ θεάρεστον μετελθὼν πολιτείαν. εἰ γὰρ φυ-
 σικῶς ἀλγεῖν ἐπὶ τῷ χωρισμῷ ἀλλήλων βιαζόμεθα, ἀλλ' οὖν ὡς 10
 λογικούς τε καὶ πιστοὺς ὄντας δεῖ τὴν ἐλπίδα καὶ ἀποκαρα-
 δοκίαν τῆς μελλούσης μακαριότητος κατὰ νοῦν ἀναλαβεῖν καὶ
 εὐχαρίστως τὴν συμφορὰν ἐπενεγκεῖν. οὕτω γὰρ καὶ τῷ τῶν
 ὄλων εὐεργέτη καὶ σοφῷ προνοητῇ καὶ σωτῆρι Χριστῷ εὐαρε-
 στήσαντες τὴν αὐτοῦ φιλανθρωπίαν καὶ εὐνοίαν καὶ δωρεὰν 15
 πλουσιώτερον ἐπισπασόμεθα, ὃν αἰτοῦμεν παρακαλέσαι τὴν
 καρδίαν σου πάσῃ πατρικῇ παρακλήσει καὶ τὸ λοιπὸν σε δια-
 φυλάξαι σὺν πᾶσι τοῖς σοὶ διαφέρουσιν. VatHaPr

Παραμυθητική. δ'. Τὰ σκυθρωπὰ κατὰ θείαν καὶ
 ἀπόρρητον σοφίαν καὶ πρόνοιαν τοῖς ἀνθρώποις ἐπισάγεται 20
 εἰς τὴν τῶν ψυχικῶν τραυμάτων θεραπείαν. ὥσπερ γὰρ
 ἰατρῶν παῖδες φάρμακα καὶ κυντῆρας σωματικοῖς παθήμασιν
 ἐκάστῳ κατάλληλον ἐπιφέρουσιν, ἵνα τοῖς κάμνουσιν ἴασιν
 περιποιήσωνται, οὕτω καὶ ὁ ἀγαθὸς καὶ πάνσοφος τῶν ψυχῶν
 καὶ σωμάτων ἰατρὸς θεὸς ἐπάγει δημεύσεις, θλίψεις, φόβους 25

4 Iob 3, 23

2 ὅσ'] ὁ Pr πόνον PrHa 3 χαίροντες εὐφημοῦντες Vat
 4 εἶρηκε PrVat 5 γενναίου PrHa 6 ἐκάστῳ Vat 8 ἐκ inserui
 9 μετελθὼν om. PrHa 14 εὐχαρίστως ante εὐαρεστήσαντες PrHa
 16 ἐπισπασώμεθα Vat 17 πάσης Pr 19 Hanc epistulam ut Liba-
 nianam edidit Boissonade, Anecdota nova, p. 393, cf. Foerster, Fleck.
 ann. 1876, p. 496 20 ἐπάγεται F ἐπισάγεται HaPr, sed ἐπάγεται
 suprascr. Pr² 21 γὰρ] καὶ F 22 κυντῆρας Pr, sed κυντήρα
 suprascr. Pr² τοῖς σωματικοῖς F 23 καταλληλῶν^{ων} Vat 24 ψυχι-
 κῶν HaBr 25 φόβους — p. 42, 1 νόσους om. F καὶ φόβους Vat

καὶ αἰχμαλωσίας, ζημίας καὶ νόσους καὶ θανάτους διαφόρους
 εἰς ἡμῶν παντοίαν σωτηρίαν. διὰ τῶν τοιούτων γάρ, ὥσπερ
 διὰ πυρὸς ὁ χρυσός, τοῦ σπύλου τῶν ἁμαρτιῶν καθαιρόμεθα.
 φέρε τοίνυν τὰ συμβάντα σοι γενναίως καὶ εὐχαρίστως δέχου.
 5 καὶ γὰρ πάντα φέρουσιν οἱ νοσοῦντες, ἵνα τύχωσι θεραπείας.
 κἀκεῖνοι μὲν πολλάκις τὰ παρὰ τῶν ἰατρῶν ὑπομένοντες ἴσως
 διαμαρτάνουσι τῆς ἐλπίδος, ἡμεῖς δὲ πάντως τευξόμεθα τῆς
 τῶν ἁμαρτημάτων ἀπαλλαγῆς καὶ τῶν συμφορῶν ἀνοχῆς, εἴγε
 μετ' εὐχαριστίας ἐνέγκωμεν τὰ ἐκ θεοῦ, ᾧ λιτανεύομεν τὴν
 10 ὀδυνωμένην σου καρδίαν παραμυθῆσασθαι καὶ πάσῃ παρα-
 κλήσει παρακαλέσθαι καὶ τὸ λοιπὸν ἀπειρόπονον καὶ ἄλυπον δια-
 φυλάξαι καὶ τῆς τῶν οὐρανῶν ἀξιῶσαι βασιλείας. VatHaFPr

63. Πρὸς ἱερέα ἀσπαστική. Τὴν σὴν θεομίμητον καὶ
 παμμακάριστον ἀγιστείαν προσκυνῶ καὶ ἀσπάζομαι, θειότατε
 15 δέσποτα, τῶν οὐρανοφοίτων αὐτῆς ἐντεύξεων μεταλαβεῖν δεό-
 μενος. σημαίνω δὲ καὶ αὐτῇ καλῶς ἡμᾶς εἰς δεῦρο διατηρεῖσθαι
 θεία σκέπη καὶ χάριτι ἐπιποθοῦντας ἐνηχεῖσθαι τὰς θυμῆρεις
 αὐτῆς ἀγγελίας. διὸ παρακεκλήσθω τὴν ἐπιποθείαν ἡμῶν ἐκ-
 τελεῖν καὶ τὰ τῆς γνησιότητος ἐπιδείκνυσθαι. οὐδὲν γὰρ ἡμῖν
 20 τῶν ὅσα τέρπειν δοκεῖ τῆς τῶν κατὰ σὲ θεοσόφων ἀνδρῶν
 ὀμιλίας ἥδιον. μὴ οὖν ἡμᾶς στεροίης τῆσδε τῆς ἐφέσεως, ἧς
 μάλιστα πρὸς τῆς ὑμετέρας εὐμοιρεῖν τελειότητος ἰμειρόμεθα.
 ῥωννυμένη καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν ἀπολαύουσα ἢ ὑμῶν ἀγιωσύνη
 διαφυλαχθείη τῆς ἡμῶν μεμνημένη μετριότητος. VatHa

25 64. Ἀντεπισταλτική (19). Τὸ γράμμα τῆς σῆς ἀγάπης
 κομισάμενος καὶ δι' αὐτοῦ τὰς εὐκταίας σου μεμαθηκῶς ῥώσεις

1 καὶ ζημίας Vat 2 ἡμῶν] εἰς τὴν τῶν ἡμετέρων ψυχῶν
 suprascr. Pr² γάρ, ὥσπερ] γε ὡς F 4 σοι suprascr. Pr² om.
 VatHa 5 γὰρ ὁ νοσηρὸς πάντα φέρει τοῦ τυχεῖν θεραπείας F
 6 κἀκεῖνος F παρὰ] περὶ HaPr 7 διαμαρτάνει F πάντας
 HaPr πάντες F τευξόμεθα] φευξόμεθα HaPr 8 ἀπαλλα-
 γὴν F ἀνοχὴν F εἴγε] εἴτε HaPr 9 ᾧ] ὄν F 10 σοι Ha
 σου πνευματικῇ
 σοι Pr πάσῃ Pr πάσῃ—11 καὶ (1) et καὶ ἄλυπον et
 12 καὶ — βασιλείας om. F 16 καὶ — 17 σκέπη om. Ha 20 δοκεῖν
 Ha 23 ἀπολαύοντα Ha 24 μεμνησθείη Ha 25 ἑτέρα Λιβανίου Pr

εὐφροσύνης ἐπλήσθην καὶ τῷ τῶν χαρίτων χαριστῆ καὶ δοτῆρι
 Θεῷ χάριν ἀνέπεμψα τῷ τὴν σὴν ζωὴν διατηροῦντι ὑγιᾶ τε
 καὶ εὐπραγῆ, ὃν καὶ μέχρι τέλους διαφυλάξαι καθικετεύομεν
 πάσης πημονῆς καὶ ἐπηρείας ὑψηλότερον. εὐχὴ γάρ μοι δι-
 ηνεκῆς ἔστιν ὄρα^ν καὶ ἀκούειν ἐν εὐπραγίᾳ σέ τε καὶ εὐρωστίᾳ 5
 διατελοῦντα πᾶσιν ἀγαθοῖς εὐθηνούμενον. VatHaPr

65. Παροξυντική (20). Ἐριδι χρώμενος ὁ σκωπτικὸς
 Δίων τῆ προσούσῃ σοι ἀγγινοῖα οὐ παύεται ταῖς τυχοῦσαις λοι-
 δορίαις σε χαίρειν· ἄς πυνθανόμενος οὐ μικρῶς σπαράττομαι
 ἐπὶ τῆ τοῦ ἀνθάδους τολμωμένη λοιδορία. οὐκοῦν διανάστηθι 10
 καὶ τὸν λωβητῆρα μειζόνως τοῦ ἐγκλήματος φίμωσον, ὅπως
 αὐτὸς μὲν καὶ τοῖς τυχοῦσι μάθῃ γέρας ἀπονέμειν, μὴ ὅτι
 γε τοῖς κρείττοσι καὶ αἰδεσιμωτέροις, ἄλλοι δὲ παιδευθεῖεν
 μηδὲ τοῖς χθαμαλωτέροις ἀντιφέρεσθαι. VatHaFPrL

66. Ὑβριστική (22). Ὑπουλὸς τις ὑπάρχων καὶ δύστροπος 15
 καὶ μοχθηρία συζῶν καὶ περιβεβλημένος ἀναίδειαν στυγητὸς
 τε καὶ φευκτὸς τοῖς πᾶσι γέγονας. οὐκ ἔστι γὰρ εὐρεῖν οὐδένα
 τὴν παμπόνηρόν σου καὶ παμμίσητον ἐχιδναίαν ἐπαινοῦντα
 κεφαλὴν. ψεκτὸν γὰρ χρῆμα καὶ αὐτοῖς τοῖς πονηροῖς ἢ
 πονηρία, μὴ τί γε τοῖς καλοῖς καὶ ἐχέφροσιν. οὐκοῦν ἔδει σε 20
 μᾶλλον ὀρύγματι καταχωννύναι σαυτὸν ἢ ζῆν δυσμενέστατον
 ὄντα τοῖς πᾶσιν. VatHaFPrL

67. Ἀπαγγελτική. α' (23). Πολεμίων στρατὸς ἐξαπίνης
 ἡμῖν ἐπιστὰς πολὺν ἡμῖν ἀγῶνα ἐξήγειρε. πλείστου οὖν ἐκατέ-
 ρωθεν πεπτωκότος λαοῦ καὶ μήπω ἑτερομεροῦς νίκης φαινο- 25
 μένης, ἠνίκα ὁ στρατηλάτης εἰσεφάνη, εἰς ἧτταν ἐτράπησαν
 νῶτα δεδωκότες ἡμῖν· οἷς ἐπεισφρήσαντες δόρασι καὶ κορύναις

στη

1 χαριστικῶ Vat 4 διηνεκῶς Ha 5 ἔστιν om. Ha ἀστειῶς
 οὔντα

ante ὄρα^ν HaPr 6 διατελεῖν πανέστιον Vat 8 παύσεται
 PrL λοιδορίαις inc. F 9 σε Foerster σοι codd. 12 μάθῃ
 Ha μάθειε FLVat 13 δὲ] τε F 17 τοῖς om. F 19 ψευκτὸν Pr

21 ὀρύγματι καταχωννύσαι Pr 24 πολὺς ἡγερεται ἀγών F
 26 εἰσεφάνη Foerster εἰσέφανεν codd. 27 ἐπισφρήσαντες Ha

κατετέμνομεν αὐτούς, ἕως ἅπαντες κατεστρώθησαν πλήν τινων
 εὐαριθμῶν ὑπερρουηκότων, <οὓς> εἰάσαμεν, ἵνα τὸν ἴδιον
 ὄλεθρον τοῖς ὁμοέθνεσι διηγῆσαιντο, ὥστε μὴ τολμῆσαι βαρ-
 βάρους Ῥωμαίοις ἐπιστρατεύεσθαι καὶ πολέμους ἀκηρύκτους
 5 ἐπεγείρειν. VatHaF

Ἀπαγγελτικὴ. β'. Αἰφνίδιον πολεμίων ἐπέστησαν ἡμῖν
 στρατοὶ καὶ πολὺς γέγονεν ἀγὼν καὶ πλεῖστοι πεπτώκασιν
 ἐκατέρωθεν λαοί, καὶ τοῦ πολέμου συνεστῶτος ἔτι καὶ νίκης
 ἑτερομεροῦς μήποτε φανερουμένης ἡμῖν ἐπέστη βασιλεύς.
 10 ἀντίκα δὲ τοῦ βασιλέως μόνον ἐν τῷ τῆς βασιλείας σχήματι
 τοῖς ἐναντίοις ἐπιφανέντος εἰς ἧτταν ἐτράπησαν νῶτα δεδω-
 κότες ἡμῖν. οἷς ἐπεισφρήσαντες δόρασί τε καὶ ξίφεσι καὶ
 πελέκεσι καὶ κορύναις κατετέμνομεν αὐτούς καὶ κατεθλώμεν,
 ἕως ἅπαντες κατεστρώθησαν πλήν τινων εὐαριθμῶν, οὓς
 15 κατελίπομεν, ἵνα τὸν ἴδιον ὄλεθρον τοῖς ὁμοέθνοισι ἀπέλθοιεν
 διηγησόμενοι, ὥστε μὴ τολμῆσαι βαρβάρους Ῥωμαίοις ἐπι-
 στρατεύεσθαι καὶ πολέμους ἀκηρύκτους ἐπεγείρειν. VatHaPrL

68. Σχετλιαστικὴ. α' (24). Ὡ πόση συμβέβηκεν ἡμῖν ἐκ
 τῆς τοῦ κακοπράγμονος Διοσκόρου συναλλαγῆς ζημία οὐκ
 20 εἰς σῶμα μόνον ἀλλὰ καὶ εἰς ψυχὴν χωροῦσα. Ὡ πόση θλίψις
 προσγίνεται ἐκ τῆς τῶν ὑπούλων οἰκειώσεως τοῖς αὐτοῖς
 οἰκειουμένοις. βέλτιον γὰρ ἐγκόλπιον ἔχειν ὄφιν ἢ δόλιον
 κεκτῆσθαι φίλον. καὶ γὰρ ἐχθρὸς ἀφανῆς χείρων ἐστὶν ἐχθροῦ
 προφανῶς ἀπεχθανομένου. τούτου μὲν γὰρ τὴν κακότητα
 25 ῥᾶδιον διαδραῖναι, ἀπὸ δὲ τοῦ δοκοῦντος μὲν εἶναι φίλου,

1 ἅπαντες Foerster ἂν codd. κατεστρώθησαν Vat 2 οὓς
 inserui 3 διηγῆσαιντο scripsi διηγησόμεθα Ha διηγησομένοις
 F Vat 5 ἐπαγείρειν Ha 6 αἰφνίδιον⁰¹ Pr ὑπέστησαν Pr
 7 στρατοὶ] στρατηγὸν οἱ βάρβαροι Pr 8 τοῦ] τοῦτο L 9 ἐπ-
 ἔφασε Vat ἐπέφθασε Ha ἐπέφησε L ὁ βασιλεὺς ἡμῶν Pr
 10 τῆς om. L 11 δὲ δεδωκότες Pr 14 κατεστρώθησαν Vat
 εὐαριθμῶν PrL 17 διεγείρειν PrL 19 συναλγῆς Ha Vat

ζημία

ζημία] ἐρημία Vat ἐρημία Pr¹ 22 οἰκειουμένοις scripsi οἰκειω-
 μένοις codd. 23 ἐχθρὸς ἀφανῆς] ἐχθροῦ φονίου Ha Vat χεῖ-
 ρον HaPr 24 γὰρ om. L Pr Vat 25 ἐστὶ post ῥᾶδιον Pr

δόλον δὲ τῇ διανοίᾳ ταμιευομένου καὶ τρέφοντος δυσκόλως
 ἂν τις τὰς ἐπιβουλὰς διαφύγοι. τῷ τῶν αἱμάτων γὰρ ἀνδρὶ
 συζευγνύοντι τὸν δόλον μυσάττεται Κύριος. ἔνθεν τούτων
 πολλάκις ὁ προφήτης ῥυσθῆναι προσηύξατο. καὶ μὴν καὶ ὁ
 τῶν Ἑλλήνων ἀριστος ποιητὴς τὸν ὑπουλότητι βυσσοδομοῦντα 5
 καὶ φιλίαν ὑποκρινόμενον ἄγαν ἀπεχθῆ κρίνων φησὶν· ἐχθρὸς
 γάρ μοι ἐκεῖνος ὁμῶς Ἀίδαο πύλησιν, ὃς ἕτερον μὲν
 κεύθει ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ βάζει. VatHaPrL

Σχετλιαστική. β'. Ὡ πόση συμβέβηκεν ἡμῖν ἐκ τῆς τοῦ
 κακοπράγμονος Δίωνος συντυχίας ζημία οὐκ εἰς σῶμα μόνον 10
 ἀλλὰ καὶ εἰς ψυχὴν χωροῦσα. ὧ πόση θλίψις προσγίνεται ἐκ
 τῆς τῶν ὑπούλων οἰκειώσεως τοῖς αὐτοῦς οἰκειουμένοις. βέλ-
 τιον γὰρ ἐγκόλπιον ἔχειν ὄφιν ἢ δόλιον κεκτῆσθαι φίλον.
 τοῦ μὲν γὰρ τὴν κακότητα ῥάδιον διαδραῖναι, τοῦ δὲ δυσά-
 φύκτως. δόλος γὰρ τῇ διανοίᾳ ταμιευόμενος καὶ τοῖς ἥρωσι 15
 δυσάφυκτος. φησὶ γὰρ τις σοφὸς τὸν ὑπουλότητι βυσσοδο-
 μοῦντα ἢ φιλίαν ὑποκρινόμενον ἐχθρὸς μοι κεῖνος ὁμῶς
 Ἀίδαο πύλησιν, ὃς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσίν,
 ἄλλο δ' ἐν χεῖλεσι προφαίνει. VatHaFPr

69. Πρεσβευτική (25). Ὅσον ὕψος ἔλαχε τὸ τῆς σῆς 20
 λαμπρότητος ἀξίωμα, τοσοῦτον καὶ τὸ τῆς μεγαλοψυχίας κλέος
 ὑπερβέβηκεν. οὐ γὰρ ἡμῖν μόνον τοῖς σὲ λίαν στέργουσι καὶ
 τὰ μέγιστα ταῖς σαῖς μεγαλοδωρεαῖς ἐγκαυχωμένοις κρουνηδὸν
 ἐπιβλύζεις δωρήματα, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἐγγύς τε καὶ μακρὰν

7 Hom. II. IX 313

1 διανοίᾳ] ψυχῇ LPr 2 ῥυσθείη καὶ δυσχερῶς αὐτοῦ post
 τις Pr διαφύγγη VatHa 3 συζευγνύειν VatHa τῇ ἰδίᾳ
 καρδίᾳ post δόλον Pr ὄθεν Vat τούτων] τοι τοῦτο L sed
 τοι τούτου mg. ὄθεν τοῦ τοιούτου Pr 4 πλειστάκις Vat
 5 ὑπουλότητι βυσσοδομοῦντα] δόλιον ὄντα καὶ ὑπουλον Pr δόλιον
 cum spatio 14 fere litterarum vacuo relicto L 7 κεῖνος Pr
 ἕτερον] φίλος L ἕτερα Ha Vat καθεύδει Ha ἐνὶ om. Vat
 ἄλλα Ha Vat εἶπη Pr 9 τῆς om. HaPr 12 οἰκειωμένοις Pr
 13 ὄφιν ἔχειν F 16 σοφὸς] τῶν σοφῶν Pr 17 ἢ] καὶ F
 18 χέτερος HaPr 20 Λιβανίου ὁμοία Pr 22 στέργουσι λίαν
 HaPr 24 δωρήματα δαψιλέστατα Pr

διατρίβουσι προχέεις τὰ χαρίσματα. τῷ τοι τεθαρρηκῶς τούσδε
 τοὺς πρέσβεις πρὸς τὴν σὴν μεγαλοφνεστάτην ψυχὴν καὶ
 ὑπεροχὴν ἔξαπέστειλα δι' αὐτῶν ἀξιῶν τοῦδε τοῦ πράγματος
 τυχεῖν. διὸ κατὰ τὸ θεομίμητόν σου ἔθος καὶ τοῦτο πρὸς τοῖς
 5 ἄλλοις πλείστοις καὶ μεγίστοις φιλοτιμήμασι χάρισαί μοι,
 ὅπως κὰν τούτῳ τὸ μεγαλοπρεπές σου διαλάμποι καὶ ἄδοιτο.
 VatHaFPr

70. Ἐπαινετικὴ (26). Μεγαλόψυχον ὄντα σε καὶ καλο-
 καγαθέστατον καὶ πάσῃ καθωραϊσμένον αἰδοῖ ὡς δαψιλεῖς εὐερ-
 10 γείας τοῖς ὁμοφύλοις ὀρέγοντα γεραίρω. ἔοικε γὰρ τοὺς κατὰ
 σὲ ἐπαινεῖν καὶ στήλαις ἐγγράφειν ὡς πολλῶν εὐεργέτας. τοῖς
 μὲν γὰρ σοῖς κτήμασι πολλοὶ ξένοι τε καὶ αὐτόχθονες ἐπιτέρ-
 πονται δίκαιοί τε καὶ ἁμαρτωλοί. κοινὸς γὰρ πᾶσι τοῖς χρή-
 ζουσι λιμὴν ὁ σὸς οἶκος πέφυκεν, ἡ δὲ τράπεζα καὶ τοῦ λει-
 15 μῶνος τοῦ Ἀλκινόου τερπνοτέρα πλήθουσα τοῖς φίλοις καὶ
 ἐδεσμάτων πᾶσι γένεσι, ὧν οἱ τρυφῶντες τὸν πλησμόδωρον
 ἐπευλογοῦσι δεσπότην καὶ τῆς σῆς ὑπερεύχονται σωτηρίας.
 VatHaFPrL

71. Ἐγκωμιαστικὴ. Ἐγκωμίων ὡς ἀληθῶς ἀξίος καθ-
 20 ἔστηκας, εὐσεβέστατε. εὐσεβείας γὰρ ἀντεχόμενος καὶ ὀρθο-
 δοξίας παντοίοις ἀρετῆς εἶδεσι κεκόσμησαι. ὥσπερ τετράπλοκον

2 ψυχὴν καὶ om. F 3 ἔξαπέσταλκα F τυχεῖν τοῦδε F
 θεομίμη

4 θεομίμητον F θέμιτόν HaVat θεμιτόν Pr¹ 6 ἄδοιτο F ἀδύ-
 νατον Vb ἄδυτον VatHa πανταχόσε γεραίροιτο. ἔρρωσο Pr
 8 καλοκαγαθέστατον—9 πᾶσι om. PrL 9 πᾶσι VatHaPrL
 ὡς] καὶ LPr δαψιλοῦς ἐργασίας χεῖρα ὀρέγοντα τοῖς ὁμοφύλοις
 γεραίρω καὶ ἐπαινῶ· καὶ γὰρ ἔοικε τοὺς κατὰ σὲ γεραίρειν ἄν-
 δρας καὶ ἐπαινεῖν PrL 11 στηλογραφεῖν PrL πολλοῖς PrL
 12 μὲν om. Pr 13 δίκαιοί τε καὶ ἁμαρτωλοί om. FPrL
 14 πέφυκεν οἶκος F 15 πλήθους Ha τοῖς om. F 16 πᾶσαν
 ἔνεσιν F ἐδέσμασιν ἀερίων τε καὶ χειρσαίων καὶ ἐνύδρων καὶ
 παντοίων ἀγαθῶν, ὧν ἀπολαύοντες σὲ τὸν πλουτοδότην ἐπευλο-
 γοῦσι PrL τὸν—17 καὶ om. F 17 εὐλογοῦσι HaVat 19 ex
 hac una ep. duae factae sunt, quarum altera inc.: Ὡς ἐν ἀστρά-
 σιν Vb 20 καὶ ὀρθοδοξίας ἀντεχόμενος Pr 21 παντοίας
 Ha ὥστε Pr τετράπλοισι Pr om. F

χρυσοῦν στέφος ἐκ διαυγῶν λίθων διηνηθισμένον τὴν γενικω-
 τάτην τῶν ἀρετῶν τετρακτὺν κεκτημένος πολυτιμήτοις καὶ
 διαυγέσι λίθοις ἐν ἀνδράσι διαλάμπεις καὶ διαπρέπεις, ὡς ἐν
 ἀστράσιν ὁ πρωῖ ἀνατέλλων τηλαυγέστατος ἑωσφόρος. πρὸς
 γὰρ τῆ φρονήσει καὶ σωφροσύνη ἀνδρεία τε καὶ δικαιοσύνη 5
 κατηγλάσαι ἐν κάλλει τε σώματος καὶ ῥώμῃ καὶ εὐσχημοσύνη
 καὶ εὐταξίᾳ γνῶσιν καὶ λόγον καὶ σοφίαν ἔχων τὴν τε ἡμε-
 τέραν καὶ τὴν θύραθεν. διαλάμπεις τε ἐν πάσῃ πολιτείᾳ
 χαρακτήρ καὶ ὑπογραμμὸς τοῖς τε θεωμένοις τοῖς τε πυνθα-
 νομένοις ἀρίστης πολιτείας γενόμενος προᾶξίν τε καὶ θεωρίαν 10
 μετιῶν καὶ θεαρέστως ἐν πᾶσι πολιτευόμενος, μηδένα καταλα-
 λῶν, μηδενὶ φθονῶν, μηδενὶ ἐχθραίνων, ἀλλὰ πᾶσι δι' εὐμε-
 νείας καὶ φιλοστοργίας εἰς φιλίαν προσκέκλησαι. τίς τοίνυν
 τὸν τοιοῦτον κατ' ἀξίαν ἐγκωμιάσαι δυνήσαιτ' ἄν; ἐγκωμιαστοῦ
 γὰρ παντὸς ὑπεραίρεις δύναμιν. διαρκοίης οὖν προβαίνων 15
 παντοδαποῖς πλεονεκτηήμασιν καὶ ὑψούμενος, μέχρῃς ἂν ἐπιλά-
 βοιο τῆς ἀνωτάτω τῶν κατορθωμάτων ἀκρότητος. VatHaFPr

72. Διδασκαλική (27). Μὴ τοῦτον οἴου τὸν κόσμον ἄν-
 αρχον εἶναι ἢ ἄκτιστον ἢ ἀπρονόητον, ἄνθρωπε. πᾶν γὰρ ἄλλοιω-
 τὸν καὶ περιγραπτὸν οὐκ ἄναρχον. πᾶν δὲ ἠργμένον οὐκ ἄκτι- 20
 στον. καὶ πᾶν κτιστὸν οὐκ ἀπρονόητον. οὐδὲ γὰρ οἶκον ἑωρακῶς

1 στέφανον Ha στέφος πολυτίμοις καὶ διαυγέσι λίθοις δι-
 ηνηθισμένος Pr 2 τετρακτὴν Pr κεκοσμημένος Ha πολυ-
 τιμήτοις— 3 λίθοις] καὶ τοιοῦτος Pr διαυγέσι καὶ διειδέσι Ha
 3 διαλάμπεις καὶ om. FPr διαπρέπεις] διατρέχει VatHa οἶος
 ἐν Pr 4 πρωῖ ἀνατέλλων om. F 7 λόγους HaF 8 δια-
 λάμπεις—πολιτεία] διαλάμπεις ἐπιείκειάν τε καὶ πραότητα καὶ
 μετριοφροσύνην μεγαλοπρέπειάν τε καὶ ἀγάπην εἰς θεὸν καὶ εἰς
 τοὺς πέλας κατακοσμήσα σοῦ τὸν βίον περικείμενος τὴν εἰς τὴν
 αἰώνιον ζωὴν ἄγουσαν ὁδεύεις ὁδόν Pr 9 τοῖς τε (2)] καὶ F
 τοῖς τε πυνθανομένοις om. Vat 10 ἀρίστης πολιτείας om. F
 γιγνόμενος PrF 10 μηδένα καταλαλῶν om. F 12 μηδενὸς
 Vat μηδενὶ om. F ἀλλὰ] ἐρίζων F πάντας Pr 13 καὶ
 φιλοστοργίας om. F προσκινούμενος Pr 14 τὸν — ἀξίαν
 om. F δύναιτο (omisso ἄν) PrF 18 τοιοῦτον VatHa
 19 ἢ ἄκτιστον om. VatHaF ἄνθρωπον VatHa 20 καὶ
 τρεπτὸν καὶ Pr ἄνηργμένον Ha

ἄκοδομημένον ἢ πλοῖον πεπετασμένοις ἰστίοις ἰθυνόμενον ἢ
 κιθάραν εὐπηκτον χορδαῖς καὶ κόλλοψιν ἤρμοσμένην οὐ τοὺς
 δειμαμένους κατὰ νοῦν λάβοις <ἄν>; θεὸν τοίνυν γίνωσκε
 τὸν τὸν σύμπαντα κόσμον τεκτηνόμενον καὶ τοῦ παντὸς προ-
 5 νοούμενον καὶ ὀρθὰ φρόνει καὶ σέβου τὸν κατ' εἰκόνα καὶ
 ὁμοίωσιν δημιουργήσαντά σε καὶ διὰ σὲ τὴν ὄρατὴν κτίσιν
 κτίσαντα καὶ βασιλέα τῶν ἐπὶ γῆς καταστήσαντα. αἰσθήσιν
 γὰρ καὶ νοερὰν ψυχὴν παρὰ τοῦ πλάσαντος ἡμᾶς θεοῦ ποδη-
 γοῦς ὥσπερ τινὰς καὶ χειραγωγοὺς ἔχοντες διὰ τῶν ὀρωμένων
 10 πρὸς τὸν ἀόρατον καθοδηγούμεθα παντεχνήμονα καὶ τῶν ὄλων
 προμηθεῖα καὶ δεσπότην, ὑφ' οὗ ἐρρωμένος διατηροῖο καὶ πρὸς
 θεοσέβειαν καὶ πᾶν ἔργον ἀγαθὸν κατευθύνοιο. VatHaFPr

73. Ἐλεγκτικὴ (28). Ὁ λάθρα τι λέγων ἢ πράττων μὴ
 ἔχων συνίστορας καὶ αὐτόπτας ἴσως ἂν τοὺς ἀνθρώπους λάθοι,
 15 ὁ δὲ γε πολλοὺς θεατὰς καὶ ἀκροατὰς ἔχων ὡς φωραθησό-
 μενος καὶ ἐλεγχθησόμενος κακοῦργος καὶ κακολόγος πῶς ἂν
 διαλαθεῖν δοκιμάσειεν; οὐκοῦν γινώσθι σαφῶς ὅτι τὰ κακῶς
 πραχθέντα καὶ λεχθέντα κατεμάθομεν παρὰ τῶν ἐτοίμως ἐχόν-
 των ἐλέγξαι σε καὶ καταμαρτυρῆσαι. διὸ μὴ νομίσης δια-
 20 φυγεῖν θεὸν μηδὲ τὰς ἐμὰς χεῖρας. VatHaFPr

1 ἄκοδομημένον οὐδαμῶς ἂν τὸν δειμάμενον ἐνοήσεως ἢ
 πλοῖον ἰδὼν κατεσκευασμένον ἢ πεπετασμένον ἰστίοις ἰθυνόμενον
 καὶ εὐπλοῦν. οὐκ ἂν ἐνθυμήσαιο τὸν ναυπηγὸν καὶ κυβερνήτην;
 ἢ κιθάραν τεθειάμενος εὐπηκτον ζυγῶ καὶ χορδαῖς καὶ κόλλοψιν
 ἤρμοσμένον οὐ τὸν πηξάμενον καὶ τὸν κιθαρωδοῦντα κατὰ νοῦν
 ἀναλάβοις; Pr 3 ἄν inserui 4 τὸν alterum om. Pr
 5 φρόνε καὶ om. VatHa σέβου καὶ φρόνει F καθ' ὁμοίω-
 σιν Pr 6 ὄρατὴν ὄλην ταύτην κτίσαντα κτίσιν Pr 7 τῶν
 ἐπὶ γῆς om. VatHaF 8 πλάσαντος] ποιήσαντος F 10 τῶν]
 τὸν Vat παντεχνήμονα καὶ] παντεπόπτην καὶ Pr 11 δια-
 τηροίης Pr 12 θεοσέβειαν καὶ om. F 13 ἢ] λόγον ἢ
 πράγμα F Εἴ τις ἄρα λάθρα μετέλθοι πράγμα καὶ λόγον
 εἴποι μὴ ἔχων συνίστορας — λάθοι. ἐπειδὴ δὲ πολλοὺς ἀθροί-
 σαντας σχοίη καὶ ἀκούσαντας καὶ ἐλέγχοντας ὡς πεφωραμένον
 κακουργοῦντα καὶ κακολογοῦντα, πῶς Pr 15 σχῶν F
 18 λεχθέντα καὶ πραχθέντα PrF 20 τὸν θεὸν Pr μήτε
 Pr ἡμετέρας Pr

74. Διαβλητική (29). Φυλάττου τὸν φαυλότατον δεῖνα, μὴ καὶ σὺ τῶν ὁμοίων ὧν πέπονθα παρ' αὐτοῦ πειραθήσῃ δεινῶν. φιλικοῖς γὰρ ὑπελθὼν με τρόποις καὶ πολλῶν παρ' ἐμοῦ τυχῶν εὐεργεσιῶν κακὸς ἀντιδότης ἐγένετο πονηρὰ ἀντὶ τῶν ἀγαθῶν ἀμειψάμενος. κάκιστος γὰρ ὧν καὶ μηδὲν τῶν καλῶν 5 εἰδῶς λέγειν ἢ πράττειν ἠπόρησεν ὁ δείλαιος ἀντεισαγαγεῖν τοῖς εὐεργέταις εὐχαριστικῆς διαθέσεως ἀμοιβὴν κἀντεῦθεν ἐπὶ τοὺς δόλους ἐχώρησε, δι' ὧν χαλεπωτάτοις ἡμᾶς ἔργοις περιέβαλεν. ὅθεν καὶ περὶ σοῦ δείσας μὴ καὶ σὺ τοῖς αὐτοῖς ἐμπέσης δολεροῖς δικτύοις, ταυτί σοι ἀνεθέμην. VatHaFPr 10

75. Ἐπιτιμητική (30). Μέχρι τίνος, ταπεινέ, τοῖς ἀθεμίτοις ἐγκυλινδούμενος ἐπιτηδεύμασιν οὐκ ἐντρέπη; μέχρι τίνος ἀμαρτάνων οὐκ ἐπιστρέφη φιληδονίαν καὶ ἀσωτίαν διώκων; ἕως πότε διὰ τῶν πονηρῶν σου πράξεων τὸν θεὸν βλασφημεῖσθαι παρασκευάζεις; ἕως πότε βιοτεύεις ἀναισχύντως καὶ τοὺς σοὺς 15 ἀγχιστεῖς καὶ φίλους ἐγκαλύπτεσθαι ποιεῖς; μέχρι τίνος σοβαρὸς καὶ ἀλαζῶν καὶ ὑψαύχην καὶ ἀνυπότακτος εἶ; ἀνάνηψόν ποτε καὶ ἐπιστρέφηθι πρὸς θεὸν καὶ αἰσχυνθεῖς παῦσαι τῶν πονηρῶν καὶ αἰσχρῶν ἔργων σου, ἵνα σωθῆς. VatHaFPr

76. Ἐρωτηματική (31). Ἐντυχῶν τῷδε τῷ συγγράμματι 20 τοῦδε τοῦ φιλοσόφου ἠπόρησα τῷδε τῷ κεφαλαίῳ καὶ πολλάκις ἐπελθὼν καὶ ἀνερευνήσας καὶ μὴ δυνηθεῖς κατανοῆσαι τῆς ἐγκειμένης διανοίας τὴν δύναμιν ἔσπευσα διὰ τῆσδε τῆς ἐρωτηματικῆς συλλαβῆς τῆς ἀπορίας τὴν ἐπίλυσιν παρὰ τῆς ὑμε-

1 Διαβλητική om. Ha 2 παρ' αὐτοῦ πέπονθα, πειραθείης PrF 3 μοι Pr 4 γέγονε Pr γέγονας F πονηροῖς PrF τῶν om. Ha 5 ἀνταμειψάμενος Pr μηδὲν ἀγαθῶν Pr 7 κἀντεῦθεν—8 ἐχώρησε om. Pr 9 δαίνομαι Pr, sed δείσας suprascr. Pr.² σὺ om. Pr αὐτοῦ PrF 10 δολεροῖς ἐμπέσης Pr τουτί PrHa ἀναθέμεθα Pr 11 Ἐπιτιμητική om. Ha 12 ἐγκυλινδούμενος Pr ἐγκαλινδούμενος VatHa μέχρι πότε φιληδονία καὶ ἀσωτία Pr 13 διώκων om. Pr 16 φίλους ἐπὶ τῷ βίῳ σου τω μωμητῷ καὶ ψευτῷ αἰσχύνεσθαι καὶ ἐγκαλύπτεσθαι Pr 17 εἶ om. PrHa 18 αἰσχυνθήθῃ καὶ Pr τῶν om. VatHa 19 σου ἔργων Pr 20 Ἐπιτυχῶν Ha τῷ om. Ha 21 τοῦ om. Ha καὶ—22 ἐπελθὼν om. Pr 22 ὑπελθὼν Ha

τέρας πολυμαθοῦς ἀγγινοίας κομίσασθαι. μὴ τοίνυν ἀπαξιώ-
σης τῆς θεωρίας διασαφῆσαι μοι τὴν ἐπιστήμην. ἐπιστήσας
γὰρ με τῇ γνώσει τοῦ ζητουμένου ἐμὲ μὲν ὠφελήσεις, σεαυτῶ
δὲ παρὰ Κυρίου πλείω τὴν χάριν ἐπισπάσῃ. καὶ γὰρ ἡ πηγὴ
5 ῥέουσα μὲν καὶ ἀρδεύουσα καὶ ἀντλουμένη καὶ τοῖς ἐθέλουσιν
ἐπιχορηγοῦσα τὰ νάματα διειδεδυτέρω τε καὶ δαψιλεστέω γί-
νεται, ἐφ' ἑαυτῆς δὲ ἰσταμένη καὶ μηδαμοῦ τὸ οἰκεῖον ὕδωρ
ἐκπέμπουσα ἀμυδροτέω καὶ πενιχροτέω καθίσταται. οὐκοῦν
ἐπίβλυζε τοῖς αἰτουῦσι τὴν τῆς σῆς Θεοσδότου σοφίας χορηγίαν
10 καὶ πλουσιωτέω καὶ βαθυτέω αὐτὴν ἐργάσῃ. VatHaFPr

77. Πα ρ α θ α ρ ο υ ν τ ι κ ῆ (32) est ea, quae in OPe
παραμυθητικῆς loco invenitur, inc. Ἀμέμπτως καὶ σωφρό-
νως—ἀντιτάσσεται. cf. p. 28, 5. VatHaF

78. Ἀναθετική (33). Ἀνὴρ ἀσύμβουλος ἐν πάσαις ταῖς
15 ὁδοῖς αὐτοῦ ἀκατάστατος, ἧ φησὶν ἡ παροιμία. ἐπεὶ οὖν καλὸν
καὶ ἐπικερδὲς ξυμβουλευέσθαι, πρὶν εἰς ἔργον ἐκβῆ τὰ δο-
κοῦντα, συμβουλευτέον τοῖς γνησίοις φίλοις καὶ μάλιστα τοῖς
νουνεχεστέω, οἷος ὑπάρχεις. αἱ γὰρ τῶν συνειτῶν φίλων συμ-
βουλαὶ πολλῆς ὠφελείας εἰσὶ πρόξενοι. ἐλογισάμην τοίνυν τότε
20 τὸ πρᾶγμα καὶ πρὶν ἐγχειρῆσαι ἔσπευσα ἀναθέσθαι σοι. οὐκοῦν
μάλιστα διασκεψάμενος ὑποθέσθαι μοι τὸ πρακτέον ἐπέιχθητι.
τὴν γὰρ σὴν γνώμην ὡς παρὰ Κυρίου προσδέξομαι πιστεύων
εὐδοωθήσεσθαι. VatHaFPr

79. Ἀποφαντική (34). Τὸν δεῖνα τὸν ἀλάστορα ἐπ'
25 αὐτοφώρῳ ληφθέντα μοι κακουργήματι καὶ ὑπόδικον γεγονότα
καθυποβάλλειν ἐνδίκῳ κολάσει κέκρικα. διὸ μὴ σοι δόξη
πρεσβευτικὰς ὀχλήσεις ἐπεγείρειν δι' αὐτόν. οὐ γὰρ μὴ ὑπείξω

3 ὠφελήσεως Pr 4 ἐπισπεύσῃ Pr ἡ om Pr 5 ἄρδουσα VatF
7 μηδαμοῦ ἄλλη Pr 8 τε καὶ Pr 9 τὴν et σῆς om. Pr χορη-
γίαν] τὰ νάματα Pr 10 ἔρρωσο post ἐργάσῃ Pr 15 ἑαυτοῦ ὁδοῖς
PrF 18 οἷος ὑπάρχεις] οἷς ἦσθα αὐτὸς (om. F) VatHaF καὶ
φίλων συμβουλία PrF 19 τοίνυν om. Pr 20 πρᾶγμα ποιή-
σασθαι καὶ ἀναθέσθαι σοι πρηνὴ τη ἐργασία ἐγχειρῆσαι Pr ἀνα-
θέσθαι σοι om. Pr 21 σοι Ha 22 σὴν γὰρ Pr 25 μοι om. PrF
καὶ om. VatHaF 26 καθυποβαλεῖν VatF 27 μὴ om. Vat

προσβεία τινός οὐδὲ μὴ ἐνδῶ, μέχρις ἂν αὐτὸν ἀξίως κατὰ τὴν τοῦ νόμου διαγόρευσιν τιμωρήσωμαι καὶ σωφρόνως βιοῦν παιδεύσω, ἵνα μὴ καὶ ἄλλοι τοῖς τοιούτοις ἐγχειροῖεν ἀτοπήμασιν.

VatHaFPr

80. Σκωπτικὴ (35). Αὐτὴ σου ἡ ὄψις ὀρωμένη, αὐτὸ τὸ 5
κατάστημα παρίσθησί σου τὸ δυσγενές. ἀπὸ γὰρ οἰκτροῦ καὶ
ἀπαιδευτοῦ γένους φαίνη καταγόμενος. καὶ γὰρ ἔτι παρ' ἡμῶν
ὄν τοιοῦτος ἐλογίσθησθαι οἶόν σε εἶναι πυνθάνομαι. ἡ γὰρ
ἀσχημῶν σου θέα καὶ τοῖς ἀνδράσιν ἀπρεπῆς καὶ τὸ τῶν
ποδῶν σου κίνημα καὶ ὁ πολὺς καὶ ἄτακτος γέλωσ τῶν ὁδόν- 10
των ἐδήλου τὰ κατὰ σέ· ὥς γὰρ τὸ τῆς εὐγενείας ἄνθος κρυ-
βῆναι οὐ δύναται, οὕτως οὐδὲ διαλαθεῖν ὁ τῆς δυσγενείας
τρόπος. ·VatHaFPrL

81. Αἰνιγματικὴ (37). Ὅρα μὴ τολμήσης εἰς εὐνήν
λέοντος εἰσπηδήσαι μηδὲ τοὺς αὐτοῦ σκύμνους πειρῶ θηρᾶ- 15
σθαι, ἵνα μὴ πρῶτος αὐτὸς γένη θήραμα. οἱ γὰρ τοῖς ἰσχυρο-
τέροις καὶ μείζουσι ἐπηρεάζοντες μεγίστοις περιπίπτουσι κιν-
δύνοις. φυλάττου τοίνυν μηδενὶ τῶν καθ' οἰανδηποτοῦν ἀρχὴν

1 προσβεία om. VatHa οὐδὲ Foerster οὐδ' οὐ codd. 2 τοῦ
om. Ha βιοῦντα VatHa 3 ἄλλοις VatHa τοῖς τοιούτοις Pr
ἔρωσο post ἀτοπήμασιν Pr 5 ὀρωμένη ὄψις PrL 6/7 καὶ
ταπεινοῦ καὶ PrL 7 φαίνει Ha ἔστι παρ' ἡμῶν Pr, sed ἔτι
παρ' ἡμῶν suprascr. Pr¹ 8 ὄντα ἐπυνθανόμεν suprascr. Pr²
9 ἀσχημῶν σου στολή καὶ PrL 10 ποδῶν κίνημα ποδιαῖον
βάδισμα VatHa τὸ ποδιαῖον βάδισμα F 14 FMa hoc loco
exemplum μετριαστικῆς ad exemplar eius, quod in codd. OPc
legitur, fictum inseruerunt; est enim hoc: Μετριαστικὴ.
Ταπεινὸς εἶναι καὶ ἄσημος ἐξ ἀσχημῶν καὶ ἀπαιδευτοῦ καὶ μηδὲν
τῶν ἀγαθῶν κεκτημένος ὁμολογῶ. οὐ γὰρ ἂν τοῦ ἐλέγχοντος
δεηθεῖην. ἐγὼ γὰρ τὴν ἑμαυτοῦ εὐτέλειαν γινώσκω. γῆ γὰρ εἰμι
καὶ σποδὸς καὶ πάντων μετριώτατος καὶ ἐν ἀνθρώποις μηδαμῶς
ὀφείλων λογίζεσθαι. μέγα γὰρ μοί ἐστι καὶ τὸ ὄλος παρ' ἀνθρώ-
ποις (βραχέος add. F) ἀξιοῦσθαι λόγον. cf. p. 32, 5 ἑτέρα Λιβα-
νίου Pr τολμήσεις Ha 15 θηρᾶσθαι Pr, sed θηρᾶσασθαι
suprascr. Pr¹ 16 πρῶτος et τοῖς ἰσχυροτέροις καὶ μείζουσι
τοῖς
Pr¹ γένης Vat 18 τῶν Pr¹ οἶαν Pr¹ ἀρχουσιν
ἢ ὑπερέχουσι in marg. Pr¹ τοῖς et ὑπερέχουσι F

ὑπερεχόντων προσκρούειν, ἵνα μὴ χαλεπαῖς ὑποπέσης εὐθύνας.

VatHFPPr

82. Ὑπομνηματική (38). Πολλοῖς ἰδικοῖς τε καὶ κοινοῖς
περισπώμενος πράγμασιν εἰς λήθην ἔρχη πολλάκις πολλῶν καὶ
5 περισπουδάστων. διὸ δὴ διὰ τῆσδε τῆς ὑπομνηματικῆς συλ-
λαβῆς ὑπομιμνήσκω περὶ τῆς ὑποθέσεως ἐκείνης, δι' ἣν σοι
ἐν τῷδε τῷ τόπῳ συνέτυχον. ἔστι δὲ τάδε. VatHaFPPrL

83. Λυπητική (39). Μεγάλῃ λύπῃ με περιέβαλες τόδε τὸ
πρᾶγμα πεποιηκῶς. τὴν γὰρ ἐπ' αὐτῷ γενομένην μοι ἀλγη-
10 δόνα ὥσπερ τι κέντρον εἶσω ἔχων λίαν ἀλγύνουσαν κατηφῆς
διατελῶ καὶ κατώδυνος μὴ δυνάμενος κρύπτειν τὸ πάθος.
τὰς γὰρ ἀφανεῖς τῆς ψυχῆς διαθέσεις ὁ τῆς ὀψεως χαρακτῆρ
ἐμφανίζειν εἶωθε. καὶ εἰ παρ' ἐχθροῦ παρεχώρησε τὸ τῆς
λύπης αἴτιον, κουφότερόν πως ὑπῆρχεν ἂν τὸ ἄλγος, νυνὶ δὲ
15 παρὰ φίλου λελύπημαι. ὄθεν καὶ δυσθεράπευτος ἢ ὀδύνη.
αἱ γὰρ ἐκ φίλων τοῖς φίλοις ἐπερχόμεναι λῦπαι κατὰ πολὺν
τῶν ἐξ ἐχθρῶν ἀλγεινότεραι. VatHaFPPr

84. Ἐρωτική (40). Ἔστιν ἔρως σωματικός, ἔστι δὲ καὶ
πνευματικός. ἐκ τοῦ σωματικοῦ οὖν ἀναλογίζου τὴν τοῦ πνευμα-
20 τικοῦ δύναμιν. εἰ γὰρ ὁ σωματικός πολλάκις ἀφειδεῖ θαλάσσης
καὶ πυρὸς καὶ θηρῶν καὶ πληγῶν καὶ αἰσχύνης καὶ κινδύνου

3 Ὑπομνηστική PrFL ἰδιωτικοῖς Pr, sed ἰδίους supra-
scr. Pr² 4 περιπτάμενος Pr, sed ἐπισπώμενος suprascr. Pr²
περιστάμενος L ἐπισπώμενος Ha πολλάκις ἡμῶν (spat. 10 fere
litt.) διὸ Pr, sed πολλῶν καὶ περισπουδάστων suprascr. Pr²
ἡμῶν L 5 δὴ om. PrF ὑπομνηστικῆς PrLF ὑπομιμνήσκου
Pr, sed ω supra ου Pr² ὑπομιμνήσκου L 6 περὶ om. PrFL
7 δὲ om. Ha ἔρρωσο post τάδε Pr 8 με λύπη Pr 9 γε-
γεννημένην Pr ἀλγηδόνα γεγεννημένην F 10 ἔχω F κέν-
τρον λίαν ἀλγῦνον δεξάμενος κατηφῆς Pr καὶ ante κατηφῆς F
11 μηδὲ Ha 12 ὁ] καὶ F 13 προεχώρησε Vat 14 ἂν
om. PrF 15 ἢ om. Ha 16 τοῖς om. PrF 17 ἐξ om. Pr
ἐχθρῶν εἰσὶν Pr ἔρρωσο post ἀλγεινότεραι Pr 18 καὶ
ἔστι F ἔστι — 20 σωματικός om. Ha 19 ἐν τῷ σωματικῷ
HaPrL οὖν om. Vat 20 θανάτου post θαλάσσης add. L
20/21 θαλάσσης, θηρίων, αἰσχύνης Pr, sed θανάτου καὶ πυρὸς
suprascr. Pr² 21 καὶ θηρῶν om. F

παντὸς ὥστε τοῦ ἐρωμένου τυχεῖν, ποταπὸν δὴ οἶει τὸν πνευματικὸν εἶναι; καὶ τοῦτον σαφῶς ὁ σοφώτατος Σολομῶν ἐν τοῖς ἄσμασι τῶν ἁσμάτων ἐρωτικοῖς σωματικῆς ἠθοποιίας λόγοις χαρακτηρίζει. οὐκοῦν, ὦ φιλάτη μοι ψυχῆ, τὴν ἐνοῦσαν μοι διακαεστάτην πρὸς σὲ ἐρωτικὴν διάθεσιν ἐμφαίνων 5 ἐναβρύνομαι μᾶλλον ἢπερ αἰσχύνομαι. ἐρῶ γὰρ ὄντως, ἐρῶ τῆς ἀγγελουίδου σου καταστάσεως, ἐρῶ τοῦ εὐλαβοῦς καὶ ἡδυτάτου βλέμματος, ἐρῶ τῆς ἡρεμαίας καὶ γλυκύτερον τοῦ μέλιτος τῶν εὐαγῶν σου ἐκρεούσης χειλέων φωνῆς καὶ ἐθέλω τοῖς σοῖς ἱεροῖς ἔχνεσι παραρριπιεῖσθαι ἢ βασιλικοῖς ἐντροφᾶν διαιτή- 10 μασιν. VatHaFPrL

85. Μικτὴ (41). Invenitur in codd. OPe, vide p. 33, 11 inc. Ἡ μὲν διαγωγή σου ἀρίστη—καὶ τῶν καταθυμίων ἀπολαύων. VatHaFPrL

86. Πρὸς φίλον ἀσπαστικῆ. Τῆς ἀγάπης, ὦ φίλε, 15 οὐδὲν ἐρασμιώτερον. ἔνθα γὰρ ἀγάπη, οὐδὲν ἀτερπὲς οὐδὲ ἀηδές, ἀλλὰ πάντα τερπνὰ καὶ ἡδέα. τότε γὰρ τις τοῖς προσοῦσιν ἀγαθοῖς ἐφήδεται καὶ τῆς αὐτῶν ἀπολαύει γλυκύτητος. οὐχ ὅταν καθ' ἑαυτὸν ἢ μονώτατος, τῶν ἑαυτοῦ μεταλαγχάνει, ἀλλ' ὅταν τοὺς παῖδας λάβῃ κοινωνούς. κοινωνοῦντες γὰρ 20

1 τῶν ἐρωμένων F 2 δ' οἶει supra δὲ εἶναι Pr² δεῖ
εἶναι L τοῦτο PrL σοφῶς L 3 ἐρωτικῶς σωματικῶ
λόγω ὁ ἠθοποιίας λόγος^{οἰς} Pr et in mg. repetivit ἐρωτικοῖς σωμα-
τικῆς ἠθοποιίας λόγοις χαρακτηρίζει Pr² σωματικοῖς VatF
4 μου Ha 5 πρὸς σε διακαεστάτην Pr ἐμφαίνων Pr, sed
ἐκ supra ἐμ Pr² 6 ἢ VatHa ἐρῶ] ἐγὼ PrF ἐρῶ —
7 καταστάσεως om. F 7 ἐρῶ supra τῆς Pr² om. L εὐλα-
βοῦς καὶ om. F καὶ om. Vat καὶ ἡδυτάτου om. Pr
8 ἐρῶ τῆς] καὶ Pr ἐρῶ om. L καὶ om. VatHaF γλυκύτερας
LPr, sed in hoc τερρον supra τέρας m² 9 τῆς ἐκ ante τῶν
Pr χειλέων ἐκρεούσης Ha καὶ om. VatHaF θέλω VatHa
10 ἱεροῖς supra σοῖς Pr² περιρίπτεισθαι LPr βασιλικοῖς
LPr, sed in hoc κοῖς supra οἰς Pr² διαιτᾶσθαι καὶ ἐντρο-
φᾶν LPr 11 desinit Vb 12 Μικτὴ ἐκ διαφόρων χαρακτη-
ρων F 15 φίλε] φιλότης F φίλος Vat 19 μεταλαγχάνη
VatF 20 παῖδας] πέλας F

ἀλλήλοις οἱ φίλοι τὰς μὲν ἀχθηδόνας τῶν ἀλγεινῶν ἐπικουφί-
 ζουσι, προσηνεστέρας δὲ τὰς εὐημερίας ἐργάζονται. ξυναὶ γὰρ
 φησί, μελεδῶναι ἐλαφρίζουσιν ἀνίας. ξυναὶ δ' εὐφρο-
 σύναι γλυκερώτεραι ἀμφοτέροισι. εἰδότες τοίνυν τὴν σὴν
 5 εὐκλειαν τῇ εἰλικρινεῖ διαπρέπουσαν διαθέσει διηνεκῶς ἐνοῦ-
 σθαί σοι διὰ προσρητικῆς ὀμιλίας καὶ προσπτύξεως δίκαιον κρί-
 νομεν, ἑαυτοὺς τε καὶ τὰ ἡμέτερα τῇ σὴ ἀγάπῃ προσβαλλόμενοι
 μῆδ' αὐτὸν ἀναπνεῖν τὸν ἀέρα καὶ βιοτεύειν ἐθέλοντες τὴν σὴν
 πνευματικὴν ἀδελφότητα μὴ κεκτημένοι συμμετόχον. προσ-
 10 πτυσσόμενοι τοιγαροῦν τὴν σὴν προσφιλεστάτην θεοκόσμητον
 κεφαλὴν προσαγορεύομεν ἀξιοῦντες συνεχέστερον ἡμᾶς εὐφραί-
 νειν τοῖς σοῖς γράμμασιν, ἵνα δι' αὐτῶν τὰς εὐκταίας σου
 ῥώσεις διδασκόμενοι τῷ Θεῷ εὐχαριστήριον ὕμνον ἀναπέμψω-
 μεν καὶ εἴ τις σοι χρεῖα παρ' ἡμῶν συμβαίῃ, ταύτην σημαί-
 15 νειν παρακέκλησο τοῖς ἐτοιμῶς ἔχουσι καὶ ποθοῦσι τὴν σὴν
 ἀγάπην πληροφορεῖν καὶ θεραπεύειν. ἐρωμένος καὶ τῶν ἀπο-
 θυμίων ἐλευθερούμενος, τῶν δὲ καταθυμίων ἀπολαύων τοῖς
 τῆς ἀδελφικῆς διαθέσεως τρόποις αἰὲ καταγλαιζόμενος διαρ-
 κοίης ἐν πλείσταις ἐτῶν εἰρηνικαῖς περιόδοις ἡμῶν ὑπερευχό-
 20 μενος. VatHa F

87. Ἀμοιβαία. Ὡς ἀληθῶς οὐδὲν τῆς ἀγάπης ἐπεραστό-
 τερον. εἰ γὰρ τὸ ὄντως ἐφετὸν καὶ ἔσχατον ὀρεκτὸν ἐστὶν ὁ
 θεός, θεὸς δὲ τῷ τὰ θεῖα φροντίσαντι Ἰωάννῃ κεχροημάτισται
 ἡ ἀγάπη, οὐδὲν ἄρα τῆς ἀγάπης ἐρασμιώτερον. ὥσπερ οὖν
 25 τῇ θεοσεβείᾳ ἐντεθραμμένος καὶ δι' ἀρετῆς τῷ Θεῷ ἠνωμένος
 ταύτη μᾶλλον ἐπιγάνυσαι, ὅθεν παντοίοις τρόποις ἀγαθοῦ

23 1. Io. 4, 16

2 εὐφημίας VatHa ἐνεργάζονται F ξυναὶ — 3 ἀνίας
 post 4 ἀμφοτέροισι praebent VatHa 3 μεληδῶναι Ha
 4 σὴν om. Ha 9 σύμμετρον Ha 11 προσαγορεύομαι Ha
 12/13 ἡμῖν ῥώσεις σου F 13 χαριστήριον F 14 ἡμῶν]
 ὑμῶν VatHa 19 ἐτῶν] καὶ τῶν Vat 20 desinit Ha
 Τέλος. ἀμὴν subscr. Ha 21 σῆς post τῆς Vat 22 ὄντων
 Vat 23 κεχροημάτισται ἰωάννη Vat 24 ὡς F

ἔργου καὶ λόγου σπεύδεις πρὸς φιλίαν ἐφέλκειν ἅπαντας, μή
 τί γε τοὺς τῆ σῆ ἐγκανχωμένους οἰκειότητι. κοιμισάμενος γὰρ
 τὴν σὴν πάνσοφον ἐπιστολὴν χαρμονῆς ἀνάπλεως γέγονα τὴν
 πρόσρησίν σου ὡς οὐράνιον δῶρον ἀσμενισάμενος. ἀντασπά-
 ζομαι τοίνυν τὴν ἐμοὶ τιμίαν σου κεφαλὴν καὶ προσφθέγγομαι 5
 εὐχόμενός σοι βιοτὴν ἐπιμήκιστον καὶ εὐήμερον καὶ τὴν χλι-
 δὴν τῆς μελλούσης μακαριότητος, πρὸς ἣν ἄττει καὶ ὀρμᾶται
 πᾶσα σοφοῦ ἔφεσις καὶ διάθεσις. σημαίνω δέ σοι αἰσίως ἡμᾶς
 εἰς δεῦρο περιφρουρεῖσθαι, ὃ δέ μοι χρεῖῳδες παρὰ σοῦ καθ-
 ἔστηκε, τὸ πυκνότερον ἐπιστέλλειν καὶ διασημαίνειν τὰ καθ' ὑμᾶς. 10
 ἐν τούτῳ γὰρ καὶ τὸ τῆς ἀγάπης χρῆμα λαμπρύνεται. ῥωννύ-
 μενος καὶ εὐδαιμονῶν ἐν πολλαῖς ἐτῶν περιόδοις διατηροῖο τοῖς
 τῆς ἀγάπης καρποῖς τεθηλῶς καὶ ἡμῶν ὑπερευχόμενος. VatF

88. Ἐπαγγελτικὴ. Τὴν ἐπιστολὴν σου λήψεσθαι μὲν
 ἐλπίζω, λαβεῖν δὲ οὐ δεδύνημαι. μέχρι γὰρ Κιλίκων ἐλθοῦσα 15
 μέλλει πρὸς ἡμᾶς ἥξειν. ἐπειδὰν οὖν ἀναγνώμεν, τί γέγραφας,
 ἀντεπιστελοῦμεν μακρότερα. Vat

89. Tit. om. Vat. Οἷς ἢ κατ' ὄψιν ὀμιλία ἀκόρεστον ἐν-
 ποίει τῆ ψυχῆ τὴν ἡδονήν, πῶς ἢ κατὰ νοῦν φαντασία μόνη
 τοῦ πόρρω τυγχάνοντος ἐφετοῦ ἀρκοῦσαν ἐξισχύσει προμνη- 20
 στεῦσαί σου τὴν ἡδονήν; κατὰ δεύτερον τοίνυν πλοῦν, ἐπεὶ τοῦ
 πρώτου τυγχάνειν ἀμήχανον, σύνεσμεν ἀεὶ τῷ ἀγίῳ δεσπότη καὶ
 κυρίῳ σοι νοερῶς καὶ τὴν τιμίαν ψυχὴν αὐτοῦ κατασπαζόμεθα
 τὸ λεγόμενον τῆ ψυχῆ τοῦ τῶν ἡθῶν μεμνημένοι κόσμου καὶ
 τοῦ τῶν λόγων κάλλους καὶ τρόπου καὶ τῶν ἐξ ὧν ὄνησις 25
 καθορῶσιν ἡμῖν προσεγίνετο, ὧν πάντων ἄρτι καὶ μᾶλλον τῆς
 ζημίας ἐπαισθανόμεθα καὶ τὸ οἶον ἔχων ἐν χεροῖν ἀγαθὸν
 οὐκ ἐχρώμην αὐτῷ. προσλαλοῦμεν ὁσημέραι εἰ καὶ μάτην τὸν

2 σάμενος—3 χαρ evanuerunt in Vat 4 προσ..... ὡς
 Vat 5 τοίν..... μοι Vat 6 σο..... μηκιστὸν Vat
 7 μακαρι..... σ ἦν Vat 8 σοφοῦ..... ἔφεσις καὶ δια
 μαί..... σοι..... ιως ἡμᾶς περιφρουρεῖσθαι Vat
 9 ὃ — 10 πυκνότερον evan. in Vat 10 καὶ — ὑμᾶς om. F
 12 καὶ εὐδαιμονῶν om. F 13 desinit F 16 ἀναγνώμεν
 Foerster γνώμεν Vat 28 αὐτῷ scripsi ἐαυτῷ Vat

Ἔλαν φωνοῦμεν. τίνας γὰρ καὶ πευσόμεθα τῶν ἀγνοουμένων
 τὴν δὴλωσιν; τίνα τῶν ἀρίστων παιδοτριβὴν κτησόμεθα; τίς
 μετ' εὐνοίας καὶ πατρικῆς τὸ δέον ἐκδιδάξει κηδεμονίας καὶ
 ῥαθυμοῦντα μὲν ἐπιτιμήσει, ἀθυμοῦντα δὲ παρακαλέσει λόγοις
 5 ὥσπερ τισὶν ἰνυγξιν. οὐκ ἂν δυναίμην τῶν ὧν ἐστέρημαι τὸν
 ἐσμὸν βραχεία δηλῶσαι γραφῇ. ἀξιῶ καὶ γὰρ πιστεῦεσθαι παρὰ
 σοί ὡς τὸν χωρὶς ὑμῶν βίον ἀβίωτον λογιζόμεθα καὶ διψῶμεν
 λόγων παιδευτικῶν, τὸν δὲ κρατῆρα τῆς σοφίας οὐκ ἔχομεν.
 μικρὸν καὶ τὸν θεὸν τρόπον ἕτερον αἰτιώμεθα ἀπαγαγόντα σε
 10 πόρρω καὶ τὴν ἡμῶν εὐδαιμονίαν ἀφελόμενον καὶ σῶμα δια-
 χωρίσαντα τῆς ψυχῆς καὶ φιλονεικοῦντα ζωῆς αὐτὰ δύνασθαι
 μετέχειν καὶ μετὰ διάστασιν. ἀναπλήρου οὖν, μετὰ παρρησίας
 δὲ λέγω, τὸ ἐλλείπον τοῖς πράγμασι λόγοις καὶ συλλαβῶν
 ἡμᾶς ἀξίου καὶ χαραγμάτων ὀνησιφόρων
 15 τὸν ἐντακέντα πόθον, ὥστε ζωπυρεῖται λόγοις ὥσπερ
 ταύτῃ ἐπαποστείλας. καὶ πιαίνειν φύσιν
 πῦρ. ἐγὼ δέ, ἵνα σὲ τὸν φωσφόρον δεξιῶσωμαι καὶ λαλῶ
 πρὸς καιρὸν μετ' εὐνοίας, ἐπέστειλα. Vat

90. Παραινετικὴ ἢ προτρεπτικὴ (1). Ἡ τῶν θείων
 20 λογίων ἀκρόασις καὶ μελέτη λύχνος τοῖς εὐσεβῶς ἐν Χριστῷ ζῆν
 ἐθέλουσι καὶ φῶς τοῖς αὐτῶν ἐπιτηδεύμασι καθέστηκε κατὰ
 τὸν εἰρηκότα θεοφάντορα, ὧν τοῖς διαβήμασιν ὁ τοῦ θεοῦ
 νόμος ἠὔγει καὶ τὸ λάμπον ἐν αὐτῷ νοερὸν σέλας ταῖς τρίβοις
 τῆς αὐτῶν πολιτείας ἔφαινε. ὅθεν καὶ μακαρίζει τὸν τοιοῦτον
 25 ἄνδρα τὸν αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτὸς μελετῶντα. οὐκοῦν ἐπι-
 μελοῦ ταύτης ἀεὶ, θεόφιλε. καὶ πεφωτισμένος ὅλος ἔσῃ καὶ
 ἄλλοις ἐπιβλύσεις φωτοχυσίαν τοὺς ἐγγεγραμμένους τῶν ἀγίων
 βίους μιμούμενος καὶ λόγῳ καὶ ἀρετῇ τελειούμενος. VatPr

20 cf. Psalm. 118, 105

25 cf. Psalm. 1, 2

1 Ἔλαν Foerster Ἔλλον Vat 13 τοῖς . . . γμασι Vat
 14 desunt 18 fere litt. Vat 15 desunt 10 fere litt. Vat
 16 desunt 7 et 11 fere litt. Vat 18 πρὸς καιρὸν incerta Vat
 19 λόγων Pr 20 ἐν χριστῷ εὐσεβῶς Pr 22 ὧν] οὗ Vat
 23 καὶ λάμπων Pr 24 αὐτοῦ Vat τοιοῦτον om. Pr
 27 ἄλλους ἐμπλήσεις φωτοχυσιῶν Pr

91. Παραινετική ἢ ἀποτρεπτική. Ἡ τῆς ἀμαρτίας ἡδονὴ πικρὸν τίκει θάνατον. εἰ γὰρ καὶ πρόσκαιρος ἦδε, ἀλλ' αἰωνία παραπέμπει κολάσει, πολλάκις δὲ κἀνταῦθα δίκην ὀλέθριον ἔτισεν ὁ ταύτην μετιών. μὴ τοίνυν τὸν ἐνήδονον μεταδίωκε βίον, ἀλλ' αἰεὶ καὶ πάντοτε τὴν τῆς πλημμελείας ἡδυπάθειαν φεῦγε, μὴ πως τῆδε μὲν πλημμελῶν ἀλοὺς πρὸς τῆ μεγίστη αἰσχύνῃ καὶ τὸν ἔσχατον ὑπομείνης κίνδυνον, ἐκεῖ δὲ ὕστερον πάλιν ἀθάνατα κολασθῆς. ἔρρωσο θεία καθοδηγούμενος χάριτι. VatPr

92. Συμβουλευτική. Οἱ τῷ βασιλεῖ στρατευόμενοι καὶ 10 καρτερικῶς ὑπὲρ αὐτοῦ πολεμοῦντες πολὺν ἐκ τῶν πολεμίων ἀνύουσι πλοῦτον. πείθου τοιγαροῦν ἐμοὶ συμβουλεύοντι καὶ παντοιοτρόπως τοῖς στρατιωτικοῖς ἐγκαταλεχθῆναι καταλόγοις θέλησον, εἴπερ εὐδαιμονεῖν βούλει καὶ πλουτεῖν. τεύξη γὰρ πολλῶν γερῶν βασιλικῶν καὶ δωρεῶν καὶ ὄλβον ἐθνῶν καὶ 15 ἄφενον <καὶ> πλοῦτον ἀφύξεις. ἔρρωσο. VatPr

93. Μεμπτική (2). Οὐκ εὐσεβῶς ἐπραξας τὰ μὲν ἐμπεπιστευμένα σοι κακῶς ἀναλώσας, μηδὲν δὲ τῷ ἐμπεπιστευκότι φίλῳ ἀποτίσας ἀντίσηκον, ἀλλὰ σφόδρα διακειῖσθαι λελυπημένον ἐάσας, πλήν γε σαυτὸν ἥπερ ἐκεῖνον ἔβλαψας φωρα- 20 θεῖς τοῖς πᾶσι ἄπιστος. τίς γὰρ σοι τὸ λοιπὸν ἐμπιστεύειν προθυμηθήσεται; διπλῆν οὖν, ἴσθι, ζημίαν ἐζημιώθης τῷ μὲν θεῷ προσκεκρουκῶς, ἐπεὶ τὸν πέλας ἠδίκησας, τῆς δὲ πρὸς τὸν φίλον ὠφελείας τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν ἐστερηκῶς. ἔρρωσο. VatPr

94. Παρακλητική (3). Τὸ τῆς εὐγενοῦς σου γνώμης 25

16 cf. Hom. Il. I 171

2 πρὸς καιρὸν Vat 3 κἀντεῦθεν Pr 5 ἀλλ' om. Vat
 αἰεὶ ποτε τὴν Vat 6 ἀλῶς καὶ Pr 7 ὑπομείνης] ὑποστῆς Pr
 καὶ ὕστερον δὲ Pr 8 κολασθῆς Vat κατενοδούμενος Pr
 12 ἀνύουσι] ἀρύονται Pr 13 παντοίοις τρόποις Pr ἐγκατα-
 λέχθητι Pr 14 θέλησον om. Pr πολλῶν γὰρ τεύξη Pr 15 καὶ
 βασιλικῶν Pr ὄλβων Vat 16 καὶ inserui πλοῦτον om. Pr
 ἀφύξεις evan. in Vat πλοῦτον Vat 17/18 σοι πεπιστευμένα Pr
 20/21 ὄραθεῖς Pr 21 ἐμπιστεῦσαί σοι Pr 22 ἐζημιωμένος Pr
 23 τὴν Vat 24 ὠφέλειαν Vat 25 Παρακλητική om. Vat

εἰδὼς ἔλευθέριον καὶ πρὸς πᾶσαν ἀγαθὴν πράξιν ἔτοιμον θαρρῶν
 ἀξιῶ χρῆσαί μοι βίβλον μίαν τῶν σῶν. ἐντετυχηκῶς γὰρ αὐτῇ
 πρὸς βραχὺν καιρὸν μετ' εὐχαριστίας ἀποδώσω. μὴ οὖν ἀστο-
 χήσω τῆς αἰτήσεως. δίκαιον γὰρ τὸν εὐγενεῖα ψυχῆς διαπρέ-
 5 ποντα μὴ ἀτελεῖς ποιεῖν τὰς τῶν αἰτούντων αἰτήσεις καὶ
 μάλιστα εἰ τύχοιεν γνήσιοι φίλοι ὄντες καὶ πράγμα τι τεῖνον
 εἰς ὠφέλειαν ψυχῆς αἰτοῦντες. VatPrL

95. Συστατική (4). Οὗτος ὁ τήνδε σοι τὴν μετρίαν μου
 κομίζων ἐπιστολὴν τῶν ἐντίμων καὶ περιφανῶν καὶ γνησίων
 10 ἔμοιγε προσφκειωμένων φίλων καθέστηκε. διό, θεοτίμητε, τιμῆς
 αὐτὸν ἀξιώσον καὶ ὑποδοχῆς συνεφεπομένης αὐτῶ, ἐν οἷς ἂν
 τῆς σῆς δεηθείῃ βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως ἅτε ξένος ὢν καὶ
 τῆς καθ' ὑμᾶς χώρας οὐκ ἔμπειρος. ἔργον γὰρ δείξεις τῆς σῆς
 ἀγαθῆς γνώμης καὶ εὐκλείας ἄξιον καμὲ τὸν ἐναβρυνόμενον
 15 τῇ σῇ φιλοξενίᾳ μεγάλως εὐφρανεῖς καὶ παρὰ Χριστοῦ τοῦ
 δι' ἡμᾶς ξενιτεύσαντος ἀντικομίση τὰς ἀμείνους ἀμοιβάς.
 ἔρρωσο. VatPrL

96. Εἰρωνική (5). Τῶν ἄγαν εὐκλεῶν καὶ μέγα δυνα-
 μένων καὶ πλούτῳ περιρρομένων ἔχομέν σε, βέλτιστε, ὅς κατ'
 20 οὐδὲν ἐκείνου τοῦ Θεοσίτου Ὀμήρῳ κωμωδουμένου διενήνοχας,
 οὗ χείρων οὐδεὶς ἄλλος οὔτε τις αἰσχίων ἐν τοῖς Ἑλλησιν ἐγε-
 γόνει, καὶ αὐτοῦ τοῦ κώνωπος ἦττων ὢν τὴν δύναμιν καὶ μηδὲ
 τῶν ἐπάναγκες εὐπορῶν. VatPr

97. Εὐχαριστική (6). Πλείστας με καὶ μεγίστας εὖ

21 cf. Hom. II. II, 216.

1 πράξιν ἀγαθὴν PrL 2 τοῦ χρῆσαί Vat τῶν σῶν om. PrL
 4 γὰρ — διαπρέποντα evanuerunt in Vat 6 ὄντες om. PrL
 6/7 τεῖνον εἰς ὠφέλειαν evanuerunt in Vat 7 ψυχῆς om. PrL
 9 ἐντίμων ἄγαν ἐμοὶ καὶ προσφκειωμένων L 10 ἐμοὶ PrL
 προκειμένων Vat θεοτίμητε om. PrL 11 αὐτῶν Vat ἀπο-
 δοχῆς τῆς προσηκούσης. συνεφαπτόμενος Pr αὐτοῦ ἐν οἷς ἂν
 ἐπιδηθῇ τῆς σῆς βοηθείας ἅτε ξένου ὄντος PrL 13 ἡμᾶς Vat
 ἐμπείρου Pr 14 ἀγαθῆς — 17 ἔρρωσο] καλοκαγαθίας ἐπάξιον
 καὶ καμὲ (!) τὸν φιλοῦντά σε οὐ μετρίως ἐπεφρανεῖς PrL
 19 οἷς Pr 20 παρ' Ὀμήρῳ Pr 21 οὗ — ἄλλος om. Pr
 22 ὢν] ἂν Vat 23 ἐπάναγκες] ἀναγκαίων Pr 24 με om. PrL

ἔπραξας εὐεργεσίας, ἐφ' αἷς σοι χάριτας οὐ τὰς τυχού-
 σας ὀφλισκάνειν ὁμολογῶ. καὶ νῦν μοι τὸ μεγαλωφελὲς
 πρᾶγμα τοῦτο ἐξεπέρανας, ὑπὲρ οὗ κῆρυξ εὐχάριστος καὶ
 ἐπαινέτης ὑπόχρεως τῆς σῆς μεγαλοπρεπείας κεχορημάτικα.
 πανταχοῦ γὰρ τὴν σὴν θεομίμητον ἐκθειάζω χρηστότητα. 5
 καὶ γὰρ δεῖ τοὺς εὐεργετουμένους εὐγνώμονας καθεστάναι
 περὶ τοὺς εὐεργέτας καὶ μὴ λήθη παραδιδόναι τὰς αὐτῶν
 εὐπραξίας. δεινὸν γὰρ καὶ λίαν δεινὸν λήθη χαρίτων καὶ
 εὐεργεσίας ἀμνημοσύνη. ἔρρωσο. VatPrL

98. Φιλικὴ (7). Τῷ περὶ σὲ φίλτρῳ τετρωμένος ἀνεπίλη- 10
 στὸν σου τὴν μνειάν τηρῶ τῇ πεφιλημένῃ σου προσηγορίᾳ
 πυκνῶς ἐντροφῶν καὶ τὴν ἐράσμιόν σου θέαν διὰ παντὸς
 φανταζόμενος. ὅθεν τὸν πρὸς σὲ τῆς φιλίας πόθον θεραπεύειν
 ἐγγράφοις ὁμιλίαις γραμματηφόρου τυχῶν ἐπείγομαι, ἐπεὶ το-
 πικαῖς διαστάσεσι καὶ σωματικαῖς πηλικότησιν ἀλλήλων διειργό- 15
 μεθα. καὶ γὰρ τὰ σύμβολα τῆς γνησιότητος ἐνδείκνυσθαι δεῖ
 τῶν φίλων παρόντων καὶ ἀπόντων. οὕτω γὰρ διαρκέσει τὸ τῆς
 ἀγάπης χρῆμα αὐξανόμενόν τε καὶ μεγεθυνόμενον. ἔρρωσο.
 VatPrL

99. Εὐκτικὴ (8). Εἴθε τὸ πολύευκτόν μοι θεασαίμην 20
 δάπεδον, οὗ τὸ τῆς σῆς λαμπρότητος καθέστηκεν ἐνδιαίτημα. εἰ
 γὰρ ἐκεῖνο ἀθρήσαιμι, φαίην ἂν αὐτίκα πάντων ὁμοῦ τῶν ἤδη
 συμβάντων ἐκλαθέσθαι δεινῶν. καὶ σὺ τοίνυν συνεύχοιο, φίλ-
 τατε, τοῦδέ με τυχεῖν πρὶν ἢ ταύτης ἐξιέναι τῆς βιοτῆς,

1 εἰς ἡμᾶς εὐεργεσίας PrL ὑφ' PrL 3 τοῦτο πρᾶγμα
 PrL ἐξετέλεσας Vat καὶ om. Vat καὶ πάγχυ ὑπόχρεος Pr
 4 τῆς μεγαλοπρεπείας σου PrL 5 πανταχοῦ] πάντα L τὰ
 πάντα Pr τῆς θεομιμητῶν σου ἐκθειάζω χρηστότητος PrL
 ἐκθειάζων Vat 7 τὴν—8 εὐπραξίας PrL 8 καὶ λίαν om.
 PrL 9 ἔρρωσο om. PrL 11 μνήμην PrL τῇ σῇ προσ-
 ηγορίᾳ PrL 12 διὰ παντὸς om. Vat 13 θεραπεύων ἐν-
 γράμμασι PrL 14 γραμματηφόρων τυγχάνειν PrL 18 με-
 γεθυνόμενον] μηδέποτε δαπανόμενον PrL ἔρρωσο om. PrL
 20 μοι τὸ PrL 21 καθεκάστην LPr sed in hoc καθέστηκεν
 suprascr. m² 22 ἀθρήσαιμι] ἀθροῖσαί μοι L 23 συμβάν-
 των μοι Pr 24 με] μοι Vat βιοτῆς] ζωῆς PrL

εἰ πως ἐμφορηθεῖν τῶν ἐμοὶ γλυκντάτων θεαμάτων καὶ τῆς
αὐτῶν κατατροφήσασαι περιπτύξεως καὶ μάλιστα τῆς σῆς, ἧς
πλέον τῶν ἄλλων ἀπόνασθαι τὸ θεῖον ἐπιζητῶ. VatPrL

100. Ἀπειλητική (9). "Οὕτως εἴ σε λάβοιμι, καθαρτικὰ
5 τῆς σῆς καρδίας πείση δεινά. τοῖς σοῖς γὰρ αἰκισμοῖς καὶ ἄλ-
λους ἐκφοβήσασαι καὶ τὰς κακουργίας φεύγειν διδάξασαι καὶ
μὴ τοὺς ἰσχυροτέρους ἐπηρεάζειν καὶ συκοφαντεῖν, ἀλλ' ἠρε-
μεῖν οἴκοι καὶ σωφρονεῖν καὶ ταῖς σεαυτοῦ ἰδιοπραγμοσύναις
ἐνασχολεῖσθαι καὶ μὴ πολυπραγμονεῖν τὰ ἀλλότρια. διὸ συν-
10 εχέστερον εὐχου, μὴ σε καταλάβοιμι, ἐπεὶ πολλὰ κλαύσεις καὶ
πειραθῆσῃ ὧν οὐκ ἠλπίσας πειραθῆναι ποτέ. VatPrL

101. Ἀπαρνητική (10). Οὐδὲν τῶν ὅσα σοὶ λέλεκται κατ'
ἐμοῦ πέπραχα, πανάριστε, ἀλλ' εἰκῆ μου καταϊτιᾶ ματαία πεπι-
στευκῶς οὐκ οἶδ' ὅπως φήμη καὶ ψευδεῖ διαβολῇ. οὐ γὰρ εἰς
15 τοσοῦτον ἐλήλακα μανίας ὥστε μοχθηρόν τι δοῦν ἢ φθέγγε-
σθαι κατὰ τοῦ μηδὲν με λελυπηκότος. μὴ οὖν λογίζου τι κατ'
ἐμοῦ τῆς σῆς εὐκλείας ἀνάξιον. οὐ γὰρ ἔοικέ σε ταχὺ τοῖς
διαβάλλουσι πείθεσθαι, ἀλλὰ δεῖ πρότερον ἐξετάσεως ἀκρι-
βοῦς, ὥστε μηδὲν ἀμαρτάνειν κατὰ τοῦ ἡδικηκότος οὐδέν.
20 ἔρρωσο. VatPrL

102. Παραγγελτική (11). Τῶν ἡμετέρων πολλάκις κατ-
εθρασύνθης ὑπηρετῶν καὶ τὴν διατεταγμένην αὐτοῖς παρ' ἡμῶν

1 εἰ πως suprascr. Pr² εἶπων Vat γλυκντάτων] φιλτάτων PrL
2 τρυφήσασαι μοι L τρυφήσασαι Pr 3 πλέον—ἐπιζητῶ] τὸν θεὸν
αἰτῶ ἀπόνασθαι LPr at in hoc πλέον τῶν ἄλλων suprascr. m²
5 κάρας LPr sed in hoc καρδίας suprascr. m² πάθη Vat πῆση
Pr δεινῶς LPr, sed in hoc κακὰ suprascr. m² σοῖς δ' Pr¹ γὰρ
suprascr. m² 6 φοβήσασαι LPr¹ sed in hoc ἐκ suprascr. m² καὶ—
διδάξασαι in margine Pr² om. L 6/7 μὴ καὶ PrL 7/8 ἠρέμα οἰκεῖν
PrL 8 σωφρονεῖν μάλιστα Pr ταῖς—9 ἀλλότρια] σεαυτῶ προσ-
έχειν, ἵνα σώσῃ ὥσπερ δορκὰς ἐκ βρόχων κατὰ τὴν παροιμίαν καὶ
τοῖς ἀλλοτρίοις μὴ ἐπιπολυπραγμονεῖν PrL 9 πολυπραγμονῶν Vat
12 σοι om. Vat 13 μακάριε πανάριστε PrL 15 φθέγγασθαι Vat
16 μηδὲν—λελυπηκότος] μὴ μεμελετηκότος κατ' ἐμοῦ LPr¹ sed in hoc
μηδὲν με λελυπηκότος suprascr. m² 17 ἔοικέ σε] προσήκει σοι PrL
18 ἐξετάζειν ἀκριβῶς PrL 19 εἰς τοὺς ἡδικηκότας PrL 20 ἔρ-
ρωσο om. PrL 22 διατεταγμένην Pr sed ω supra η m²

ὑπηρεσίαν οὐκ εἶσας διανῦσαι λοιδορῶν αὐτοὺς καὶ τῆς ἐργασίας ἐξωθούμενος. καὶ ταυτί σε πεπραχότα πυνθόμενοι τὴν ἀνθάδειάν σου μέχρι τοῦ παρόντος ἀνεξικάκως ἠνέγκαμεν καρδοκοῦντες δὲ τῷ κέντρῳ τοῦ οἴκειου σου συνειδότος κατα-
 νυγῆναι καὶ σωφρονισθῆναι. ἐπεὶ οὖν αὐτόθεν ἤκιστα χαλι- 5
 ναγωγούμενος ἐπιμένεις ἀγριαινόμενος, ἰδού, σοὶ διαμαρτύρομαι λῆξαι τὸ λοιπόν, μή σε καὶ τῶν προτέρων τολμημάτων δίκας ἀπαιτήσω καὶ τιμωρήσωμαι τιμωρίαις τῆς σου ἀνοίας ἀξίαις. οὐκέτι γὰρ ἀνέξομαί σου τοῦ θράσους. τῶν γὰρ ἡμετέρων ὑπουργῶν ἀτιμαζομένων καὶ ἀδικουμένων αὐτοὶ ἡμεῖς 10
 τὴν ὕβριν τε καὶ τὴν ἀδικίαν πάσχειν λογιζόμεθα. VatPr

103. Συγχαριστική (16). Ἡ τῶν φίλων εὐδοκίμησις χαρὰν τοῖς φίλοις μεγίστην ἐργάζεται. ταῖς ἀλλήλων γὰρ εὐκλείαις ἐναγλαΐζονται καὶ ἐναβρύνονται οὐ τῶν εὐδοκιμούντων μᾶλλον ἢ σφῶν αὐτῶν εἶναι τὴν εὐδαιμονίαν ἠγούμενοι. 15
 τοῦ χάριν καὶ γὰρ χαρμονῆς πεπλήρωμαι ἐπὶ τῷ τῆς ἐμοὶ φιλτάτης σου κεφαλῆς προτερήματί τε καὶ ἀξιώματι καὶ οὐ σοὶ μᾶλλον ἢπερ ἐμοὶ τὴν τῆς ἀριστείας τε καὶ ἀξίας ἐπιγράφομαι περιφάνειαν. κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων καὶ ἀμέριστα, ἀτιναοῦν εἶεν, ἂν τε ψυχὰς ἤδοιεν ἂν τε στύφοιεν. ἔρρωσο. VatPr 20

104. Παραλογιστική (17). Εἰ καὶ μέχρις οὐρανοῦ κεφαλὴν εἶχες ἀφικνουμένην καὶ πῦρ ὅλως ἐτύγχανες, οὐδαμῶς σε κατ' ἔμφασιν <ἂν> ἐποιούμην οὐδὲ τῆς οἴασοῦν τιμῆς ἔκρινον ἄξιον. πόσῳ γε μᾶλλον, ὅτε τοῖς ἄγαν ἀφανέσι καὶ ἀδρανέσιν ἐναριθμούμενος οὐδένα λυπεῖν δύνασαι οὐδὲ τῶν εὐτελεστάτων 25

2 ταῦτα Pr πεπραχέναι Pr πειθόμενοι Vat 4 σου
 om. Pr 5 αὐτόθι Pr 7 τῶν om. Vat 8 ἀπαιτήσομεν
 καὶ τιμωρήσομεν Vat ἀξίαις τῆς σῆς ἀνοίας Pr 9 ἡμῶν Pr
 10 αὐτὸς ἐγὼ τὰς ὕβρεις Pr 11 τὴν om. Vat πάσχειν om.
 Vat λογίζομαι Pr 13 μεγίστην τοῖς φίλοις Pr 14 ἀν-
 αγλαΐζονται Vat 16 χαρμονικῆς καὶ γὰρ Pr ἐμοὶ] ἐμῆς Pr
 17 καὶ οὐ σοὶ] ἢ Pr 18 τε om. Pr ἐπι..... φά-
 νειαν Vat 20 ἂν pr. — ἔρρωσο evan. in Vat 22 πῦρ] ἐκ-
 εἶπερ Pr ὅλος Pr 23 ἂν inseruit Foerster ἐποιούμην] ἐτι-
 θέμην Pr 24 ἄγαν om. Pr 25 ἀτελεστάτων Vat

τινά, μή τί γε τῶν καθ' ἡμᾶς, οἱ μυρίους ἴσους τῇ φανλοτάτη σου καὶ ἀτιμοτάτη κεφαλῇ κνωδάλων δίκην λογιζόμεθα. VatPr

105. Ἀντεγκληματική (18). Ὅτου χάριν ἐγκαλεῖς ἡμῖν ὡς τι πράγμα σοὶ μεμπτέον δράσασιν, οὐχὶ δὲ μᾶλλον σαντῶ
5 τῶ πολλῶν ἡμῖν κακῶν αἰτίῳ ἀναφανέντι καὶ μηδὲν ἄλλο τι πράττειν ἢ τοὺς καθ' οἰονδηποτοῦν τρόπον κοινωνοῦντας ἀδικεῖν καὶ τοὺς ἀδυνάτους συκοφαντεῖν καὶ ἐπηρεάζειν εἰωθότι; ἡμῶν μὲν γὰρ οὐδεὶς κατεμέμψατο πώποτε ὡς ἡδικηκότων, σοῦ δὲ οἱ πλειῶστοι καταβοῶσιν. VatPr

106. Μεταμελητική (12). Ἐσφάλην, ὁμολογῶ μου τὸ σφάλμα. διὸ μὴ ἀπαναίνου συγγνωμονῆσαι μοι, φίλτατε, ὁμολογοῦντι μάλιστα καὶ συγγνώμης ἀξιοθῆναι καθικετεύοντι μιμησάμενος τὸν ἐν οὐρανοῖς δεσπότην, ὃς ἡμῶν παιόντων καὶ παροργιζόντων αὐτὸν οὐ μόνον ἀνέχεται, ἀλλὰ καὶ τὴν
15 ἑαυτοῦ ἡμῖν πλουσίως πηγάζει χρηστότητα καὶ τὴν τῶν πλημμελημάτων ἀφίησι ὀφειλὴν τῶ τοῖς ὀφειλέταις αὐτοῦ τὸ χρέος ἀφιέντι, καὶ ποθεινοτάτην συγγνώμην παράσχε ἡμῖν, ὅπως καὶ σὺ παρὰ Χριστοῦ τῆς τῶν πταισμάτων τύχης ἀφέσεως, ἐπέιπερ ὡς ἄνθρωπος ἀσθένειαν περικείμενος καὶ τὸς οὐκ ἂν ἀρνήσαιο
20 καὶ εἰς τοὺς πλησίον ἐσφάλθαι καὶ εἰς αὐτὸν τὸν φιλόανθρωπον καὶ ἀνεξίκακον ἡμαρτηκένοι Κύριον. VatPr

107. Θεραπευτική (15). Ὁ τῆς φιλίας τρόπος κατ' οὐδενὸς τῶν πρὸς τὸν φίλον ἢ λαλουμένων ἢ γινομένων ἀλγύνεται,

17 cf. Matth. VI 12

1 τινὰ om. Pr τι] τοι Vat ἴσως Vat 2 σου κεφαλῇ Pr
4 ὡς τοι Vat ὡς εἶ τι Pr μεμπτέον σοι Pr ἑαντῶ Pr
5 τῶ om. Vat πολλῶ ἡμῶν Pr αἰτίων Vat ἀναφανέντι
om. Pr 6 οἰονοῦντοῦν Pr 8 κατεμέμψατο scripsi κατα-
μέμψατο Pr καταμέμψαιτο Vat 9 οἱ om. Pr 10 Μετα-
μελητική om. Vat 11 συναπαίνου Pr 12 μάλιστα καὶ]
μοι Pr συγγνώμῃς Pr καὶ καθικετεύοντι Pr 13 τὸν]
τῶν Pr 14 τε καὶ Pr μόνου Pr 15 πλουσίαν ἡμῖν Pr
16 τὸ om. Pr 17 ποθεινότατε συγγνώμων φάνηθι, ὅπως Pr
18 ἐπταισμένων σοι τύχης Pr 20 ἐσφάλθω Pr τὸν—21 ἡμαρ-
τηκένοι evanuerunt in Vat 22 Θεραπευτική om. Vat
οὐδένα Vat 23 τοὺς φίλους L

ἀλλ' αὐτῷ πάντα θυμήρη κρίνεται, ὅποια τετύχηκεν ὄντα. ὄθεν οὐδὲ σὲ λυπηθήσεσθαι ὥμην ἐφ' οἷς εἴτε λόγῳ εἴτε πράξει μετήλθον. ἀλλ' οὖν, εἴ τί σε τῶν εἰρημύμων ἢ πεπραγμένων λελύπηκεν, οὐκέτι τῶν σοι λυπηρῶν λογισθέντων, εὖ ἴσθι, φθέγξομαί τι οὔτε μεταχειρίσομαι. πόθος γάρ μοι 5 καθέστηκεν αἰεὶ τὰ τοὺς φίλους εὐφραίνοντα καὶ θεραπεύοντα μετέρχεσθαι ἢπερ τὰ εἰς λύπην ξυντείνοντα. VatPrL

108. Παροξυντική (20). Τὸν θυμὸν καὶ ζῆλον τὸ θεῖον τῇ τῶν ἀνθρώπων ἐνέδθηκε φύσει, ἵνα τούτοις οἴονεὶ μάστιξι παιδευτικαῖς κατὰ καιρὸν χρῆται κατὰ τῶν ἀξίων παιδείας 10 καὶ καταδίκης. καὶ σὺ τοίνυν οὐκ ὠφελος τοσοῦτον ἀνασχέσθαι τοῦ στωμύλου Δίωνος πάντῃ σε σκώπτοντος καὶ διασύροντος, ἀλλὰ πυρῶδει ζήλῳ δικαίως ἀμύνασθαι. ἐγὼ μέντοι καὶ πόρρωθεν πυνθανόμενος σφόδρα σπαράττομαι καὶ ὀδυνῶμαι μὴ φέρων τὴν εἰς σὲ <ὑπὸ> τοῦ ἀυθάδους τολμωμένην λοιδορίαν. 15 οὐκοῦν διανάστηθι νῦν καὶ τὸν λωβητῆρα καὶ φλύαρον ἄμυναι καὶ παῦσον τῆς κατηγορίας καὶ ἠρέμα καθέξεσθαι παιδευσον καὶ τοῖς κρείττοσιν αἰδῶ καὶ γέρας ἀπονέμειν δίδαξον. καλὸν γάρ τοὺς τοιούτους σωφρονίζειν καὶ μείζοσιν ὧν ἀδικοῦσι περιβάλλειν τιμωρίαις, ὅπως καὶ ἄλλοι φοβηθεῖεν τοῖς αἰδεσι- 20 μωτέροισι μὴ ἀντιφέρεσθαι. VatPrL

109. Tit. om. Vat. Ὁ διὰ καιρὸν εὐτυχοῦντα κολακεύων φίλον καιροῦ φίλος πέφυκεν, οὐ φίλου φίλος. ἡμῖν δὲ τὰ πρὸς σὲ οὐχ οὕτως. οὔτε γὰρ ἡ τῆς παρακλήσεως ἀφορμὴ οὔτε τις ἄλλη αἰτία ἐστίν, ὅσα τῶν φιλοῦντων ἀξάνειν οἶδε 25

1 ἀλλ' — κρίνεται om. PrL ἀλλ' αὐτῷ πάντα θυμήρη κρίνεται ὅποια ἂν ποτε in margine Pr² ὅποια ποτὲ τύχοιεν Vat
2 λυπήσθαι PrL εἴτε πράξει εἴτε λόγῳ PrL 3 πεπραγμένων ἢ λεγομένων PrL 5 εὖ ἴσθι om. PrL οὔτε μεταχειρίσομαι om. PrL εὖ ἴσθι τί φθέγξομαι οὔτε μεταχειρίσομαι in margine Pr² μοι om. Vat 6 τὰ om. Vat 7 εἶπερ PrL συντείνοντα Vat 8 Παροξυντική om. Vat 10 παιδευόμεθα in marg. Pr¹ incert. Vat κατὰ καιρὸν] ἐπικρούων Vat 11 ὠφελος Vat τοσοῦτον om. PrL 14 ὀδυνῶμαι Foerster ὀδύνομαι Vat ἀνιῶμαι PrL 15 ὑπὸ inser. Foerster 16 ἄμυνε Pr 17 παῦσαι Vat 18 καὶ om. Vat 21 κακοῖς καὶ post περιβάλλειν PrL 22 μὴ om. Vat

τὸ πρόθυμον, ἀλλ' ὁ ἔνδον ἀναστρεφόμενος ἀντιτυπῶν ὡσπερ
 εἰκόνας τὸν χαρακτῆρα καὶ ὡς ἐν αἰσθήσει προσλαλῶν τῶ
 εἰδῶλω οὗτός με παρώθησε τοῦ γράψαι σοι, τιμιώτατε κύριέ
 μου, χρῆσαί μοι τόδε τὸ πρᾶγμα καὶ ὁ τὸ παρόν σοι γραμμα-
 5 τιον ἡμῶν κομίζων διοικηθῆτω εἰς τὴν ὑπόθεσιν. μεγάλως
 γὰρ τοῦτο ἀποδεξόμεθα καὶ χάριν οὐ μικράν σοι ὁμολογή-
 σομεν. καιρὸς τοίνυν δοκιμασίας τῆς πρὸς ἡμᾶς σου διαθέ-
 σεως ἐφῆστηκε νῦν. δεῖξον οὖν ὅπως ἔχεις τὰ πρὸς ἡμᾶς καὶ
 μὴ καιροῦ φίλον ἑαυτὸν ποιήσης, ἀλλὰ καὶ βλέπων καὶ μὴ
 10 βλέπων, ὡσπερεὶ ἡμεῖς τῆς σῆς ἀγάπης τὸν πυρσὸν εἰς τέλος
 διασώζομεν, τὸ αὐτὸ καὶ ὁ τιμιώτατος κύριός μοι ἐς ἀεὶ δια-
 φύλαξον. ἔρρωσο. Vat

110. Ἐλεγκτική (28). Εἴ τις λάθρα μετέλθοι πρᾶγμα ἢ
 λόγον εἴποι μὴ ἔχων συνίστορας καὶ αὐτόπτας, ἴσως ἂν τοὺς ἀν-
 15 θρώπους λάθοι, ἐπεὶ δὲ πολλοὺς ἀθρήσαντας σχοίη καὶ ἀκού-
 σαντας καὶ ἐλέγχοντας ὥστε πεφωραμένον κακουργοῦντα καὶ
 κακολογοῦντα, πῶς ἂν διαλαθεῖν δοκιμάσειεν; οὐκοῦν γινῶθι σα-
 φῶς ὡς τὰ κακῶς σοι λεχθέντα καὶπραχθέντα σοι κατεμάθομεν
 παρὰ τῶν ἐχόντων ἐτοιμῶς ἐλέγξαι σε καὶ καταμαρτυρῆσαι.
 20 διὸ μὴ νομίσης διαφυγεῖν τὸν θεὸν μήτε τὰς ἡμετέρας χειῖρας.
 VatPr

111. Λυπητική. Μεγάλη λύπη . . . τῶν ἐξ ἐχθρῶν ἀλ-
 γεινότεραι. cum ep. 65 ad verba congruit. Vat

112. Tit. om. Vat. Οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς ὁ θεός,
 25 ὁ εὐαγγελιστῆς εἶρηκε. τοῦτο δὲ εἶπεν οὐχὶ παντελῶς ἀποστερῶν
 τοὺς ἀνθρώπους ἀγαθωσύνης ὑπερτιθεῖς· οὐ γὰρ δυνατόν
 ἔστιν ἀνθρώπῳ ἀνθρώπινον βίον ἐνδεικνυμένῳ ἀληθινὸν εἶναι
 ἀεὶ, ἀλλ' ἀνάγκη τοῦ ἀληθοῦς ἐκπίπτειν. καὶ γὰρ οὐ πᾶς <ὁ>
 διδοὺς ἀγαθὸς λέγεται οὐδὲ πᾶς ὁ ἐπικαμπτόμενος τοὺς τῶν

23 cf. Marc. X 18. Luc. XVIII 19

3 σε Vat 13 Ἐλεγκτική om. Vat, cf. ep. 55 τις ἄρα
 Pr ἢ] καὶ Pr 15 ἀθροίσαντας Pr 16 ὡς Pr 17 γνώση
 Vat 18 ὡς] ὅτι Pr 19 παρὰ] περὶ Vat μαρτυρῆσαι Pr
 σε—20 διαφυγεῖν evanuerunt in Vat 28 <ὁ> inserui

πλησίον τῆς προσηγορίας ταύτης ἤξιώται, ἀλλ' ἐκεῖνος μόνος
 ἔστιν ἀγαθὸς ὁ χωρὶς αἰτήσεως ἀφθόνως τὰ καλὰ παρεχόμε-
 νος, ὥσπερ καὶ φιλόανθρωπος οὐχ ὁ τοὺς φίλους ἀλλ' ὁ τοὺς
 ἐχθροὺς κεκτημένος εὐεργετῶν. ἐγὼ δὲ σὲ πολλῶν προέχειν ἐν
 τούτῳ ὑπολαμβάνω τὸν καὶ τοῖς αἰτουῦσι χορηγοῦντα καὶ τοῖς 5
 μὴ ζητοῦσι παρέχοντα, τὸν τοὺς ποθοῦντας ὑπερποθοῦντα
 καὶ τοὺς ἐχθραίνοντας ἀγαπῶντα. ἐπαινῶ σου τὸ πρᾶον,
 ἐπαινῶ σου τὸ φιλόκαλον ἦθος τῆς ψυχῆς, ἐπαινῶ σου τὸ
 μακρόθυμον ἐπαίνων ἔσῃ ἄξιος καὶ πολ-
 λῶν ἀντάξιος ἄλλων. οὐδέποτε ἐπιλήσομαι τῆς σῆς κλυ- 10
 τοδότιδος ἀξίας ἐπὶ πάντων τὰς σοῦ
 εὐεργεσίας καὶ ἀρετὰς προφέρειν καὶ ἀνακηρύττειν ἀναφανδὸν
 καὶ μεγαλύνειν αἰεὶ. χαῖρέ μοι, θεῖον χρῆμα καὶ κάλλιστον καὶ
 φίλε καὶ εὐεργέτα θερμότατε, τῶν ἡμετέρων ἔτι ἀντιποιοῦμενος,
 ὅσα δύνამις, φύσις, ὑπάρχουσα 15
 τοιοῦτόν σε κοινὸν πεπλουτήκαμεν ἀντιλήπτορα, τοιοῦτον
 ἀμνήμονα τῶν κακῶν, τοιοῦτον ἀγαθῶν ἀνεπίληστον, ὃν θεὸς
 χαρίζαιτο ἡμῖν τὸ ὅλον χαίρειν τῶν ἐντολῶν ἀντεχόμενον. Vat
 113. Tit. om. Vat. Ὅσης καὶ οἴας ἡμῖν τοῖς ἐξ ὅλης ψυχῆς
 ποθοῦσι καὶ ἀγαπῶσιν εὐφροσύνης ἐγεγόνει πρόξενος ἡ γλυ- 20
 κυτάτη σου θεά καὶ προσλαλιά καὶ ὀμιλία, τοσαύτης ἀνίας καὶ
 θλίψεως ἐνέπλησεν ἡ τῶν ὧδέ σου ἀναχώρησις. καὶ τί λαβεῖν
 ἔδει τὸ ἀγαθόν, εἰ μὴ παραμένειν ἔμελλεν; οὐ γὰρ τοσοῦτον
 εὐφραίνει παρὸν τὸ τερπνὸν οὐδέν, ὅσον ἀνιᾶ χωριζόμενον.
 καὶ οὐ τῇ σῇ ἀναχωρήσει μόνον ἡμᾶς ἐλύπησας ἀλλὰ καὶ τῇ 25
 ἀντιστροφῇ τῶν ἀποσταλέντων σοι παρ' ἡμῶν. ἐν τοῖς πέραν
 διάγουσι καὶ τοῦτο πάντως ἔργον τοῦ μισανθρώπου καὶ φθο-
 νεροῦ. παντὶ γὰρ εὐτυχοῦντι φθονεῖ ὁ φθονῶν. καὶ ὥσπερ
 ἔπεται τᾶ ἀγαθῷ ἀφθονία, οὕτως ἡ βασκανία τῷ φθονερῷ.

9 Hom. II. XI 514

9 evanuerunt 15 fere litterae, fort. τούτων γὰρ πολλῶν
 11 evanuerunt 17 fere litterae, fort. ἀλλ' αἰεὶ μελήσει μοι scri-
 bendum 15 ὅσα incert. Vat circ. 25 litt. evan. in Vat
 20 γλυτάτη Vat 21 καὶ τοσαύτης Vat

ὡς ἀπόλοιτο ἐξ ἀνθρώπων ὁ φθόνος. ἐπεὶ ἰός ἐστι καὶ ἀνα-
 λίσκει τὸν αὐτὸν κεκτημένον. φθόνου γὰρ πάθος οὐδὲν
 ὀλεθριώτερον. ἀλλ' οἶδα τὸ τῆς σῆς φρονήσεως στερρότατον
 καὶ ἀκλινές. ἐρηρυσμένον ἐπὶ πέτραν ἵσταμένην κῦμα κινῆ-
 5 σαι οὐ δύναται καὶ φρόνησιν ἀμετάβλητόν σου μετακινῆσαι
 φθόνος οὐ δυνήσεται πώποτε. φθόνῳ γὰρ κινούμενος τῷ
 ὑπὲρ ἡμῶν ὁ παμπόνηρος ἀεὶ καθ' ἡμῶν μαίνεται καὶ τὴν
 πρὸς ἡμᾶς σου ἡμερότητα εἰς ἀγριότητα μεταβαλεῖν ἐπείγεται.
 ἀλλ' οἶδα σαφῶς ὅτι καταβάλλεται καὶ εἰς ἀφρόν διαλύεται
 10 πόρρω πεμπόμενος ἀπὸ σοῦ. τότε δὲ παντελῶς καταβληθή-
 σεται καὶ διαλυθήσεται, ὅταν ἴδῃ με τῇ σῇ σοφωτάτῃ προνοίᾳ
 καὶ εὐβουλίᾳ καὶ συνεργίᾳ ἀναγόμενόν τε καὶ δοξαζόμενον καὶ
 συναριθμούμενον κριταῖς τοῖς τοῦ ἵπποδρόμου. σὺ δὲ ὁ ἐμὸς
 θερμὸς συστάτης καὶ ἀντιλήπτωρ γενοῦ μοι καὶ στόμα καὶ
 15 φωνὴ καὶ χεῖρες. καὶ μὴ ἐλλείποις τῶν ἰχνῶν τοῦ αὐθέντου
 ἡμῶν ἐφαπτόμενος καὶ περὶ τούτου δεόμενος καὶ τὰ λυσιτελῆ
 ἡμῖν καὶ συμφέροντα προσαγγέλλων αὐτῷ καὶ διασαφῶν. Vat

4 ἐρηρυσμένος Vat 10 σοῦ] .ου Vat

Index auctorum in epistulis laudatorum.

Auctor	p.	Auctor	p.
Euripides		Novum Testamentum	
Cresph. fr. 449 (N.) . . .	40	Marc. 10, 18	64
Homerus		Matth. 6, 12	62
Il. I 171	57	Philostratus	
II 216	58	Epp. II, 258, 8 (K.) . . .	19
IX 313	45	Poeta incertus	54
IX 496	7	Theophylactus Simocatta	
XI 514	65	Ep. 28	32
Novum Testamentum		Vetus Testamentum	
1. Io. 4, 16	54	Iob 3, 23.	41
Luc. 18, 19	64	Psal. 1, 2	56
		Psal. 118, 105	56

Index nominum.

Αΐδης 45, 7, 18	Ἰωάννης 54, 23
Ἀλεξάνδρεια 10, 2	Κίλιξ 31, 17; 55, 15
Ἀλκίνοος 46, 15	Κύριος 45, 3; 50, 4, 22; 62, 21
Δίκη 35, 20	Ὅμηρος 7, 19; 58, 20
Διοκλῆς 27, 14	Πλούτων 29, 8
Διόσκωρος 44, 19	Ῥωμαῖοι 44, 4, 16
Δίων 43, 8; 45, 10; 63, 12	Σκύθαι 29, 4
Ἕλληνες 45, 5; 58, 21	Σολομῶν 53, 2
Ἐρμογένης 29, 6	Ἰλας 56, 1
Ἡρακλείδης 1, 2	Φιλόστρατος ὁ Λήμνιος 19, 14
Θερσίτης 58, 20	Χριστός 49, 9, 14; 56, 20; 58, 15;
Ἰνδός 32, 1	62, 18

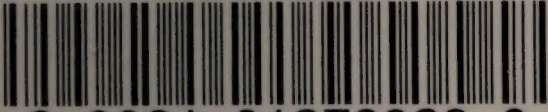
Argumentum.

	pag.
Prooemium	V
De epistulae origine variisque generibus	VI
a) De epistulis publicis	VI
b) De epistulis privatis	VIII
c) De epistulis litteratis	IX
Qui rhetores de conscribendis epistulis praeceperint	X
Veterum de epistulis conscribendis praecepta	XII
a) De epistulae definitione	XII
b) De genere dicendi	XII
c) Quas res epistulis tractari liceat	XIII
d) De brevitare	XIII
e) De perspicuitate	XIV
f) De verborum ambitu	XV
g) De ornamentis oratoriis	XV
h) De scribentium moribus per epistulas exprimendis	XVI
De libello, qui <i>τύποι ἐπιστολικοί</i> inscribitur	XVII
a) De auctore	XVII
b) Quo tempore libellus conscriptus sit	XVIII
De libello, qui <i>ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες</i> inscribitur	XX
a) Quo tempore libellus conscriptus sit	XX
α) e quibus fontibus auctor hauserit	XX
β) a quibus libellus laudetur	XXIII
b) De auctore	XXV
c) De genere dicendi	XXIX
α) De verborum temporibus commutatis	XXIX
β) De atticismo	XXX
γ) De proverbiiis et sententiis	XXXII
δ) De allitteratione	XXXIII
ε) De aliis ornamentis oratoriis	XXXIII
ξ) De hiatu	XXXIV
η) De clausulis	XXXV
Quibus libris <i>τύποι ἐπιστολικοί</i> servati sint	XXXVI
a) De codicibus manuscriptis	XXXVI
b) De libelli editionibus	XLI
Quibus libris <i>ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες</i> servati sint	XLII
a) De codicibus manuscriptis	XLII
α) prioris recensioneis	XLIII
β) alterius recensioneis	IL
γ) De codicibus deterioribus	LII
δ) De codicibus amplificatis	LVI

	pag.
ε) De codicibus Oxon. misc. gr. 309 et Paris. gr. 2782A	LXII
ξ) De codicibus Vindob. theol. 231, Paris. gr. 2830, Paris. gr. 2731, Paris. suppl. gr. 543	LXIV
b) De editionibus	LXX
Addendum	LXXIV
<i>Δημητρίου [Φαληρέως] τύποι ἐπιστολικοί</i>	<i>1</i>
<i>[Λιβανίου σοφιστοῦ] ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες.</i>	<i>13</i>
Exempla in Pc O Am La subiuncta	34
Exempla in codicibus Vat Ha F Vb Ma superaddita . .	37
Index auctorum in epistulis laudatorum	67
Index nominum	67
Argumentum	68

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

BOSTON COLLEGE

3 9031 01373838 0

161316

161316

Demetrii & Libanii

Author

Typi Epistolici & Characteres

Title

Epistolares

BOSTON COLLEGE LIBRARY
UNIVERSITY HEIGHTS
CHESTNUT HILL, MASS.

Books may be kept for two weeks and may be renewed for the same period, unless reserved.

Two cents a day is charged for each book kept overtime.

If you cannot find what you want, ask the Librarian who will be glad to help you.

The borrower is responsible for books drawn on his card and for all fines accruing on the same.

